

Agenda AB-vergadering/ ambtelijke-bestuurlijke werkconferentie

26 september 2019, 09.00 – 13.00 uur,
gemeentehuis Cranendonck, Capucijnerplein 1, Budel, raadzaal, inclusief broodjeslunch

Aan Leden Algemeen Bestuur gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

9.00 - 10.15 uur: reguliere AB-vergadering

1. Opening en vaststelling agenda, 9.00 uur
2. Mededelingen en ingekomen stukken, 9.05 uur
  - 2.a *Brief Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties d.d. 23 juli 2019 medewerking verdeelonderzoek gemeentefonds (bijlage 2.a)*
  - 2.b *Brief Ministerie BZK jaarstukken 2018 en begroting 2020 (bijlage 2.b)*
3. Verslag(en), actiepuntenlijst(en) en besluitenlijst(en), 9.10 uur
  - 3.a. *AB 27 juni 2019, ter vaststelling*
    - Verslag concept d.d. 1 juli 2019 12.30 uur (bijlage 3.a.1)*
    - Actiepuntenlijst concept d.d. 2 juli 2019, 11.00 uur (bijlage 3.a.2)*
    - Besluitenlijst concept d.d. 1 juli 2019, 15.30 uur (bijlage 3.a.3)*
  - 3.b. *DB-vergadering 6 juni 2019, ter informatie*
    - Verslag versie 7 juni 2019, 9.00 uur (bijlage 3.b.1)*
    - Actiepuntenlijst versie 6 juni 2018, 17.30 uur (bijlage 3.b.2)*
    - Besluitenlijst versie 11 juni 2019, 8.30 uur (bijlage 3.b.3)*
4. Beleidsontwikkelingen
  - 4.a. *ROK vergunningverlening ODZOB 2020 - 2023 (bijlagen 4.a.1-4.a.3), 9.15 uur*
  - 4.b. *Bestuursakkoord, mondelinge toelichting door de heer Rik Grashoff, 9.25 uur*
5. Financiën en bedrijfsvoering
  - 5.a. *Actualiseren en beheren inrichtingenbestanden (bijlagen 5.a.1 en 5.a.2), 9.35 uur*
  - 5.b. *Bestuursrapportage I 2019 (bijlagen 5.b.1 en 5.b.2), 9.45 uur*
  - 5.c. *Regionale aanbesteding VTH-systeem (bijlagen 5.c.1-5.c.3), 9.50 uur*
  - 5.d. *Controleprotocol (bijlage 5.d), 10.00 uur*

6. P&O
  - 6.a. *Aansluiten bij de werkgeversvereniging gemeentelijke gemeenschappelijke regelingen (bijlage 6.a), 10.05 uur*
7. Rondvraag, 10.10 uur
8. Sluiting AB-vergadering 10.15 uur

10.15 - 10.20 uur: Koffiemoment

10.20 - 13.00 uur:
Ambtelijke-bestuurlijke werkconferentie
inclusief broodjeslunch

10.20 - 11.20 uur: Omgevingswet (bijlage A)

- Aftrap programma – de heer Tonny Meulenstein
- Kader voor samenwerking in de regio – Speelhuismanifest
- Opgaven voor de deelnemers
- Toelichting en discussie:
  - Omgevingsplan & omgevingsvisie
  - Bruidsschat
  - Omgevingsvergunning & omgevingsloket
- Implementatiecurve Omgevingswet
- Opdrachtformulering ODZOB: gezamenlijk onderzoek naar structurele kosten
- Resumé de heer Tonny Meulenstein

11.20 - 13.00 uur: Onderdeel opgaven en efficiency (bijlagen B en C)

- Aftrap de heer Pieter van der Stek
- Incidentele (onontkoombare) opgave: toelichting en discussie over de wijze van financieren van de implementatie van de Omgevingswet
- Lunchmoment ± 12.00 uur
- Structurele opgaven: toelichting en discussie over scenario's (niveau taakuitvoering, omvang middelen en tijd) voor de onderwerpen Besluit bodemkwaliteit en uitvoeringsbeleid asbest
- Efficiency en besparingsmogelijkheden: inzicht geven in de knelpunten en mogelijkheden
- Resumé door de heer Pieter van der Stek

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA 's-Gravenhage

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
t.a.v. het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
Postbus 8035
5601 KA Eindhoven

**Directoraat-generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen**
Directie Bestuur, Financiën en
Regio's

Turfmarkt 147
's-Gravenhage
Postbus 20011
2500 EA 's-Gravenhage
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Datum 23 juli 2019
Betreft Medewerking verdeelonderzoek gemeentefonds

Kenmerk
2019-0000378083

Geachte heer/mevrouw,

De uitkering uit het gemeentefonds is een bepalende factor in de lokale financiën. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het ministerie van Financiën (hierna: fondsbeheerders) werken samen met gemeenten en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) aan een nieuwe verdeling van de algemene uitkering in het gemeentefonds.

De onderzoeksbureaus Cebeon en Andersson Eiffers Felix (AEF) zijn gevraagd kwantitatief onderzoek te doen om te komen tot een herijking van de verdeling van de algemene uitkering. Daartoe is het gebruik van gegevens van zowel gemeenten als samenwerkingsverbanden noodzakelijk. Voor een structurele, adequate toedeling van de middelen in het gemeentefonds zijn betrouwbare uitkomsten van groot belang.

De fondsbeheerders vragen u daarom medewerking te verlenen aan het kwantitatief onderzoek. Deze oproep wordt door gemeenten en de VNG ondersteund. Het onderzoeksbureau Cebeon zal uw organisatie benaderen met een concreet verzoek om informatie.

Het herijkingsonderzoek

Om gemeenten optimaal te faciliteren is het van belang dat de verdeling goed aansluit bij de kosten die gemeenten maken. Voor het gemeentefonds geldt dat er de afgelopen jaren diverse onderwerpen zijn benoemd die aanleiding zijn om de verdeling van de algemene uitkering tegen het licht te houden. Te denken valt aan de manier waarop het sociaal domein onderdeel uitmaakt van de verdeling, de gevolgen van de toegenomen regionale samenwerking op de verdeling en de wijze waarop de eigen inkomsten van gemeenten in de verdeling worden betrokken. Daarnaast is er behoefte aan vereenvoudiging.

De herijking van de verdeling heeft betrekking op een totaalbedrag van € 29,3 miljard. Invoering van de nieuwe verdeling is voorzien in 2021. Verdere informatie over het herijkingsonderzoek kunt u vinden op de website van het gemeentefonds:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/herziening-financiele-verhouding>.

Vraagstuk regionale samenwerking

Gemeenten werken onderling samen bij de uitvoering van taken en intergemeentelijke samenwerking kan op verschillende manieren zijn vormgegeven. Een belangrijke vraag in het onderzoek is of gemeenten afwijkende kostenpatronen hebben als gevolg van verschillende vormen van regionale samenwerking (o.a. veiligheidsregio's, regionale uitvoeringsdiensten en shared service centers voor overhead). Hierbij worden de uitvoeringskosten van samenwerkingsverbanden op uiteenlopende wijze over deelnemende gemeenten verdeeld. Als de verdeling over gemeenten beter aansluit bij de kosten die gemeenten maken krijgen gemeenten voldoende middelen om hun bijdrage te leveren aan de regio. In het onderzoek wordt het bovengenoemde vraagstuk onderzocht.

Verzoek tot medewerking

Voor het onderzoek worden zowel gemeenten (circa 100 gemeenten) als verschillende samenwerkingsverbanden benaderd. Uw organisatie is één van de circa 50 omgevingsdiensten of veiligheidsregio's.

Naar aanleiding van de door u aangereikte informatie kunt u door de onderzoekers worden benaderd met specifieke vragen over financiële gegevens of beleidsmatige onderwerpen.

Na afronding van het onderzoek worden de onderzoeksgegevens aan de fondsbeheerders ter beschikking gesteld. De aangeleverde gegevens worden alleen hergebruikt voor onderzoek in het kader van de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten. Vanuit het oogpunt van transparantie en reproduceerbaarheid zullen relevant onderzoeksgegevens door de fondsbeheerders openbaar worden gemaakt. Daarbij zal worden geborgd dat deze informatie niet is te herleiden naar individuele organisaties, tenzij het gaat om reeds openbare informatie.

Nadere informatie

Voor eventuele vragen over het onderzoek kunt u terecht bij onderzoeksbureau Cebeon: Liane van Dantzig (voor de omgevingsdiensten) en Wilfred Nijhof (voor de veiligheidsregio's), te bereiken via: gf@cebeon.nl of 020-5352 604.

Voor vragen over de achtergrond en het doel van het onderzoek kunt u contact opnemen met het ministerie van BZK: postbus.gf@minbzk.nl of 070-4266509.

Alvast hartelijk dank voor uw medewerking.

Hoogachtend,
namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw drs. A. Kroeskamp
Wvd. Directeur Bestuur, Financiën en Regio's

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant
T.a.v. Het Algemeen en Dagelijks Bestuur
Postbus 8035
5601 KA Eindhoven

BFR
Ministerie van Binnenlandse
Zaken & Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Contactpersoon
Ad Schoonderwoerd
T 06-52572642
ad.schoonderwoerd@
minbzk.nl

Kenmerk
2019-0000401840

Uw kenmerk

Datum 5 september 2019
Betreft Toezichtsregime 2020

Conform artikel 58 Wet gemeenschappelijke regelingen heeft u mij de jaarstukken over 2018 en de begroting voor het jaar 2020 gestuurd.

U heeft voldaan aan de termijn voor vaststelling en inzending van de jaarstukken en de begroting.

Ik heb geconstateerd dat uw begroting structureel in evenwicht is en geen nadere analyse behoeft. Ik ben daarom van oordeel dat voor 2020 kan worden volstaan met de repressieve toezichtvorm.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

Drs. T. Eikelboom
Hoofd afdeling Financiële Regelgeving en Toezicht

Concept 1 juli 2019, 12.30 uur

Verslag AB-vergadering

27 juni 2019, 10.00 tot 12.00 uur, gemeente Valkenswaard, De Hofnar 15, Valkenswaard, raadzaal

aanwezig	de heer M.J. (Marc) van Schuppen, voorzitter de heer Th. (Theo) Martens de heer A.P. (Fons) d'Haens de heer S. (Stef) Luijten de heer H. (Helm) Verhees (vanaf punt 3) de heer H.J.M. (Eric) Beex de heer R. (Rik) Thijs de heer P. (Pieter) van der Stek mevrouw G. (Gaby) van den Waardenburg de heer A.J.L. (Tonny) Meulenstein de heer J. (Joep) Pernot (vanaf punt 3) de heer J. (Jan) Heijman de heer P. (Peter) van de Noort de heer P. (Paul) van Liempd de heer A.C.W.A.M. (Alexander) van Holstein de heer T.P.T.H. (Theo) Geldens de heer J. (Jeroen) Rooijakkers de heer R. (Renze) Bergsma (vervanger R. Grashoff) mevrouw J.M.L. (Marloes) Tolsma mevrouw J.J.M. (Judith) le Pair-Sommers	gemeente Best gemeente Asten gemeente Bladel gemeente Bergeijk gemeente Deurne gemeente Eersel gemeente Eindhoven gemeente Heeze-Leende gemeente Helmond gemeente Laarbeek gemeente Nuenen gemeente Oirschot gemeente Reusel-De Mierden gemeente Son en Breugel gemeente Waalre gemeente Valkenswaard gemeente Veldhoven provincie Noord-Brabant DB, secretaris ODZOB ODZOB
afwezig	de heer F.F.M. (Frits) van der Wiel mevrouw A.A.H.C.M. (Anke) van Extel-van Katwijk de heer R. (Rob) van Otterdijk de heer A.A.H. (Louis) Swinkels	gemeente Cranendonck gemeente Gemert-Bakel gemeente Geldrop-Mierlo gemeente Someren
verslag		

1. Opening en vaststelling agenda

De heer Van Schuppen opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.

De heer Thijs en de heer Bergsma (die gedeputeerde Grashoff vervangt) stellen zich voor.

De heer Van Liempd is opnieuw AB-lid, nu namens de gemeente Son en Breugel.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

2.a Ingekomen motie Provinciale Staten

Het AB neemt hier kennis van. Het is aan Gedeputeerde Staten om te kijken wat zij hiermee doen, op het moment dat de GR opnieuw wijzigt.

2.b ODZOB on tour

26 juni is een save-the-date uitgegaan naar bestuursleden, raads- en statenleden en ambtenaren om in de week van 16 september van dichtbij te ervaren wat het werkveld van de ODZOB inhoudt (door mee te gaan met bv. een toezichthouder of handhaver).

De heer Van der Stek meldt dat voor de aanbesteding van de VTH-applicatie een bestuurlijke werkgroep bestaande uit hemzelf, de heer Van Holstein, de heer Rooijackers en mevrouw V.d. Waardenburg bijeen is geweest. Bij aanbestedingen elders blijkt dat er zeer weinig partijen inschrijven. Het is daarom extra belangrijk om dit gezamenlijk op te pakken. Op 5 september, 17.00 uur vindt op een nog te bepalen locatie een informatiebijeenkomst plaats voor wethouders. Hierbij kunnen ook ambtenaren aansluiten.

3. Verslag(en), actiepuntenlijst(en) en besluitenlijst(en)

3.a AB-vergadering 14 maart: verslag, actiepuntenlijst en besluitenlijst

Het verslag, de actiepuntenlijst en besluitenlijst worden onder dank aan de notulist vastgesteld.

3.b Ambtelijke en bestuurlijke werkconferentie 14 maart: richtinggevend kader

Het kader wordt ongewijzigd vastgesteld. Naar aanleiding hiervan bespreekt het AB de stand van zaken van het Meetnet. Momenteel wordt namens de deelnemers gezocht naar fondsen voor aanvullende financiering, onder meer bij het ministerie in het kader van het Schone Lucht Akkoord. In de Peel heeft een regiobijeenkomst plaatsgevonden, hier bleek dat er behoefte is aan meer onderbouwing, bijvoorbeeld voor het voorstel van één meetpaal per gemeente. Het AB wil weten wanneer de andere subregionale bijeenkomsten plaatsvinden, dat is nog niet overall bekend. Ook worden individuele gemeenten nu benaderd door Aerias, en hebben de betreffende wethouders de vraag of zij daar op in moeten gaan of moeten wachten tot er vanuit het gezamenlijke project voorstellen gaan komen. Wie is aanspreekpunt, wie heeft de regie?

De heer Verhoeven van gemeente Eindhoven is het aanspreekpunt hiervoor. Mevrouw Tolsma zal hem vragen informatie te verstrekken. 1 juli is de datum waarop de subsidieaanvraag namens de 21 gemeenten bij het Rijk ingediend dient te zijn.

3.c DB-vergadering 21 februari 2019: verslag, actiepuntenlijst en besluitenlijst

Het AB neemt hier kennis van.

3.d DB-vergadering 4 april 2019: verslag, actiepuntenlijst en besluitenlijst

Het AB neemt hier kennis van.

4. Beleidsontwikkelingen

4.a Stand van zaken aanbevelingen ROK Milieutoezicht

Het AB neemt kennis van de stand van zaken.

4.b Meerjarenagenda AB ODZOB 2019-2022

Het is duidelijk dat er veel opgaves zijn die op de deelnemers en de ODZOB afgekomen. Daarom is het gewenst de AB-vergaderingen, zoals opgenomen in het voorstel, te verlengen. Mevrouw V.d. Waardenburg geeft aan dat dit voorstel een beroep doet op de, toch al volle, agenda's van bestuurders. Zij kan zich niet

vinden in het voorstel. Haar bezwaar wordt niet breed gedeeld. Het AB stemt in met het voorstel.

4.c Presentatie Regionaal Operationeel kader vergunningverlening (ROK-VV) ODZOB 2020-2023

Natascha Jonkergouw geeft een toelichting op het kader. Het AB vraagt om een hogere prioriteit van Zeer Zorgwekkende Stoffen in de notitie. Naar aanleiding van een opmerking in het opdrachtgeversplatform van 20 juni besluit het AB om de bijlagen voor kennisgeving te laten aannemen, zodat de flexibiliteit voor de uitvoerende organisaties wordt behouden. Het kader zal in september ter besluitvorming voorliggen in het AB.

4.d Ontwikkelingen Brabantse veehouderij en gevolgen voor de capaciteit VTH ODZOB

Bij de provincie en de ODZOB heeft het onderwerp, in combinatie met de ontwikkelingen rond de PAS, hoge prioriteit. De provincie en de 3 directeuren van de omgevingsdiensten hebben een ambtelijke en bestuurlijke taskforce geformeerd. In de laatste nemen de heer Meulenstein en mevrouw Van Extel namens de regio Zuidoost deel. De eerste bijeenkomst voor alle Brabantse bestuurders is 3 juli. De gemeenten vragen aandacht voor de urgentie van de situatie rond de PAS (o.a. aan de hand van een dossier in Asten over energietransitie bij tuinders). De heer Bergsma brengt dit onder de aandacht bij de betreffende gedeputeerde, maar geeft aan dat het tot vergunningverlening overgaan lastig is. De gedeputeerde vraagt aandacht bij de ODZOB voor het snel aantrekken van voldoende gekwalificeerd personeel. In eventuele frictiekosten hieromtrent wil de provincie bijdragen.

4.e Herijking collectief programma

Bij de herijking is het meetnet expliciet aangegeven. Er wordt wel aandacht gevraagd voor het niet dubbel doen van zaken, de focus van gezondheid ligt bij de GGD.

4.f Benoeming DB-leden subregio Eindhoven-Helmond en de provincie Noord-Brabant

Het AB stemt in met het voorstel. De provincie wordt gevraagd om schriftelijk te laten weten dat heer Grashoff als AB-lid is aangewezen en wie zijn vervanger is.

4.g Presentatie ontwikkelingen bodem door Dave Rensman, ODZOB en Karin van Mil, PNB

De presentatie geeft inzicht in de transitie van Wet bodembescherming en Besluit bodemkwaliteit naar de Omgevingswet. Geconstateerd wordt dat op sommige punten een vacuüm in regelgeving is ontstaan. De provincie geeft aan dat hard gewerkt wordt aan aanpassing hiervan, maar dat dit tijd kost. Vragen in dit kader kunnen via Karin van Mil gesteld worden. Bij de gedeputeerde wordt aandacht gevraagd voor leemte in de provinciale regelgeving over bodemenergiesystemen.

4.h Presentatie Samen Sterk in Brabant door Maarten Peters en Ton Hemanussen

Dit punt komt aan de orde na punt 5.b.

De aanwezige leden van het SSiB-team stellen zich voor en vertellen een praktijkcasus. De deelnemers kunnen in de rapportage lezen over de resultaten die zijn bereikt. Als er behoefte is kunnen deelnemers een afspraak maken voor vragen die betrekking hebben op de lokale situatie. Het team streeft ernaar om het in hun gestelde vertrouwen waar te maken. Of het project na 2020 gecontinueerd wordt, is aan de deelnemers. Het AB spreekt de waardering uit over de inzet.

5. Financiën

5.a Aanbieding jaarstukken 2018 ODZOB inclusief gerelateerde begrotingswijziging 2019

De AB-leden die deelnemen in de auditcommissie (de heer Van Holstein en de heer Luijten) spreken hun

complimenten uit over de jaarstukken. Het AB stelt de jaarstukken vast.

5.b Reactienota inclusief zienswijzen op ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

De heer Thijs meldt dat de begroting van de ODZOB en andere GR'en al enkele jaren tot discussie heeft geleid in de Eindhovense gemeenteraad. Dit jaar is een amendement ingediend in verband met de kostenstijging, dit is verworpen. De verwachting is dat als de gevraagde wijzigingen niet terug te zien zijn in de komende begroting, deze niet gedragen zal worden door de gemeente Eindhoven. De ODZOB zal meer inzichtelijk maken hoe de kostensamenstelling is en waardoor het komt dat de bijdrage toeneemt. Voor gemeente Eindhoven is dat niet voldoende, de vraag ligt voor om te kijken hoe de kostenstijging verminderd kan worden.

Genoemd punt staat op gespannen voet met de ontwikkelingen, die zodanig zijn dat er meer opgaves op de deelnemers en de ODZOB afgekomen. Er komen nieuwe taken bij, deelnemers kiezen ervoor om meer werkzaamheden bij de ODZOB neer te leggen, er wordt juist een appél gedaan om voldoende deskundig personeel aan te trekken (zie punt 4.d).

Gekeken wordt wat beïnvloedbaar is en wat niet. De ODZOB maakt samen met de deelnemers de komende tijd inzichtelijk welke opgaves er op de deelnemers/dienst afkomen en de financiële consequenties hiervan. Ook zal in beeld gebracht worden waar efficiencywinst geboekt kan worden. De uitkomst hiervan zal worden besproken tijdens de werkconferentie van 26 september, onderdeel Kadernota 2021.

Ook andere AB-leden geven aan dat zij vinden dat de ODZOB serieus en deskundig haar begroting opstelt, maar dat door de financiële situatie waarin gemeenten zich bevinden, efficiency een belangrijk aandachtspunt moet zijn. Dit dient expliciet meegenomen te worden in de documenten van de planning- en controlcyclus.

De heer Van der Stek geeft aan dat er een solide begroting ligt. Waar het minder dient te zijn, zullen de deelnemers dit vooral in de verzoektaken moeten zoeken.

Het is belangrijk dat de bestuurders naar hun raden toe als buffer fungeren en helder communiceren. Een infographic over de begroting zou daarbij behulpzaam kunnen zijn (hoewel dit soort zaken op gespannen voet staan met het behalen van meer efficiency).

Het AB stelt de begroting 2020 vast.

6. Rondvraag

Dit punt komt door tijdsgebrek niet aan de orde.

7. Sluiting AB-vergadering

De voorzitter sluit het overleg om 12.10 uur.

Volgende vergadering

De volgende AB-vergadering gecombineerd met de ambtelijke en bestuurlijke werkconferentie is op 26 september 2019 van 9.00-13.00 uur in de raadzaal van gemeente Cranendonck, Capucijnerplein 1, Budel.

Concept 1 juli 2019, 15.30 uur

Besluitenlijst AB-vergadering

27 juni 2019, 10.00 – 12.00 uur, gemeente Valkenswaard, De Hofnar 15, Valkenswaard, raadzaal

Besluitenlijst AB-vergadering 27 juni 2019

Agendapunt	Onderwerp	Voorstel	Besluiten
2.a	Ingekomen motie Provinciale Staten	<ol style="list-style-type: none"> 1. De motie van PS over het aanpassen van stemverhoudingen in de AB's van de omgevingsdiensten voor kennisgeving aan te nemen. 2. GS van de provincie Noord-Brabant met de bijgevoegde antwoordbrief van het DB te berichten dat de motie voor kennisgeving wordt aangenomen en dat het AB geen aanleiding ziet om een nader voorstel voor andere stemverhoudingen te agenderen. 	Het AB besluit conform voorstel.
3.a en 3.b	Verslag, besluitenlijst en actiepuntenlijst AB-vergadering d.d. 14 maart 2019 en richtinggevend kader ambtelijke en bestuurlijke werkconferentie 14 maart 2019		Het AB stelt deze vast.
4.b	Meerjarenagenda AB ODZOB 2019-2022	<ol style="list-style-type: none"> 1. De meerjarenagenda Algemeen Bestuur ODZOB 2019-2022 als richtinggevend document in te zetten voor de agendering van onderwerpen in het AB, de werkconferentie en mogelijke subregionale sessies. 	Het AB besluit conform voorstel.

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Voor de huidige bestuursperiode meer tijd te nemen voor bespreking van inhoudelijke onderwerpen, dat wil zeggen het AB uitbreiden van 1,5 naar 2 uur. 3. Voor het AB en de werkconferentie van 26 september meer tijd te nemen (9.00-13.00 uur).	
4.f	Benoeming DB-leden subregio Eindhoven/Helmond en provincie Noord-Brabant	<ol style="list-style-type: none"> 1. In te stemmen met de benoeming van de heer Rik Thijs als DB-lid ODZOB namens de subregio gemeenten Eindhoven-Helmond. 2. In te stemmen met de benoeming van de heer Rik Grashoff als DB-lid ODZOB namens de provincie Noord-Brabant.	Het AB besluit conform voorstel.
5.a	Jaarstukken 2018	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kennisnemen van de bevindingen van de accountant, vastgelegd in bijgevoegde rapportage van de accountant: "Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, Uitkomsten controle en overige informatie 2018"; 2. Kennisnemen van de bevindingen van de auditcommissie; 3. Vaststellen van de jaarstukken met jaarverslag en jaarrekening 2018 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant; 4. Vaststellen begrotingswijziging overheveling restantbudget "collectieve taken 2018" naar begrotingjaar 2019.	Het AB besluit conform voorstel.
5.b	Begroting 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kennisnemen van de door het DB opgestelde reactienota n.a.v. ingediende zienswijzen bij ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023	Het AB besluit conform voorstel.

		Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. 2. Vaststellen van de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 Omgevingsdienst Zuidoost Brabant.	
--	--	--	--

Concept 2 juli 2019, 11.00 uur

Actiepuntenlijst AB-vergadering

27 juni 2019, 10.00 tot 12.00 uur, gemeente Valkenswaard, De Hofnar 15, Valkenswaard, raadzaal

Actiepuntenlijst AB-vergadering 27 juni 201

Nr.	Datum overleg	Onderwerp / Afspraken	Wie	Wanneer
34	~~19-3-2018~~	~~Regionaal uitvoeringsbeleid vergunningen agenderen voor AB~~	Mevrouw Tolsma	~~Nader te bepalen~~
39	2-10-2018	Advies n.a.v. aanbevelingen rapport Staat van Mandaat in AB	Mevrouw Tolsma	21-11-2019
42	22-11-2018	~~Rapportage besluitvorming individuele gemeenten over het ROK Toezicht & handhaving en consequenties voor organisatie in AB/~~ Voorstel over wijze van verantwoording aan deelnemers die aansluit bij opzet van ROK Milieutoezicht 2018	Mevrouw Tolsma	Najaar 2019
45	~~14-3-2019~~	~~Verspreiding overzicht inventarisatie welke gemeenten mee willen doen aan verkenning gezamenlijke aanbesteding VTH-systeem~~	Mevrouw Tolsma	~~z.s.m.~~
46	14-03-2019	Besluitvorming aanbesteding VTH-systeem	Mevrouw Tolsma	Najaar 2019
47	~~14-03-2019~~	~~Brief i.r.t. toezicht EED-richtlijn (i.v.m. dreigende verschuiving bevoegd gezag hieromtrent) aan AB sturen.~~	Mevrouw Tolsma	~~z.s.m.~~
48	14-03-2019	Voorstel verdeelsleutel collectieve taken	Mevrouw Tolsma	Najaar 2019
49	27-06-2019	Zorgdragen voor informatieverstrekking over meetnetdoor de heer Verhoeven, gemeente Eindhoven	Mevrouw Tolsma	5-7-2019
50	27-06-2019	Agenderen ROK-vergunningverlening ter besluitvorming voor AB (met aandacht voor ZZS in kader)	Mevrouw Tolsma	AB 26-9-2019
51	27-6-2019	<ul style="list-style-type: none"> schriftelijke berichtgeving aan ODZOB over AB-lid provincie en vervanging urgentie PAS aankaarten bij betreffende gedeputeerde	De heer Bergsma	z.s.m.

		<ul style="list-style-type: none"> aandacht voor leemte provinciale regelgeving bodem-energiesystemen		
52	27-6-2019	Aandacht voor aantrekken voldoende gekwalificeerd personeel m.b.t. capaciteit VTH ODZOB ihkv ontwikkelingen Brabantse veehouderij	Mevrouw Tolsma	Tweede helft 2019
53	27-6-2019	Inzichtelijk maken (extra) opgaves die op de deelnemers en de ODZOB afkomen en financiële consequenties hiervan irt begroting 2020	Mevrouw Tolsma	Werkconferentie 26-9-2019
54	27-6-2019	Op verzoek van gemeente Eindhoven aandacht voor efficiency in begroting 2021 ODZOB	Mevrouw Tolsma	Kadernota en begroting 2021

Versie 7 juni, 9.00 uur

Verslag DB-vergadering

6 juni 2019, 9.00-11.00 uur

ODZOB, Wal 28, Eindhoven, 0.6

aanwezig M.J. (Marc) van Schuppen (voorzitter)
A.P. (Fons) d'Haens
J.J.C. (Johan) van den Hout (punt 1, 2.a, 4.h)
A.J.L. (Tonny) Meulenstein (vanaf punt 4.a)
P. (Pieter) van der Stek (vanaf punt 4.h)
J.M.L. (Marloes) Tolsma, secretaris
J.J.M. (Judith) le Pair – Sommers, bestuursondersteuning
M.M.J.F. (Mark) van der Ven, plaatsvervangend secretaris

afwezig J.W.M. (Jan) van der Meer

---

1. Opening en vaststelling agenda

De heer Van Schuppen opent de vergadering om 9.10 uur. Het is de laatste DB-vergadering voor de heer Van den Hout. Er wordt een datum gezocht voor een afscheidsetentje.

2. Mededelingen en ingekomen/verzonden stukken

2.a Ingekomen motie Provinciale Staten

Het DB besluit de motie van PS voor kennisgeving te agenderen voor het AB van 27 juni. Het voorstel wordt hierop aangescherpt.

Punt 4.h van de agenda wordt in verband met aanwezigheid van de heer Van Hout eerst besproken.

2.b ODZOB on tour 16-20 september

De save the date komt in juni, het evenement wordt dit keer voor alle Brabantse Omgevingsdiensten in dezelfde week georganiseerd.

2.c Tweede bestuurlijke netwerkbijeenkomst Omgevingsdiensten VNG

De heer Meulenstein heeft de bijeenkomst bijgewoond en koppelt hierover terug. Per VNG-bijeenkomst zal, afhankelijk van het onderwerp, worden bekeken welk DB-lid de bijeenkomst zal bezoeken.

2.d SSiB-presentatie in AB 27 juni 2019

In het AB zal een presentatie worden gehouden over Samen Sterk in Brabant. Er vindt afstemming plaats over de inhoud, het is gewenst om de focus te leggen op de resultaten die buiten zijn bereikt. Er zijn extra middelen ontvangen van de provincie voor SSiB, aangegeven kan worden wat met deze intensivering bereikt wordt.

Mevrouw Tolsma meldt dat besloten is dat de bevoegdheid voor het uitvoeren van EED-audits vanaf 1 juli definitief bij RVO ligt. De lobby van ODnI, VNG en IPO heeft dit niet kunnen voorkomen. RVO gaat nu medewerkers werven. In @AB ODZOB zal hier aandacht aan worden besteed. Tevens zal daarin ingegaan worden op de informatieplicht voor bedrijven en de wijze waarop gemeenten en ODZOB zich moeten voorbereiden op het verzamelen en verwerken van deze informatie die via het RVO beschikbaar komt. Gemeenten hebben hiervoor middelen gekregen in het gemeentefonds, en ODZOB heeft (een deel van) deze middelen nodig om de nodige voorbereidingen op de uitvoering van deze basistaak te treffen. Het traject om deze (zeer bescheiden) bedragen overgedragen te krijgen verloopt zeer moeizaam. Mevrouw Tolsma meldt dat de ODZOB niet langer kan wachten met de voorbereidingen en dat de daarvoor te maken uren bij de gemeenten in rekening gebracht zullen worden. Mevrouw Tolsma zal hiervan ook melding doen in het AB.

Verder heeft de Eerste Kamer besloten dat er voorlopig geen verbod komt op asbestdaken.

3. Verslag(en), actiepuntenlijst(en) en besluitenlijst(en)

3.a Verslag DB-vergadering 4 april 2019, concept d.d. 9 april 2019, 9.30 uur

Het DB stelt dit ongewijzigd vast.

3.b Besluitenlijst DB-vergadering 4 april februari 2019, concept d.d. 4 april 2019, 16.00 uur

Het DB stelt deze vast.

3.c Actiepuntenlijst DB-vergadering 4 april 2019, concept d.d. 8 april 2019

Het DB stelt de actiepuntenlijst vast en deze wordt doorlopen.

Opmerkingen n.a.v. de actielijst:

N.a.v. de mailing over bodem hebben 4 deelnemers gereageerd, hierover volgt afstemming.

Over de governancestructuur van Meetnet is afstemming geweest met de gemeente Eindhoven. Het DB kan zich erin vinden om de intentie uit te spreken voor het Regionaal Meetnet jaarlijks 100.000 euro ter beschikking te stellen uit de collectieve taken. Op basis hiervan kan gemeente Eindhoven een collegevoorstel maken. Het DB benadrukt het belang van organisatie van de subregionale bijeenkomsten met als doel het nader informeren van de bestuurders.

4. Beleidsontwikkelingen

4.a Stand van zaken besluitvorming ROK Milieutoezicht 2018

In de tussentijd heeft de gemeente Reusel-De Mierden gekozen voor variant c. Bij 2 gemeenten dient nog besloten te worden, met gemeente Valkenswaard vindt afstemming plaats.

4.b Meerjarenagenda AB ODZOB 2019-2022

De agenda helpt om onderwerpen beter te programmeren. Het DB is akkoord met het verlengen van het AB op 27 september tot 13.00 uur en de reguliere AB's voortaan 2 uur te plannen. Behalve werkconferenties waarbij collectief meningsvormend wordt besproken hoe de deelnemers tegen zaken aan kijken, heeft het DB behoefte om voor sommige onderwerpen de verdiepingsslag te maken via subregionale bijeenkomsten (zoals nu gebeurd is bij ROK en meetnet). Het AB gaat akkoord met agendering van het voorstel voor het AB. Vervolgens kan verkend worden welke onderwerpen zich lenen voor subregionale verdieping

(bijvoorbeeld de gezamenlijke aanbesteding van een VTH-systeem).

4.c Regionaal Operationeel Kader vergunningverlening (ROK-VV)

Het onderwerp is een jaar geleden al in het vorige AB besproken. Inmiddels zijn weer enkele stappen gezet. De financiële consequenties zijn veel beperkter dan bij ROK Milieutoezicht, enkele deelnemers hebben te weinig opgenomen in werkprogramma. Het DB gaat akkoord met agenderen voor AB.

4.d Tekort op budget Agrofood Collectieve taken 2019

Voor 2019 gaat het DB akkoord met de in het voorstel genoemde oplossing. Voor 2020 dienen vooraf heldere afspraken te worden gemaakt over de opdrachtverstrekking. Het DB benadrukt het belang van transparantie over de totale omvang van uren. MRE dient zich rekenschap te geven van de gevolgen. Er wordt namens het DB een brief gestuurd aan het DB MRE (inhoudelijke afstemming over de brief vindt plaats met de heer Meulensteen). Mevrouw Tolsma stemt voorafgaand aan het verzenden van de brief af met de directeur van het MRE.

4.e Regionale samenwerking in het kader van de voorbereiding op de Omgevingswet

Het DB neemt hier kennis van. Intentie is om in het najaar een bestuurlijke bijeenkomst over de Omgevingswet voor gemeenten te organiseren. Nu helder is wie welke rol heeft, kan de ODZOB weer een aantal zaken oppakken.

4.f Ontwikkelingen bodem in het AB

De presentatie zal nog worden ingekort, zodat meer focus wordt gelegd op de Wet bodembescherming en het Besluit bodemkwaliteit. Hierover vindt afstemming plaats met de provincie. Het DB benadrukt het belang van taken én middelen.

4.g Herijking Collectief Programma

De herijking past binnen de kaders voor het programma 2018-2021. Voor gezondheid zal een meer programmatische aanpak worden gehanteerd. Opstellen en uitvoering van het jaarprogramma ligt bij OGP en directeur ODZOB, het DB zal tussentijds geïnformeerd worden. De samenwerking op het thema gezondheid met GGD is essentieel, gesproken wordt over de meerwaarde die dit biedt op verschillende terreinen. Het onderwerp verdeelsleutel komt terug in het DB/AB september; er is een knip gemaakt in inhoud en financiering.

4.h Ontwikkelingen Brabantse veehouderij en gevolgen voor de capaciteit VTH ODZOB

Dit punt wordt behandeld na punt 2.a.

Het DB bespreekt actuele ontwikkelingen m.b.t. de PAS en het coalitieakkoord, die invloed kunnen hebben op de in het voorstel genoemde ontwikkelingen. Met de Brabantse Omgevingsdiensten en de provincie vindt momenteel actieve afstemming plaats over het onderwerp. Er is een ambtelijke en bestuurlijke taskforce ingesteld. De heer Meulensteen en mevrouw Van Extel-Van Katwijk nemen namens Zuidoost-Brabant deel. Mevrouw Tolsma geeft dit door aan de provincie. Eerste overleg van de bestuurlijke Taskforce is 26 juni 18.30 uur op provinciehuis. Er is een Brabantbrede bijeenkomst voorzien voor bestuurders op 1 juli 18.30 uur.

5. Financien en bedrijfsvoering

5.a Aanbieding jaarstukken 2018 ODZOB inclusief gerelateerde begrotingswijziging 2019

Het DB uit de complimenten voor de organisatie. De heer V.d. Stek zal hier in het AB van 27 juni expliciet

aandacht aan besteden, om nuance aan te brengen in beelden die bij sommige deelnemers bestaan over de GR'en.

5.b Reactienota inclusief zienswijzen op ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Dit jaar zijn van alle deelnemers reacties ontvangen, soms alleen aanbevelingen. De deelnemers die wel zienswijzen hebben ingediend, hebben veelal betrekking op efficiency. Het is duidelijk dat niet bij alle deelnemers helder is dat de kostenstijging verband heeft met het toegenomen opdrachtvolume (en niet met proportioneel hoger tarief). Hier dient in de volgende begrotingen een duidelijker toelichting op te worden gegeven.

Mevrouw Tolsma wijst erop dat er verschillende opgaves op de ODZOB/deelnemers afkomen, die consequenties kunnen hebben die nog niet in de begroting 2020 zijn meegenomen (bv. actualisatie inrichtingenbestand, agrarische vergunningverlening, bodem). Hierover zal een signaal worden afgegeven in het AB van 27 juni. Prioritering is relevant, evenals de afweging hoe deelnemers hier op lokaal niveau mee omgaan (ruimte in eigen begroting). Dit komt aan de orde in het AB van 27 september.

5.c Inkoopstrategie payroll dienstverlening 2020 – 2024

Het DB stemt in met het voorstel.

6. P&O

Mevrouw Tolsma meldt dat het DB vorig jaar heeft besloten om aan te sluiten bij de VNG. Met het oog op de Wnra is inmiddels bekend dat de VNG een werkgeversvereniging zal oprichten voor niet-gemeenten die de CAO-gemeenten willen volgen. Te zijner tijd zal het DB verzocht worden om lid te worden van deze werkgeversvereniging.

7. Rondvraag

De heer van der Stek maakt melding van de bijeenkomst van de bestuurlijke stuurgroep voor de gezamenlijke aanbesteding van het VTH-systeem en kondigt aan dat daar subregionale bijeenkomsten voor zullen worden georganiseerd, voordat er besluitvorming in het AB van september plaatsvindt.

8. Sluiting

De voorzitter sluit het overleg om 11.05 uur.

Volgende vergadering

De volgende DB-vergadering vindt plaats op 5 september 2019, 9.00-11.00 uur bij de ODZOB.

Versie 6 juni 2019, 17.30 uur

Actiepuntenlijst DB-vergadering

6 juni 2019, 9.00-11.00 uur,
ODZOB, Wal 28, Eindhoven, 0.6

Actielijst DB-vergadering 6 juni 2019

Nr.	Datum overleg	Onderwerp / Afspraken	Wie	Wanneer
68	7-12-17	Agenderen voorstel en presentatie Omgevingswet voor DB/AB nadat regiobrede bestuurlijke bijeenkomst hierover heeft plaatsgevonden	Mevrouw Tolsma	26-9-2019
72	1-11-2018	DB-/AB-voorstel voor wijze van bekostiging 10% actualisatie inrichtenbestand (nu dit niet is meegenomen in het ROK-voorstel)	Mevrouw Tolsma	5-9-2019/ 26-9-2019
84	21-2-2019	Aangepaste brief bodem afstemmen met de heer v.d. Meer	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
87	4-4-2019	Afstemming governancestructuur Meetnet gemeente Eindhoven/ODZOB	mevrouw Tolsma	z.s.m.
88	4-4-2019	Opnieuw agenderen stand van zaken besluitvorming ROK	Mevrouw Tolsma	6-6-2019
89	4-4-2019	Meenemen vragen DB over samenwerking waterschappen/omgevingsdiensten (bezoek bestuur OD aan bestuur waterschappen en voorbeeld bevoegdheidsvraagstuk inbrengen in themamiddag)	Mevrouw Tolsma	1-7-2019
90	4-4-2019	Schriftelijke reactie sturen naar provincie over jaarstukken	De heer Minnen	z.s.m.
91	4-4-2019	Financiële consequenties van extra vragen MRE/Transitie landelijk gebied zichtbaar maken in de Berap	Mevrouw Tolsma	September
92	6-6-2019	Afscheidsetentje DB i.v.m. vertrek de heer Van den Hout en de heer Van der Meer	Mevrouw le Pair	september
93	6-6-2019	Verkenning onderwerpen subregionale verdieping n.a.v. meerjarenagenda	De heer V.d. Ven	September

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

93	6-6-2019	Brief aan MRE over uren Agrofood namens Db (inhoudelijk afstemmen met de heer Meulenstein)	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
94	6-6-2019	Doorgeven provincie bestuurders die deelnemen in Taskforce capaciteit VTH veehouderij	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
95	6-6-2019	Aandacht besteden aan positieve resultaat jaarstukken ODZOB in AB	De heer v.d. Stek	27 juni 2019
96	6-6-2019	Signaal over extra opgaves waar deelnemers/ODZOB voor staan in de komende jaren	De heer Van Schuppen	27 juni 2019

versie 11 juni 2019, 8.30 uur

Besluitenlijst DB-vergadering

6 juni 2019, 9.00-11.00 uur

ODZOB, Wal 28, Eindhoven, 0.6

Besluitenlijst DB-vergadering 6 juni 2019

Agendapunt	Onderwerp	Voorstel	Besluit
2.a	Motie PS aanpassen stemverhoudingen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het AB te laten verkennen of er draagvlak is om de gemeenschappelijke regeling van de ODZOB aan te passen naar een verhouding die recht doet aan de financiële inbreng van elke deelnemer. 2. Bijgevoegde meningsvormende nota aan het AB aan te bieden.	Het DB besluit de motie van PS voor kennisgeving te agenderen voor het AB van 27 juni 2019.
3.a-3.c	Verslag, besluitenlijst en actiepuntenlijst van DB van 4 april 2019		Het DB stelt deze vast.
4.a	Stand van zaken besluitvorming ROK	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kennis te nemen van de stand van zaken besluitvorming ROK bij de deelnemers; 2. Akkoord gaan met agenderen stand van zaken besluitvorming in het AB van 27 juni a.s.	Het DB besluit conform voorstel.
4.b	Meerjarenagenda Algemeen Bestuur ODZOB 2019-2022	<ol style="list-style-type: none"> 1. In te stemmen om de meerjarenagenda Algemeen Bestuur ODZOB 2019-2022 als richtinggevend document voor de agendering van onderwerpen aan het AB aan te bieden. 2. Het AB voor te stellen om voor de huidige bestuursperiode meer tijd te nemen voor bespreking van inhoudelijke onderwerpen, dat wil zeggen het AB uitbreiden van 1,5 naar 2 uur. 3. Het AB voor te stellen meer tijd te nemen voor het AB en de werkconferentie van 26 september (9.00- 13.00 uur).	Het DB besluit conform voorstel

4.c	ROK Vergunningverlening ODZOB 2020-2023	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kennis te nemen van het ROK-VV inclusief de bijlagen. 2. In te stemmen met agendering van bijgevoegd AB-voorstel inclusief bijlagen voor de AB-vergadering van 27 juni 2019.	Het DB besluit conform voorstel.
4.d	Tekort op budget Agrofood Collectieve taken 2019	<ol style="list-style-type: none"> 1. Als DB ODZOB het DB MRE te verzoeken om € 25.000,= beschikbaar te stellen als bijdrage aan het verwachte tekort van € 48.000,= voor 2019 op het budget Agrofood Collectieve taken. 2. In te stemmen met het voornemen om het resterende bedrag van het verwachte tekort, zijnde € 23.000,= , te dekken door middel van een begrotingswijziging die tegelijkertijd met de presentatie van de Berap in september 2019 wordt ingediend. 3. Opdracht te geven aan de directeur ODZOB om in overleg met de MRE te komen tot een afgestemd en financieel sluitend programma Agrofood Collectieve taken voor 2020.	Het DB besluit conform voorstel.
4.f	Ontwikkelingen bodem in het AB	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akkoord te gaan met een informerende en presentatie bodem in het AB.	Het DB besluit conform voorstel, gehoord hebbende dat de presentatie wordt ingekort.
4.g	Herijking Collectief Programma	<ol style="list-style-type: none"> 1. De bestaande kaders van het Collectief Programma in stand te houden met inbegrip van het belangrijke thema gezondheid. 2. Kennis te nemen van de Verkenning Gezondheid 2019. 3. Met de inzet van het VTH-instrumentarium als vertrekpunt, de ODZOB op te dragen de gezondheid van de leefomgeving in de regio ZOB te bevorderen en dit projectmatig uit te werken in het jaarlijks Collectief Programma. 4. De ODZOB op te dragen in samenwerking met regiopartners, GGD en andere omgevingsdiensten te komen tot een gedeelde	Het DB besluit conform voorstel.

		ambitie en programma voor het thema gezondheid. 5. Het AB kennis te laten nemen van de Verkenning Gezondheid 2019.	
5.a	Aanbieding jaarstukken 2018 ODZOB inclusief gerelateerde begrotingswijziging 2019	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kennisnemen van de bevindingen van de accountant, vastgelegd in bijgevoegde rapportage van de accountant: "Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant, Uitkomsten controle en overige informatie 2018"; 2. Kennisnemen van de bevindingen van de auditcommissie; 3. Instemmen met de eerste begrotingswijziging 2019 betreffende de overheveling van het restantbudget Collectief programma 2018 (€ 85.512,-) naar 2019; 4. Instemmen met agendering van bijgevoegd AB-voorstel inclusief bijlagen voor de AB-vergadering van 27 juni 2019.	Het DB besluit conform voorstel.
5.b	Reactienota inclusief zienswijzen op ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kennis nemen van de ontvangen (concept) zienswijzen; 2. Instemmen met de reactienota zoals opgenomen in het bijgevoegde AB-voorstel; 3. Instemmen met de aanpassing van de ontwerpbegroting en dienovereenkomstig de conceptbegroting vaststellen; 4. Instemmen met agendering van bijgevoegd AB-voorstel waarin de reactienota aan het AB wordt aangeboden en waarin het AB verzocht wordt de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 vast te stellen.	Het DB besluit conform voorstel.

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 26 september 2019

Agendapunt : 4.a

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Regionaal operationeel kader vergunningverlening

Beslispunten :

1. Het ROK-VV vast te stellen en toepassen als regionale strategie voor de uitvoering van uniforme Wabo-milieu vergunningverlening en afhandelen van milieumeldingen.
2. Het ROK-VV in 2019 in uw college van B&W te agenderen ter besluitvorming.
3. Dit vanaf 1 januari 2020 uit te laten voeren door de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

Aanleiding

Het Besluit Omgevingsrecht (Bor, Artikel 7.2 lid 2) verlangt dat de bestuursorganen, die deelnemen in een omgevingsdienst, er gezamenlijk zorg voor dragen dat een uniform uitvoeringsbeleid voor de basistaken, wordt vastgesteld in een of meer documenten. In 2017 is vanuit het programma collectieve taken gestart met het opstellen van een Regionaal operationeel kader vergunningverlening (ROK-VV). Het is daarmee een aanvulling op het ROK-TH waar voor toezicht een risicogerichte aanpak is geïntroduceerd. Met het ROK-VV en het ROK-TH wordt het mogelijk om te voldoen aan de genoemde wettelijke verplichting.

Met vertegenwoordigers namens alle deelnemers is een analyse gemaakt en regionaal uitvoeringsbeleid geformuleerd voor uniforme(re) werkwijze voor alle deelnemers en bedrijven. In de AB-vergadering van juni 2019 zijn het concept ROK-VV en de financiële bijlage toegelicht. De opmerkingen van OGP-leden, werkgroep en AB-leden zijn verwerkt in de bijgevoegde documenten.

Dit ROK-VV bevat de uitgangspunten voor de Wabo-milieutaken die de ODZOB uitvoert voor de regio. Jaarlijks worden door de ODZOB circa 275 vergunningen en 700 meldingen Wabo-milieu afgehandeld. De afhandeling van milieuvergunningen en -meldingen is een wettelijke taak met beperkte vrijheden. Dit uitvoeringsbeleid sluit aan op het ROK-TH en beschrijft een vernieuwde aanpak om 'vergunningverlening' regionaal uniform, beter, transparanter en effectiever uit te voeren.

Voor alle deelnemers is het ROK-VV uniform, daartoe verplichten alle deelnemers zichzelf en elkaar.

- Uitgangspunt is het wettelijk kader;
- Vervolgens is het minimale uitvoeringsniveau vastgelegd in 3 risicogerichte basispakketten;
- Het is voor elke deelnemer mogelijk dat zij extra inzet vraagt voor lokale prioriteiten en doelen. Dit zijn aanvullende opdrachten bovenop het ROK-VV.

Omgevingswet (Ow): de gebiedsambitie komt steeds meer in handen van de gemeenten. Het ROK-VV beschrijft daarom geen regionale milieu-ambities, maar een methodiek. In de uitwerking van onze rolopvatting (en de verbeteracties) wordt geanticipeerd op de OW. In 2021 is een tussenevaluatie gepland om te beoordelen of vanwege de OW en ervaringen aanpassing van het ROK-VV nodig is.

Gemeenten blijven in control doordat:

- Er maatwerk mogelijk is in de vorm van lokaal beleid en werkprogramma;
- Zij zelf na advies kiezen hoe het actualiseren of intrekken van vergunningen wordt gepland;
- Ze na de tussenevaluatie in 2021 het beleid kunnen aanpassen.

Beoogd effect

Het ROK-VV is een instrument waarmee de ODZOB voor haar deelnemers de taken voor vergunningverlening Wabo-milieu voor de regio transparanter, eerlijker, doelgerichter, effectiever, slimmer en innovatiever maakt.

De belangrijkste veranderingen ten opzichte van de huidige werkwijze:

- Aanvragen en meldingen risicogericht afhandelen (volgens de tabel in bijlage 1) = transparanter.
- Vergelijkbare minimale kwaliteit voor de gehele regio door basispakketten= eerlijker.
- Deelnemers kunnen aanvullende opdrachten vastleggen in klantafspraken = doelgerichter.
- Het toetsen en actualiseren van milieuvergunningen wordt structureel opgepakt = effectiever.
- Het toetsen en actualiseren gaan we met toezicht risicogericht uitwerken in een VTH-jaarprogramma en in de brancheplannen = slimmer.
- De verbeteracties (in bijlage 4) geven de komende jaren invulling aan de doelen en maatschappelijke opgaven = innovatiever.

Argumenten en onderbouwing (corresponderen met nummering beslispunten)

1.1 Dit is een wettelijke verplichting.

Het Besluit Omgevingsrecht (Bor, Artikel 7.2 lid 2) verlangt dat de bestuursorganen, die deelnemen in een omgevingsdienst, er gezamenlijk zorg voor dragen dat een uniform uitvoeringsbeleid wordt vastgesteld met doelen en bijbehorende activiteiten. in een of meer documenten.

1.2 Het zorgt voor een uniforme en transparante werkwijze.

Er is voor alle gemeenten een gelijk minimaal uitvoeringsniveau beschreven. Dit is voor alle betrokken gemeenten, aanvragers en ODZOB-medewerkers de basis voor de samenwerking. De manier van afstemming over aanvullende afspraken zijn beschreven.

1.3 Dit beleidskader anticipeert op de Omgevingswet.

De gebiedsambitie komt steeds meer in handen van de gemeenten. Het ROK-VV beschrijft daarom geen regionale milieu-ambities, maar een risicogerichte aanpak. In de uitwerking van onze rolopvatting, toetsen op actuele voorschriften en door verbeteracties wordt geanticipeerd op de Ow.

2.1 Dit is een wettelijke verplichting.

Het Besluit Omgevingsrecht (Bor, Artikel 7.2 lid 2) verlangt dat het uitvoeringsbeleid (=ROK-VV) worden vastgesteld door de bestuursorganen.

3.1 Ervaring opdoen voor de Omgevingswet.

Als gevolg van dit beleid gaat de werkwijze worden aangepast. Als we in 2020 starten kunnen we ervaring opdoen met risicogericht werken en alvast wat concrete stappen zetten voor de Omgevingswet van kracht wordt.

3.2 Een gelijke start met het ROK-TH bevordert de integratie.

Het ROK-VV en ROK-TH streven naar verbetering, betere samenwerking en planmatige aanpak. Dit is makkelijker en effectiever als beide vernieuwingen gelijk kunnen starten.

Kanttekeningen en onderbouwing (corresponderen met nummering beslispunten)

1.1 De Omgevingswet zorgt voor andere inzichten.

Dit ROK-VV is opgesteld van de wet VTH en heeft kwaliteit en een procesmatige werkwijze (BIG-8) als uitgangspunt, liefst met concrete uniforme doelstellingen. De Omgevingswet geeft daarentegen meer ruimte voor maatwerk en integrale afweging. Beide uitgangspunten zijn zo goed mogelijk verenigd in de beschreven werkwijze. Mocht tussentijds aanpassen van beleid of werkwijze nodig zijn, dan wordt daarin voorzien. Niet vaststellen zou tot onbekende vertraging leiden en daarmee ook de gewenste verbeteringen vertragen.

2.1 De Provincie Noord-Brabant heeft een eigen uitvoeringsbeleid.

De provincie Noord-Brabant is deelnemer van de ODZOB en zou dus kunnen aansluiten bij de ROK-VV. Aangezien zij haar Wabo-milieutaken over drie Omgevingsdiensten heeft verdeeld en overal hetzelfde beleid wil hanteren is er een VTH-kader vastgesteld. De beschreven ambities en verbeteringen in het VTH-kader sluiten deels aan op het ROK-VV of zijn specifieker over de invulling. De provincie Noord-Brabant heeft ook budget beschikbaar voor vele verbeteringen die voor VTH zijn gepland. De ODZOB is gebaat bij een gelijke minimale uitvoering en gelijke methodiek voor vergunningverlening. Mocht dit inhoudelijk niet mogelijk blijken, dan zal hiervoor in de evaluatie aandacht aan worden besteed.

Financiën / Personeel

Aan dit voorstel zijn geen financiële consequenties verbonden. Dit wel met de kanttekening dat voor IPPC-veehouderijen een apart traject met eigen begroting is gestart.

Vervolg / Communicatie

Na een positief besluit in de AB-vergadering, is het aan de AB-leden om het ROK-VV (dit jaar) ter besluitvorming voor te leggen aan hun eigen college. De werkgroep zal hiervoor een voorstel voor collegebesluit versturen aan de OGP-leden. De ODZOB ontvangt graag voor 1 december de uitspraak van het college (bij voorkeur de besluitenlijst via contactpersoon/OGP-lid van de gemeente aan de accountmanager van de ODZOB).

De ODZOB zal beginnen met de benodigde verbeteracties om in 2020 te kunnen starten met de nieuwe werkwijze. Dit betreft bijvoorbeeld het eenduidiger beoordelen van aanvragen, het aanpassen van de werkafspraken met elke gemeente en een voorstel voor het actualiseren van vergunningen. De ODZOB zal de werkwijze en aanpak delen met interne medewerkers en externe samenwerkingspartners zoals (Brabantse) omgevingsdiensten.

Indicatoren evaluatie

In 2021 is een evaluatie gepland over de voortgang en de invloed van de Omgevingswet. Met behulp van de werkgroep ROK-VV zullen (in 2019) indicatoren voor de monitoring en evaluatie worden geformuleerd.

Bijlagen

- Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening 2020-2023
- Financiën ROK-VV 2020/2021

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

BESLUIT

1. Het ROK-VV vast te stellen en toepassen als regionale strategie voor de uitvoering van uniforme Wabo-milieu vergunningverlening en afhandelen van milieumeldingen.
2. Het ROK-VV in 2019 in uw college van B&W te agenderen ter besluitvorming.
3. Dit vanaf 1 januari 2020 uit te laten voeren door de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

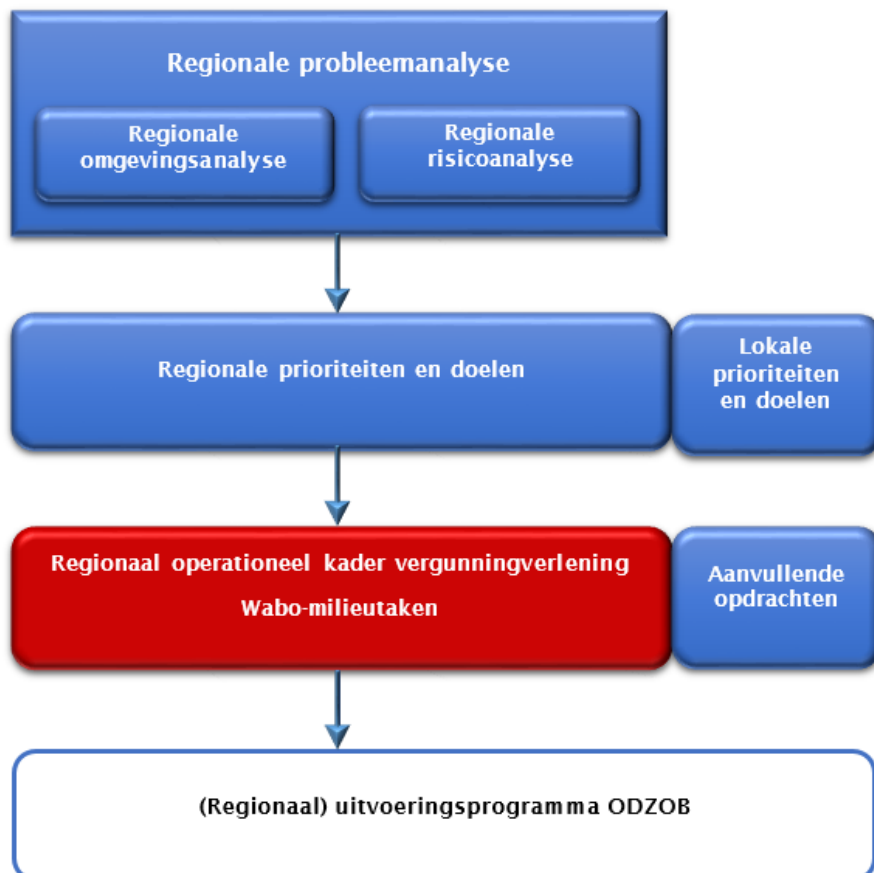
Zo vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 26 september 2019.

M.J. van Schuppen
voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

REGIONAAL OPERATIONEEL KADER VERGUNNINGVERLENING (ROK-VV) ODZOB 2020-2023

Samenvatting

Dit Regionaal operationeel kader vergunningverlening (ROK-VV) bevat de uitgangspunten voor de Wabo-milieutaken die de ODZOB uitvoert voor de regio. Dit uitvoeringsbeleid sluit aan op het ROK-TH en beschrijft een vernieuwde aanpak om 'vergunningverlening' regionaal uniform, beter, transparanter en effectiever uit te voeren.

De afhandeling van milieuvergunningen en -meldingen is een wettelijke taak met beperkte vrijheden. Risicogericht werken en prioriteren krijgen daarmee een andere invulling dan bij toezicht. In dit ROK-VV is invulling gegeven aan de rolopvatting, regionale prioriteiten, diepgang van afhandeling, actualiteit van de vergunning en verbeteracties.

Voor alle deelnemers is het ROK-VV uniform, daartoe verplichten alle deelnemers zichzelf en elkaar.

- Uitgangspunt is het wettelijk kader;
- Vervolgens is het minimale uitvoeringsniveau vastgelegd in 3 risicogerichte basispakketten;
- Het is voor elke deelnemer mogelijk dat zij (op basis van lokaal beleid) extra inzet vraagt voor lokale prioriteiten en doelen. Dit zijn aanvullende opdrachten bovenop het ROK-VV.

De belangrijkste veranderingen ten opzichte van de huidige werkwijze:

- Aanvragen en meldingen risicogericht afhandelen (volgens de tabel in bijlage 1) = transparanter
- Vergelijkbare minimale kwaliteit voor de gehele regio door basispakketten = eerlijker
- Deelnemers kunnen aanvullende opdrachten vastleggen in klantafspraken = doelgerichter.
- Het toetsen en actualiseren van milieuvergunningen wordt structureel opgepakt = effectiever.
- Het toetsen en actualiseren gaan we met toezicht risicogericht uitwerken in een VTH-jaarprogramma en in de brancheplannen = slimmer
- De verbeteracties (in bijlage 4) geven de komende jaren invulling aan de doelen en maatschappelijke opgaven = innovatiever.

Omgevingswet: de gebiedsambitie komt steeds meer in handen van de gemeenten. Het ROK-VV beschrijft daarom geen regionale milieu-ambities, maar een methodiek. In de uitwerking van onze rolopvatting (en de verbeteracties) wordt geanticipeerd op de OW. In 2021 is een tussenevaluatie gepland om te beoordelen of vanwege de OW en ervaringen aanpassing van het ROK-VV nodig is.

Gemeenten blijven in control doordat:

- Er is maatwerk mogelijk in de vorm van lokaal beleid en werkprogramma;
- Zij zelf na advies kiezen hoe het actualiseren of intrekken van vergunningen wordt gepland;
- Ze na de tussenevaluatie in 2021 het beleid kunnen aanpassen.

Het ROK-VV wordt door het OGP en het Algemeen Bestuur van de ODZOB besproken en vervolgens vrijgegeven voor vaststelling in de afzonderlijke de gemeenten door de colleges van burgemeester en wethouders van gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Veldhoven, Valkenswaard, Waalre. De gedeputeerde Rik Grashoff van provincie Noord-Brabant zal worden geïnformeerd over het ROK-VV.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding	5
1.1 Achtergrond en kader	6
1.2 Afbakening	7
2 Regionaal kader: doelen en prioriteiten	8
2.1 Doelen en uitgangspunten	8
2.2 Regionale prioriteiten	9
3 Beleidsvrijheid en keuzes	10
3.1 Rolopvatting	10
3.2 Prioriteiten voor Wabo-milieuvergunningverlening	11
3.3 Afhandeling van meldingen en vergunningen Wabo-milieu	11
4 Actualisatie & intrekken vergunningen	12
4.1 Waarom actualiseren & intrekken	12
4.2 Selectie van doelgroep voor planning	13
4.2.1 Prioriteitsladder	13
4.2.2 Vangnet	13
4.3 Toetsen van voorschriften en advies	14
4.4 Plannen van tempo en omvang	14
4.5 Actualiseren of intrekken van vergunningen	15
Bijlage 1 Risico-analyse per branche	16
Bijlage 2 Regionale prioriteiten	18
Bijlage 3 Risicogericht maatwerk	20
3.1 Risicoklasse	20
3.2 Maatschappelijke complexiteit	21
Bijlage 4 Verbeteracties	23
Bijlage 5 BIG-8	25

1 Inleiding

De ODZOB voert sinds 1 juni 2013 VTH-milieutaken uit voor haar 21 gemeentelijke deelnemers en de Provincie Noord-Brabant.

Met de komst van de ODZOB wordt een belangrijk deel van de Wabo-milieuvergunningverlening en afhandeling van milieu-meldingen regionaal uitgevoerd door één uitvoeringsorganisatie.

Het belang van één regionaal operationeel kader (hierna afgekort tot ROK-VV) is meerledig:

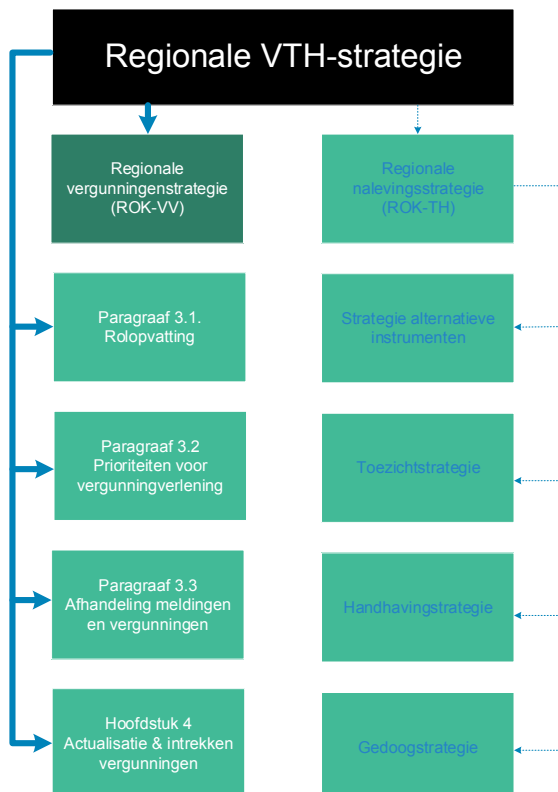
- Het is een wettelijke vereiste op grond van het Besluit omgevingsrecht (Bor);
- Het vormt de basis om de VTH-milieutaken risicogericht en omgevingsbewust uit te kunnen voeren waardoor de uitvoering doelgerichter wordt;
- Het vormt de basis voor verdere uniformering van de vergunningverlening qua proces en kwaliteit waardoor deze transparanter en effectiever wordt;
- Het draagt bij aan het bereiken van een gelijker speelveld voor bedrijven (Level Playing Field);
- Er is inzicht in de regionale prioriteiten en de werkwijze bij vergunningverlening en afhandeling van meldingen.

Het gaat hier nadrukkelijk om uitvoeringsbeleid voor de Wabo-milieu

Voor alle deelnemers is het ROK-VV uniform, daartoe verplichten alle deelnemers zichzelf en elkaar.

- Uitgangspunt is het wettelijk kader;
- Vervolgens is het minimale uitvoeringsniveau vastgelegd in 3 risicogerichte basispakketten;
- Het is voor elke deelnemer mogelijk dat zij (op basis van lokaal beleid) extra inzet vraagt voor lokale prioriteiten en doelen. Dit zijn aanvullende opdrachten bovenop het ROK-VV.

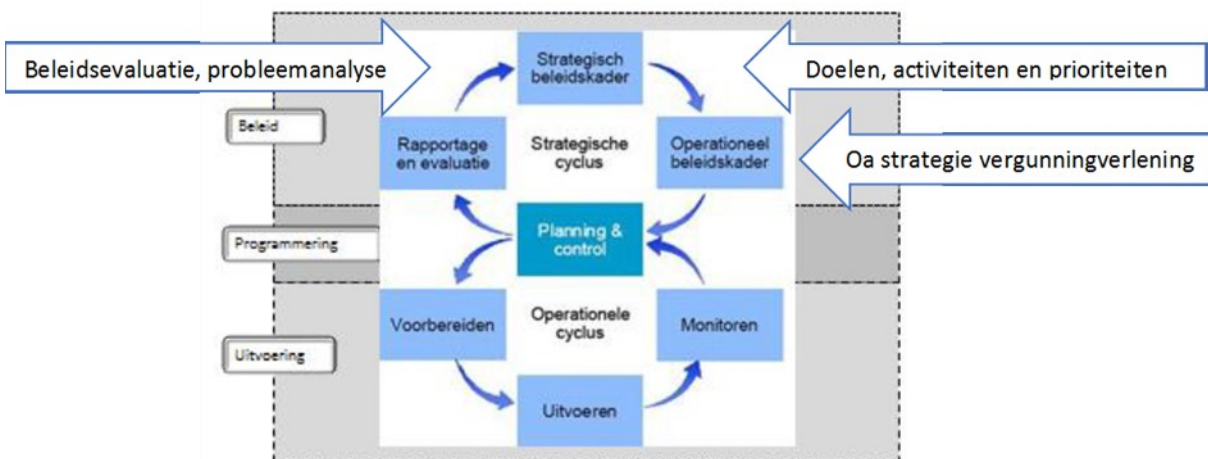
Dit uitvoeringsbeleid beschrijft de reguliere werkwijze voor zover nu te voorzien. Het ROK-VV vormt samen met het eerder vastgestelde ROK-TH een brede uitvoeringsbasis voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

1.1 Achtergrond en kader

Bescherming van de fysieke leefomgeving, zorgen voor veiligheid en een schoon milieu, het zijn de uitdagingen waarvoor provincies en gemeenten als bevoegd gezag voor het omgevingsrecht staan. Met het vaststellen van wetten en verordeningen alleen zijn deze maatschappelijke doelen niet te bereiken. Het bevoegd gezag formuleert op basis van politieke en bestuurlijke ambities maatschappelijke beleidsdoelen voor de omgeving.

Het ROK-VV vindt haar wettelijke basis in het Besluit omgevingsrecht (Bor, artikel 7.2 procescriteria) waarin staat dat elke gemeente en provincie moet beschikken over een VTH-beleid voor de uitvoering van de Wabo-taken. Voor de basistaken van de omgevingsdiensten dienen ze gezamenlijk zorg te dragen voor uniform uitvoeringsbeleid. Het bevoegd gezag legt het uitvoeringsbeleid vast in een of meer documenten waarin gemotiveerd wordt aangegeven welke doelen het zichzelf stelt bij vergunningverlening en welke activiteiten het daartoe zal uitvoeren. Het uitvoeringsbeleid noemen we het ROK-VV en het omvat het strategisch beleidskader en een operationeel beleidskader.

Dit ROK-VV beschrijft het bovenste deel van de BIG-8: de strategische cyclus ofwel het beleid voor de uitvoering.

In het traject voor het ROK-Milieutoezicht 2018 is in de bestuurlijke werkconferentie van 20 oktober 2016 aangegeven welke onderwerpen prioriteit hebben. Deze prioriteiten zijn vertaald naar de onderwerpen die ook voor vergunningverlening relevant zijn (zie paragraaf 3.2).

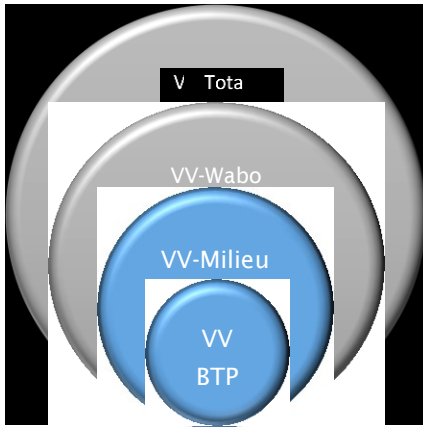
De uitkomsten van deze conferentie zijn ook richtinggevend geweest bij het opstellen van dit ROK-Vergunningverlening 2020-2023.

Het ROK-VV geeft tevens de ontwikkeling weer die de deelnemers de komende jaren van de ODZOB verwachten. De uitgangspunten en keuzes zijn vastgelegd in hoofdstuk 1 t/m 4, de bijlagen geven een concreter beeld hoe we dat in de uitvoering gaan vormgeven. Dit uitvoeringsbeleid zal verder worden uitgewerkt in de operationele cyclus. Hierin komen de jaarlijkse programmering en de verbeteracties voor de uitvoering aan bod. Op basis van monitoring en evaluatie kunnen het jaarprogramma en bijlagen van dit document worden bijgesteld.

1.2 Afbakening

Dit regionaal operationeel kader is van toepassing op alle Wabo-milieutaken vergunningverlening en afhandelen van milieumeldingen die door de ODZOB worden uitgevoerd. Dus zowel voor de basistaken als de verzoektaken.

In dit document wordt onder vergunningverlening verstaan:

- het voorbereiden van beschikkingen tot het verlenen, wijzigen, intrekken of weigeren van omgevingsvergunningen (artikel 7.1 lid a van het Bor) voor het onderdeel milieu,
- en het beoordelen van meldingen als bedoeld in [artikel 8.41, eerste lid, van de Wet milieubeheer](#), het voorbereiden van beschikkingen als bedoeld in [artikel 8.40a, eerste lid, van de Wet milieubeheer](#) (toestemming om andere gelijkwaardige maatregelen te treffen) en het stellen van voorschriften als bedoeld in artikel 8.42, eerste lid van de Wet milieubeheer (artikel 7.1 lid b van het Bor).

Vergunning en melding zijn verschillende instrumenten met een verschillende toetsingskader. Bij een vergunning wordt een besluit genomen en bij een melding is dat niet het geval. Onder “het voorbereiden” wordt verstaan alle handelingen en activiteiten in het kader van uitvoering van milieuvergunningverlening; van vooroverleg tot en met het voorleggen van het (concept-) besluit aan B&W.

Bij het opstellen van dit ROK is aansluiting gezocht bij ander beleid en ontwikkelingen:

- ROK-TH: De methodiek en werkwijze van het eerder vastgestelde ROK Milieutoezicht 2018 is zo veel mogelijk gevolgd.
- Samenvoeging tot het ROK-VTH: Dit ROK-VV heeft een looptijd tot 2023, maar de implicatie vanuit de Omgevingswet (hierna: OW) kunnen niet worden overzien. In 2021 zal een evaluatie worden uitgevoerd. Op basis daarvan wordt bezien of dit uitvoeringsbeleid tussentijds moet worden bijgesteld en kan worden samengevoegd tot één ROK-VTH.
- Lokaal VTH-beleid: Het beleid van De Kempen en enkele A2-gemeenten is als input gebruikt.
- Staat van het Mandaat: het ROK-VV gaat over de uniforme werkwijze op inhoud en proces, niet over (werk)afspraken over de rolverdeling tussen bevoegd gezag en ODZOB.
- Omgevingswet: de gebiedsambitie komt steeds meer in handen van de gemeenten. Het ROK-VV beschrijft daarom geen regionale milieu-ambities. In de uitwerking van onze rolopvatting (en de verbeteracties) wordt geanticipeerd op de OW.
- Het provinciale VTH-kader: bevat de ambities en verbeteracties voor alle wetsdomeinen en anticipeert eveneens op de OW. De keuzes uit dit VTH-kader zijn gedeeltelijk overgenomen.
- Er heeft in methodiek nauwe samenwerking plaatsgevonden met de ODBN. De OMWB heeft (met gebruik van gedeelde concepten) beleid vastgesteld met een vergelijkbare opzet.

2 Regionaal kader: doelen en prioriteiten

Dit traject is in 2017 gestart met een probleemanalyse voor Wabomilieuvergunningverlening. Dit is een aanvulling op de analyse voor het ROK-TH. De VTH-probleemanalyse omvat;

1. Een risicoanalyse waarin zes maatschappelijke aspecten in beeld zijn gebracht (leefbaarheid, veiligheid, duurzaamheid, gezondheid, financieel-economisch en bestuurlijk imago). De belangrijkste conclusies staan in de risicotabel (bijlage 1);
2. Een omgevingsanalyse met 18 factoren/onderwerpen die zijn uitgewerkt in de bovenwettelijke ambitie (bijlage 2).

De probleemanalyse is de basis voor het ROK-VV.

2.1 Doelen en uitgangspunten

Onze ambities op het gebied van vergunningverlening (toezicht en handhaving) zijn op hoofdlijnen: Een bijdrage leveren aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving voor alle inwoners en een goed werkklimaat voor de bedrijven. Hierbij willen we een goede gesprekspartner zijn voor onze deelnemers, een goede dienstverlening bieden en kijken naar mogelijkheden en oplossingen, binnen de kaders van veiligheid, duurzaamheid en gezondheid. Om dit te bereiken zijn doelen geformuleerd.

Onze doelen en ontwikkelpunten voor de komende jaren zijn:

- het bevorderen van een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving;
- het bevorderen van de eigen verantwoordelijkheid van initiatiefnemers en participatie met omwonenden;
- steeds betere afstemming tussen vergunningverlening en toezicht en handhaving;
- betere afstemming tussen regiogemeenten, regionale partners, de provincie Noord-Brabant (PNB) en andere Omgevingsdiensten.

We blijven (binnen de wettelijke kaders) de dienstverlening en de kwaliteit van de producten verbeteren om steeds dichterbij de te behalen doelen te komen. Hierbij blijven we realistisch en praktijkgericht. Deze doelen worden zowel in dit ROK-VV als direct door de ODZOB in de operationele cyclus uitgewerkt.

De uitgangspunten voor milieuvergunningverlening

- Het afhandelen van meldingen en vergunningaanvragen is geen doel op zich, maar een middel tot een doel. Het gaat er bij de uitvoering van deze wettelijke taken om wat het resultaat daarvan is in de fysieke leefomgeving.
- Vergunningverlening is een resultaat van een standpuntbepaling door het bevoegd gezag, met rechtszekerheid voor bedrijf en omwonenden.
- Een (ontvankelijke) aanvraag of melding is primair de eigen verantwoordelijkheid van bedrijven en instellingen.
- Vergunningverlening en actualisatie van vergunningen worden zoveel mogelijk risicogericht (en informatie gestuurd) uitgevoerd. Er wordt rekening gehouden met de aard van de activiteit en met de omgeving waarin deze plaatsvindt.
- Vergunningverlening vindt op een open, uniforme, eenduidige en voortvarende wijze plaats, waarbij een acceptabele situatie ontstaat voor de bedrijven en hun omgeving en een gelijk speelveld voor bedrijven onderling.

2.2 Regionale prioriteiten

De doelstelling van de werkconferentie op 20 oktober 2016 was om duidelijk te krijgen voor welke maatschappelijke effecten de bestuurders zich samen verantwoordelijk voelen en waar het gezamenlijk belang zit om de risico's van dit effect te beheersen. Dit zijn:

1. Duurzaamheid (100%)
2. Veiligheid (93%)
3. Gezondheid (80%)
4. Bestuurlijk imago (40%)
5. Financieel economisch (20%)
6. Leefbaarheid (13%)

Vergunningverlening beïnvloedt deze effecten met voorschriften voor diverse milieuaspecten. De minimale eisen en vrijheden per milieuaspect zijn vaak wettelijk vastgelegd. Daarnaast kan lokaal beleid van toepassing zijn. In onderstaande tabel zijn milieuaspecten gekoppeld aan de beleidsdoelen. De risicoanalyse per branche is opgenomen in bijlage 1.

Milieuaspect	Regionaal beleidsdoel			Lokaal
	Veiligheid: Fysiek letsel	Duurzaamheid: Milieuschade	Gezondheid: Schade aan mens	Leefbaarheid: Beleving bewoner
Afval, afvalwater, bodem		X	X	
Energie		X		
(externe) veiligheid	X		X	
Lucht			X	
Geluid en geur				X

In de regionale omgevingsanalyse zijn 18 omgevingsfactoren in beeld gebracht die de komende jaren van invloed zijn op de VTH-taken. In de bestuurlijke werkconferentie van 20 oktober 2016 aangegeven welke onderwerpen voor toezicht en handhaving prioriteit hebben. Hieruit is voor vergunningverlening de volgende 'shortlist' gedestilleerd voor de prioriteiten voor vergunningverlening, zie paragraaf 3.2.

3 Beleidsvrijheid en keuzes

Binnen Wabo-milieuvergunningverlening heeft het bevoegde gezag mogelijkheden om keuzes te maken. De keuzes zijn beschreven en gegroepeerd binnen vijf pijlers. Deze worden toegelicht in hoofdstuk 3, 4 en bijlage 4.

Het behandelen van vergunningaanvragen en afhandelen van meldingen is een wettelijke taak met beperkte vrijheden. Alle relevante milieuaspecten van de activiteiten worden bij een vergunning betrokken. Ook de behandeltermijn, resultaat en wijze van communiceren met de initiatiefnemer en omwonenden zijn aan regels gebonden. Risicogericht werken en prioriteren krijgen daarmee een andere invulling dan bij toezicht.

Op de volgende pijlers zijn nog keuzes te maken:

1. De rolopvatting: een standpunt over de rol van het bevoegd gezag, initiatiefnemer en omwonenden bepaalt mede waar de verantwoordelijkheden worden gelegd en wat de verwachtingen zijn.
2. Prioriteiten voor vergunningverlening: varieert vaak per bevoegd gezag en is vaak afhankelijk van lokale ontwikkelkansen of knelpunten. We streven niet naar regionale ambitie (op gebied van bijvoorbeeld geur of geluid), maar beschrijven het minimale uniforme uitvoeringsniveau. Voor de omgevingsfactoren die bestuurlijke prioriteit hebben gekregen wordt een richting uitgewerkt.
3. De diepgang van afhandeling: we werken op basis van het wettelijk kader en risicogericht. Afhankelijk van de milieueffecten en de omgeving wordt meer tijd en expertise ingezet om tot een goede afweging en opleggen van eenduidige voorschriften te komen.
4. De actualiteit van de vergunning: het toetsen van vergunningen op toereikende (actuele) voorschriften is een basistaak. Hier is vrijheid om prioriteiten en frequentie regionaal te bepalen en het met toezicht te verbinden.
5. De verbeterpunten: uit de regionale probleemanalyse zijn vele punten naar voren gekomen waarvoor verbetering gewenst is. Deze zijn geprioriteerd met behulp van uitspraken die bestuurders eerder hebben geuit ten behoeve van toezicht.

3.1 Rolopvatting

De zorg voor milieu en veiligheid is primair een verantwoordelijkheid van bedrijven en instellingen. Dat geldt ook voor het tijdig en volledig melden of aanvragen van activiteiten.

De bestuurlijke verantwoordelijkheid richt zich meer op het beperken van risico's en houden van toezicht hierop. De ODZOB ziet toe of de initiatiefnemer zijn verantwoordelijkheid voldoende oppakt en onderneemt acties op basis van wettelijke voorschriften, geschat risico en bestuurlijke prioriteit. In aanloop op de Omgevingswet gaan we bedrijven bewust(er) maken van omgevingsbewust handelen.

We kunnen in de omgang met initiatiefnemers kiezen voor een zakelijke, formele stijl of voor een betrokken, samenwerkende stijl. In dit uitvoeringsbeleid kiezen we voor een tussenvariant: "een zakelijke uitvoering van de publieke taak met als vertrekpunt de behartiging van de te beschermen omgevingsbelangen".

Vergunningverlening is een vorm van dienstverlening, maar als uitoefening van een publieke taak. Meedenken met de initiatiefnemer is mogelijk zolang het te beschermen omgevingsbelang voorop wordt gesteld. De ODZOB bewaakt daarbij de onafhankelijkheid van de vergunningverlener.

3.2 Prioriteiten voor Wabo-milieuvergunningverlening

Op basis van de regionale omgevingsanalyse is in de werkconferentie van 20 oktober 2016 aangegeven welke factoren voor toezicht komende jaren een regionale prioriteit krijgen. Hieruit is voor vergunningverlening een 'shortlist' gedestilleerd:

- Innovaties taakuitvoering;
- Energieakkoord 2013 + duurzaamheid;
- Veehouderij en gezondheid + zorgvuldige veehouderij;
- Fysieke veiligheid (=externe veiligheid);
- Illegaliteit; via het Bibob beleid van de deelnemers;
- (Potentieel) zeer zorgwekkende stoffen.

Vanuit vergunningverlening komen deze factoren aan bod bij het (reactief) afhandelen van meldingen en vergunningaanvragen. Daarnaast spelen ze een rol bij het planmatig toetsen en actualiseren van vergunningen. De richting voor de komende jaren is beschreven in bijlage 2.

3.3 Afhandeling van meldingen en vergunningen Wabo-milieu

Vergunningverlening is bij uitstek het instrument om maatwerk te leveren voor de juiste balans tussen het benutten van de omgeving bij het verrichten van activiteiten en het beschermen van die omgeving. Dit doen we door:

- Uniforme criteria: Meldingen en vergunningsaanvragen worden getoetst aan uniforme (landelijke of provinciale) criteria/wetgeving. De indieningsvereisten en normering voor diverse milieuaspecten zijn verwerkt in standaarden die worden gebruikt bij de beoordeling.
- Risicogericht maatwerk: Uitgangspunt bij het stellen van prioriteiten is dat vergunningaanvragen milieu en meldingen AB worden afgehandeld op basis van de risico-inschatting. Het basisniveau is afhankelijk van:
  - fysieke veiligheidsrisico's uit tabel 1 (hoog-middel-laag);
  - een inschatting van maatschappelijke context (normaal of complex).

In bijlage 3 is dit verder uitgewerkt.

- Aanvullende opdrachten: Er kunnen afspraken worden gemaakt over toetsing aan lokaal beleid (zoals akoestische normstelling), een hoger toetsnivo en over de specifieke acties bij verzwarende omgevingsfactoren (complexe situatie).
- Samenwerking met toezicht en handhaving: een goede afhandeling van een melding of vergunning kan inzet op toezicht en handhaving beperken. De vergunningverlener vraagt de toezichthouder zo nodig om: het beoordelen van de actuele situatie, informatie over het nalevingsgedrag en de handhaafbaarheid van voorschriften. De toezichthouder krijgt een rol bij het toetsen op actuele vergunningvoorschriften.
- Tijdig afhandelen: Het afhandelen van vergunningen en meldingen is (aan-)vraag gestuurd en derhalve beperkt te plannen. Jaarlijks wordt op basis van ervaringscijfers een inschatting gemaakt van de te verwachten aantallen en benodigde capaciteit.
- Integrale afweging: De deelactiviteit milieu dient integraal samen te komen met de andere onderdelen van de Wabo vergunning. De (gemeentelijke) casemanager heeft hier een centrale rol in. Voor de PNB is de vergunningverlener zo nodig de casemanager voor bouwen en milieu.
- Toetsing op actuele voorschriften: Bij elke vergunningaanvraag wordt getoetst of bestaande voorschriften nog actueel zijn of aangepast moeten worden.

4 Actualisatie & intrekken vergunningen

De vierde pijler voor beleidsvrijheid betreft een regionale strategie voor het actualiseren en intrekken van vergunningen. Het toetsen en actualiseren van vergunningen is een basistaak. In artikel 2.30 van de Wabo is aangegeven dat het bevoegde gezag “regelmatig” beziet of de aan een vergunning verbonden voorschriften nog toereikend zijn. Tevens wordt aangegeven dat technische ontwikkelingen of de kwaliteit van het milieu hiervoor aanleidingen kunnen geven.

4.1 Waarom actualiseren & intrekken

Actualiseren van de activiteit Milieu in de Omgevingsvergunningen heeft als doel:

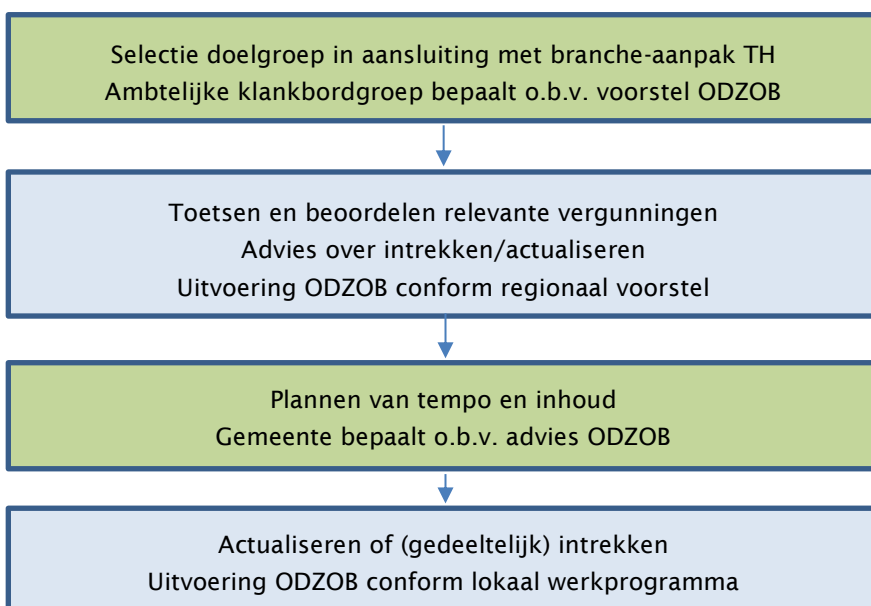
- vergunningen te laten voldoen aan de actuele wet- en regelgeving met de laatste inzichten over normstelling;
- vergunningen periodiek te toetsen en zo nodig aan te passen aan het beleid voor specifieke thema's van het bevoegd gezag, zoals op het gebied van gezondheid, veiligheid, natuurwaarden en duurzaamheid;
- implementeren van de best beschikbare technieken (BBT) in de bedrijfsvoering zodat milieubelasting verder wordt teruggedrongen, hinder wordt voorkomen en een hoger niveau van veiligheid wordt bereikt;
- voorkomen van ongelijkheid in de verplichtingen voor bedrijven als gevolg van verouderde vergunningen en/of voorschriften;

Daar kan vanuit ongebruikte vergunningen aan worden toegevoegd:

- voorkomen dat (nieuwe) planologische, stedenbouwkundige of andere inzichten over de fysieke leefomgeving doorkruist worden door vergunde, nog te realiseren of te slopen bouwwerken en het gebruik ervan;
- het gemeentelijke vergunningenbestand zoveel mogelijk in overeenstemming brengen met de feitelijke situatie. Ook voor het beheer van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) is een actuele administratie nodig.

Er is bij onderstaande aanpak zo veel mogelijk aangesloten bij de werkwijze die wordt voorgesteld in het rapport 'Actualiseren van vergunningen bij BRZO en RIE 4 bedrijven'. Het IPO heeft hiermee een basis willen geven voor een landelijk geharmoniseerde werkwijze.

De aanpak is op basis van 4 stappen, waarbij zowel de regionale aanpak als de lokale afweging een plaats hebben. Dit is een jaarlijkse uitvoeringscyclus.

4.2 Selectie van doelgroep voor planning

Bij vergunningaanvraag voor een veranderingsvergunning wordt standaard getoetst op actualiteit van alle voorschriften. Daarnaast wordt elk jaar samen met toezicht bezien voor welke activiteiten en bedrijven/branches het (collectief) toetsen van de voorschriften zinvol is. We gaan uit van een jaarlijkse toetsing van 15% van de vergunningplichtige inrichtingen.

Bij de selectie hanteren we 2 uitgangspunten:

- We volgen de landelijke prioriteitsladder die voor de BRZO-bedrijven is opgesteld;
- We hanteren een vangnet voor bedrijven die al lang dezelfde voorschriften hebben.

In een jaarlijks collectief VTH-werkprogramma zullen de prioriteiten en beschikbare mensen en middelen worden uitgewerkt en voorgelegd aan een (nog op te richten) ambtelijke klankbordgroep. Het voorstel wordt vervolgens meegenomen in de VTH-uitvraag.

Gemeentelijke invloed (via ambtelijke klankbordgroep)

Afhankelijk van de lokale omstandigheden kan ervoor worden gekozen de prioriteitenladder te wijzigen. Bij grote doelgroepen (zoals de IPPC-veehouderijen) kunnen kosten of beperkte capaciteit beperkende factoren zijn. Anderzijds kan het bevoegd gezag aanvullend voor meer bedrijven of voor andere onderwerpen (bijvoorbeeld energie) de voorschriften laten actualiseren.

4.2.1 Prioriteitsladder

Voor de selectie van te toetsen vergunning houden we rekening met de volgende prioriteiten:

1. Actualisaties naar aanleiding van (Europese) BBT-conclusies of BREF's.
2. Actualisaties naar aanleiding van nieuwe Nederlandse BBT documenten op het gebied van externe veiligheid.
3. Actualisaties naar aanleiding van:
  - a. tijdens het toezicht geconstateerde ernstige tekortkoming of bij een acute situatie;
  - b. (overige) nieuwe Nederlandse BBT documenten.
4. Uitkomsten uit een actualisatie toets voor zover deze geen relatie hebben met punt 1 tot en met 3b.
5. Actualisatie naar aanleiding van jurisprudentie of bevindingen tijdens toezicht (niet zijnde een ernstige tekortkoming of acute situatie).
6. Project matige onderwerpen die een lokaal karakter hebben, landelijk de aandacht hebben of voortvloeien uit regionaal beleid.

4.2.2 Vangnet

Voor bedrijven waarvan de vergunning lange tijd ongewijzigd is, hanteren we een risicogericht vangnet:

- Vergunningen van bedrijven die onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) vallen worden eenmaal per vijf (5) jaar getoetst op actualiteit.
- Overige vergunningen ten minste eenmaal per tien (10) jaar te toetsen op actualiteit.
- Als uit de toets blijkt dat de vergunning nog actueel is, volgt een herhaling van de toets van vijf jaar voor alle inrichtingen.

4.3 Toetsen van voorschriften en advies

Bij aanvraag en toezicht

Het toetsen van op actuele voorschriften voor vergunde activiteiten wordt zo veel mogelijk met de lopende werkzaamheden meegenomen. Bij elke veranderingsvergunning wordt bekeken of voor de bestaande activiteiten de voorschriften nog actueel zijn. Vanuit toezicht zal elke vergunning worden bekeken op actuele voorschriften. Bij veranderingsvergunning worden in principe de voorschriften (met prioriteit 1,2 en 3) in dezelfde procedure geactualiseerd.

Planmatige toets

Voor de planmatige aanpak wordt in overleg met de gemeente gecontroleerd of de geselecteerde doelgroep volledig is. Met behulp van een checklist worden de voorschriften getoetst op actualiteit. Waar mogelijk wordt dit meegenomen bij een bezoek van de toezichthouder. Daarnaast zal ook projectmatige toetsing nodig zijn bijvoorbeeld bij wijziging van BBT-conclusies. Elke toetsing wordt afgesloten met een conclusie/advies of en op welke termijn actualisatie van voorschriften nodig is.

Jaarlijks wordt per bevoegd gezag en voor de regio als geheel in beeld gebracht voor hoeveel vergunningen actualisatie zinvol/noodzakelijk is. Als basisniveau wordt ingezet op actualisatie van de punten 1, 2 en 3 van de prioriteitenladder binnen de wettelijke actualisatietermijn. De omvang is vooraf niet in te schatten en kan van jaar tot jaar anders zijn. Bij grote doelgroepen (zoals de IPPC-veehouderijen) kunnen kosten of beperkte capaciteit beperkende factoren zijn en kan een projectvoorstel volgen.

Toets op gebruiksruimte (intrekken vergunning)

In de Wabo zijn regels opgenomen voor het intrekken van vergunningen om te voorkomen dat er onnodig milieugebruiksruimte vergund blijft, art. 2.33 lid 2 Wabo. Zowel vanuit toezicht als vergunningverlening kan blijken dat de gebruiksruimte niet (meer) wordt benut.

Een vergunning kan voor intrekking in aanmerking komen als:

- aantoonbaar gedurende drie jaren geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van het milieudeel van de vergunning en intrekken milieutechnisch meerwaarde heeft;
- als een inrichting niet kan voldoen aan de eisen van BBT en als daardoor (onherstelbare) milieuschade ontstaat;
- 4 jaar na vergunningverlening de bouwactiviteiten niet zijn gestart.

Op basis van bovenstaande wordt aan het bevoegd gezag een advies gegeven over intrekken.

4.4 Plannen van tempo en omvang

In overleg tussen gemeente en ODZOB wordt bepaald welke procedures voor het volgende jaar worden opgepakt.

- Voor actualisatie is een nieuwe vergunningaanvraag het natuurlijk moment om te bezien of de voorschriften nog actueel zijn en deze zo nodig te actualiseren. Is dat niet mogelijk dan kan een procedure voor een ambtshalve wijziging worden gestart voor 1 of meer milieuaspecten.
- Voor intrekken wordt eveneens bekeken of een verzoek om intrekken door het bedrijf realistisch is. Pas daarna wordt ambtshalve intrekken geadviseerd.

Gemeentelijke invloed:

De gemeente geeft vooraf een Go/No Go ten aanzien van actualiseren of intrekken van voorschriften. De gemeente bepaalt daarin het tempo en de (omvang) van de milieuaspecten die bij de actualisatie wordt meegenomen. Bij meerdere projectmatige actualisaties binnen een gemeente wordt vooraf een jaarplanning besproken.

4.5 Actualiseren of intrekken van vergunningen

De ODZOB plant (voor het aankomende jaar) de benodigde actualisatieprocedures voor de regio en zorgt voor de uitvoering.

Bij intrekking van een omgevingsvergunning (vooral bij veehouderijen) is ook afstemming over de Wet natuurbeschermingsvergunning van belang. Het intrekken van een omgevingsvergunning heeft met betrekking tot stikstofemissie alleen zin als ook een voor een locatie verleende vergunning Wet natuurbescherming wordt aangepast aan de gewijzigde situatie. Hoe deze aanpassing van de vergunning Wet natuurbescherming vorm moet krijgen dient te worden afgestemd met de ODBN.

Bijlage 1 Risico-analyse per branche

Uitkomsten regionale risicoanalyse Fase TH Gebruik (milieu)

	Score	Risico	Afval	Afvalwater	Bodem	Energie	(Externe)veiligheid	Geluid	Geur	Licht	Lucht
Industrie; Afval(water)beheer	5,5	Hoog risico	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Chemische industrie; grootschalige opslag gevaarlijke stoffen, Bevi, Brzo	4,9	Hoog risico	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Agrarisch sector; Veehouderij (IPPC)	4,7	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Chemische industrie; kleinschalige opslag gevaarlijke stoffen	4,2	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Agrarisch sector; Veehouderij (niet IPPC)	3,9	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Transport en distributiebedrijven	3,9	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Mengvoederindustrie	3,5	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Bijeenkomstfunctie; Horeca - cafés en discotheken (hard)	3,5	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Voedingsmiddelenindustrie	3,5	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Energie en waterbedrijven	3,5	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Rubber- en kunststofbedrijven	3,5	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Autodemontagebedrijven	3,4	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Natte en chemische wasserijen	3,2	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Winkelfunctie; Benzinstation met LPG	3,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Bouwmaterialenproducenten	2,9	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Sport; Autocircuits en motorcrossterreinen	2,9	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Bijeenkomstfunctie; Horeca - restaurants en overig (zacht)	2,7	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Bijeenkomstfunctie; Horeca - speciale doelgroep (koffieshop e.d.)	2,7	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Scheepswerven	2,7	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Winkelfunctie; Benzinstation zonder lpg	2,7	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Sport; Sportvelden	2,5	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Metalectrobedrijven	2,3	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Bijeenkomstfunctie; Beurzen en evenementencomplexen	2,2	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Bouwnijverheid en installatietechniek	2,2	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Hout- en Meubelindustrie	2,2	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Overige gebruiksfunctie; Jachthavens	2,2	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Sport; Sportgebouwen (oa kantines)	2,2	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Bijeenkomstfunctie; diversen (buurthuizen, kerken, verenigingsgeb.)	2,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Gezondheidsfunctie; Verzorgingstehuis	2,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Agrarisch sector; Dienstverlening landbouw (incl hoveniers)	2,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Gezondheidsfunctie; Ziekenhuis	2,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Garages en autoherstelbedrijven	2,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Sport; zwembaden	2,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Winkelfunctie; Supermarkten	2,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Winkelfunctie; Winkelcentrum	1,9	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Onderwijs; School overige (middelbaar en hoger onderwijs)	1,9	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Winkelfunctie; Grootwinkelbedrijf	1,9	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Voorzieningen en installaties	1,9	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Celfunctie; Gevangenis	1,8	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Gezondheidsfunctie; Psychiatrische inrichting en celfunctie	1,8	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Onderwijs; Basisschool Overig (incl. BSO)	1,8	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Agrarisch sector; Akkerbouw en open grond teelt	1,8	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Agrarisch sector; Glastuinbouw	1,8	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Uitgeverij en drukkerijen	1,8	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Logies; Hotels, pensions en B&B's	1,7	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Wonen; Bijzondere woongebouwen (hostels, verst.beperkten, opvangcentra)	1,6	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Kantoor; Kantoorgebouw (grootschalig)	1,6	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Crematoria	1,5	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Winkelfunctie; Winkel	1,3	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Kantoor; Kantoor (kleinschalig)	1,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Gezondheidsfunctie; Praktijkruimte	0,9	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Bijeenkomstfunctie; Kinderopvang (excl gastouder)	0,0	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico
Bouwwerken geen gebouw zijnde; Kunstwerken (weg- en waterbouwkundig)	0,0	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico
Overige; Parkeren (garages)	0,0	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico
Wonen; Kamergewijze verhuur	0,0	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico
Wonen; Woning	0,0	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico
Wonen; Woongebouw (w.o. hoogbouw)	0,0	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico
Wonen; Woonwagons	0,0	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico
Bouwwerken geen gebouw zijnde; Culturele kunstwerken	0,0	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico
Bouwwerken geen gebouw zijnde; Reclame-uitingen	0,0	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico	Geen (noemenswaardig) risico

Toelichting risicotabel

Voor de regionale risicoanalyse van de taak milieutoezicht is het DBC-model gebruikt. Hierin is per branche (of bouwwerk) een inschatting gemaakt van de risico's per milieuaspect. Dit resulteert in een risicoklasse van branches met hoog, gemiddeld, laag of marginaal risico.

Voor vergunningverlening is diezelfde prioritering van branches relevant, maar krijgt deze een eigen invulling (zie bijlage 3).

De ODZOB heeft de resultaten van de door de ODBN uitgevoerde risicoanalyses overgenomen. Nieuwe inzichten uit bijvoorbeeld ervaring en nieuwe wetgeving kunnen ervoor zorgen dat er veranderingen nodig zijn in de risicoanalyse. Het model is dan ook een groeimodel, de volgende stap is met interne specialisten nagaan welke nuances zij zien. Er wordt een aanpassing in de gehele opzet voorzien als we onder de OW uit gaan van activiteiten in plaats van inrichtingen of branches.

Bijlage 2 Regionale prioriteiten

In de regionale omgevingsanalyse zijn 18 omgevingsfactoren in beeld gebracht die de komende jaren van invloed zijn op de VTH-taken. De aanwezige bestuurders hebben aangegeven welke prioriteit zij geven om één of meerdere van deze factoren actief gezamenlijk (regionaal) op te pakken. Hieruit is voor vergunningverlening de volgende 'shortlist' gedestilleerd en omgezet in een prioritering voor vergunningverlening.

Innovaties taakuitvoering

Dit betreft geen onderwerp dat in een individuele vergunning wordt geconcretiseerd. Het gaat om het beter inregelen van processen, reageren op de actualiteit en anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en trends. Deze zullen vervolgens intern worden opgepakt als onderdeel van de bedrijfsvoering, als onderdeel van het regionale werkprogramma of als project bij de collectieve taken. Zo blijft er jaarlijks bijsturing mogelijk op actuele onderwerpen.

Energie en duurzaamheid

Energiebesparing is een belangrijk aspect in het verbeteren van de duurzaamheid. Met het dichtdraaien van de gaskraan wordt energiebesparing en het gebruik van alternatieve energiebronnen nog urgenter. In het Activiteitenbesluit zijn er zorgplicht- en besparingsmaatregelen opgenomen. Bij vergunningverlening besteden we tijdens vooroverleg aandacht aan de extra kennisbehoefte en inzet op het gebied van energiebesparing bij bedrijven. In vergunningen worden minimaal de zorgplicht- en besparingseisen uit het Activiteitenbesluit opgenomen.

In de toetsing op actuele voorschriften bij vergunningplichtige bedrijven wordt energie als thema meegenomen.

Veehouderij en gezondheid

Afstemming tussen veehouderij en gezondheid speelt een steeds grotere rol bij de keuzes die gemaakt moeten worden of een activiteit binnen een veehouderij wel of niet doorgang kan vinden. Bij een beoordeling van een aanvraag dienen verschillende milieuaspecten te worden meegenomen. Daarnaast wordt het steeds belangrijker dat er een goede afstemming is tussen milieu, ruimtelijke ordening en natuur. Voor een goede afstemming en ter voorkoming van misverstanden tussen een veehouder en zijn omgeving wordt een (voor)overleg tussen veehouder, omwonenden en/of bevoegd gezag steeds belangrijker.

In Brabant wordt in verschillende bestuurlijke en ambtelijke gremia afgestemd over de transitie in de veehouderij, en daarbij ook over de wettelijke en bestuurlijke mogelijkheden bij het afhandelen van vergunningen en meldingen, het actualiseren van voorschriften als (gedeeltelijk) intrekken van vergunningen.

Fysieke veiligheid

Kritische veiligheidsvoorzieningen bij risicovolle bedrijven (kleine kans, groot effect)

Incidenten bij bedrijven die bijvoorbeeld vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) hebben een potentieel groot effect op de veiligheid van de woonomgeving. Incidenten kunnen worden beperkt door:

- kennis op basis van een risicoanalyse (QRA) en zeer zorgwekkende stoffen (ZZS);
- goede beheersing door toepassing van Best Beschikbare Technieken;
- zorgvuldig werken & eigen verantwoordelijkheid nemen (houding, gedrag, managementbeheerssysteem).

Voor deze bedrijven is reeds een project gestart dat vanuit toezicht de focus legt op zorgvuldig werken. Actualiseren van vergunningen zal op basis van toezicht signalen worden opgepakt.

Implementatie PGS (BBT)

De Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) gaat over de omgang met gevaarlijke stoffen. Hierin zijn de best beschikbare technieken opgenomen om veiligheids- en milieurisico's te voorkomen/beperken. De overheid past de PGS documenten met regelmaat aan. De ODZOB toetst of de PGS documenten in de voorschriften actueel en toereikend zijn.

Toepassing van de Wet Bibob

De Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) is een belangrijk instrument in de aanpak naar georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. Bij de behandeling van vergunningen wordt aan het gemeentelijke beleid getoetst of Bibob van toepassing is. De volledigheds- en inhoudelijke toetsing wordt uitgevoerd door de Bibob-medewerker van de gemeente. Deze schakelt zo nodig het Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC) en het Landelijk Bureau Bibob in.

Correspondentie, zoals verzoek om aanvullingen, wordt voor alle aspecten integraal, inclusief Bibob, via de vergunningprocedure gevoerd. Bij besluitvorming wordt samen opgetrokken met de Bibob medewerker van de gemeente.

(Potentieel) Zeer zorgwekkende stoffen

Tijdens het AB van juni gaf de wethouder van Helmond aan dat dit toch ook in dit beleid moest worden opgenomen. Dit werd onderschreven door de andere wethouders. Voor deze vrij nieuwe problematiek wordt in 2019 een plan van aanpak opgesteld voor zowel vergunningverlening als toezicht. Voor vergunningverlening wordt gestart met bewustwording en opleiding van medewerkers en een pilot voor de provinciale bedrijven.

Concretisering

Bovenstaande ambities hebben per 2019 al geleid tot een aangepaste werkwijze. De afhandeling van meldingen en de OBM (omgevingsvergunning beperkte milieutoets) is daarom meer dan alleen toetsing aan de indieningsvereisten.

- Bij beoordelingen van de meldingen AB wordt naast de indieningsvereisten ook getoetst op ligging in grondwaterbeschermingsgebied (PMV) en op benodigde registratie van gevaarlijke stoffen. Daarnaast wordt bij twijfel aan de toelaatbaarheid in het bestemmingsplan, de aanvrager er op gewezen om dit zelf bij de gemeente na te gaan.
- Voor agrarische bedrijven met dieren wordt tevens getoetst op uitvoering emissiearme (huisvestings)systemen, geur (afstandseisen en geurbelasting), ammoniak (afstand tot kwetsbare gebieden en Natura 2000-gebieden) en gezondheidsrisico's. Deze toetsing vindt met name plaats in de OBM.

Overige verbeteracties zijn opgenomen in bijlage 4.

Bijlage 3 Risicogericht maatwerk

Jaarlijks worden voor de regiogemeenten circa 225 industriële en agrarische vergunningprocedures Wabo-milieu afgehandeld en 700 meldingen Activiteitenbesluit. Voor de Provincie Noord-Brabant betreft dat circa 50 vergunningprocedures en 5 meldingen.

We maken onderscheid in de afhandeling van meldingen en vergunningaanvragen milieu op basis van een risicoafweging. In de risicogerichte aanpak gaan we uit van twee variabelen:

- De risicoklasse zoals opgenomen in de risicotabel (3.1);
- De maatschappelijke complexiteit (3.2);

Voor de 3 risicoklassen is een basispakket samengesteld. Hierin zijn instrumenten opgenomen die vanuit vergunningverlening kunnen worden ingezet.

		Risicogericht basispakket (minimaal uitvoeringsniveau)	+ Maatschappelijk complex (aanvullende opdracht)
Risico- klasse	Hoog	Vergunningen: <ul style="list-style-type: none"> • Vooroverleg • Toetsnivo 3 • Maatwerk in voorschriften + considerans • Handhaafbaarheidstoets • Inrichting beschikt over actuele vergunning AB-melding (-OBM) adequaat en tijdig afdoen	Aanvullende werkzaamheden in overleg: <ul style="list-style-type: none"> • Toetsnivo 4 • Actief communiceren met belanghebbenden • Situationele opleveringscontrole
	Midden	Vergunningen: <ul style="list-style-type: none"> • Toetsnivo 2 • Vnl standaard voorschriften • Handhaafbaarheidstoets • Inrichting beschikt over actuele vergunning AB-melding vereenvoudigd afdoen	Aanvullende werkzaamheden in overleg: <ul style="list-style-type: none"> • Vooroverleg • Toetsnivo 3/4 • Actief communiceren met belanghebbenden • Situationele opleveringscontrole
	Laag	AB-melding marginaal afdoen (nivo 1)	Aanvullende werkzaamheden in overleg: <ul style="list-style-type: none"> • Toetsnivo 2 of 3 • Actief communiceren met belanghebbenden

3.1 Risicoklasse

Voor de regionale risicoanalyse van de taak milieutoezicht is een model ontwikkeld. Dit zelfde model is gebruikt voor de taak milieuvergunningverlening. In bijlage 1 is de tabel met de risicoanalyse voor toezicht overgenomen. Hierin is per branche (of bouwwerk) een inschatting gemaakt van de risico's per milieuaspect. Dit resulteert in een risicoklasse van branches met hoog, gemiddeld, laag of marginaal risico. Voor vergunningverlening is diezelfde prioritering van branches relevant, maar krijgt deze een eigen invulling.

De risicoklasse wordt op twee manieren gebruikt:

- De totale score voor een branche of bouwwerk bepaalt welk basispakket wordt ingezet. Daarbij gaan we uit van een vergunningaanvraag of melding waar ook daadwerkelijk milieurelevante wijzigingen optreden. (Bij een milieu neutrale wijziging of nieuwe plattegrondtekening geldt een eenvoudiger basispakket);
- De score van een milieuaspect (energie, geluid, externe veiligheid, etc.) bepaalt met welke diepgang (toetsnivo) dit onderdeel van de aanvraag wordt beoordeeld.

3.2 Maatschappelijke complexiteit

De maatschappelijke context is sterk gericht op het creëren van draagvlak. De omgeving wordt ingedeeld naar objectieve en subjectieve kwetsbaarheid.

- De typologie van de omgeving houdt de bepaling in of op relatief korte afstand sprake is van kwetsbare objecten. Dit is belangrijker naarmate de potentiële impact van een bedrijf groter is. Het gaat hier om de objectieve typering van de omgeving.
- Daarnaast moet worden geïnventariseerd of er sprake is van weerstand in de omgeving. Het kan zijn dat er invloeden van het bedrijf op de omgeving worden geducht of dat er zelfs sprake is van NIMBY-effecten. Het kan zijn dat er veel klachten zijn of dat er een actiegroep actief is. Hier betreft het de subjectieve typering van de omgeving.

Daarnaast nemen we in de complexiteit ook mee of:

- Er wettelijke of bestuurlijke kaders zijn, zoals een gezonde industrieterrein of overgangsrecht;
- Er lokaal beleid is vastgesteld;
- Er bestuurlijke gevoeligheid speelt.

In dat geval kan diepgaande toetsing van de aanvraag of het opstellen van maatwerk-voorschriften nodig zijn.

Als de maatschappelijke complexiteit van de omgeving groot is, ligt het proces van aanvraag tot vastgestelde vergunningen gecompliceerder dan normaal. In dit geval moet er bestuurlijke afwegingsruimte worden ingevuld en is het proces minstens zo belangrijk als de inhoud. In dat geval is Actief communiceren met belanghebbenden een belangrijke factor, waarvoor een aanvullende opdracht mogelijk is. De inschatting van de situatie komt zowel van het bevoegd gezag (via opdrachtformulier) als van de ODZOD. Er volgt dan afstemming over de aanpak. De invulling is altijd maatwerk.

3.3 Toelichting basispakketten

Vooroverleg

Bij middel en hoog risico is een vooroverleg gewenst. Is aansluiten bij een integraal (bouw, RO, milieu) overleg met de initiatiefnemer niet mogelijk dan stuurt de vergunningverlener hier zelf op aan. Een vooroverleg (op basis van een conceptaanvraag) dient meerdere doelen:

- een ambtelijke uitspraak aan de initiatiefnemer doen over de haalbaarheid van een geplande activiteit en de verplichtingen die daar bij horen: dit werkt preventief voor toezicht;
- het snel verkrijgen van een ontvankelijke aanvraag. Het aanleveren van informatie en rapportages is een belangrijk onderdeel van de agenda; dit bespaart inzet en doorlooptijd;
- het is een goed moment om (in de geest van de OW) omgevingsbewuste handelen te bespreken en zo mogelijk te concretiseren: dit zet in op de rolverdeling en verantwoordelijkheid.

Toetsnivo van een milieuaspect

Het toetsnivo bepaalt met welke aandacht er naar het milieuaspect wordt gekeken. Eerst wordt door de vergunningverlener (en zo nodig specialist) bepaald welke gegevens nodig zijn voor een goede overweging op een bepaald milieuaspect. Is een inschatting niet mogelijk, dan pas wordt een onderzoeksrapport van de aanvrager verlangd.

Toets-nivo	Risico van milieuaspect	
1	Snel	Indieningsvereiste met PMV, registratie: Is het aanwezig en klopt de uitkomst?
2	Visueel	Kloppen de uitgangspunten? Bevatten de stukken voldoende informatie over de uitgangspunten? Gecontroleerd wordt of de globale uitgangspunten op de stukken (aangeleverd om het betreffende aspect te kunnen toetsen) in voldoende mate en in samenhang zijn weergegeven om het aspect te kunnen toetsen.
3	Representatief	Controle op de belangrijkste onderdelen. Er wordt bekeken of de uitgangspunten op de stukken (aangeleverd om het betreffende aspect te kunnen toetsen) in de juiste vorm zijn. Van ieder te toetsen aspect wordt nagegaan of de uitgangspunten juist zijn en of de uitkomsten waarschijnlijk zijn. De belangrijkste berekeningen worden gecontroleerd.
4	Integraal	Controle op alle onderdelen en integrale afweging. Er wordt bekeken of de uitgangspunten op de stukken (aangeleverd om het betreffende aspect te kunnen toetsen) in de juiste vorm zijn. Van ieder te toetsen aspect wordt nagegaan of de uitgangspunten juist zijn en of de uitkomsten waarschijnlijk zijn. De belangrijkste berekeningen worden gecontroleerd.

Opleveringscontrole

Na vergunningverlening is het in bepaalde gevallen zinvol aansluitend het toezicht te organiseren. Dit is het geval als het bedrijf binnen x maanden nog rapportages moet opleveren. Maar ook als bij veehouderijen installaties volgens bepaalde richtlijnen moeten worden uitgevoerd die alleen tijdens de bouw kunnen worden beoordeeld. Dit is van de situatie afhankelijk en wordt na overleg met bevoegd gezag gepland.

Bijlage 4 Verbeteracties

De vijfde pijler/beleidsvrijheid voor vergunningverlening betreft de verbeteracties. De acties zijn nodig om het ROK-VV te realiseren en zijn aangevuld met overige ideeën uit de werkgroep. Komende jaren zullen die samen met de ambtelijke klankbordgroep worden uitgewerkt. In dit verbetertraject zullen ook de gewenste acties vanuit provinciale VTH-kader, OW en collegiale toets 3OD's op elkaar afgestemd moeten worden.

Doelen	Pijlers			
	Rolopvatting	Regionale prioriteit	Diepgang afhandeling	Actualiteit voorschriften
Bevorderen veilige, duurzame en gezonde leefomgeving		X		X
Bevorderen eigen verantwoordelijkheid	X			X
Betere dienstverlening	X	X	X	
Betere afstemming VV en TH	X			X
Betere afstemming partners	X	X		

Acties per pijler

Rolopvatting implementeren

- Eigen verantwoordelijkheid en communicatie (bij veehouderijen) inbedden in verslag vooroverleg & monitoring.
- Onderzoeken hoe we de rolopvatting concretiseren voor vergunningverlener en ondernemer: dit ook afstemmen met 3OD's i.v.m. VTH-kader.

Regionale prioriteit (innovatie, energie, veehouderij, EV, Bibob, ZZS)

- Innovatie: risico-analyse / risicotabel verbeteren
- Innovatie: tussenevaluatie in 2021 over voortgang en invloed van OW
- Innovatie: verbetering van doelstelling en monitoring: welke indicatoren, hoe borgen, hoe presenteren;
- Energie: hoe gaan we energiebesparing en slim gebruik van alternatieven bij bedrijven aanmoedigen;
- Veehouderij: integrale aanpak voor Wabo-milieu, Wnb/Pas, stoppers, actualisatie
- Bibob inbedden in proces, opdrachtformulier.
- ZZS: hiervoor wordt in 2019 een plan van aanpak opgesteld voor het opleiden van medewerkers

Diepgang van afhandeling

- interne afstemming over interpretatie van de checklist / wanneer wel/geen rapport, diepgang inhoudelijk toets rapport: bv geluid, bodem-nulsituatie, de grondslag van de aanvraag.
- Afspraken met gemeenten goed vastleggen bv.: beleid, werkprogramma/werkafspraken, opdrachtformulier.
- uitzoeken hoe een opleveringscontrole afgestemd kan worden met de kaders voor TH.

Actualiteit van de voorschriften

- inrichtingenbestand actualiseren.
- benodigde velden voor selectie squirt uitwerken om selectie van bedrijven te faciliteren tbv monitoring voortgang toetsing en actualisatie
- toets protocol /formulier van IPO-BRZO aanpassen voor bevi-IPPC.
- methodiek integraal VTH-jaarprogramma implementeren.
- werkproces toetsing actualiteit uitwerken voor VV, TH en planmatig
- Jaarverantwoording aanpassen.

Bijlage 5 BIG-8

De uitvoeringscycli (de Big-8)

De wettelijk voorgeschreven beheersing van de VTH-taken (procescriteria) volgen een sluitende (beleids)cyclus, vaak de Big-8 genoemd. Deze naam komt voort uit de in elkaar grijpende strategische cyclus en operationele cyclus. Visueel gemaakt vormt zich de Big-8 (zie figuur). Als essentieel kruispunt van de cycli staat planning en control: deze worden bij de ODZOB ingevuld met lokale werkprogramma's en een regionaal VTH-programma / actualisatieprogramma. Door dit model in de praktijk te brengen bij het plannen, uitvoeren en evalueren van het beleid en de uitvoeringstaken op het gebied van vergunningverlening wordt geborgd dat op een goede wijze uitvoering en vervolg gegeven wordt aan datgene wat in dit beleidsplan is weergegeven.

Besluit omgevingsrecht

Het systeem van de Big-8 is wettelijk verankerd in hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht (Bor). De bestuursorganen die deelnemen aan de ODZOB geven daar op de volgende wijze vorm aan. De termen van de Big-8 en die van de Bor zijn anders en daarom naast elkaar gezet.

Strategisch en operationeel kader = uniform uitvoeringsbeleid (conform Bor) = ROK-VV

Dit beleidsdocument is het beleid zoals bedoeld in hoofdstuk 7 van het Bor, waarin we gemotiveerd hebben aangegeven welke doelen het AB van de ODZOB zich stelt bij het behandelen van meldingen en vergunningaanvragen. In dit beleid is aangegeven **welke keuzes** zijn gemaakt ten aanzien van het basisniveau en soms **hoe** wij de activiteiten zullen uitvoeren.

Planning en control = Bor: uitvoeringsprogramma

Jaarlijks zal de ODZOB dit beleid (samen met de ambtelijke werkgroep) vertalen in een uitvoeringsprogramma. De actualisatie wordt uitgewerkt als onderdeel van het VTH-werkprogramma. Hierin wordt aangegeven welke van de voorgenomen activiteiten we willen gaan uitvoeren: wat gaan we doen op basis van prioriteiten die zijn gesteld in dit uitvoeringsbeleid. Jaarlijks wordt een VTH-uitvoeringsprogramma opgesteld en toegelicht in het OGP (ambtelijk overleg van de opdrachtgevers en ODZOB). De uitwerking hiervan wordt opgenomen in de uitvraag voor de

VTH-werkprogramma's. Daarnaast zullen in de lokale werkprogramma's de te verwachten meldingen, vergunningaanvragen en geplande actualisaties en intrekkingen worden opgenomen.

Bor: Uitvoeringsorganisatie

De Wabo-basistaken milieu en bouwen worden uitgevoerd door de ODZOB. De ODZOB is verantwoordelijk voor de operationele cyclus. Zij zorgt daarbij onder andere voor:

- De personeelsformatie, functiescheidingen en de bereikbaarheid binnen en buiten kantooruren borgen.
- Het voldoen aan de kritieke massa zoals vastgesteld in de Verordening Kwaliteit Vergunningen, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht;
- Het beschrijven en inrichten van de werkprocessen.

Borging van middelen

Het is aan de bestuursorganen om financiële middelen te organiseren voor de uitvoering van de uitvoeringsprogramma's. Hierover zijn in *P&C-cyclus* van de ODZOB al afspraken gemaakt. Het is aan de ODZOB om de personele inzet te organiseren. Dit uitvoeringsbeleid voor vergunningverlening bestaat voornamelijk uit de wettelijke afhandeling van meldingen en vergunningaanvragen. De omvang kan fluctueren met de economie, maar is op basis van ervaring redelijk te voorspellen en te begroten.

Wanneer wordt gestart met de regionale aanpak conform dit ROK-VV, zal jaarlijks 15% van de vergunningplichtige inrichtingen worden getoetst op actuele voorschriften. Als gevolg daarvan zal een deel van de vergunningen ook geactualiseerd moeten worden, via een reguliere aanvraag of een ambtshalve procedure. De programmering van de ambtshalve actualisatie wordt afgestemd met elke deelnemer en krijgt plaats in het VTH-werkprogramma.

Monitoring

Monitoring is een belangrijk onderdeel van de Big-8. Op basis van cijfers kan (kwantitatief) de voortgang van het uitvoeringsprogramma worden gevolgd. Afwijkingen en voorstellen tot bijsturing worden tekstueel toegelicht en hebben (het meeste) impact op het volgend jaarprogramma.

Rapportage & evaluatie

Uiteindelijk dient de monitoring ook een aanzet te zijn voor de evaluatie van het uitvoeringsprogramma en het opstellen van het verplichte jaarverslag. De cijfers over gemeentelijke uitvoering rond behandelen van aanvragen en actualiseren zullen in het gemeentelijk jaarverslag worden opgenomen. De rapportage over de verbeteracties zullen in de evaluatie van 2021 worden opgenomen.

In opdracht van	Collectief programma
Opgesteld door	Wergroep Regionaal uitvoeringsbeleid VV met medewerking van B. Bierens (VTH De Kempen) M. Kerkhof (gemeente Gemert-Bakel) P. van Mil (gemeente Someren) G. van de Burgt (Provincie Noord-Brabant) S. Verheijen (gemeente Veldhoven) J. Bax (ODZOB) H. van Heeswijk (ODZOB en gemeente Eindhoven) M. van der Heijden (ODZOB) N. Jonkergouw (ODZOB) H. Verhoeven (ODZOB)
Auteur	Natascha Jonkergouw
Projectnummer	257255
Datum	20 augustus 2019
Status	Definitief D01

Financiën ROK-VV 2020/2021

	Vergunningplichtige bedrijven *1				Meldingsplichtige bedrijven	Totaal aantal inrichtingen	Werkprogramma vergunningverlening en afhandeling meldingen Wabo-milieu *2		Reservering voor toetsen actuele vergunningvoorschriften *3, *4	Reservering als % van realisatie 2018
	IPPC veehouderijen	Agrarisch overig	Industrieel (incl LPG)	Totaal			Begroting 2018	Realisatie kosten 2018		
Asten	21	135	44	200	739	939	€ 101.450	€ 125.142	€ 3.722	3%
Bergeijk	16	97	4	117	840	957	€ 60.344	€ 49.878	€ 338	1%
Best	9	40	12	61	799	860	€ 82.071	€ 79.488	€ 1.015	1%
Bladel	18	84	1	103	929	1.032	€ 47.395	€ 24.357	€ 85	0%
Cranendonck	10	45	13	68	899	967	€ 74.595	€ 84.037	€ 1.100	1%
Deurne	66	142	16	224	1.161	1.385	€ 130.404	€ 116.104	€ 1.354	1%
Eersel	10	91	11	112	654	766	€ 47.501	€ 32.154	€ 931	3%
Eindhoven *5	0	1	73	74	333	407	€ 230.317	€ 138.667	€ 6.176	4%
Geldrop-Mierlo	4	6	7	17	648	665	€ 20.000	€ 9.766	€ 592	6%
Gemert-Bakel	73	102	19	194	1.411	1.605	€ 262.173	€ 218.201	€ 1.607	1%
Heeze-Leende	16	64	4	84	696	780	€ 41.000	€ 81.673	€ 338	0%
Helmond	3	14	44	61	1.386	1.447	€ 146.365	€ 97.736	€ 3.722	4%
Laarbeek	19	58	5	82	1.049	1.131	€ 106.378	€ 104.323	€ 423	0%
Nuenen	3	38	8	49	597	646	€ 35.554	€ 51.468	€ 677	1%
Oirschot	33	67	1	101	823	924	€ 55.863	€ 48.617	€ 85	0%
Reusel-De Mierden	33	95	15	143	416	559	€ 51.773	€ 40.981	€ 1.269	3%
Someren	24	130	23	177	838	1.015	€ 123.261	€ 95.220	€ 1.946	2%
Son en Breugel	7	17	5	29	633	662	€ 80.244	€ 71.783	€ 423	1%
Valkenswaard	2	48	16	66	967	1.033	€ 28.399	€ 46.828	€ 1.354	3%
Veldhoven	2	2	9	13	763	776	€ 34.321	€ 40.204	€ 761	2%
Waalre	0	16	3	19	293	312	€ 10.843	€ 10.281	€ 254	2%
Totaal	336-369	1.292	333	1.994	16.874	18.868	€ 1.770.251	€ 1.600.973	€ 28.172	2%

Kanttekeningen:

1. Het aantal inrichtingen is een raming tot het inrichtingenbestand meer inzicht geeft.
2. De begroting en realisatie gaan alleen over vergunningen/meldingen Wabo milieu. Ofwel: de cijfers van de jaarrapportage zijn gecorrigeerd voor detachering en bouwen.
3. De reservering voor toetsen van actuele vergunningvoorschriften is een uitgangspunt op basis van beperkte ervaringscijfers. Het is een uitgangspunt voor de komende 4 jaar.
4. **De inhaalslag voor actualisatie/vergunningverlening voor (IPPC-)veehouderijen is in de reservering niet meegenomen. Vanwege ontwikkelingen in de sector is hiervoor een apart traject gestart.**
5. De cijfers van Eindhoven betreffen alleen de basistaken.

Algemeen:

De veranderingen die de Ov nog gaat brengen zijn nog niet concreet te voorzien en daarom niet meegenomen in dit overzicht.

In 2021 is een tussenevaluatie voorzien om ervaringen en verwachtingen opnieuw te toetsen.

Conclusie

Het toetsen op actuele vergunningvoorschriften bij industriële bedrijven vraagt een kleine reservering binnen het werkprogramma.

Het toetsen van industriële vergunningen en afhandelen van meldingen en vergunningen conform ROK-VV is naar verwachting kostenneutraal

Z.144208/D.502616

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 26 september 2019

Agendapunt : 5.a

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Actualiseren en beheren inrichtingenbestand

Beslispunten :

1. Akkoord gaan met de voorgestelde kwaliteitsdoelstelling en methodiek voor het actualiseren en beheren van het inrichtingenbestand.
2. Akkoord gaan met de financiële gevolgen en gemeenten verzoeken het budget de komende 4 jaar op te nemen in de werkprogramma's, startend in 2020.
3. Akkoord te gaan met het opnemen van dit budget in de begroting 2021 e.v.

Aanleiding

Vanuit het regionaal operationeel kader (ROK) is gewerkt aan een basis inrichtingenbestand. Het is nu van belang om een methode te ontwikkelen hoe we als regio gezamenlijk zorg dragen voor de verbetering en het bijhouden van dit inrichtingenbestand. In eerste instantie was binnen de opzet en financiering van het ROK milieutoezicht beoogd om 10% bovenop het totale ROK-budget te ramen voor het beheer en verdere ontwikkeling van het regionale inrichtingenbestand. Dit was gebaseerd op ervaringscijfers van andere omgevingsdiensten die met dezelfde uitdaging werden geconfronteerd. Deze benadering zorgde voor veel vragen ten aanzien van de benodigde financiële middelen, daarom is ervoor gekozen om deze investering niet te koppelen aan de investeringen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van VTH-taken binnen de ROK-strategie. De 10% reservering voor het beheer is op 22 november 2018 uit het ROK milieutoezicht gehaald. Onder beslispunt 9 van besluit van het Algemeen bestuur is opdracht gegeven om met een separaat voorstel te komen voor een onderbouwde methodiek voor de actualisatie van het regionaal inrichtingenbestand met bijbehorende financiële dekking. Om aan die opdracht invulling te geven is in februari 2019 gestart met een ambtelijke werkgroep met afvaardiging van diverse deelnemers. Het voorstel met financiële paragraaf dat de werkgroep heeft opgeleverd is 20 juni 2019 gepresenteerd aan het OGP.

Aanpak en methode

De werkgroep heeft een aanpak ontwikkeld om het inrichtingenbestand te actualiseren en actueel te houden. Deze methode is van belang om de financiële impact per deelnemer in beeld te brengen. De voorgestelde aanpak is erop gericht om aanvullend op de reguliere VTH-taken op een slimme efficiënte wijze informatie over de inrichtingen binnen ons gebied binnen te halen, te analyseren en registreren. In het rapport beheer inrichtingenbestand zijn de methode, het beoogde resultaat, de motivatie, voordelen en de financiële onderbouwing uitgebreid uitgewerkt. Dit rapport is als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

Ook is in dit rapport een kwaliteitsdoelstelling opgenomen. Voorgesteld wordt het volgende als kwaliteitsdoelstelling vast te stellen: *elke inrichting eenmaal per 4 jaar te hebben “gezien” door middel van toepassing van een uitvoerende VTH taak, of een gevelcontrole of een (data) analyse*. Hiermee is de informatie van elke inrichting binnen het werkgebied nooit ouder dan 4 jaar. Betrekken van de reguliere VTH-taken bij het actueel houden van het inrichtingenbestand en met name in te zetten op data-analyses houdt de inspanningen en bijbehorende financiële kosten zo minimaal mogelijk.

Argumenten en onderbouwing

- 1) Door het vaststellen van de gezamenlijk kwaliteitsdoelstelling en ontwikkelde methode wordt:
  - een gelijkwaardig ambitieniveau in de regio aangehouden, waarbij de informatie per inrichting maximaal 4 jaar oud is. Deze informatie geeft een cruciale impuls aan de kwaliteit van de uitvoerende taken van de ODZOB, partners en uiteindelijk de fysieke leefomgeving.
  - een gezamenlijke aanpak verkregen die het mogelijk maakt om uniforme wijze te werken. Deze uniformiteit maakt de uitwisselbaarheid van gegevens en het maken van analyses en rapportages eenvoudiger.
  - veel informatie, verzameld en ontsloten. Deze schat aan kennis levert een kwaliteitsimpuls bij de uitvoering van de VTH-taken. Daarnaast kan door de kennis beter geanticipeerd worden op de dynamiek in de fysieke leefomgeving en is sturing op ongewenste ontwikkelingen sneller en adequater mogelijk.
  - nuttige informatie verkregen voor andere domeinen. Denk aan (brand)veiligheid, tegengaan ondermijning en de ontwikkeling van ruimtelijke kwaliteit van het gemeentelijke grondgebied.
  - een goede eenduidige registratie van de gegevens geborgd, wat van belang is bij de doorvertaling van het begrip “inrichtingen” naar het begrip “milieu belastende activiteiten” wat een van de gevolgen van de ontwikkelingen vanuit de omgevingswet is. Het loslaten van het begrip “inrichting” zonder goede registratie van de activiteiten kan leiden tot versnippering in informatie en het verliezen van overzicht in de nabije toekomst onder de omgevingswet.
  - in de regio samengewerkt en daarmee is het data gedreven werken eenvoudiger te organiseren en te ontwikkelen. Data gedreven werken en informatie gestuurde handhaving is alleen mogelijk wanneer we ook daadwerkelijk over gelijkwaardige data beschikken.

- 2) Om een actueel inrichtingenbestand te krijgen en te behouden conform de voorgestelde aanpak is er budget nodig om deze taken uit te voeren. Dit was ten tijden van het vaststellen van het ROK milieutoezicht ook aangekaart. Met de verdere ontwikkeling van de methodiek is nu een financiële onderbouwde doorrekening gemaakt.
Een gelijkwaardig inrichtingenbestand geeft de regio in de toekomst de mogelijkheid om via een vastgestelde systematiek een gelijke verdeling van budgetten en bijdrage aan uitvoerende werkzaamheden zoals het ROK over alle partners te realiseren.

Kanttekeningen en onderbouwing

- 1) Wanneer we de voorgestelde aanpak/methode met kwaliteitsdoelstelling niet vaststellen dan:
  - blijven er verschillen in de data per deelnemer bestaan. Zowel in kwantiteit als kwaliteit zullen er verschillen blijven bestaan.
  - wordt uitvoering van de reguliere taken bemoeilijkt, denk hierbij aan controlebezoeken bij bedrijven die niet meer bestaan. Of verkeerde selecties van bedrijven binnen een branche bij de brancheprojecten uit het ROK.

- bestaat een groter risico ten aanzien van het optreden van calamiteiten omdat activiteiten niet in beeld zijn, denk hierbij aan de opslag van grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen.
- is data gedreven werken en informatie gestuurde handhaving niet goed mogelijk. Er kunnen geen goede data-analyses gemaakt worden, hierdoor missen we veel informatie en is de aanpak van bijvoorbeeld ondermijning niet efficiënt.
- is afhandeling van geluid- of geurklachten lastig en kunnen de oorzaken lastig (of niet) worden achterhaald.
- kan er door de ODZOB geen zorg worden gedragen om de actualiteit van de gegevens te borgen. Daarmee kan er in mindere mate actuele informatie worden uitgewisseld aan beleidsmedewerkers, veiligheidsmedewerkers en medewerkers ruimtelijke domein van gemeenten als aan andere partners zoals waterschappen, veiligheidsregio etc. Hierdoor worden beleidskeuzes gebaseerd op onvolledige of zelfs foutieve informatie. Bijvoorbeeld voor de (her)ontwikkeling van dorpen en steden zijn de ligging van milieucontouren (risico, geur en geluid) van groot belang.

2) Indien er geen budget wordt vrijgemaakt voor het actualiseren en beheren van het inrichtingenbestand dan ligt de organisatie en uitvoering hiervan bij elke partner individueel. Partners kunnen hiervoor dan geen beroep doen op de ODZOB. De verschillen in de gegevens zullen blijven bestaan. Dit betekent een wisselende kwaliteit en kwantiteit van gegevens waarop analyse en monitoring slecht mogelijk is. Doorontwikkeling op het gebied van analyses verloopt naar verwachting minder snel. Uitvoering van de reguliere VTH taken missen een belangrijke kwaliteitsimpuls.

Financiën / Personeel

Het vaststellen van de voorgestelde kwaliteitsdoelstelling en methode leidt tot een kostenbedrag van €146.247,- per jaar voor de gehele regio. Dit is €113.128,- per jaar minder dan het oorspronkelijk geraamde budget ten tijde het vaststellen van het ROK. Voor een gedetailleerde onderbouwing van de aanpak en bijbehorende financiële middelen wordt verwezen naar de bijlage. Hierin is ook een overzicht opgenomen van de bijdrage per deelnemer. De deelnemers wordt gevraagd deze bijdrage onder te brengen in het werkprogramma. Na een periode van 4 jaar zal de aanpak worden geëvalueerd op zowel methode als benodigde investering.

Aangezien de financiële impact vanuit het beheer van het inrichtingenbestand onduidelijk was, is deze vanzelfsprekend niet in de begroting meegenomen. Ook de besluitvorming van het ROK milieutoezicht heeft hier bewust niet in voorzien. Wel is op 28 februari 2019 de brief handreiking Raads- of Stateninformatiebrief betreffende de voorlopige cijfers jaarrekening 2018 ODZOB verzonden. In deze brief is verzocht om middelen te reserveren voor het beheer van het inrichtingenbestand.

Vervolg / Communicatie

Jaarlijks rapporteren wij via nieuwsbrieven over de verbeteringen van het inrichtingenbestand.

Bijlage

Rapport beheer inrichtingenbestand (inclusief bijdrage per deelnemer in bijlage III van het rapport)

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

BESLUIT

1. Akkoord gaan met de voorgestelde kwaliteitsdoelstelling en methodiek voor het actualiseren en beheren van het inrichtingenbestand.
2. Akkoord gaan met de financiële gevolgen en gemeenten verzoeken het budget de komende 4 jaar op te nemen in de werkprogramma's, startend in 2020.
3. Akkoord te gaan met het opnemen van dit budget in de begroting 2021 e.v.

Zo vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 26 september 2019.

M.J. van Schuppen
voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

BEHEER INRICHTINGENBESTAND

INRICHTINGENBESTAND

In opdracht van

Opgesteld door

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Auteur

Postbus 8035
5601 KA Eindhoven
Mijke Hoogakker

Afdelingsmanager

Erik van Dommelen

Projectnummer

Datum

26 juni 2019

Status

definitief

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Probleem & doelstelling	2
3	Aanpak en methode beheer inrichtingenbestand	3
3.1	Welke bronnen zijn van invloed op het inrichtingenbestand?	3
3.1.1	Reguliere VTH taken	4
3.1.2	(Data)Analyses	4
3.1.3	Gevelcontroles	4
3.2	Waarom deze drie informatiebronnen?	5
3.3	GIS/Gebiedsgericht	5
3.4	Samenwerken	5
3.5	Toekomstige ontwikkelingen	6
4	Voorgestelde aanpak	7
4.1	Uitgangssituatie	7
4.2	Randvoorwaarden op een rij	7
4.2.1	Ruimtelijke indeling/gebieden:	7
4.2.2	Milieuklasse/bedrijven zonering:	7
4.2.3	ROK risicoklasse:	8
4.2.4	Overige aspecten	8
4.3	Bestaande kaders als randvoorwaarden	8
4.4	Kwaliteitsdoelstelling en ambitieniveau	9
4.4.1	Welke acties worden uitgevoerd?	10
4.4.2	Welke actie past in welk gebied?	10
4.4.3	Fasering	11
5	Resultaat en voordelen	12
5.1	Resultaat	12
5.2	voordelen	12
5.2.1	Wat als we niet samen het inrichtingenbestand actualiseren en beheren?	13
5.2.2	Uitvoering ROK	13
6	Financiële onderbouwing	14
6.1	Aanpak financiële onderbouwing	14
6.1.1	Bedrijventerrein	14
6.1.2	Buitengebied	14
6.1.3	Kern	15

6.1.4 Totale kosten.....	15
I. Bijlage ROK risicoklasse	
II. Bijlage bedrijven per gemeente ingedeeld per gebied	
III. Bijlage berekening kosten per gemeente.....	
IV. Bijlage achtergrond artikelen data gestuurd werken en samenwerking informatie uitwisseling	
V. Kerngegevens registratie inrichtingen.....	

1 Inleiding

Het hebben van een actueel en compleet inrichtingenbestand is een uitdaging voor veel VTH-organisaties. De huidige meldingsystematiek en de dynamiek op de bedrijventerreinen (en in andere gebieden) zorgen ervoor dat het om een intensieve en tijd consumerende klus gaat. Vanuit het regionaal operationeel kader (ROK) is gewerkt aan een basis inrichtingenbestand waarbij het noodzakelijk is om dit na vaststelling bij te houden en ook verder te actualiseren. Dit inrichtingenbestand is van cruciaal belang voor de borging van de kwaliteit bij de uitvoering van de kerntaken van de ODZOB. Daarnaast biedt dit waardevolle informatie aangaande veiligheid en ruimtelijke kwaliteit van uw grondgebied. Tegelijkertijd bepaalt de omvang van het inrichtingenbestand met de bijbehorende risico's ook de noodzakelijke (financiële) middelen die beschikbaar moeten zijn voor de uitvoering van de wettelijke VTH-taken.

Binnen de organisatie van de ODZOB is in de 'Visie en aanpak gegevensbeheer' het verbeteren van het inrichtingenbestand, gegevensuitwisseling binnen de keten en het verbeteren van digitaal toezicht als speerpunten aangeduid. Deze onderdelen zijn ook als projecten aangewezen binnen OGP (o.b.v. programma collectieve taken), en zijn projectmatig opgepakt binnen de ODZOB. Zowel vanuit de uitvoering van de kerntaken, het ROK en de voornoemde projecten bestaat de noodzaak tot het beheeren en actueel houden van het inrichtingenbestand.

In de voorgaande periode heeft de ODZOB het fundament gelegd om door te groeien naar het gewenste niveau van gegevensbeheer en een kwalitatief goed inrichtingenbestand. Verschillende projecten hebben hier aan bijgedragen, zoals:

- Doorlichten en harmoniseren van de werkprocessen en deze doorvoeren in de kernsystemen;
- Grondige en actuele rapportagevoorzieningen, zodat op ieder moment bijsturing mogelijk is;
- Realisatie van keten-informatievoorziening in de vorm van het Omgevingsdossier;
- Opvragen van de inrichtingenbestanden bij de deelnemers, toetsen aan landelijke voorzieningen;
- Pilots met andere vormen van (gegevens)controle, denk aan de gevelcontroles in Helmond.
- het doorvoeren van correcties en aanvullingen om achterstanden en hiaten in het bestand weg te werken;
- proces Regionaal Operationeel Kader, het bepalen van categorieën van bedrijven en branchegerichte aanpak;
- Het compleet maken van de database met de alle ROK inrichtingen en een administratieve verwerking;
- Visualisaties in GIS van de inrichtingen, ruimtelijke begrenzingen en datasets zoals KvK en BAG.

Juist door het leggen van dit fundament is het nu duidelijk hoe we verder kunnen bouwen en welke stappen er noodzakelijk zijn. Eén daarvan is het project beheer inrichtingenbestand, specifiek het onderdeel dat buiten het reguliere VTH proces valt. Het gaat dan primair op slimme manieren om het inrichtingenbestand actueel te maken en te houden. Hoe we dit willen vormgeven komt verderop in dit voorstel aan de orde. Gedacht kan worden aan de volgende taken:

- het realiseren van nieuwe verificatiemechanismes om het bestand ook op termijn kwalitatief op peil te houden;
- goede informatie uitwisseling ten aanzien van het inrichtingenbestand met de ketenpartners;
- monitoring, het uitbreiden van het huidige monitoringsplatform van de ODZOB om zo gedetailleerder en interactiever de kwaliteit van het inrichtingenbestand te kunnen toetsen. Tevens monitoring inzetten om te kunnen toetsen of de gewenste resultaten worden opgeleverd.

2 Probleem & doelstelling

Probleemstelling

Oorspronkelijk was het de ambitie van de ODZOB om gemeenten z.s.m. te laten aansluiten op Squit Omgevingsdossier (SOD). Door met alle deelnemers in het SOD te werken zou informatie van de deelnemers en de ODZOB direct voor een ieder beschikbaar worden.

Echter (o.a. door het uitstellen van de omgevingswet) bleek de animo van gemeenten om hieraan mee te werken laag. Daarom richt de ODZOB zich nu op het actueel maken van de inrichtingenbestanden binnen het SOD van de ODZOB zelf. Vanuit het regionaal operationeel kader (ROK) is het afgelopen jaar gewerkt aan een basis inrichtingenbestand. Het hebben van een actueel inrichtingenbestand is van cruciaal belang voor de kwaliteit bij de uitvoering van de kerntaken van de ODZOB maar zeker ook van invloed op een gelijkwaardige doorrekening van de bijdrage per gemeente in het kader van het ROK. Het is van belang om een methode te ontwikkelen hoe we als regio gezamenlijk zorg dragen voor de verbetering en het bijhouden van het inrichtingenbestand.

In eerste instantie was binnen de opzet en financiering van het ROK beoogd om 10% van het totale ROK-budget te ramen voor het beheer en verdere ontwikkeling van het regionale inrichtingenbestand. Dit was gebaseerd op ervaringscijfers van andere omgevingsdiensten die met dezelfde uitdaging werden geconfronteerd. Deze benadering zorgde voor veel vragen ten aanzien van de benodigde financiële middelen er is toen voor gekozen om deze investering niet te koppelen aan de investeringen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van VTH-taken binnen de ROK-strategie.

De 10% reservering voor het beheer is uit het ROK beleid gehaald met de opmerking dat er daarvoor in de plaats een separaat en goed onderbouwd voorstel omtrent de kosten van het beheer van het inrichtingenbestand aan de deelnemers wordt voorgelegd.

In dit voorstel wordt hierop nader ingegaan, met als probleemstelling:

- Op welke manier kan het inrichtingenbestand* de nodige kwaliteitsimpuls krijgen en de komende jaren structureel worden verbeterd op effectieve en efficiënte wijze? En welke kosten brengt dit met zich mee?
- Hoe versterken we de gezamenlijke verantwoordelijkheid in het actueel maken en houden van het inrichtingenbestand en streven we regionaal dezelfde ambities na.

Het doel van het project betreft:

- het ontwikkelen van een eenduidige methode voor het actueel maken en houden van het inrichtingenbestand* binnen de ODZOB regio. Met de ambitie om regionaal een gezamenlijke kwaliteitsdoelstelling voor het inrichtingenbestand na te streven.
- Het opstellen van een financiële onderbouwing in relatie tot het beheren van het inrichtingenbestand.

*Het inrichtingenbestand is niet louter een registratie van adressen waar meldingen zijn gedaan of omgevingsvergunningen voor inrichtingen zijn verleend. Het is een database van inrichtingen waaraan gekoppeld is de branche(s), de drijver, eigenaar, en activiteiten. Deze gegevens zijn van belang bij de uitvoerende taken alsmede bij visie en planvorming in het ruimtelijke domein (en de omgevingsplannen onder de Omgevingswet). Een belangrijk kenmerk van het inrichtingenbestand is dat dit ten alle tijden een dynamische bestand is, continu aan veranderingen onderhevig en gevoed door meerdere (interne en externe) bronnen met relevante informatie.

3 Aanpak en methode beheer inrichtingenbestand

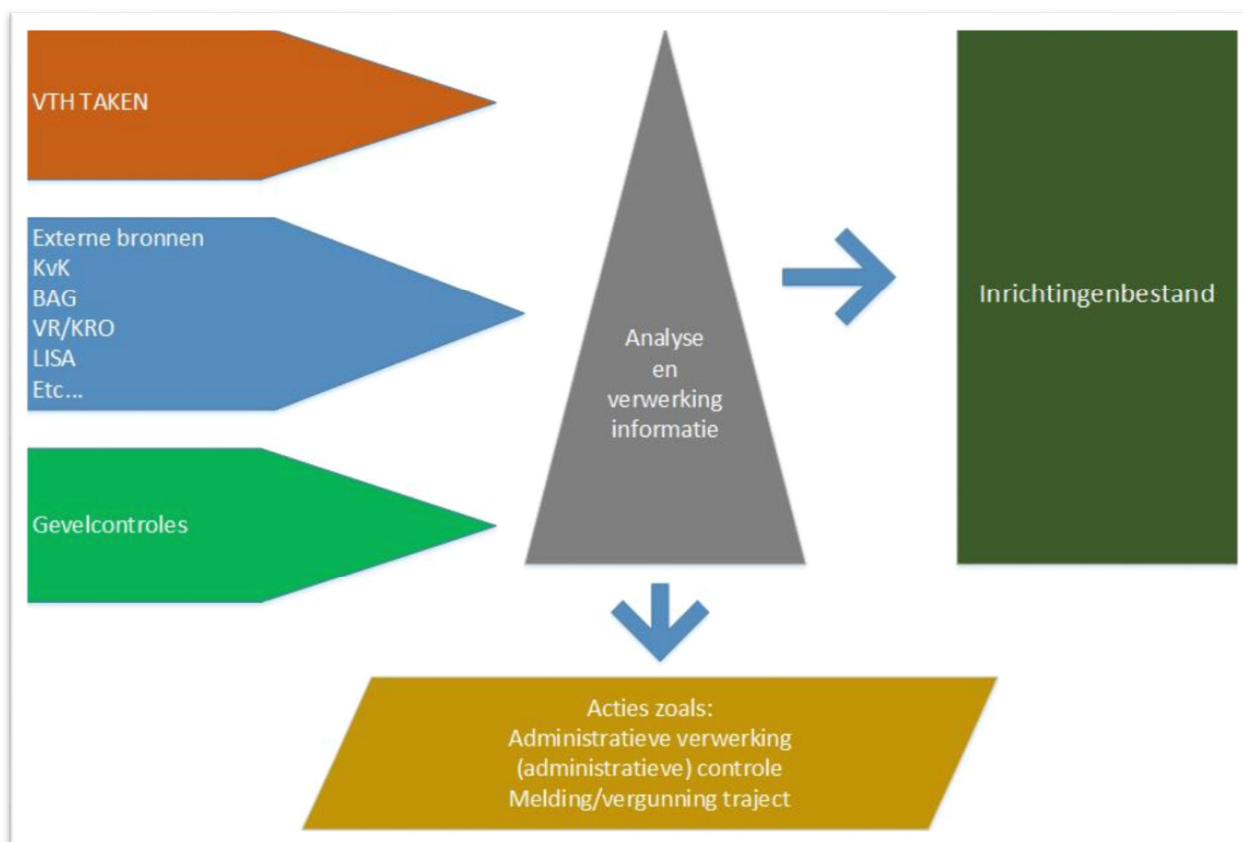
In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de werkwijze en methode om tot komen tot het beheer van het inrichtingenbestand. Toegelicht wordt de van invloed zijnde bronnen in relatie tot diverse taken en werkzaamheden. Daarnaast de visualisatie en uitwisseling van de informatie en een doorkijk naar de toekomstige ontwikkelingen.

3.1 Welke bronnen zijn van invloed op het inrichtingenbestand?

Om te komen tot een actueel inrichtingenbestand zijn er verschillende informatiestromen van belang namelijk:

- reguliere VTH (Vergunningen, Toezicht en Handhaving) taken;
- analyses met diverse databronnen (zoals KvK, BAG etc.);
- gevelcontroles.

In onderstaand schema is het een en ander hieromtrent in beeld gebracht.

Figuur 1 Drie pijlers van beheer

Deze verschillende bronnen en de verwerking van de informatie die ze leveren, resulteren in een actueel inrichtingenbestand maar ook weer in VTH- en RO-werkzaamheden. Deze leveren dan weer een informatie wat dan vervolgens weer een impuls geeft aan het inrichtingenbestand. Het inrichtingenbestand is een namelijk een dynamisch bestand. Hiermee wordt bedoeld dat de feitelijke situatie continue aan veranderingen onderhevig is. Veranderingen aan inrichtingen vinden dagelijks plaats daarmee is het

streven naar een volledig 100% actueel inrichtingenbestand niet reëel. Wat een voldoende kwalitatief inrichtingenbestand dan wel is, ligt als vraag nu tevens voor.

Met de door ons beoogde methode willen we een kwaliteitsimpuls en ook een kwaliteitsdoelstelling koppelen aan het inrichtingenbestand. Hier komen we later in dit document nog op terug.

Met een gezamenlijke aanpak met dezelfde kwaliteitsdoelstelling werken we allen op uniforme wijze aan het inrichtingenbestand wat diverse voordelen oplevert. Denk aan uitwisselbaarheid van gegevens, makkelijker uitvoeren van analyses (Informatie Gestuurde Handhaving) en maken van rapportages en gelijke verdeling van budgetten in verband met een gelijk basisniveau. Maar natuurlijk ook een kwaliteitsimpuls op de uitvoering van de VTH taken, betere grip op de fysieke leefomgeving en meer informatie waar desgewenst sturing op plaats kan vinden.

Maar eerst welke informatie leveren de voorgenoemde bronnen op? En op welke manier leveren deze een bijdrage tot het inrichtingenbestand? Hieronder per bron een korte toelichting.

3.1.1 Reguliere VTH taken

De uitvoering van taken op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving is de kern van de taken van de ODZOB. Ook activiteiten die verwant zijn aan deze VTH-taken (expertises) voert de ODZOB uit indien provincie of gemeente(n) daarom verzoeken. De uitvoering van deze taken geeft informatie over de inrichtingen waarvoor we een vergunning of melding behandelen danwel de inrichtingen die we bezoeken vanuit toezicht en handhaving. Informatie zoals (bedrijfs)naam, branche, activiteiten, stoffen en emissies, et cetera.

3.1.2 (Data)Analyses

Door diverse externe partijen worden registraties bijgehouden welke een bijdrage kunnen leveren aan het inrichtingenbestand. Denk hierbij aan Kamer van Koophandel (KvK), Basisregistratie adressen Gemeenten (BAG), Web BvB, RRGs, WOZ, etc. Data analyse is een proces waarbij de data geïnspecteerd wordt, opgeschoond wordt, getransformeerd wordt en gemodelleerd wordt om vervolgens de meest waardevolle informatie uit de data te halen. Data analyse heeft verschillende facetten en kan op verschillende manieren uitgevoerd worden. In dit geval wordt gestart om specifieke informatie uit de bestanden van externe partijen te vergelijken met de specifieke informatie in ons inrichtingenbestand. Bijvoorbeeld de juiste naamgeving van een inrichting door een vergelijk van de KvK met het inrichtingenbestand. We vergelijken onze gegevens met externe bestanden om fouten op te sporen, denk hierbij aan een bulkoverzicht uit de KvK. Hierbij gaat het om dezelfde gegevens, maar een andere bron welke mogelijk rijker of accurater is. Mogelijk vindt hier in de toekomst doorontwikkeling plaats door middel van uitwisseling of samenwerking met diverse partijen zoals data centra en anderen data verwerkende partijen.

3.1.3 Gevelcontroles

Een andere manier om te komen tot het verbeteren van het inrichting bestand is het uitvoeren van gevelcontroles. Uit de Pilot in 2017 voor de gemeente Helmond is gebleken dat door het uitvoeren van gevelcontroles op het bedrijventerrein veel waardevolle informatie inzichtelijk wordt. In 2018 is nogmaals voor vier gemeenten een inventarisatie van de bedrijventerreinen middels gevelcontroles uitgevoerd met dezelfde positieve resultaten. Door het uitvoeren van gevelcontroles binnen een ruimtelijk begrenzend gebied (zoals een bedrijventerrein) wordt veel informatie verkregen over de binnen dat terrein aanwezige bedrijven.

Informatie welke belangrijk is om zo meer inzicht te krijgen over de soort bedrijven en activiteiten die binnen het gebied aanwezig zijn met de daarbij horende gevolgen voor de fysieke leefomgeving.

De informatie is waardevol vanuit alle Wabo-taakvelden maar ook op gebied van (brand)veiligheid, ruimtelijke inrichting en ondermijnende criminaliteit. Door meer inzicht te hebben in de bedrijven en activiteiten binnen gebied wordt de grip op het gebied vergroot.

3.2 Waarom deze drie informatiebronnen?

Maar waarom de combinatie van deze drie informatiestromen? En waarom niet enkel de informatie verwerken die naar voren komt bij de uitvoering van de VTH taken? Met de veranderingen in wet- en regelgeving door de jaren heen van Wet milieubeheer en diverse AMvB's naar Wabo en Activiteitenbesluit is er veel veranderd in "vergunningen" proces. Veel bedrijven hebben geen vergunning meer nodig maar vallen onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. Ook een deel hiervan is zelfs van melden vrijgesteld (type A). Dit en de dynamiek binnen bedrijventerreinen zorgt voor een groot verloop wat lastig traceerbaar is. Ook uit de Pilot in 2017 is gebleken dat louter baserend op de VTH taken het inrichtingenbestand geen actueel beeld van de feitelijke situatie geeft. Ook met de toekomstige veranderingen zoals de omgevingswet met alle wijzigingen van dien maken een beheer van een inrichtingenbestand (misschien wel een toekomstig activiteitenbestand) gebaseerd op meer informatiestromen noodzakelijk.

Daarbij wanneer er gekeken wordt naar de kosten die gepaard gaan bij de uitvoering van de werkzaamheden bij het toepassen van deze drie informatiestromen zijn de VTH taken het meest kostbaar. In het kader van een efficiënt en betaalbaar beheer van het inrichtingenbestand is het gebruik maken van de (data)analyses en gevelcontroles aantrekkelijk. Het voorstel van beheer inrichtingenbestand is er dan ook op gericht om de in te zetten middelen in een goede verhouding te brengen tussen de kosten en eventuele risico's op de leefomgeving. Oftewel het inzetten van middelen die qua kosten in verhouding staan tot informatiewinst die het oplevert.

3.3 GIS/Gebiedsgericht

Het inrichtingenbestand visueel maken geeft inzicht en houvast in de uitvoering van de taken. Door gebieden aan te wijzen met een zelfde typering maakt het mogelijk om al deze gebieden op gelijke wijzen te beheren. Door dit visueel te maken met behulp van GIS wordt het inzicht in het inrichtingenbestand vergroot, het wordt dan duidelijk wat zit op welke plek, hoe actueel is die informatie wat is de omvang van ons regionale inrichtingenbestand.

Door de gekozen informatiestromen hieraan te koppelen wordt dit inzicht vergroot met waar kloppen al deze informatiestromen wel en waar niet.

Bijvoorbeeld: In het inrichtingenbestand nu louter gevoed uit de VTH taken staan gegevens omtrent de naamvoering, drijver en branche (SBI codes). Wanneer we de informatie van de KvK daar langs leggen geeft dit eveneens informatie over de naamvoering, drijver en branche. Als deze niet met elkaar overeenstemmen ligt hier een actie. Deze actie kan urgent of minder urgent zijn en kan uiteenlopen van administratieve verwerking tot aanschrijven voor vergunning/melding tot uitvoeren van een controle. Door acties te definiëren gekoppeld aan gebieden welke weer zijn gekoppeld aan een termijn komen we tot een kwalitatief beheer van het inrichtingenbestand. Door dit visueel inzichtelijk te maken wordt de raadpleegbaarheid alsmede inzicht in de uitvoering van de benodigde actie vergroot.

3.4 Samenwerken

De gekozen opzet om te komen tot het gezamenlijk beheer van het regionale inrichtingenbestand is een groeimodel. Ook is zoals eerder beschreven het inrichtingenbestand een dynamisch bestand welke continue aan veranderingen onderhevig is. Het nu vastleggen van processen tot in een groot detailniveau is niet aan te bevelen. Zo is het mogelijk dat in de toekomst betere en meer bronnen beschikbaar komen waarvan het goed is om deze te betrekken in het beheer van het inrichtingenbestand. Ook zijn er

datastromen waarvan input vanuit de gemeenten komt denk hierbij aan bijvoorbeeld Woz. Wie welke input kan leveren dient nog verder te worden verkend. Evenals de uitvoering van sommige taken. Zo kunnen gevelcontroles wellicht ook door medewerkers van gemeenten worden uitgevoerd. Deze samenwerking om zo gezamenlijk te komen tot een kwalitatief goed regio breed inrichtingenbestand is onderwerp op de agenda voor 2020.

Daarbij zal het beheer van het inrichtingenbestand ook een bijdrage leveren aan beheer van gemeentelijke registraties zoals bijvoorbeeld het BAG. Uit de diverse inventarisaties van bedrijventerreinen middels gevelcontroles is gebleken dat circa 12% - 15% er geen sprake is van een juiste BAG registratie. Door de gehanteerde werkwijze bij de gevelcontroles kunnen hier overzichtelijke rapportagelijsten worden gegenereerd met verbeterpunten voor de BAG. Hiermee levert het beheer van het inrichtingenbestand ook input voor andere (gemeentelijke) systemen.

3.5 Toekomstige ontwikkelingen

Recente berichtgeving geeft aan dat In 2018 concrete resultaten zijn geboekt in de stelselherziening van de Omgevingswet. De wetgeving ligt op koers voor het in werking treden van het nieuwe stelsel op 1 januari 2021. Uit de huidige stukken omtrent deze wetswijzing blijkt dat het begrip inrichting voor een grootdeel verdwijnt. Dit heeft zo ook gevolgen voor een inrichtingenbestand en dus ook het beheer daarvan. In de huidige opzet van de omgevingswet wordt gesproken over milieubelastende activiteiten in plaats van een inrichting. De gehele impact van deze verandering is nu nog niet te overzien. Wel is duidelijk dat er vanuit de Omgevingswet monitoringsverplichtingen gelden.

Zo is opgenomen dat: “voor iedere vastgestelde omgevingswaarde en alarmeringswaarde wordt de staat of kwaliteit van de fysieke leefomgeving, de belasting door activiteiten of de concentratie of depositie van stoffen in de fysieke leefomgeving door monitoring bewaakt en wordt beoordeeld of aan die omgevingswaarde of alarmeringswaarde wordt voldaan.”

(Artikel 20.1 Omgevingswet)

Om de belasting van activiteiten te monitoren is het noodzakelijk om de belastende milieuactiviteiten ook goed in beeld te hebben. Deze doorvertaling is te maken vanuit het inrichtingenbestand waarin branches en activiteiten per inrichting worden vastgelegd. Het programma Squit omgevingsdossier (SOD) draagt hier aan bij, op twee dimensies:

- door activiteiten en voorzieningen op aparte niveaus vast te leggen – gekoppeld aan een dossier met basisgegevens, zoals adres, drijver, zaakinfo etc. Dit in plaats van één dossier waar alles in vastgelegd is.
- daarnaast kan SOD dit in de tijd gaan weergeven, doordat wijzigingen in activiteiten en/of voorzieningen n.a.v. zaak (aanvraag of toezicht) niet overschreven worden maar een nieuwe situatie opleveren, de vorige situatie wordt dan historisch. Wijzigingen in de tijd zijn zo toegankelijker en beter te monitoren.

Daarnaast kent SOD een veel flexibeler datamodel dan de huidige VTH systemen, zodat we eenvoudig additionele gegevens kunnen vastleggen. Ook bij de huidige aanbestedingstraject van het VTH systeem zijn voornoemde mogelijkheden en aandachtspunten randvoorwaarden aan het nog aan te schaffen systeem.

4 Voorgestelde aanpak

Als volgt wordt toegelicht welke randvoorwaarden en begrenzingen van invloed zijn op de aanpak om te komen tot het beheer van het inrichtingenbestand. Om zo ook te komen tot een voorstel voor een gezamenlijk ambitieniveau en kwaliteitsdoelstelling.

4.1 Uitgangssituatie

Met het aanleveren van de lijsten waarop de doorrekening van het ROK is gebaseerd (verder: ROK inrichtingenbestand) is een goed vertrekpunt ontstaan voor een basis inrichtingenbestand. Verdere analyse van dit ROK inrichtingenbestand geeft echter ook een beeld van de actualiteit en kwaliteit van het bestand weer. Zo is gebleken uit een gebiedsgerichte visualisatie dat er nog 475 adressen bestaan die niet aan een locatie of BAG-adres kunnen worden gekoppeld. Ook is gebleken, na het uitvoeren van gevelcontroles bij vier gemeenten, dat er nog altijd “veel” inrichtingen zijn die onbekend of niet juist in beeld zijn gedurende een langere periode. Om een kwaliteitsimpuls aan het regio brede inrichtingenbestand te geven willen we de aanpak in twee fases verdelen.

De 1^e fase is gericht op updaten en uniformeren van de gegevens (data) en vervolgens fase 2 waarin het beheer verder kan worden doorontwikkeld en ruimte voor uitrol van analyse bestaat.

Voor de inrichting van de fases maken we gebruik van bestaande randvoorwaarden en parameters. Deze bestaande randvoorwaarden zijn in de volgende paragraaf uitgeschreven.

4.2 Randvoorwaarden op een rij

Er zijn diverse bestaande randvoorwaarden denkbaar die richting en sturing kunnen bieden bij de uitvoering van het beheer van het inrichtingenbestand.

Zo is een gemeentelijk grondgebied bijvoorbeeld ruimtelijk begrensd en kan op diverse manieren worden ingedeeld. Hier onderscheiden we gebiedsgerichte randvoorwaarden, denk hierbij aan ruimtelijke begrenzingen zoals de kernen, bedrijventerreinen en buitengebied. Door hierop aan te sluiten wordt de gebiedsgerichte benadering omarmd.

Daarbij zijn er ook milieu/risicogerichte randvoorwaarden waarbij op basis van de milieuklasse en enkele andere aspecten in het betreffende gebied een afweging van de risico's kan plaatsvinden. Risico's qua impact op de fysieke leefomgeving. Maar ook de kans die bestaat dat er activiteiten worden ontplooid die ongewenst zijn. Door het grondgebied in te delen en te klasseren kan de afweging plaatsvinden welk middel je inzet (welke actie) en met welke frequentie.

In het onderstaande overzicht zijn de diverse gebied typologieën en milieuklasse in beeld gebracht:

4.2.1 Ruimtelijke indeling/gebieden:

- kernen
- bedrijventerreinen
- overgangszone/concentratiegebieden
- buitengebied

4.2.2 Milieuklasse/bedrijven zonering:

- Categorie 1
- Categorie 2
- Categorie 3
- Categorie 4
- Categorie 5

Toelichting: Bedrijven kunnen niet zomaar naast een gevoelige functie, zoals een woning, gerealiseerd worden en vice versa. Zonering, afstand houden, is een belangrijk middel om dit te reguleren.

4.2.3 ROK risicoklasse:

- *Risicoklasse hoog*
- *Risicoklasse gemiddeld*
- *Risicoklasse laag*

Toelichting: in het ROK zijn bovenstaande risicoklasse gedefinieerd die van invloed zijn op de bezoekfrequentie. In bijlage I is dit overzicht bijgevoegd.

4.2.4 Overige aspecten

Daarnaast zijn er nog overige aspecten die van belang kunnen zijn bij de inzet van verschillende middelen op bepalen van de juiste actie. Denk hierbij aan:

- Dynamische terrein/ veel verloop;
- Gezoneerde terreinen;
- Stoppers- veehouderij/gebied beperkingen veehouderij;
- ROK-branches.

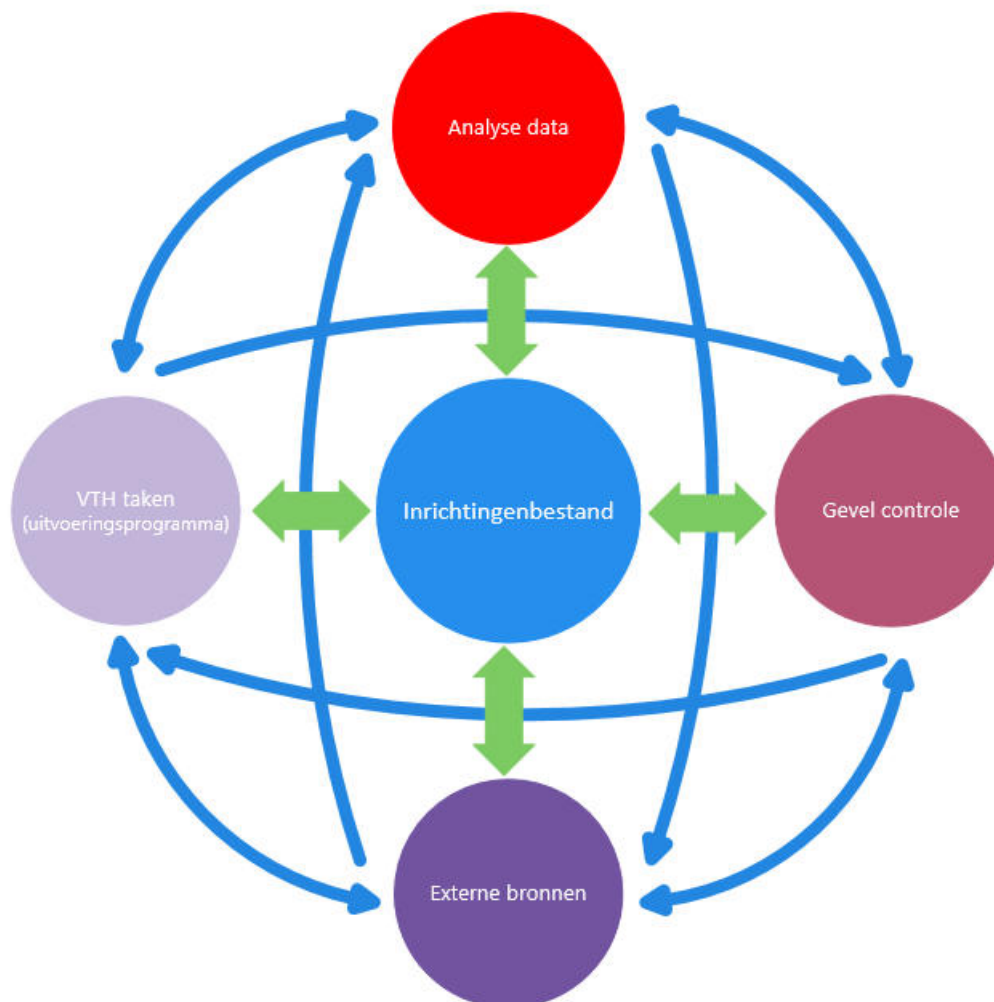
4.3 Bestaande kaders als randvoorwaarden

In al deze gebieden komen type inrichtingen voor van verschillende milieuklasse. Deze milieuklasse zegt iets over de impact van de inrichting op een dergelijk gebied. Daar waar de impact op de leefomgeving laag is willen we middelen inzetten die lager in het budget zitten evenals de termijn waarbinnen de acties worden uitgevoerd zijn hier groter.

Per gemeenten wordt voorgesteld om te bekijken of er naast de milieuklasse van de inrichtingen andere aspecten spelen, welke van invloed zijn op de gekozen actie en frequentie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan grote dynamiek in het gebied (veel wisselingen van bedrijven) waardoor grip mogelijk verloren gaat. Veel wisselingen van bedrijven binnen een gebied hebben zo ook een weerslag op het ruimtelijk beheer, beheer van zones en ondermijnende aspecten. Dit kan eveneens risico verhogend zijn wat van invloed is op de keuze van de frequentie en de inzet van middelen.

Daarnaast hebben we de reguliere VTH taken zoals opgenomen in de diverse programma's. Let wel de uitkomsten van bovenstaande middelen kunnen leiden tot acties binnen de VTH taken. Zo kan uit de gevelcontroles naar voren komen dat er de noodzaak bestaat het bedrijf op korte termijn te bezoeken danwel om het bedrijf aan te schrijven om een melding of vergunningaanvraag in te dienen. Dit heeft dan direct gevolgen op de uitvoerende taken. In figuur 2 is deze uitwisseling van de informatiestromen weergegeven.

Figuur 2 uitwisseling en informatiestromen inrichtingenbestand

4.4 Kwaliteitsdoelstelling en ambitieniveau

Door te werken met de meerdere informatiestromen en de gebiedsgerichte benadering wordt het inrichtingenbestand op planmatige wijze actueel gehouden. Door deze informatiestromen structureel een plaats te geven in het proces en daar acties aan te verbinden wordt er vorm gegeven aan het beheer van het inrichtingenbestand. Daarnaast geeft deze werkwijze een input aan het operationeel uitvoeren van VTH taken. Nu de verwerking van informatie binnen een bepaalde frequentie binnen een vastgesteld gebied plaatsvindt wordt elke inrichting binnen een bepaalde tijdspad een keer gezien.

Met gezien bedoelen we of middels een uitvoerende VTH taak, of een gevelcontrole of (data) analyse. Er kan dan ook op basis van deze parameters een kwaliteitsdoelstelling worden verbonden aan het inrichtingenbestand. Voorgesteld wordt om elke inrichting eenmaal per 4 jaar te hebben gezien door middel van toepassing Van een uitvoerende VTH taak, of een gevelcontrole of een (data) analyse.

4.4.1 Welke acties worden uitgevoerd?

Wanneer we de doelstelling hebben om elke inrichting eenmaal per 4 jaar te zien door middel van toepassing Van een uitvoerende VTH taak, een gevelcontrole of een (data) analyse dan betekent dit dat we minimaal eenmaal per vier jaar informatie over de locatie en inrichting ontvangen.

Dus per vier jaar wordt een inrichting beschouwd wat ons informatie geeft over:

- Welk bedrijf is op die locatie gevestigd?
- Welke activiteiten (op hoofdlijnen) vinden daar plaats?
- Wie voert daar activiteiten uit?

Dit zetten we dan af tegen wat we weten over de locatie en inrichting, met andere woorden komt dit overeen met hetgeen is geregistreerd in het inrichtingenbestand. Zo nee is er een actie nodig en welke? Zoals ook blijkt uit figuur 1 zijn er drie pijlers die aanleiding kunnen zijn tot een aanpassing in het inrichtingenbestand namelijk vanuit:

- VTH taak
- Analyse (data) van externe bronnen
- Gevelcontrole

Vanuit de drie pijlers kunnen we acties benoemen welke een onderdeel uitmaken van het beheren en actualiseren van het inrichtingenbestand, denk hierbij aan:

- Kvk-BAG (data) vergelijk;
- Uitvoeren gevelcontrole;
- Analyse informatie gevelcontrole;
- Verwerken administratieve correctie uit Kvk-BAG-BvB, Woz, etc. (data) vergelijk of gevelcontrole;
- Bepalen juiste vervolgactie, wat kan zijn uitdoen brief melding/vergunning/ inplannen toezicht.

Zodra de "actie" of taak ontstaat "het uitvoeren van een controle" of "behandeling melding/vergunning" dan zijn deze te kwalificeren als de uitvoering van reguliere VTH taken. Deze acties (basis of verzoek) zullen worden voorgesteld via het uitvoeringsprogramma dat de ODZOB voorlegt aan de gemeenten. Deze uitvoering worden niet als beheer aangemerkt. Vanzelfsprekend levert de uitvoering van deze taken wel een input aan het inrichtingenbestand en worden deze gegevens verwerkt en geregistreerd in dezelfde database op een dezelfde wijze. Ook telt deze informatiestroom dan weer mee als input moment om te voldoen aan de voornoemde kwaliteitsdoelstelling.

Zoals ook weergegeven in figuur 2 is dit een doorgaand cyclisch proces waarbij bijvoorbeeld de uitvoering van een controle een zowel aanleiding voor een aanpassing van het inrichtingenbestand kan zijn als een actie die we noodzakelijk achten vanuit het beheer van het inrichtingenbestand. In dit laatste geval omdat dat een andere pijler informatie geeft dat de actuele situatie afwijkt van hetgeen wat bekend (geregistreerd) is.

4.4.2 Welke actie past in welk gebied?

Wanneer we kijken naar de ruimtelijke begrenzing van het gebied, de kernen, bedrijventerreinen en buitengebied hebben deze een duidelijk andere karakteristiek. De intensiteit van de bedrijven, soort bedrijven en ook het wettelijke regime zijn van invloed op de dynamiek in het gebied. Zo is het goed om te bekijken naar het soort bedrijven wat zich vestigt binnen de afzonderlijke terreinen en welke aanpak daarbij past.

Zo zijn de bedrijven in een bedrijventerrein vaak gevestigd met minder grote onderlinge afstand van elkaar dan in het buitengebied. Ook zijn deze vaak beter herkenbaar door (reclame)panelen aan de gevel.

Hierdoor is het gevelcontroles binnen bedrijventerreinen vaak een passende en waardevolle wijze om informatie te verkrijgen daar waar dit in het buitengebied niet altijd een waardevolle aanpak betreft. Tevens zijn de fluctuaties in het buitengebied/ bij agrarische inrichtingen minder groot. Dit zal per terrein en per gemeenten de aandacht behoeven om een doeltreffende aanpak voor het betreffende gebied uit te voeren.

In de onderstaande fasering is een opzet gemaakt met primair als doel om zo te komen tot aanpak en een financiële onderbouwing per gemeente. In deze fasering zijn dan ook aannames gemaakt over de toe te passen acties, wat niet wil betekenen dat in geen enkel buitengebied gevelcontroles kunnen worden uitgevoerd. Centraal staat de kwaliteitsdoelstelling zoals hierboven beschreven, het eenmaal per vier jaar zien van een inrichting, wat dus op meerdere manieren mogelijk is.

4.4.3 Fasering

Zoals eerder uitgeschreven willen we het beheer indelen in twee fases. Elke fase kent zo zijn eigen uit te voeren acties. Deze acties zijn er op gericht om te komen tot een actueel inrichtingenbestand. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven zien welke acties in fase 1 en welke in fase 2 worden uitgevoerd.

Actie	Fase	Fase
	1	2
Uitvoeren Gevelcontroles bedrijventerreinen	X	
Vervolgactie 1 → controle		X
Vervolgactie 2 → aanschrijven melding/ vergunning		X
Administratieve verwerking doorvoeren in systeem	X	X
Verdere visualisatie van inrichtingenbestand in GIS en informatie uitwisseling partners	X	
Inrichtingen in gebied kernen administratieve verwerkingen na data analyse		X
Inrichtingen in gebied bedrijventerreinen gevelcontrole uitvoeren en administratieve verwerking		X
Inrichtingen in gebied buitengebied data analyse en administratieve verwerking		X

5 Resultaat en voordelen

5.1 Resultaat

Met het vaststellen van een gezamenlijke kwaliteitsdoelstelling en een gelijkwaardig ambitieniveau zoals voorgesteld in paragraaf 4.4 beschikken we over informatie per inrichting die maximaal 4 jaar oud is. Deze informatie geeft een cruciale impuls aan de kwaliteit van de uitvoerende taken van de ODZOB, partners en uiteindelijk de fysieke leefomgeving. De gezamenlijke kwaliteitsdoelstelling en het gelijkwaardige ambitieniveau vormt de gezamenlijke stip aan de horizon waarmee we samenwerken aan een actueel regio gedragen inrichtingenbestand. Deze gezamenlijke aanpak kent diverse voordelen welke in de volgende paragraaf worden beschreven.

5.2 voordelen

In voorgaande hoofdstukken zijn al diverse voordelen benoemd. In dit hoofdstuk willen we hier uitgebreider op ingaan en een completer beeld schetsen. Een gezamenlijke aanpak met dezelfde kwaliteitsdoelstelling maakt het werken aan het inrichtingenbestand op uniforme wijze mogelijk en schept tevens duidelijkheid. Duidelijkheid over welk doel we voor ogen hebben en over hoe we dat doel gezamenlijk willen bereiken. Verder maakt deze uniforme wijze de uitwisselbaarheid van gegevens, het maken van analyses en rapportages eenvoudiger. Hiermee kan een betere en gerichtere monitoring plaatsvinden op zowel interne processen als de gevolgen op de fysieke leefomgeving. Tevens leveren analyses in het kader van IGH meer informatie op. Voor een overzicht van de huidige kernregistraties die onze medewerkers registreren is bijlage V bijgevoegd. Dit geeft inzicht aan de soort en hoeveelheid informatie welke bij een handeling n.a.v. een opdracht in de kern wordt geregistreerd per inrichting.

Maar natuurlijk levert deze informatie, verzameld en ontsloten in het inrichtingenbestand, een schat aan kennis op wat een kwaliteitsimpuls geeft op de uitvoering van de VTH taken. Door meer kennis en actuelere kennis kan beter geanticipeerd worden op de dynamiek in de fysieke leefomgeving en is sturing op ongewenste ontwikkelingen sneller en adequater mogelijk. Hiermee ontstaat er grip op de fysieke leefomgeving en hetgeen we met zijn allen beogen te beschermen.

De schat aan informatie zal ook verder reiken dan louter het VTH domein. Ook (brand)veiligheid, tegengaan ondermijning en ruimtelijke kwaliteit van het gemeentelijke grondgebied is gebaat bij de actuele gegevens. Denk aan informatie van leegstaande adressen binnen bedrijventerreinen, snelle signalering andere (risico)volle activiteiten, input voor diverse beleidsterreinen zoals ruimte, veiligheid, gezondheid en horeca. Daarbij is een goede eenduidige registratie van de gegevens geborgd wat van belang is bij de doorvertaling van inrichtingen naar milieu belastende activiteiten, dit met oog op ontwikkelingen vanuit de omgevingswet.

Door ook de handen in één te slaan is het makkelijker om naar de toekomst toe het beheer verder uit te rollen en vorm te geven. Daarmee is het data gedreven werken eenvoudiger te organiseren en te ontwikkelen, samen is er meer kennis en werken we gezamenlijk aan deze kennis ontwikkeling. Data gedreven werken en informatie gestuurde handhaving is alleen mogelijk wanneer we ook daadwerkelijk over gelijkwaardige data beschikken. In bijlage IV is ter illustratie een achtergrond artikel bijgevoegd.

Daarnaast bewerkstelligd een gelijkwaardig inrichtingenbestand over alle gemeenten een gelijke verdeling van budgetten en bijdrage aan uitvoerende werkzaamheden zoals het ROK.

5.2.1 Wat als we niet samen het inrichtingenbestand actualiseren en beheren?

Indien er geen gezamenlijke kwaliteitsdoelstelling wordt nagestreefd blijven er verschillen in de data per deelnemer bestaan. Zowel in kwantiteit als kwaliteit zullen er verschillen blijven bestaan. Dit zal belemmerend werken ten aanzien van de uitvoering van de kerntaken van de ODZOB. Denk aan controlebezoeken bij bedrijven die niet meer bestaan. Of verkeerde selecties van bedrijven binnen een branche bij de brancheprojecten uit het ROK. Er bestaat een groter risico ten aanzien van het optreden van calamiteiten omdat activiteiten niet in beeld zijn, denk hierbij aan de opslag van grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen. Bij het niet in beeld hebben van deze activiteiten of niet juist in beeld hebben van de activiteiten kunnen bij calamiteiten hulpdiensten niet adequaat worden geïnformeerd en kunnen op voorhand geen maatregelen worden getroffen om calamiteiten te voorkomen danwel beperken. Ook is een actueel inrichtingenbestand van invloed op de mate van succes van het data gedreven werken en informatie gestuurde handhaving. Er kunnen geen goede data-analyses gemaakt worden als niet bekend is welke bedrijven en activiteiten in het gebied plaatsvinden. Wanneer er sprake is van geluid of geurklachten kunnen tevens de oorzaken lastig (of niet) worden achterhaald. Ook kunnen veranderingen van andere databronnen niet worden vergeleken met onze eigen bron, hierdoor missen we veel informatie en is de aanpak van bijvoorbeeld ondermijning niet efficiënt. Bij het niet beheren van het inrichtingenbestand kan er door de ODZOB geen zorg worden gedragen voor de actualiteit van de gegevens. Daarmee kan er in mindere mate actuele informatie worden uitgewisseld aan beleidsmedewerkers, veiligheidsmedewerkers en medewerkers ruimtelijke domein van gemeenten als aan andere partners zoals waterschappen, veiligheidsregio etc. Bijvoorbeeld voor de (her)ontwikkeling van dorpen en steden zijn de ligging van milieucontouren (risico, geur en geluid) van groot belang.

Verder heeft het niet beheren van het inrichtingenbestand eveneens gevolgen voor de doorontwikkeling van de verdeling van de budgetten in het kader van het ROK.

Door louter de informatiestroom vanuit de uitvoerende VTH taken te benutten en geen extra inspanning te leveren door gevelcontroles en data analyses zal de dynamiek van de veranderingen binnen de diverse terreinen niet bij te benen te zijn.

5.2.2 Uitvoering ROK

De aanpak om te komen tot een actueel inrichtingenbestand en dit te behouden is tot stand gekomen met behulp van een ambtelijke werkgroep vertegenwoordigd door diverse medewerkers van de deelnemers en de ODZOB. Er is daarin ook aangegeven dat een gebiedsgerichte aanpak voor de actualisatie van het inrichtingenbestand een belangrijk aandachtspunt is omdat elk gebied een eigen karakteristiek en dynamiek kent. Vanuit een gebiedsgerichte aanpak en benadering is dan ook een verband gelegd tussen de inrichtingen en de ligging daarvan. Om dit mogelijk te maken zijn de ROK inrichtingen als uitgangspunt gehanteerd. Deze zijn in kaart gebracht en ingedeeld in een gebied. Dit uitgangspunt in relatie tot de financiële onderbouwing komt in het volgende hoofdstuk nader aan de orde.

Een actueel inrichtingenbestand draagt bij aan een goede analyse en uitwerking van een brancheraanpak voor de uitvoering het toezicht. De resultaten van de verschillende acties zoals data analyse en gevelcontroles, zijn dan ook van invloed op de informatievoorziening. Deze actuele informatie is o.a. de basis voor de risicoanalyse zoals opgenomen in het ROK toezicht en handhaving.

6 Financiële onderbouwing

In dit hoofdstuk is een financiële onderbouwing op basis van voorgaande voorstel uitgeschreven. Op basis van het ROK inrichtingenbestand zijn alle adressen in kaart gebracht. Op basis van deze visualisatie zijn de adressen ingedeeld in een gebied. Hier is onderscheid gemaakt tussen de kernen, bedrijventerreinen en buitengebied. In bijlage II is deze indeling per gemeenten inzichtelijk gemaakt.

6.1 Aanpak financiële onderbouwing

Voor het in beeld brengen van de financiële gevolgen zijn we uitgegaan van de hiervoor beschreven opzet en daaraan gekoppelde acties op basis van de kwaliteitsdoelstelling zoals uitgeschreven in hoofdstuk 4.

Kwaliteitsdoelstelling: elke inrichting eenmaal per 4 jaar te zien door middel van toepassing van een uitvoerende VTH taak, of een gevelcontrole of een (data) analyse.

Om goed uitvoering te geven aan de gebiedsgerichte benadering van de systematiek is het van belang dat ook alle inrichtingen in de lijst zijn toe te wijzen aan een bepaald gebied. Zoals eerder genoemd en ook vermeld in bijlage II zijn er nog 475 bedrijven die om wat voor reden dan ook niet in te delen zijn in een gebied. Deze 475 inrichtingen over de gehele regio worden in de zomer 2019 door de ODZOB gekoppeld aan een correct adres danwel locatie zodat een indeling in het gebied mogelijk is. Deze locaties worden dan meteen beschouwd en gezien waardoor deze dan weer over uiterlijk vier jaar aan de orde komen en voor de verdere berekening buiten beschouwing worden gelaten.

Gebied	Totaal aantal inrichtingen/gebied/jaar	Voorgestelde actie
Bedrijventerrein	6.315 : 4 = 1.579	Gevel spotten
Buitengebied	5.603 : 4 = 1.401	Data analyse
Kern	6.950 : 4 = 1.73,5	Data analyse en administratieve verwerking

6.1.1 Bedrijventerrein

Ervaring leert dat met gevelcontroles op een efficiënte wijze een impuls kan worden geleverd aan het inrichtingenbestand van inrichtingen gelegen binnen bedrijventerreinen. Dit is ook beschreven hoofdstuk 3 en 4. Voordeel van de gevelcontroles is dat naast de informatie van reeds bekende locaties/inrichtingen ook inrichtingen welke niet in beeld zijn worden opgehaald. Met de actuele gegevens die uit de gevelcontroles komen kunnen vervolgens vervolgacties worden gedefinieerd en kan worden afgewogen of er wel sprake is van een inrichting. Dit betekent dat we per jaar 1.579 gevels controleren per jaar. De raming is dat we hier 0,75 uur per gevel mee bezig zijn wat komt op een totaal van 1.184 uur voor de gehele regio (voor controle en administratieve verwerking).

6.1.2 Buitengebied

In het buitengebied wordt mede door de grote onderlinge afstand van inrichtingen ten opzicht van elkaar en de vaak ontbrekende informatie van het bedrijf aan de gevel gekozen voor data analyse. Ook de informatie vanuit het ITV project wordt bij deze analyse betrokken. Omdat vanuit het ITV project over een periode van 2018-2019-2020 controles zijn uitgevoerd bij veehouderijen. In deze periode zijn alle veehouderijen bezocht. Het aantal inrichtingen in het buitengebied zijn dan ook gecorrigeerd met het aantal veehouderijen want deze worden immers vanuit de inzet in dit project geactualiseerd. In het buitengebied zijn 5.603 inrichtingen gelegen deze worden gecorrigeerd met 2.000 inrichtingen vanuit het project ITV wat ons brengt op een totaal van 3.603 inrichtingen.

Dit betekent voor het buitengebied dat we voor de regio 3.603 : 4 jaar een 900 inrichtingen per jaar beschouwen. Voor deze 900,75 inrichtingen is x 0,5 uur geraamd voor de gekozen actie data analyse wat resulteert in 450,38 uur per jaar voor de gehele regio.

6.1.3 Kern

Voor de kernen is vaak diverse bedrijvigheid aanwezig welke niet altijd aan te merken is als ook daadwerkelijke inrichtingen. Denk hierbij aan kleine kantoren, kappers etc. Toch is het vaak wenselijk om hier wel op hoofdlijnen informatie over te hebben. Om hier meer duidelijkheid te krijgen over wat er plaatsvindt en een registratie daarvan wordt een data analyse uitgevoerd. De systematiek gebruikt bij de werkwijze bij het ROK-inrichtingenbestand wordt hier eveneens toegepast zodat er verfijning van de data binnen de kern bedrijven wordt aangebracht. Voor de kern willen we eveneens data analyse toepassen alsmede een administratieve verwerking. Binnen de kernen zijn er 6.950 inrichtingen gelegen dit betekent dat we per jaar (69.50:4 jaar) 1.737,5 inrichtingen onder de loep nemen. Voor de analyse is geraamd dat er 50 locaties/dossiers per uur worden geanalyseerd voor een groot deel automatisch. Dit leidt tot een inzet van 34,75 uur. Daarbij willen we administratieve correctie doorvoeren, naar verwachting zijn een deel van de locaties geen inrichting en is er sprake van het afvoeren. Ook zullen we wellicht andere en nieuwe locaties ontdekken. Er is ingeschat dat het gaat om 500 locaties die administratief worden verwerkt. Deze activiteit is geraamd op 0,5 uur per locatie wat resulteert in een totaal van 250 uur.

6.1.4 Totale kosten

Op basis van de ervaringen in 2017 en 2018 met het uitvoeren van gevelcontroles bij bedrijventerreinen verwachten we met deze aanpak binnen bedrijventerreinen een toename op het aantal inrichtingen, hierdoor is er voor gekozen om bij bedrijventerreinen geen correctie toe te passen zoals bij agrarisch.

Het totaal aantal uren komt hiermee op 1.919 uur per jaar voor de gehele regio. In bijlage III is een uiteenzetting van de uren en kosten per gemeenten inzichtelijk gemaakt. Hierbij is gerekend met een gemiddeld uurtarief van € 76 per uur. Dit uurtarief is opgebouwd uit de inzet van administratieve krachten, uitzendkrachten, coördinatoren en analisten. Voor de totale regio komt dit dan tot een budget van €146.247,- per jaar. Na een periode van 4 jaar zal de aanpak worden geëvalueerd op zowel methode als uren. Zoals beschreven in paragraaf 3.5 zijn er diverse toekomstige ontwikkelingen die van invloed zijn op de gekozen aanpak. Daarnaast is het uitermate lastig om te anticiperen op technologische ontwikkelingen en mogelijkheden voor de toekomst. Deze ontwikkelingen worden nauwlettende gevolgd om zo op een zo efficiënt mogelijke wijze het beheer van het inrichtingenbestand ook in de toekomst vorm te geven.

I. Bijlage ROK risicoklasse

Risicoklasse hoog

Mogelijke frequenties voor een bepaalde vorm van toezicht:

- gemiddeld 1x per jaar (1,00)
- gemiddeld 1x per 2 jaar (0,50)
- gemiddeld 1x per 3 jaar (0,33)

Risicoklasse gemiddeld

Mogelijke frequenties voor een bepaalde vorm van toezicht:

- gemiddeld 1x per 4 jaar (0,25)
- gemiddeld 1x per 5 jaar (0,20)
- gemiddeld 1x per 6 jaar (0,17)

Risicoklasse laag

Mogelijke frequenties:

- gemiddeld 1x per 10 jaar (0,10)

II. Bijlage bedrijven per gemeente ingedeeld per gebied

gemeente	Aantal inrichtingen per gebied			
	Bedrijventerrein*	buitengebied	kern	onbekend
Asten	220	347	372	10
Bergeijk	241	319	397	31
Best	474	166	220	39
Bladel	356	258	418	31
Cranendonck	246	161	560	11
Deurne	286	690	409	43
Eersel	223	238	305	9
Geldrop-Mierlo	274	83	308	10
Gemert-Bakel	238	805	562	23
Heeze Leende	109	339	332	21
Helmond	719	149	579	3
Laarbeek	372	393	366	57
Oirschot	182	477	265	21
Reusel de Mierden	91	313	155	17
Someren	223	434	358	47
Valkenswaard	285	149	599	51
Veldhoven	267	76	433	20
Waalre	287	25	0	0
Nuenen	337	110	199	5
Son en Breugel	478	71	113	26
Eindhoven**	407	0	0	0
totaal	6340	5578	6950	475

*Bij de gemeenten Best, Gemert-Bakel, Helmond en Valkenswaard zijn gevelcontroles uitgevoerd. Deze aantallen zijn vooralsnog niet meegenomen in deze begroting

** Eindhoven beheert eigen inrichtingenbestand, over gelijke behandeling worden afspraken gemaakt.

III. Bijlage berekening kosten per gemeente

Gemeenten	Aantal inrichtingen per gebied				Kosten beheer inrichtingenbestand/ gebied					Kosten totaal/jaar
	Bedrijven terrein	Buiten gebied	kern	Totaal	Kosten bedrijventerrein totaal (4 jaar)	Kosten bedrijventerrein per jaar	Kosten buitengebied totaal	Kosten buitengebied per jaar	Kosten kern per jaar	
Asten	220	347	372	939	€ 12.540	€ 3.135	€ 8.571	€ 2.143	€ 1.159	€ 6.437
Bergeijk	241	319	397	957	€ 13.737	€ 3.434	€ 7.879	€ 1.970	€ 1.237	€ 6.641
Best	474	166	220	860	€ 27.018	€ 6.755	€ 4.100	€ 1.025	€ 686	€ 8.465
Bladel	356	258	418	1032	€ 20.292	€ 5.073	€ 6.373	€ 1.593	€ 1.303	€ 7.969
Cranendonck	246	161	560	967	€ 14.022	€ 3.506	€ 3.977	€ 994	€ 1.745	€ 6.245
Deurne	286	690	409	1385	€ 16.302	€ 4.076	€ 17.043	€ 4.261	€ 1.275	€ 9.611
Eersel	223	238	305	766	€ 12.711	€ 3.178	€ 5.879	€ 1.470	€ 951	€ 5.598
Geldrop-Mierlo	274	83	308	665	€ 15.618	€ 3.905	€ 2.050	€ 513	€ 960	€ 5.377
Gemert-Bakel	238	805	562	1605	€ 13.566	€ 3.392	€ 19.884	€ 4.971	€ 1.751	€ 10.114
Heeze Leende	109	339	332	780	€ 6.213	€ 1.553	€ 8.373	€ 2.093	€ 1.035	€ 4.681
Helmond	719	149	579	1447	€ 40.983	€ 10.246	€ 3.680	€ 920	€ 1.804	€ 12.970
Laarbeek	372	393	366	1131	€ 21.204	€ 5.301	€ 9.707	€ 2.427	€ 1.141	€ 8.868
Oirschot	182	477	265	924	€ 10.374	€ 2.594	€ 11.782	€ 2.945	€ 826	€ 6.365
Reusel de Mierden	91	313	155	559	€ 5.187	€ 1.297	€ 7.731	€ 1.933	€ 483	€ 3.713
Someren	223	434	358	1015	€ 12.711	€ 3.178	€ 10.720	€ 2.680	€ 1.116	€ 6.973
Valkenswaard	285	149	599	1033	€ 16.245	€ 4.061	€ 3.680	€ 920	€ 1.867	€ 6.848
Veldhoven	267	76	433	776	€ 15.219	€ 3.805	€ 1.877	€ 469	€ 1.349	€ 5.624
Waalre	287	25	0	312	€ 16.359	€ 4.090	€ 618	€ 154	€ 0	€ 4.244
Nuene	337	110	199	646	€ 19.209	€ 4.802	€ 2.717	€ 679	€ 620	€ 6.102
Son en Breugel	478	71	113	662	€ 27.246	€ 6.812	€ 1.754	€ 438	€ 352	€ 7.602
Eindhoven	407	0	0	407	€ 23.199	€ 5.800	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.800
<i>totaal</i>	<i>6315</i>	<i>5603</i>	<i>6950</i>	<i>18868</i>	<i>€ 359.955</i>	<i>€ 89.989</i>	<i>€ 138.394</i>	<i>€ 34.599</i>	<i>€ 21.660</i>	<i>€ 146.247</i>

IV. Bijlage achtergrond artikelen data gestuurd werken en samenwerking informatie uitwisseling

Vijf redenen waarom je datagestuurd werken als gemeente samen moet doen

3 oktober 2018/in Blog /door Bart Rossieau

We hebben al veel gesprekken met gemeenten en landelijke overheden gevoerd over hoe big data en artificial intelligence (AI) kunnen helpen bij het oplossen van, soms complexe, maatschappelijke vraagstukken. Zoals jullie weten geloven wij in waardegestuurd ontwikkelen als startpunt voor datagestuurd werken. Ofwel, begin bij het maatschappelijk vraagstuk (en niet de data) en kijk vervolgens hoe je de mensen die met dat vraagstuk in de praktijk bezig zijn een stap verder kan helpen. We geloven in klein beginnen, in het ontwerpen van prototypes om te kunnen toetsen of wat we bedacht hebben ook waarde toevoegt, alvorens we het gaan omzetten in een daadwerkelijk te gebruiken 'data-applicatie'. Maar dat is maar het begin. Uiteindelijk zou je om maatschappelijke vraagstukken echt aan te pakken deze applicaties moeten opschalen. En niet alleen binnen je eigen organisatie. Hieronder vijf redenen waarom samenwerken loont, ook met externe partijen.

1. Het aantal en de complexiteit van maatschappelijke vraagstukken is te groot

Hoe goed je datalab of afdeling O&I ook is, je kunt simpelweg niet alles zelf doen. Het aantal uitdagingen is te groot en de complexiteit ervan te omvangrijk. Kijk bijvoorbeeld naar het maatschappelijke vraagstuk van ondermijning. of de opgave voor gemeenten om het woningaanbod aan te laten sluiten bij de explosief stijgende vraag. En dan laten we het klimaatprobleem, het mobiliteitsvraagstuk en de uitdagingen in het sociaal domein maar even buiten beschouwing. Als je alles zelf gaat doen dan kom je nooit aan alles toe, of aan alles maar een beetje.

2. Pluk het laaghangend fruit zelf, maar leg de boomgaard aan met anderen

Je kunt de organisatie al een flink eind vooruit helpen met betrekkelijk eenvoudige dashboards. Tools als PowerBI van Microsoft of Qlikview en Tableau zijn prima om een beschrijvende analyse visueel aantrekkelijk te maken. Hiervoor heb je geen data scientists nodig. Wil je echter doorgroeien in het Gartner Analytic Ascendancy Model naar diagnostiserende of voorspellende analyses, dan heb je andere expertise en technologie nodig. Stel jezelf als gemeente de vraag of je die kennis aan boord hebt, kan krijgen of nog moeilijker, kan houden.

3. Maatschappelijke vraagstukken zijn grensoverschrijdend

Wil je echt maatschappelijke vraagstukken aanpakken, dan zal je dat veelal samen met andere overheden en ketenpartners moeten doen. Neem nou de woningopgave. Mensen willen vaak dichtbij hun werk wonen en niet noodzakelijk in de stad waar de werkgever is gevestigd. Hoe zou het woonbeleid eruit zien als je het als regionale opgave aanvliegt? Maar is je dataplatform of afdeling hier voor geëquipeerd? Kun je de datagedreven toepassing die je ontwikkelt voor woonbeleid ook opschalen naar gemeenten en ketenpartners regio? En die ook nog eens doorontwikkelen en onderhouden?

4. Iedere euro kan je maar één keer uitgeven

Als je alles zelf wil doen dan kost dat simpelweg te veel geld. De gemeente Amsterdam is zijn eigen dataplatform aan het bouwen en dat kost ongeveer 6 miljoen. Het dataplatform stelt de gemeente in staat om data te beheren en via interfaces beschikbaar te stellen aan de eigen organisatie en externe partijen.

Zo'n platform is een mooie randvoorwaarde, maar dan heb je nog geen datagedreven toepassingen. Daarvoor zul je een applicatieplatform moeten bouwen met technologieën als 'R', Python, Tensorflow etc. Ziet u zichzelf al een plan indienen bij de raad voor 10 miljoen of meer?

5. Iedere partner kan zich richten op haar kerntaken

De overheid is gebouwd op accountability, op publieke controle en politieke besluitvorming. Allemaal ingrediënten voor een betrouwbare organisatie gericht op continuïteit en maatschappelijk draagvlak. Maar wil je tempo maken en dicht op 'cutting edge' technologie zitten, dan is het verre van ideaal. Commerciële partijen worden veel meer aangestuurd op effectiviteit en efficiency en kunnen daardoor sneller schakelen. En ook bij de opschaling van toepassingen kunnen zij meer meters maken. In ons huidige bestel zal iedere afzonderlijke gemeente overtuigd moeten worden van de meerwaarde van een toepassing. Sales en marketing dus. Niet de core business van een gemeente.

Advies: Samen Organiseren 2.0!

Datagestuurd werken biedt kansen voor gemeenten om op een innovatieve manier maatschappelijke vraagstukken op te lossen. Gemeenten zouden hun aandacht moeten richten aan het op orde brengen van hun data. Een goed ingericht dataplatform met open interfaces (Common Ground?) helpt om met die data vervolgens aan de slag te kunnen. Voor wat betreft het ontwikkelen van toepassingen is het prima om zelf een groot aantal beschrijvende analyses te doen, maar voor complexere analyses en het opschalen daarvan naar andere gemeenten is het beter om samen te werken.

De markt kan helpen bij het opschalen van toepassingen. Zowel in technische zin door een platform te bouwen waarop je software kan delen, maar ook door andere gemeenten te stimuleren daar gebruik van te maken. Door goede afspraken te maken met een marktpartij kun je voorkomen dat je in een 'vendor-lockin' terecht komt. Bijvoorbeeld door af te spreken dat investering in ontwikkeling maar één keer in rekening gebracht kan worden en door een goede exit-strategie af te spreken.

BRON: <https://www.shintolabs.nl/blog/vijf-redenen-waarom-je-datagestuurd-werken-als-gemeente-samen-moet-doen/>

De pot met goud van de Omgevingsdienst

Anno 2019 is het meer dan ooit van belang om te weten of informatie te vertrouwen is. Maar hoe beoordeel je dat? Daarvoor moet je kunnen achterhalen wat de bron is en of de organisatie achter de bron – bijv. een redactie van een gerespecteerd dagblad – voldoende deskundigheid en zorgvuldigheid inbrengt. Omgevingsdiensten doen niets anders dan informatie beoordelen met deskundigheid. In opdracht van provincie en gemeenten voeren zij milieu- en aanverwante taken uit. De vergunningverleners en toezichthouders van Omgevingsdiensten controleren informatie uit een aanvraag of melding, vragen om aanvullende informatie, en gaan op bezoek om de situatie ter plekke te beoordelen. Zij vormen feitelijk de deskundige redactie op de (milieu-)informatie over onze leefomgeving.

Behalve voor de rechtmatigheid van de vergunning of het handhavingsbesluit, is de door Omgevingsdiensten verzamelde en gecontroleerde informatie ook van groot belang voor het succes van de Omgevingswet. De versnelling van 26 naar 8 weken van de procedure voor een Omgevingsvergunning wordt alleen bereikt als de relevante informatie beschikbaar is voor alle belanghebbenden. Het gaat daarbij niet alleen om het op de kaart tonen van de regels uit voormalige bestemmingsplannen, verordeningen en beleidsnota's. Het gaat óók om informatie over wat zich in het gebied rond de door de initiatiefnemer beoogde locatie bevindt, in hoeverre dit van invloed is op zijn plan, en andersom, in hoeverre het plan van invloed is op het gebied.

Een belangrijk deel van deze informatie is de (milieu-)informatie van Omgevingsdiensten. Zij beheren een schat aan informatie over tal van economische activiteiten die effect hebben op de omgeving. Maar die schat aan informatie zit in oorsprong wel in aanvragen met bijlagen, meldingen, plannen, rapporten, beschikkingen, etc. Opgesloten in documenten dus, op papier of in pdf-formaat, je kan er moeilijk bij. Informatie die ook nog 's voortdurend verandert: vestigingen worden geopend, opslagplaatsen uitgebreid, installaties worden vernieuwd, productielijnen vervangen, etc. Alleen met de toewijding van toezichthouders (de journalisten!) actueel te houden.

Je zou het enigszins poëtisch zo kunnen zeggen: in de wereld van de Omgevingswet wordt het zonlicht gebroken door een regen van informatie. Aan het eind van de regenboog staat een pot met goudstukken, van een keurmerk voorzien door de Omgevingsdienst. Die pot laat zich niet zomaar grijpen. Maar in tegenstelling tot het verhaal van de regenboog staat die pot er wel degelijk en is hij goed gevuld. Om hem te pakken te krijgen moeten we stappen zetten. Doelgericht digitaliseren, structureren, geo-coderen, classificeren, etc. Informatiestromen in samenhang aanpassen en verbeteren door het inzetten van architectuur. Geen eenvoudige weg, want je moet de nodige obstakels overwinnen. En weten waarvoor je het doet. Maar het levert wel veel op!

Meer weten? hans.seinen@solventa.nl

BRON: <https://www.solventa.nl/architectuur/de-pot-met-goud-van-de-omgevingsdienst/>

V. Kerngegevens registratie inrichtingen

Overzicht van de huidige registraties van inrichtingen en registratievelden in de beschikbare systemen. Dit overzicht is dynamisch van aard. Hiermee wordt bedoeld dat bij voortschrijdende inzichten de kernregistraties kunnen worden uitgebreid of aangepast door zowel veranderingen in wet- en regelgeving, verordeningen en beleid.

Naam veld in Squit XO / OD	Huidige benaming veld	locatiedossier of SOD	Opmerkingen
Gegevens inrichting			
Naam inrichting/object/vestiging	Naam inrichting/object/vestiging	locatiedossier	Bij bedrijven volgens KvK, bij natuurlijke personen voorletters en tussenvoegsel
Adres (straatnaam)	Adres (straatnaam)	locatiedossier	
Adres (straatnr)	Adres (straatnr)	locatiedossier	meerdere huisnummers kun je aangeven in de globale locaties
Adres (straatnr toevoeging)	Adres (straatnr toevoeging)	locatiedossier	
Postcode	Postcode	locatiedossier	
Woonplaats	Woonplaats	locatiedossier	
Gemeente	Gemeente	locatiedossier	
1e contactpersoon Inrichting	1e contactpersoon Inrichting	locatiedossier	
Inrichting status	Inrichting status	locatiedossier	leegstand, in werking
Gegevens eigenaar			
Eigenaar	Verzameling velden onder tabblad betrokkenen	locatiedossier	
KvK nummer eigenaar	KvK nummer eigenaar	locatiedossier	bij niet natuurlijke rechtspersonen
BSN Nummer	BSN nummer	locatiedossier	bij natuurlijke rechtspersoon
Adres (straatnaam)	Adres (straatnaam)	locatiedossier	
Adres (straatnr)	Adres (straatnr)	locatiedossier	
Adres (straatnr toevoeging)	Adres (straatnr toevoeging)	locatiedossier	
Postcode	Postcode	locatiedossier	
Woonplaats	Woonplaats	locatiedossier	
Gemeente	Gemeente	locatiedossier	
Globale locatie		locatiedossier	automatisch opgehaald in brief (adres)
Emailadres Eigenaar Inrichting	Email	locatiedossier	
Telefoonnummer Eigenaar inrichting	Telefoonnummer 1	locatiedossier	
Gegevens specifiek ODZOB			
Mandaat TH Milieu		locatiedossier	in de zaak zelf
dossierrn. Bevoegd gezag		SOD	
Soort inrichting	Soort inrichting	locatiedossier	In het locatiedossier (agrarisch of

			industrieel), is nu nog vrij veld
Locatiestatus		locatiedossier	
Bevoegd gezag per wetsdomein		locatiedossier	
basisgegevens milieu-inrichting in SOD			
Beschrijving	probleembedrijf / Politieke gevoeligheid/agressief	SOD	
BOR categorie (hoofd)	BOR categorie (eerste)	SOD	
BOR categorie (neven)	BOR categorie (tweede)	SOD	
SBI 2009 code + activiteit (hoofd)	CBI/SBI 2009 code + hoofd en neven activiteit	SOD	
SBI 2009 code + activiteit (neven)	CBI/SBI 2009 code + hoofd en neven activiteit	SOD	
Inrichtingstype	Type inrichting Brabant (A-C)	SOD	
RRGS	ja/nee	SOD	
RIE categorie (eerste)	RIE categorie (eerste)	SOD	
BRZO	ja/nee	SOD	
BEVI/REVI van toepassing	BEVI/REVI van toepassing	SOD	
PRTR van toepassing	PRTR van toepassing ja/nee	SOD	
Extern dossiernummer		SOD	
locatiedossiernummer	automatisch overgenomen uit locatiedossier	SOD	
Uniek nummer inrichting/object/referentienummer	Uniek nummer inrichting/object	SOD	
Energie	Gegevens	SOD	
verdieping milieu-inrichting in SOD			
Besluiten	vergunningen	SOD	in te vullen door vergunningverlener /OLO
Activiteiten	activiteiten binnen de inrichting	SOD	
Kenmerken	de kenmerken van de activiteit	SOD	

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 26 september 2019

Agendapunt : 5.b

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Bestuursrapportage Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant eerste half jaar 2019

Kennisnemen van

de bestuursrapportage Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant eerste half jaar 2019.

Aanleiding

In uw vergadering van 14 maart jl. is door u de Financiële Verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2019 vastgesteld. In deze verordening is opgenomen dat het Dagelijks Bestuur minimaal 1 maal per jaar het algemeen bestuur tussentijds informeert d.m.v. een tussenrapportage in de AB-vergadering van eind september/begin oktober. Hierbij treft u de betreffende rapportage over de eerste 6 maanden van 2019 aan.

Kernboodschap

Deze bestuurlijke rapportage (Berap) is opgesteld aan de hand van de beschikbare informatie over het eerste half jaar. De financiële cijfers hebben betrekking op de realisatie gedurende de eerste 5 maanden van 2019. De eerste financiële rapportages over juni die inmiddels beschikbaar zijn bevestigen het beeld dat in deze Berap wordt geschetst.

Voor wat betreft de beleidsdoelstellingen opgenomen in de begroting van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2019, kan geconcludeerd worden dat de realisatie op hoofdlijnen op schema ligt.

Voor wat betreft de financiële ontwikkelingen kan de situatie als volgt samengevat worden. Tot en met mei is er sprake van een positief resultaat (€ 653 K) waar in de begroting een nulresultaat is voorzien. Deze afwijking wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat er in de eerste 5 maanden van het jaar sprake is van hogere baten als gevolg van een grote vraag van de deelnemers en door het feit dat de lasten in mindere mate gestegen zijn. Het is de verwachting dat gedurende de rest van het jaar de baten nog steeds een positieve afwijking van de begroting zullen tonen, maar in mindere mate dan in de eerste 5 maanden. Met betrekking tot de ontwikkeling van de lasten wordt verwacht dat deze in die periode juist een iets grotere stijging zullen laten zien dan in de eerste 5 maanden. Deze kostenstijging is voor een belangrijk deel te relateren aan de extra inspanningen in het kader van de organisatieontwikkeling, die gepaard gaan met een iets lagere declarabiliteit als gevolg van extra uren voor opleiding en teamontwikkeling als ook met tijdelijke uitbreiding van management en P&O-

ondersteuning. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 6 Bedrijfsvoering van de Berap. Genoemde ontwikkeling van baten en lasten leidt tot de verwachting dat het positieve resultaat zal afnemen en over het gehele jaar circa € 214 K. zal bedragen. Daarmee is het verwachte resultaat beter dan het begrote nulresultaat.

Bovengenoemd resultaat is een raming gebaseerd op de huidige inzichten ten aanzien van de te verwachten baten en lasten. De uiteindelijke uitkomst zal sterk afhangen van de daadwerkelijke ontwikkeling van de vraag. De recente ontwikkelingen rondom het Programma Aanpak Stikstof en het provinciaal beleid Transitie veehouderijen kunnen daarbij van grote invloed zijn.

Toelichting

Verdere toelichting wordt gegeven in de bestuursrapportage. De rapportage bestaat naast de inleiding uit de rapportage met evaluatie van de aandachtsgebieden (hoofdstuk 2), de programmaverantwoording voor wat betreft dienstverlening, collectief programma en overhead (hoofdstuk 3). In hoofdstuk 4 en 5 komen respectievelijk aan de orde de financiële ontwikkelingen, het weerstandsvermogen, risicobeheersing en financiering. De ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering van de ODZOB komen aan de orde in hoofdstuk 6. In de bijlagen is een overzicht opgenomen met betrekking tot realisatie en prognose baten en lasten.

Vervolg / Communicatie

n.v.t.

Bijlagen

- Bestuursrapportage Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant eerste half jaar 2019

BESTUURSRAPPORTAGE I 2019

JANUARI T/M JUNI 2019

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

BESTUURSRAPPORTAGE I 2019

JANUARI T/M JUNI 2019

In opdracht van	Dagelijks Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Opgesteld door	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant Postbus 8035 5601 KA Eindhoven
Auteurs	Erik Minnen, Judith le Pair
Documentnummer	Z.144208/D.502620
Datum	21 augustus 2019

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
2	Aandachtsgebieden	7
2.1	Omgevingswet	7
2.2	Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid.....	8
2.3	Asbestdaken.....	9
2.4	Intensivering van het bodemtoezicht	9
2.5	Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid	10
2.6	Klimaat en energie.....	12
2.7	Beleidsrijke uitvoeringsinformatie	13
2.8	Oog- en oorfunctie in het kader van ondermijning.....	13
2.9	Actuele bedrijfsgegevens	14
3	Programmaverantwoording	15
3.1	Inleiding	15
3.2	Programma Dienstverlening.....	15
3.3	Programma Collectieve taken	17
3.4	Algemene dekkingsmiddelen	20
3.5	Kosten van de overhead	20
3.6	Heffing Vennootschapsbelasting	21
3.7	Onvoorzien.....	21
4	Financiële ontwikkelingen	22
4.1	Overzicht van baten en lasten en toelichting.....	22
4.1.1	Toelichting op programma's	23
4.1.2	Toelichting op exploitatielasten en programmakosten	26
4.2	Investerings	27
5	Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Financiering	28
5.1.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	28
5.1.2	Financiering	28
6	Bedrijfsvoering	29
6.1.1	Personeel	29
6.1.2	Huisvesting/facilitair.....	30
6.1.3	ICT.....	30
6.1.4	Kwaliteit	31
6.1.5	Vennootschapsbelasting.....	32

I. Bijlage: Realisatie en prognose baten	33
II. Bijlage: Specificatie realisatie baten t/m mei deelnemers buiten werkprogramma's.....	34

Bestuursrapportage januari t/m juni 2019

1 Inleiding

Leeswijzer

Deze bestuurlijke rapportage (Berap) is opgesteld aan de hand van de beschikbare informatie over het eerste half jaar. De financiële cijfers hebben betrekking op de realisatie gedurende de eerste 5 maanden van 2019. De eerste uitkomsten betreffende juni bevestigen het beeld dat in deze Berap wordt geschetst. Voor de rapportage wordt steeds de vigerende begroting als referentie gebruikt. De rapportage bestaat naast deze inleiding uit de rapportage met evaluatie van de realisatie van aandachtsgebieden (hoofdstuk 2), de programmaverantwoording voor wat betreft dienstverlening, collectief programma en overhead (hoofdstuk 3). In hoofdstuk 4 en 5 komen respectievelijk aan de orde de financiële ontwikkelingen, het weerstandsvermogen, risicobeheersing en financiering. De ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering van de ODZOB in de rapportageperiode komen aan de orde in hoofdstuk 6. In de bijlagen treft u overzicht aan met betrekking tot realisatie en prognose baten en lasten.

Samenvatting

Voor wat betreft de beleidsdoelstellingen opgenomen in de begroting van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2019, kan geconcludeerd worden dat de realisatie op hoofdlijnen op schema ligt.

Voor wat betreft de financiële ontwikkelingen kan de situatie als volgt samengevat worden. Tot en met mei is er sprake van een positief resultaat (€ 653 K) waar in de begroting een nulresultaat is voorzien. Deze afwijking wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat er in de eerste 5 maanden van het jaar sprake is van hogere baten als gevolg van een grote vraag van de deelnemers en door het feit dat de lasten in mindere mate gestegen zijn. Het is de verwachting dat gedurende de rest van het jaar de baten nog steeds een positieve afwijking van de begroting zullen tonen, maar in mindere mate dan in de eerste 5 maanden. Met betrekking tot de ontwikkeling van de lasten wordt verwacht dat deze in die periode juist een iets grotere stijging zullen laten zien dan in de eerste 5 maanden. Deze kostenstijging is voor een belangrijk deel te relateren aan de extra inspanningen in het kader van de organisatieontwikkeling, die gepaard gaan met een iets lagere declarabiliteit als gevolg van extra uren voor opleiding en teamontwikkeling als ook met tijdelijke uitbreiding van management en P&O-ondersteuning. Genoemde ontwikkeling van baten en lasten leidt tot de verwachting dat het positieve resultaat zal afnemen en over het gehele jaar circa € 214 K. zal bedragen.

Bovengenoemd resultaat is een raming gebaseerd op de huidige inzichten ten aanzien van de te verwachten baten en lasten. De uiteindelijke uitkomst zal sterk afhangen van de daadwerkelijke ontwikkeling van de vraag. De recente ontwikkelingen rondom het Programma Aanpak Stikstof kunnen daarbij van grote invloed zijn.

2 Aandachtsgebieden

In de begroting 2019 zijn voor de ODZOB relevante ontwikkelingen geschetst en daarop afgestemde speerpunten geformuleerd. Hieronder treft u aan welke acties zijn uitgevoerd en wat hiermee is bereikt in de periode januari tot en met juni 2019.

Een belangrijke ontwikkeling die zich recent heeft voorgedaan en die verstrekkende gevolgen zal hebben voor Vergunningverlening en toezicht is de uitspraak Programma Aanpak Stikstof (PAS). Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State uitspraak gedaan in procedures tegen het (PAS). De essentie van de uitspraak van de Raad van State is dat het PAS niet meer gehanteerd mag worden als beoordelingskader bij de uitstoot en depositie van stikstof op Natura 2000 gebieden. Dit raakt vanzelfsprekend projecten in de omgeving van Natura 2000-gebieden, zoals veehouderij, woningbouwprojecten, infrastructuur en (industriële) bedrijvigheid. Het bestaande toetsingskader is niet langer bruikbaar. De uitspraak heeft ook gevolgen voor bijvoorbeeld MER-procedures en bestemmingsplannen, voor zover ook hier sprake is van uitstoot en depositie van stikstof op Natura 2000 gebieden. Dit heeft ook gevolgen voor de werkzaamheden van de ODZOB. Vergunningaanvragen en controles waar stikstofemissie en depositie onderdeel van de activiteiten zijn kunnen in veel gevallen niet of slechts ten dele worden afgehandeld. Zolang er voldoende andere werkzaamheden zijn heeft dit nog geen gevolgen. Gaat deze situatie lang duren dan kan dat op enig moment gevolgen hebben voor de werkvoorraad. Deze problematiek speelt landelijk. Reden dat betrokken ministeries werken aan een spoedige oplossing. Het streven is om wettelijke kaders in het najaar 2019 weer zodanig op orde te hebben dat afhandeling van procedures weer op gang komt. In verband met bovengenoemde onduidelijkheid is in deze Berap nog geen rekening gehouden met eventuele financiële consequenties.

2.1 Omgevingswet

De Omgevingswet verbindt het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit met het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies. Het leidend principe van Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is hier van afgeleid, namelijk: SAMEN zorgen voor een balans tussen ondernemen en een veilige & gezonde leefomgeving.

Samenwerking bij de Omgevingswet is een sleutelwoord. De ODZOB werkt niet alleen, maar in partnership met alle deelnemers en de collega gemeenschappelijke regelingen GGD, VRBZO en Metropoolregio, alsmede met de waterschappen, waarbij elke partner vanuit zijn eigen specifieke rol en deskundigheid bijdraagt aan een netwerkorganisatie ter invulling van taken die in het teken staan van het gemeenschappelijke doel van de Omgevingswet. En dat doel is: Het bereiken van een optimale omgevingskwaliteit, waarin duurzaamheid, veiligheid en gezondheid kernwaarden zijn en waarbij maatschappelijk functies kunnen worden vervuld op een wijze waarop de omgevingskwaliteit duurzaam geborgd is.

In het Programma Omgevingswet zijn de acties voor samenwerking met deelnemers en ketenpartners uitgewerkt in vier programmalijnen: 1. Bestuur & Samenwerking, 2. Product & Dienstverlening, 3. Proces & Informatievoorziening en 4. Mens & Organisatie.

De samenwerking richt zich op de samenwerking in de regio met onze deelnemers en ketenpartners (GGD, VRBZO, Waterschappen), de samenwerking tussen de drie Brabantse Omgevingsdiensten en samenwerking in het landelijk verband van ODNL.

In de regio heeft de samenwerking gestalte gekregen via het door de gemeentesecretarissen en directeuren van de gemeenschappelijke regelingen in het voorjaar opgestelde Speelhuismanifest. In dit manifest wordt de intentie uitgesproken om met elkaar in gesprek te komen en te blijven om de gezamenlijke opgaves in beeld te brengen en voor zover gewenst in gezamenlijkheid op te pakken. Dit heeft onder andere geleid tot een succesvol Seminar Omgevingswet in april van dit jaar, met 250 deelnemers. Ook is gestart met de Try-Out/Pilot Omgevingsloket-DSO, waarbij in samenwerking met gemeenten, GGD, VRBZO, provincie en Waterschappen, ondersteund door de VNG, onderzocht wordt hoe het ketenproces achter het Omgevingsloket vorm moet krijgen en hoe we ons daarbij kunnen laten ondersteunen door systemen en het DSO.

In samenwerking met de twee Brabantse Omgevingsdiensten is een Plan van aanpak top 10 Omgevingswet opgesteld. Met dit plan worden zaken in samenwerking opgepakt. De eerste thema's die worden uitgevoerd zijn een verdiepende impactanalyse op (milieu-)thema, een analyse van de Bruidsschat (het stelsel van landelijke (milieu-)regels dat met de invoering van de Omgevingswet over gaat naar de gemeenten) en een onderzoek naar de impact van de verandering van inrichting naar activiteit. De analyses worden per vakgebied verdeeld over de drie diensten, zodat de inzet wordt geoptimaliseerd. De uitkomsten van de analyses worden gebruikt bij het op te stellen implementatieplan.

In combinatie met een opleidings- en trainingstraject moet dit ervoor zorgen dat de ODZOB begin 2021 klaar is voor de Omgevingswet. In samenwerking met de drie Brabantse Omgevingsdiensten wordt een opleidingsplan opgesteld voor een basistraining en verdiepende trainingen op inhoud per vakgebied.

Anderzijds zal de dienst voorsorteren op het Digitale stelsel en alle informatie over fysieke leefomgeving ontsluiten. Daartoe loopt momenteel onder andere de gezamenlijke aanbesteding van de VTH-applicatie.

Ook zal er aandacht uitgaan naar het aanhaken op het ruimtelijke spoor. Vanuit een integrale benadering dienen de vakgebieden milieu en bouwen tijdig verbonden te worden aan de ruimtelijke processen. Zo kan aan de voorkant kaderstelling plaats vinden. Hier wordt wetgeving functioneel ingezet aan de voorzijde van het initiatief. Samen met GGD en VRBZO wordt contact gelegd met onze deelnemers om vanuit onze uitvoeringspraktijk te adviseren bij het opstellen van omgevingsvisies en omgevingsplannen.

2.2 Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid

De gemeenten die deelnemen aan de ODZOB zijn in 2016 gestart met een regionaal project dat in Zuidoost-Brabant moet leiden tot één regionaal uitvoeringsniveau voor het toezicht op de Wabomilieutaken. De insteek daarbij is om met een zo breed mogelijk toegepaste en uniforme strategie, voor zowel ODZOB als gemeenten een meer efficiënte en effectieve wijze van toezicht realiseren, waarbij de focus is gericht op risico's in relatie tot naleefgedrag.

In haar vergadering van 22 november 2018 heeft het AB ODZOB het ROK Milieutoezicht onderschreven en besloten dat gemeenten de uitvoering van milieutoezicht en -handhaving op basis van drie keuzeoptyes met bijbehorende investeringen bij de ODZOB kunnen onderbrengen. Elk afzonderlijk college van B&W is gevraagd het ROK Milieutoezicht 2018 vast te stellen als regionale strategie en de financiële middelen hiervoor in de begroting 2020 e.v. beschikbaar te stellen. De besluitvorming over het ROK Milieutoezicht heeft inmiddels bij het merendeel van de gemeenten plaatsgevonden.

In 2019 vindt de verdere uitwerking van het ROK Milieutoezicht plaats om in 2020 met deze nieuwe werkwijze aan de slag te gaan.

Verder is in 2017, in samenspraak met de ODZOB en haar deelnemers, beleid opgesteld dat de (wijze van de) uitvoering van de asbesttaken beschrijft. Dit regionaal Uitvoeringsbeleid Asbest is vervolgens door alle colleges vastgesteld. In 2018 heeft de ODZOB de toezichttaken voor de gemeenten uitgevoerd en heeft een uitbreiding van het team plaatsgevonden. Begin 2019 is de eerste evaluatie uitgevoerd door de werkgroep asbest, bestaande uit een afvaardiging van de gemeenten en de omgevingsdienst. Met deze werkgroep zijn voorstellen voor het beoordelen van asbestinventarisatierapporten en een meer effectieve en efficiënte werkwijze van het toezicht besproken. De verdere uitwerking en invulling van de verbeterpunten zullen in de loop van 2019 verder vorm krijgen.

Over het Regionaal Operationeel Kader vergunningverlening is op 23 januari 2019 een OGP-special gehouden. Op basis hiervan is het kader aangepast en ingekort en daarna is een financiële doorrekening gemaakt van de gevolgen. Inhoudelijk is daarbij ook een verband gelegd met het instrumenteel VTH-kader van de provincie Noord-Brabant (dat in de geest is van de Omgevingswet, zie paragraaf 2.1). Er zijn vervolgens 6 regionale ambtelijke deelsessies gehouden om de laatste vragen en opmerkingen te beantwoorden. In het AB van 27 juni is het onderwerp meningsvormend besproken, het kader zal in het AB van september ter besluitvorming voorliggen.

Inhoudelijk is er intern bekeken welke acties voor actualisatie in 2019 genomen moeten worden. Er is interne afstemming geweest met het project veehouderij over de aanpak van IPPC-bedrijven. Er is inhoudelijk afstemming met de akoestici over de gevolgen van dit beleid voor hun vakgebied, dit krijgt nog vervolg in werkafspraken.

Ten slotte zet de ODZOB zich, samen met de regiogemeenten, in om te komen tot uniform uitvoeringsbeleid voor het Besluit Bodemkwaliteit. Met een werkgroep van deskundigen worden de risico's en prioriteiten in beeld gebracht. Doel is om te komen tot een pragmatische aanpak van het toezicht. Gemeenten staan een aanpak voor die gericht is op het minimaliseren van het administratieve toezicht en inzetten op fysiek toezicht in het veld en aandacht voor ketentoezicht. De inzet is er op gericht om het uitvoeringsbeleid gereed te hebben voor de nieuwe werkprogramma 's van 2020.

2.3 Asbestdaken

Het afgelopen half jaar is samen met de provincie, onder de vlag van het BPO, hard gewerkt aan de problematiek van asbest daken. Onder andere is onderzoek gedaan naar mogelijkheden van financiering, ook van niet draagkrachtige eigenaren. Daarnaast hebben in een aantal plaatsen gezamenlijke initiatieven voor het verwijderen van kleine daken plaatsgevonden. In het kader van de transitie veehouderij is met de provincie samengewerkt om een methodiek op te zetten voor het saneren van de asbestdaken. Hoewel het wetsvoorstel voor het verbieden van asbestdaken het in de Eerste Kamer niet gehaald heeft, blijven de risico's bestaan. Op dit moment is niet duidelijk wat het vervolg zal zijn.

2.4 Intensivering van het bodemtoezicht

De gemeenten ontwikkelen samen met de ODZOB voor het Besluit bodemkwaliteit een gezamenlijk uitvoeringsbeleid. De verwachting is dat dit in september gereed is. Na bestuurlijke goedkeuring kan het uitvoeringsbeleid geïmplementeerd worden. Brabant breed wordt door de gemeenten die deelnemen onderzoek gedaan naar de achtergrondconcentratie van zeer zorgwekkende stoffen, de zogenoemde Poly Fluor Alkyl Stoffen (PFAS). Dit is nodig omdat de huidige bodemkwaliteitskaarten (BKK) na 1 oktober niet meer kunnen worden gebruikt voor grondverzet binnen gemeentegrenzen (bodembeheergebied) zonder aanvullend onderzoek op PFAS van vrijkomende partij en ontvangende bodem.

Er wordt steeds meer informatie-gestuurd, risicogericht en met ketentoezicht gewerkt. De samenwerking met de Inspectie Leefomgeving en Transport, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, de politie, het functioneel parket en de andere omgevingsdiensten is versterkt.

Om verontreiniging door drugsafval op een verantwoorde en kosteneffectieve wijze te verwijderen zowel op als in de bodem, hebben gemeenten de ODZOB gevraagd te ontzorgen. Er is een werkwijze ontwikkeld en er heeft een aanbesteding plaatsgevonden. De komende maanden zal de voorgestelde werkwijze zowel bestuurlijk als ambtelijk worden doorlopen.

2.5 Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid

Taskforce transitie veehouderij

In Noord-Brabant staat de veehouderij voor een ingrijpende transitie, die leidt naar duurzaam en zorgvuldig produceren, op een diervriendelijke wijze en met maatschappelijk draagvlak. Dit betekent dat veel veehouderijbedrijven voor grote ingrijpende keuzes staan in de komende 2-3 jaar. Stoppen of doorgaan. Veel bedrijven moeten op korte termijn hun keuze kenbaar maken. Ondanks dat nu een tijdelijke impasse is ontstaan vanwege het Programma Aanpak Stikstof (PAS), leidt de transitie voor de veehouderij, die het gevolg is van provinciaal beleid, tot een grote werklast bij de Omgevingsdiensten. Bedrijven gaan hun bedrijf en bedrijfsvoering aanpassen en daarvoor een vergunning aanvragen of een melding doen van wijzigingen. Daarmee voorzien we ook vele ruimtelijke en economische ontwikkelingen die ook tot extra werk voor gemeenten en provincie leiden.

Om dit alles in goede banen te leiden is medio juli 2019 een bestuurlijke en ambtelijke taskforce ingesteld. De 3 Omgevingsdiensten werken nu gezamenlijk in de taskforce aan een plan van aanpak dat oplossingen gaat bieden om de aankomende werkvoorraad op zorgvuldige wijze uit te voeren.

Gemeenten zijn in de meeste gevallen het bevoegde gezag. De grote piek in werkzaamheden bij de omgevingsdiensten zal zich ook in financiële zin vertalen naar tijdelijk grotere werkprogramma's voor de veehouderij gerelateerde taken. De provincie zegt toe voor vergunningverlening, toezicht en handhaving te willen ondersteunen, maar stelt daarvoor wel voorwaarden.

Zodra het plan van aanpak van de taskforce na de zomer gereed is, worden gemeenten en het bestuur van de ODZOB tegelijk met de andere regio's geïnformeerd. De inhoudelijke, personele en financiële consequenties zullen inzichtelijk worden gemaakt. De Omgevingsdiensten kunnen spoedig daarna de vertaling maken naar de werkprogramma's 2020 van de gemeenten, wat vooral voor de gemeenten met veel (intensieve) veehouderijbedrijven van groot belang zal zijn.

De personele inzet voor de taskforce in 2019 is niet voorzien in de jaarplanning van de ODZOB. De ODZOB is hiervoor in gesprek met de provincie voor een financiële bijdrage.

Binnen het Collectief programma werkt de ODZOB samen met de regio aan een duurzame zorgvuldige veehouderij en gezondheid van de leefomgeving. Hiervoor zijn projecten opgenomen onder het Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving en daarnaast onder het Speerpunt Veehouderij van het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO).

Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving (WAL)

Ook binnen het Collectief programma werkt de ODZOB samen met de regio aan een duurzame zorgvuldige veehouderij en gezondheid van de leefomgeving. Onder andere aan de hand van het Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving.

Het Werkprogramma omvat de volgende onderdelen en resultaten tot en met juni:

- Bestuurlijke bijeenkomst WAL. Organiseren van 2 bestuurlijke bijeenkomsten in de regio met als doel kennisdelen van de actuele ontwikkelingen op gebied veehouderij en transitie van het landelijk gebied.
  - Bijeenkomst februari 2019: onderwerpen: Warme Sanering varkenshouderij, Ontwikkeling 'Stippenkaart', Stoppers en Herbestemmen bedrijfswoningen, Schone luchtakkoord, Visie op de mestbewerking, IBP Vitaal Platteland en Ontwikkelingen landbouw, IPPC/BBT.
  - Bijeenkomst juni 2019: onderwerpen: Rapport Cie. Biesheuvel, Rendement Combiluchtwassers, bespreking actualiteiten IBP en uitspraak PAS, Asbestproblematiek, Gezondheid en veehouderij, Herbestemmen bedrijfswoningen en Locatiebeleid mestbewerking.
- Eind 2018 is de Visie Mest gereedgekomen. De volgende stap voortvloeiend uit deze visie is het opstellen van een PlanMER voor geheel Brabant. De ODZOB ondersteunt en adviseert de regio. Ten behoeve van de PlanMER gaat daar nog een Onderzoekstraject aan vooraf. Samen met de regio is voorjaar 2019 gewerkt aan de inhoudelijke bouwstenen voor dit NRD-onderzoekstraject. Het project loopt door in de tweede helft van 2019.
- Warme Sanering Varkenshouderij:
  - Voor de Warme Sanering varkenshouderij is door de ODZOB intensief ambtelijke en bestuurlijke ondersteuning verleend bij de totstandkoming van de regeling. De regionale belangen zijn op verzoek van de MRE ingebracht bij het IPO, de VNG en het rijk in het ontwikkelingsproces van deze regeling.
  - Om de gemeenten van regio ZOB en de overige Brabantse gemeenten te ondersteunen bij de Warme Sanering is een zogenaamde Stippenkaart ontwikkeld. Hiermee is de geurproblematiek geografisch in beeld gebracht. Met het ontsluiten van deze data worden gemeenten ondersteunt in afwegingen en keuzes richting de varkenssector.
  - Tot slot heeft de ODZOB een ondersteuningsteam met brede VTH- en RO-kennis opgezet waar gemeenten gebruik van kunnen maken na de openstelling van de regeling.
- Het ministerie LNV stelt via het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland gelden beschikbaar aan een 15-tal aangewezen gebieden in Nederland. Voor de Zuidoostelijke zandgronden is samen met gemeenten, provincies en waterschappen van Brabant en Limburg een actieprogramma opgesteld. De claim in het actieprogramma voor het totale gebied bedraagt € 6-7 miljoen, waarvan voor ZOB € 2-3 miljoen. In september wordt duidelijk welke bijdrage de regio kan ontvangen voor ondersteuning van een drietal proeftuinen waar de transitie van de landbouw in onze regio verder projectmatig vorm kan krijgen.
- Voorjaar 2019 is gebleken dat het huidige Endotoxine toetsingskader juridisch stand houdt. Het toetsingskader ondersteunt het bevoegd gezag dan ook bij het maken van afwegingen in de besluitvorming over nieuwe initiatieven. Uit nieuw gezondheidsonderzoek komen nu gewijzigde inzichten ten aanzien van de risico's van endotoxinen. Een actualisatie van het huidige toetsingskader is daarmee van belang en is recent gestart.
- De Cie. Biesheuvel heeft advies uitgebracht inzake Rendement van combiluchtwassers. Het rapport biedt voorsnog onvoldoende oplossingsrichtingen. De ZOB gemeenten krijgen advies bij verdere vervolgstappen zoals het instellen van een landelijke taskforce die aanvullend oplossingen moet genereren en een robuust geurbeleid moet gaan vormgeven.
- De uitspraak van de Raad van State inzake het Programma Aanpak Stikstof 29 mei jl. heeft grote gevolgen voor projecten met uitstoot en depositie van stikstof. De ODZOB ondersteunt gemeenten door actuele informatievoorziening en meedenken met provincie als het gaat over gevolgen voor de Wabo-vergunningverlening, ITv en handavingsaspecten.

- De MRE heeft aanvullend budget ter beschikking gesteld (25.000,-) voor de inhoudelijke werkzaamheden die de ODZOB verricht in het kader van beleidstrajecten die strategisch van belang zijn voor de regio en die worden aangestuurd door de Koplopersgroep Transitie landelijk gebied MRE. Dit betreft werkzaamheden in het kader van de Warme sanering varkenshouderij, het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland en de uitwerking van de Visie mestbewerking.

BPO-speerpunt veehouderij

Brabant breed is samen met andere omgevingsdiensten, gemeenten, provincie en waterschappen gewerkt aan meerdere actuele onderwerpen:

- Voor de verplichte actualisatie van IPPC-vergunningen van veehouderijbedrijven is een uitvoeringsnotitie gemaakt. De resultaten worden meegenomen in de bredere context van Ontwikkelingen veehouderij.
- Notitie met betrekking tot de Ontwikkelingen in de veehouderij en de gevolgen voor VTH-taken is neergelegd in concept, besproken in 3-Directeurenoverleg Omgevingsdiensten en provincie. Gevolgen VTH zijn informerend voorgelegd aan bestuur van de ODZOB.
- Ten behoeve van het toezicht op luchtwassers is een ICT-ondersteuningstool in ontwikkeling. Dit moet het eenduidig monitoren van parameters vanuit datalogging luchtwasserbestanden mogelijk maken. Een eerste proefversie is kort voor de zomer opgeleverd en wordt getest door toezichthouders.
- Start ontwikkeling nieuw toetsingskader endotoxine, besproken in bijeenkomst WAL juni.
- Naar aanleiding van de problematiek van stalbranden in 2018 is een Notitie stalbranden met aanbevelingen gereed gekomen.
- In voorbereiding is een procesuitwerking voor het bevoegd gezag met aanwijzingen/conceptwerkwijze hoe de beoordeling van innovatieve stalsystemen kan worden opgezet. Voor de toepassing van de innovatieve stalsystemen zijn nieuwe mogelijkheden ontstaan, naar aanleidingwijziging van de Crisis- en herstelwet. Dit wordt gezamenlijk voor geheel Brabant komende periode verder uitgewerkt.

Ook deze activiteiten vinden overigens plaats binnen de collectieve taken.

2.6 Klimaat en energie

Dit jaar wordt bij het reguliere milieutoezicht energiebesparing meegenomen bij de sector bouwnijverheid en in het project intensivering toezicht veehouderijen. Daarnaast wordt dit jaar door middel van een steekproef gecontroleerd of bedrijven die verplicht zijn tot het indienen van een energie-audit, de door hun geïdentificeerde energiebesparende maatregelen getroffen hebben. Deze controles zijn onderdeel van het werkprogramma toezicht en lopen het hele jaar door. Vergunningen worden momenteel niet specifiek op energiebesparing geactualiseerd. Daar waar vergunningen geactualiseerd worden, wordt indien van toepassing energiebesparing concreet in de vergunning opgenomen.

Vanaf 1 juli wordt landelijk de informatieplicht energiebesparing voor bedrijven ingevoerd. Dit houdt in dat bedrijven aan het bevoegd gezag moeten melden welke energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van maximaal 5 jaar zij getroffen hebben. De ODZOB draagt zorg voor de implementatie hiervan in onze toezichtwerkzaamheden.

Op dit moment lopen er geen pilots met betrekking tot de omgevingswet in relatie tot grootschalige duurzame opwekking waarbij de ODZOB is betrokken. Vermoedelijk worden dit soort pilots pas uitgevoerd als er meer duidelijkheid is in het kader van het Klimaatakkoord/ Regionale energiestrategie en gemeenten verder gevorderd zijn in het kader van de omgevingswet. Op verzoek ondersteunt de ODZOB een aantal gemeenten bij het opstellen van een omgevingsvisie, waarin het onderwerp duurzaamheid meegenomen

wordt. Daarnaast worden gemeenten op verzoek geadviseerd bij de uitvoering van hun duurzaamheidsbeleid, bijvoorbeeld door het opstellen van visies over zonnepanelen.

De ODZOB heeft een CO₂-reductieplan gemaakt met daarin een analyse van de CO₂-uitstoot van de ODZOB, wat de ODZOB al gedaan heeft om de CO₂-uitstoot te reduceren en de mogelijke maatregelen voor verdere reductie om de organisatie CO₂-neutraal in te richten. Deze maatregelen worden nog uitgewerkt in een uitvoeringsplan.

We hebben in samenwerking met de MRE en de provincie een drukbezochte kennisdeelsessie georganiseerd over van het aardgas afgaan. De ODZOB draagt bij aan het opstellen van de Regionale Energie Strategie (RES) door input te leveren bij de werkgroepen grootschalige duurzame energieopwekking en energiebesparing en door een GIS-omgeving in te richten om data ruimtelijk te visualiseren en analyses uit te kunnen voeren op geografische data.

2.7 Beleidsrijke uitvoeringsinformatie

De ODZOB wil de deelnemers de beleidsrijke uitvoeringsinformatie verschaffen ten behoeve van de beleidscyclus (Big 8). Hiervoor is gestart met de implementatie van het Regionaal Operationeel Kader. Dit betekent branchegericht werken en prioriteren en verantwoorden. Om de datakwaliteit te verbeteren heeft de ODZOB aan alle medewerkers training gegeven met betrekking tot de omgangsvormen voor de informatie die de ODZOB onder handen heeft en creëert. De trainingen waren gericht op het gebruik van het VTH- en Document Managementsysteem. Daarnaast is in 2019 voor het eerst een inhoudelijk jaarrapportage opgesteld voor onze deelnemers. Tevens is er een GIS-visie opgesteld en wordt op dit moment een plan van aanpak opgesteld, zodat we de kaartlagen die we beschikbaar hebben ook optimaal kunnen inzetten voor onze VTH-taken, daarnaast zal aandacht gericht blijven op de koppeling met het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

2.8 Oog- en oorfunctie in het kader van ondernijning

De ODZOB wil de oor- en oogfunctie de komende jaren verder uitbouwen. De bewustwording en signaalfunctie bij alle medewerkers van de ODZOB of ambtenaren binnen de regio om goed op bepaalde zaken te letten, ook buiten werktijd, zou veel kunnen bijdragen misstanden eerder in beeld te krijgen. Dit vereist training in het signaleren en herkennen van verdachte situaties.

Om bovenstaande ook daadwerkelijk voor elkaar te kunnen krijgen is een drietal awareness trainingen gegeven voor medewerkers van ODZOB. Daarnaast zijn er ook 3 excursies naar een drugsclub van de Landelijke Eenheid van de politie in Son georganiseerd.

Een en ander heeft geleid tot 14 signalen tot eind mei 2019 (in heel 2018 waren er dat er 6), die met de betreffende ambtenaren van de gemeenten zijn besproken. 5 signalen zijn meteen door de betreffende gemeente opgepakt. 2 signalen bevinden zich buiten ons werkgebied en zijn overgedragen aan politie en RIEC. De ODZOB wordt (steeds meer) betrokken bij afhandeling van de signalen. De overige 7 signalen zijn nog in onderzoek.

Binnen de subregio's in Zuidoost-Brabant worden, analoog aan het Peelland Interventie Team, overal interventieteams op- en ingericht. Bij de oprichting en inrichting van het Kempen Interventie Team en het Dommelvallei Interventie Team is de ODZOB nadrukkelijk betrokken.

In het kader van ODZOB on Tour bezoeken we op 16 en 17 september ENEXIS in Eindhoven waar een hennepkwekerij in een container is nagebouwd. Bezoekers krijgen een voorlichting en rondleiding.

2.9 Actuele bedrijfsgegevens

Vanuit het regionaal operationeel kader (ROK) is gewerkt aan een basis inrichtingenbestand waarbij het noodzakelijk is om dit na vaststelling bij te houden en ook verder te actualiseren. Dit inrichtingenbestand is van cruciaal belang voor de borging van de kwaliteit bij de uitvoering van de kerntaken van de ODZOB. Daarnaast biedt dit waardevolle informatie aangaande veiligheid en ruimtelijke kwaliteit van uw grondgebied. In de afgelopen periode heeft de ODZOB het fundament gelegd om door te groeien naar het gewenste niveau van gegevensbeheer en een kwalitatief goed inrichtingenbestand. Verschillende projecten hebben hier aan bijgedragen, zoals:

- opvragen van de inrichtingenbestanden bij de deelnemers, toetsen aan landelijke voorzieningen;
- pilots met andere vormen van (gegevens)controle, denk aan de gevelcontroles in Helmond, Best en Gemert.
- het doorvoeren van correcties en aanvullingen om achterstanden en hiaten in het bestand weg te werken;
- het compleet maken van de database met alle ROK-inrichtingen en een administratieve verwerking;
- visualisaties in GIS van de inrichtingen, ruimtelijke begrenzingen en datasets zoals KvK en BAG.

Juist door het leggen van dit fundament is het nu duidelijk hoe we verder kunnen bouwen en welke stappen er noodzakelijk zijn. In 2018 is samen met het ROK een voorstel gedaan tot het beheer van een regionaal inrichtingenbestand. Destijds heeft het AB verzocht dit voorstel verder uit te werken en los van het ROK-voorstel opnieuw in te brengen in het AB. Inmiddels is een voorstel opgesteld met onze deelnemers met daarin de volgende onderdelen:

- regionale kwaliteitsdoelstelling;
  - het realiseren van nieuwe verificatiemechanismes om het bestand ook op termijn kwalitatief op peil te houden;
  - goede informatie uitwisseling ten aanzien van het inrichtingenbestand met de ketenpartners;
- Het gaat primair over slimme manieren om het inrichtingenbestand actueel te maken en te houden.

Het voorstel is in het OGP van 20 juni 2019 besproken en zal in september in DB/AB worden geagendeerd.

3 Programmaverantwoording

3.1 Inleiding

In de begroting 2019 na begrotingswijziging, is de programmabegroting ingedeeld in de programma's Dienstverlening en Collectieve taken. Daarnaast zijn conform het BBV de posten algemene dekkingsmiddelen, kosten van de overhead, heffing voor de vennootschapsbelasting en het bedrag voor onvoorzien opgenomen.

Hierna treft u de programmaverantwoording en bevindingen aan over de periode januari tot en met mei 2019, onderverdeeld in de hiervoor genoemde onderdelen. Hierbij is de realisatie t/m mei afgezet tegen de begroting 2019 (na wijziging I) over dezelfde periode. Daarnaast is een actuele prognose opgenomen m.b.t. de te verwachten realisatie over het gehele begrotingsjaar 2019.

Programmaverantwoording * bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2019 na wijziging I			Actuele Prognose			Begroting 2019 na wijziging I t/m mei			Realisatie 2019 t/m mei		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Dienstverlening	17.887.552	12.392.221	5.495.331	20.884.061	14.669.613	6.214.448	7.453.147	5.163.426	2.289.721	9.023.341	5.957.418	3.065.923
Programma Collectieve taken	1.271.186	948.719	322.467	1.296.186	1.058.287	237.899	529.661	395.300	134.361	580.559	449.365	131.194
Algemene dekkingsmiddelen	50.000	0	50.000	50.000	0	50.000	20.833	0	20.833	23.754	0	23.754
Overhead	0	5.792.798	-5.792.798	0	6.208.321	-6.208.321	0	2.413.666	-2.413.666	0	2.567.462	-2.567.462
Heffing VPB	0	PM	PM	0	5.000	-5.000	0	PM	PM	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	75.000	-75.000	0	75.000	-75.000	0	31.250	-31.250	0	0	0
Saldo van baten en lasten	19.208.738	19.208.738	0	22.230.247	22.016.222	214.025	8.003.641	8.003.641	0	9.627.655	8.974.245	653.410
Toevoeging en onttrekking reserves												
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	19.208.738	19.208.738	0	22.230.247	22.016.222	214.025	8.003.641	8.003.641	0	9.627.655	8.974.245	653.410

Voor verdere toelichting op de financiële gegevens, zie paragraaf 4.1. In de volgende paragrafen wordt een nadere toelichting per onderdeel gegeven.

3.2 Programma Dienstverlening

Wat willen we bereiken?

De ODZOB draagt bij aan een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant.

Dit doen we door voor de aangesloten gemeenten en provincie en de netwerkpartners taken uit te voeren op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geven we advies op het gebied van omgevingsrecht. De kwaliteit van ons werk wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige medewerkers die betrouwbaar, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn.

De ODZOB voert de door de deelnemers opgedragen basistaken en verzoektaken uit conform de Dienstverleningsovereenkomst 2019-2022. In deze overeenkomst is voorzien dat alle deelnemers jaarlijks een werkprogramma voor de uitvoering van basistaken en verzoektaken indienen. Daarnaast is in deze overeenkomst voorzien dat deelnemers opdrachten kunnen verstrekken die niet in het werkprogramma zijn opgenomen. Ook voert de ODZOB opdrachten op het gebied van de leefomgeving uit voor niet deelnemende overheden. Alle werkprogramma's en overige opdrachten zijn gebaseerd op de productencatalogus van de ODZOB die jaarlijks wordt herzien.

Wat hebben we er voor gedaan?

De ODZOB voert taken uit op het gebied van toezicht en handhaving (fysieke controles, administratief en informatiegestuurd (keten)toezicht, bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving),

milieuvergunningen en specialistische taken. Deze laatste omvatten taken op het gebied van bodem en ontgroningen, water, archeologie, welstand/ruimtelijke kwaliteit, geluid/lucht, geur en externe veiligheid, duurzaamheid, asbesttaken, bouwen, RO en ecologie. Deze werkzaamheden worden deels als basistaak en deels als verzoektaak uitgevoerd.

Wat kost het?

De baten voor het programma Dienstverlening (basis- en verzoektaken) bestaan uit de bij afnemers voor opdrachten in rekening te brengen bedragen. Onderstaande tabel geeft inzicht in de financiële ontwikkeling m.b.t. de basis- en verzoektaken. Hieruit blijkt dat de gerealiseerde baten circa € 1,57 mln. hoger zijn dan begroot. Voor zowel de basistaken als de verzoektaken loopt de realisatie € 0,78 mln. voor.

De prognose baten, die gebaseerd is op de meest recente stand van de opdrachten en op de inzichten van de accountmanagers, toont een toename van het totaal van basis- en verzoektaken voor het hele jaar van circa € 3,0 mln. Hiervan heeft ruim € 1,75 mln. betrekking op de basistaken en € 1,25 mln. op verzoektaken.

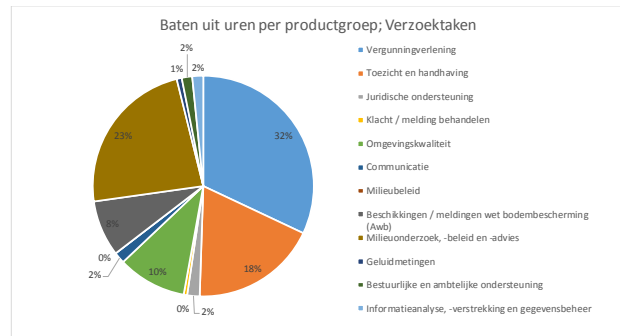
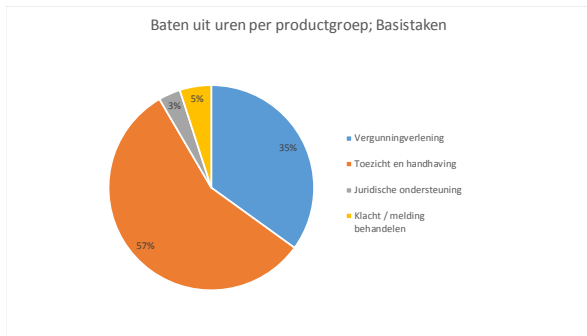
Programma Dienstverlening

* bedragen x 1€

	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	Begroting 2019 na wijziging I t/m mei	Realisatie 2019 t/m mei	Afwijking realisatie t.o.v. begroting na wijziging I
Baten					
Basistaken	5.807.296	7.557.891	2.419.707	3.202.665	782.958
Verzoektaken	12.080.256	13.326.170	5.033.440	5.820.676	787.236
Totaal baten	17.887.552	20.884.061	7.453.147	9.023.341	1.570.195
Lasten					
Basistaken	4.023.206	5.250.474	1.676.336	2.069.003	392.667
Verzoektaken	8.369.016	9.419.140	3.487.090	3.888.415	401.325
Totaal lasten	12.392.221	14.669.613	5.163.426	5.957.418	793.993
Saldo	5.495.331	6.214.448	2.289.721	3.065.923	776.202

De inhoudelijke en financiële verantwoording over de gerealiseerde basis- en verzoektaken vindt periodiek per individuele opdrachtgever plaats. De voortgang wordt gerapporteerd in de accountrapportages en – gesprekken met de individuele deelnemers en andere opdrachtgevers. Per deelnemer wordt extra aandacht gegeven aan onder- en overschrijdingen (aantallen controles respectievelijk budget). De financiële voortgang per individuele deelnemer is weergegeven in bijlagen I en II.

Hierna is ter informatie in taartdiagrammen de samenstelling van de baten uit basis- en verzoektaken weergegeven. Aangegeven is welke productgroep welk aandeel in het totaal van de baten had gedurende de eerste 5 maanden van 2019.

Een nadere toelichting op ontwikkeling van de baten en lasten van dit programma is opgenomen onder paragraaf 4.1.1.

3.3 Programma Collectieve taken

Wat willen we bereiken?

Het Collectief Programma (voorheen: Collectieve taken) bevat taken die op verzoek van en in samenspraak met de deelnemers voor het collectief worden uitgevoerd. Het betreft taken waar een gezamenlijke aanpak voordelen biedt of nodig is voor de integratie van nieuwe ontwikkelingen op gebied van de VTH-taken die belegd zijn bij de omgevingsdienst. Kiezen voor de gezamenlijke collectieve aanpak doen we vanwege schaalvoordelen, gemeentegrens overschrijdende gevolgen, bundeling van expertise e.d. Het leidt tot standaardisatie en efficiency in de uitvoering. Jaarlijks wordt er een programmaplan met doelen en acties opgesteld. Regio en omgevingsdienst werken samen en resultaten worden collectief gedeeld.

Wat hebben we er voor gedaan?

De werkzaamheden in de periode 2018 – 2021 moeten voldoen aan de volgende 4 principes, die tijdens het AB op d.d. 23 november 2017 voor 4 jaar zijn vastgesteld:

1. Principe ‘Het elkaar ontmoeten’

Hier is de inzet verbinden en samenwerken met (nieuwe) partijen in het werkveld, op regionale, provinciale of landelijke schaal. Samen met regiopartners zoals veiligheidsregio, GGD en gemeenten wordt gewerkt aan collectieve thema's zoals gezondheid, ketenhandhaving en veiligheid. Ook de projecten die in 2019 worden opgepakt vanuit het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO) zoals de zorgvuldige veehouderij, ondermijning en het verbod op asbestdaken zijn hier gebundeld.

Zie hiervoor ook de aandachtsgebieden in hoofdstuk 2, voor meer resultaten van dit programmaonderdeel.

2. Principe ‘De basis ondersteunen’

Het doel van de projecten binnen dit programmaonderdeel is de uitvoering van de primaire taken in de basis te ondersteunen op het gebied van kwaliteit door monitoring, rapportage, het ontsluiten van geografische informatie systemen en innovatie. Verbetering van de bedrijfsvoering van de VTH-basistaken staat voorop onder dit principe. In 2019 is dit op meerdere vlakken projectmatig opgepakt:

- In het project Ketenuitwisseling wordt de gezamenlijke aanbesteding van een nieuw VTH-systeem uitgewerkt. Het betreft het regio-brede vervolg op de inventarisatie (marktonderzoek) van najaar 2018. De benodigde scope is in beeld en opgeleverd.
- In de digitale ondersteuning van taken is nu automatische publiceren van gemandateerde besluiten mogelijk gemaakt. De inzet is verder faciliteren op besluiten van gemeenten.

- Voorjaar 2019 was de primeur voor de ODZOB in leveren van inhoudelijke jaarrapportages aan alle deelnemers (gemeenten en provincie). De jaarrapportages worden geëvalueerd en deze input is zal worden gebruikt voor de jaarrapportages over 2019.
- De automatische intake van e-formulieren (zwemwater) is gerealiseerd. Deze ICT-ondersteuning wordt nu doorontwikkeld voor bodem en ontgrondingen.
- Voor de komst van de Omgevingswet wordt gewerkt aan koppeling Activiteitenbesluit Internet Module in afstemming met Rijkswaterstaat. In dit kader is ook een pilot Digitaal Stelsel Omgevingswet in gang gezet.

3. Principe 'De koers bepalen'

Nieuwe ontwikkelingen te volgen en van daaruit koers te bepalen is essentieel om voorbereid te zijn op toekomstige nieuwe ontwikkelingen in milieuwet- en regelgeving. Huidige actuele thema's in ontwikkeling zoals de veehouderij (Agrofood), ruimtelijke plannen en de Omgevingswet moeten een goede basis krijgen in een organisatie die omgevingsbewust handelt. De hoofdlijnen hierbij zijn:

- De komst van de Omgevingswet is een belangrijke ontwikkeling die regionaal vorm krijgt binnen dit programmaonderdeel. Dit krijgt vertaling in regionale samenwerking en bestuurlijke afstemming. Onder andere in een groots opgezet seminar voorjaar 2019 is hier invulling aan gegeven. In het najaar wordt dit verder vervolgd met een werkconferentie. Verder wordt gewerkt aan het nieuw opzetten van de werkprocessen voor de definitieve implementatie. En in de praktijk wordt regionaal ervaring opgedaan met pilots en casussen. Om de gewenste cultuur- en inhoudelijke omslag te kunnen maken is een opleidingsplan in voorbereiding. Een concept is gereed en wordt nu verder uitgewerkt.
- In 2019 moet de effectieve uitrol van een regionaal meetnet vorm krijgen. Dit vergt een gedegen voorbereiding met tal van deelprojecten zoals het uitwerken van de Governance, Plan van Aanpak, Meetplan en Consortium overeenkomst.
- In het project Omgevingsatlas bouwen we regionaal verder aan de beschikbaarheid van data in afstemming met onder andere de GGD. Er wordt gewerkt aan periodieke updates van kaartbeelden.
- De daadwerkelijke implementatie van het Regionaal Operationeel Kader krijgt vorm in de uitwerking naar incident gericht toezicht, themagericht toezicht en programmatisch toezicht. In deze driedeling worden de nieuwe werkprogramma's uitgewerkt en in concept in het najaar aangeboden aan de deelnemers.
- De inzichten van het ROK krijgen vorm voor vergunningverlening en Besluit bodemkwaliteit. Voor beide taken zijn bestuurlijke notities in voorbereiding.
- Duurzaamheid wordt projectmatig verder uitgewerkt, denk aan uniforme opname in de VTH-taken en regionale ondersteuning bij de RES (Regionale Energie Strategie).

Meer informatie is opgenomen in hoofdstuk 2.

4. Principe 'De handen uit de mouwen steken'

De handen uit de mouwen te steken in het alledaagse werk dat we collectief aanpakken. Hiermee wordt invulling gegeven aan de meer structurele taken binnen dit principe. Belangrijke projecten en resultaten zijn hier:

- De consignatiedienst voor de regio met een 24 uur per dag bereikbare meldkamer voor de intake. De consignatiedienst zorgt samen met de meldkamer voor het operationeel houden van de afhandeling van de meldingen en ongewone voorvallen.
- De coördinatie en integratie van rampenbestrijding krijgt hier prioriteit.

- Voor de regio is de aanbesteding van de nieuwe Regeling Verwijdering Calamiteuze Stoffen uitgewerkt en in concept gepresenteerd voorafgaand aan te maken keuzes door de regio.
- Samen sterk in Brabant (SSiB) geeft invulling aan de niet inrichtingsgebonden taken en heeft eveneens een plaats onder dit onderdeel. Coördinatie en afstemming vindt plaats vanuit de ODBN.

Wat kost het?

Onderstaande tabel geeft inzicht in de financiële ontwikkeling m.b.t. het programma Collectieve taken. Uit dit overzicht blijkt dat de gerealiseerde baten op het programma € 0,05 mln. voor loopt op de begroting. De opgenomen begrotingscijfers zijn inclusief de in de AB-vergadering van 27 juni 2019 vastgestelde begrotingswijziging aangaande de overheveling van het restant budget programma Collectieve taken 2018 naar 2019.

De prognose baten toont een hoger bedrag dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. De door de MRE toegezegde bijdrage van € 25.000,- voor uitvoering van werkzaamheden m.b.t. Agrofood is hierin als bate opgenomen. Aanvullend daarop zal waarschijnlijk nog voor een bedrag van € 23.000,- aan werkzaamheden in het kader van Agrofood verricht dienen te worden. Hiermee is in deze Berap nog geen rekening gehouden, aangezien voor deze kosten mogelijk nog aanvullende financiering bij de Provincie verkregen kan worden dan wel dat deze kosten nog binnen de andere programmadelen van de Collectieve taken gecompenseerd kunnen worden. Daarnaast is vermeldenswaard dat de prognose een verschuiving van inzet uren naar inzet middelen toont t.o.v. de begroting. Deze verschuiving is het gevolg van overdracht van de uitvoeringstaken SSiB van de ODZOB naar de ODBN. Hiervoor brengt de ODBN kosten bij de ODZOB in rekening.

Programma Collectieve taken

* bedragen x 1€

	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	Begroting 2019 na wijziging I t/m mei	Realisatie 2019 t/m mei	Afwijking realisatie t.o.v. begroting na wijziging I
Baten					
Inzet uren	1.135.156	956.686	472.982	471.416	-1.565
Inzet middelen	136.030	339.500	56.679	109.143	52.464
Totaal baten	1.271.186	1.296.186	529.661	580.559	50.899
Lasten					
Lasten	948.719	1.058.287	395.300	449.365	54.066
Totaal lasten	948.719	1.058.287	395.300	449.365	54.066
Saldo	322.467	237.899	134.361	131.194	-3.167

Een nadere toelichting op ontwikkeling van de baten en lasten van dit programma is opgenomen onder paragraaf 4.1.1.

3.4 Algemene dekkingsmiddelen

Hieronder is het overzicht m.b.t. de algemene dekkingsmiddelen opgenomen. Deze post omvat met name doorbelasting van garantiesalarissen en personeelgerelateerde kosten aan latende partijen.

Algemene dekkingsmiddelen

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	Begroting 2019 na wijziging I t/m mei	Realisatie 2019 t/m mei	Afwijking realisatie t.o.v. begroting na wijziging I
Baten	50.000	50.000	20.833	23.754	2.921
Lasten	0	0	0	0	0
Saldo Algemene dekkingsmiddelen	50.000	50.000	20.833	23.754	2.921

Zie paragraaf 4.1.1 voor een nadere toelichting op de hiervoor gepresenteerde cijfers.

3.5 Kosten van de overhead

Vanaf begrotingsjaar 2017 (2018 voor GR-en) schrijft het BBV voor dat overheadkosten afzonderlijk worden begroot. Zij maken aan de lastenkant geen deel meer uit van de beleidsprogramma's. Zo wordt meer inzicht gegeven in de totale kosten van overhead voor de gehele organisatie.

Om te kunnen vaststellen welke kosten tot de overhead kunnen worden gerekend, is in het BBV een definitie van de overhead geïntroduceerd. Deze definitie luidt: "alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces". Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde beleidsprogramma's/taakvelden.

De volgende kosten dienen tot de overheadkosten te worden gerekend:

- Leidinggevend primair proces (hiërarchisch);
- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- P&O/HRM;
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement);
- Interne en externe communicatie (m.u.v. klantcommunicatie);
- Juridische zaken (bedrijfsvoering, of bedrijfsvoeringstaak op afdeling);
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- Informatievoorziening en automatisering (ICT) (voor zover niet direct toe te rekenen);
- Facilitaire zaken en huisvesting;
- DIV;
- Managementondersteuning primair proces;

Wat kost het?**Overhead**

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	Begroting 2019 na wijziging I t/m mei	Realisatie 2019 t/m mei	Afwijking realisatie t.o.v. begroting na wijziging I
Baten	0	0	0	0	0
Lasten	5.792.798	6.208.321	2.413.666	2.567.462	153.796
Saldo Overhead	-5.792.798	-6.208.321	-2.413.666	-2.567.462	-153.796

Zie paragraaf 4.1.1 voor een nadere toelichting op de hiervoor gepresenteerde cijfers.

3.6 Heffing Vennootschapsbelasting

Op basis van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen geldt per 1 januari 2016 een belastingplicht voor overheidsondernemingen. Dit betekent dat vanaf dat moment overheden mogelijk over de winst van (een deel van) hun activiteiten vennootschapsbelasting (Vpb) dienen af te dragen. Het gaat daarbij om (geclusterde) activiteiten die voor de VPB kwalificeren als onderneming en waar geen objectvrijstellingen op van toepassing zijn.

Deze wetgeving is ook van toepassing op de ODZOB. Een aantal activiteiten die de ODZOB verricht komen in aanmerking voor VPB-heffing. In de prognose is rekening gehouden met een beperkt bedrag.

Heffing VPB

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	Begroting 2019 na wijziging I t/m mei	Realisatie 2019 t/m mei	Afwijking realisatie t.o.v. begroting na wijziging I
Baten	0	0	0	0	0
Lasten	PM	5.000	PM	0	0
Saldo VPB	0	-5.000	0	0	0

3.7 Onvoorzien

De ODZOB heeft een post onvoorzien ad. € 75.000,- in de begroting opgenomen. Deze post is nog niet aangesproken.

Onvoorzien

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	Begroting 2019 na wijziging I t/m mei	Realisatie 2019 t/m mei	Afwijking realisatie t.o.v. begroting na wijziging I
Baten	0	0	0	0	0
Lasten	75.000	75.000	31.250	0	-31.250
Saldo Onvoorzien	-75.000	-75.000	-31.250	0	31.250

4 Financiële ontwikkelingen

4.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting

Overzicht van baten en lasten

* bedragen x 1€

Programma	Begroting 2019 na wijziging I			Actuele Prognose			Begroting 2019 na wijziging I t/m mei			Realisatie 2019 t/m mei		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Dienstverlening	17.887.552	12.392.221	5.495.331	20.884.061	14.669.613	6.214.448	7.453.147	5.163.426	2.289.721	9.023.341	5.957.418	3.065.923
Deelprogramma Optrachten	17.887.552	12.392.221	5.495.331	20.884.061	14.669.613	6.214.448	7.453.147	5.163.426	2.289.721	9.023.341	5.957.418	3.065.923
- Basislasten	5.807.296	4.023.206	1.784.091	7.557.891	5.250.474	2.307.417	2.419.707	1.676.336	743.371	3.202.665	2.069.003	1.133.662
- Verzoektaken	12.080.256	8.369.016	3.711.240	13.326.170	9.419.140	3.907.030	5.033.440	3.487.090	1.546.350	5.820.676	3.888.415	1.932.261
Programma Collectieve taken	1.271.186	948.719	322.467	1.296.186	1.058.287	237.899	529.661	395.300	134.361	580.559	449.365	131.194
Subtotaal programma's	19.158.738	13.340.941	5.817.797	22.180.247	15.727.900	6.452.347	7.982.808	5.558.725	2.424.082	9.603.901	6.406.783	3.197.117
Algemene dekkingsmiddelen	50.000	0	50.000	50.000	0	50.000	20.833	0	20.833	23.754	0	23.754
Overhead	0	5.792.798	-5.792.798	0	6.208.321	-6.208.321	0	2.413.666	-2.413.666	0	2.567.462	-2.567.462
Heffing VPB	0	0	0	0	5.000	-5.000	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	75.000	-75.000	0	75.000	-75.000	0	31.250	-31.250	0	0	0
Saldo van baten en lasten	19.208.738	19.208.738	0	22.230.247	22.016.222	214.025	8.003.641	8.003.641	0	9.627.655	8.974.245	653.410
Toevoeging en onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	19.208.738	19.208.738	0	22.230.247	22.016.222	214.025	8.003.641	8.003.641	0	9.627.655	8.974.245	653.410

Het overzicht van baten en lasten geeft inzicht in het gerealiseerde en geprognoteerde resultaat en de samenstelling daarvan. Per programma zijn de baten en lasten weergegeven. Ook de algemene dekkingsmiddelen, kosten van de overhead, heffing voor de Vpb en bedrag voor onvoorzien zijn conform BBV in dit overzicht opgenomen. Ter referentie zijn de gegevens uit de begroting 2019 na wijziging I weergegeven. Daarnaast is een prognose opgenomen voor de te verwachten realisatie over het gehele begrotingsjaar 2019.

Onderstaand wordt het over de eerste 5 maanden gerealiseerde resultaat en de meest recente resultaatsprognose kort toegelicht. Steeds is daarbij de begroting de referentie. In de paragraaf 4.1 worden de bovengenoemde afzonderlijke programma's verder toegelicht.

Opmerkingen m.b.t. het in de eerste 5 maanden gerealiseerde resultaat

Het resultaat is gunstiger dan voorzien in de begroting. Het totaal aan baten is circa € 1,62 mln. hoger dan begroot, terwijl de lasten met € 0,97 toenamen. Hierdoor is het resultaat € 0,65 mln. hoger dan begroot en bedraagt dit dan ook € 0,65 mln. De stijging van de kosten wordt rechtstreeks gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (kostendekkende omzet).

Een nadere toelichting op de afwijkingen op lasten en baten is weergegeven in paragraaf 4.1.1 en 4.1.2.

Opmerkingen m.b.t. actuele jaarprognose

Voor het gehele jaar wordt een resultaat van € 0,21 mln. verwacht. T.o.v. het gerealiseerde resultaat over de eerste 5 maanden is dit fors lager.

De verwachting is dat de baten gedurende de resterende maanden nog steeds positief af zullen wijken van de begroting, maar in mindere mate dan de eerste 5 maanden. Werd gedurende de eerste 5 maanden een afwijking van € 1,62 mln. aan baten gerealiseerd, voor het gehele jaar wordt een stijging van € 3,0 mln. aan baten verwacht.

De geprognoteerde lasten tonen een sterke verhoging t.o.v. de eerste 5 maanden. Werd in de eerste 5 maanden een afwijking van € 0,97 mln. gerealiseerd, voor het gehele jaar wordt een stijging van ruim € 2,80 mln. verwacht. Er zijn een aantal factoren die ertoe leiden dat de kosten harder stijgen dan dat op grond van de omzetontwikkeling verwacht zou worden.

De belangrijkste oorzaak is dat de personele kosten naar verwachting zullen stijgen als gevolg van afnemende declarabiliteit van de medewerkers. Dit als gevolg van het feit dat het eerder dit jaar geworven nieuwe personeel in de tweede helft van het jaar ook nog ingewerkt moet worden, wat de nodige aandacht en uren kost, en door het ingezette traject van organisatieontwikkeling. De veranderde manier van werken, de organisatiewijziging naar zelforganiserende teams, vraagt meer inzet van teams / medewerkers. De vooraf bij begroting gestelde declarabiliteitsnorm zal hierdoor niet gehaald gaan worden.

Verder is het de verwachting dat de overige kostencategorieën (externe programmakosten en de post onvoorzien buiten beschouwing gelaten) zich conform begroting zullen blijven ontwikkelen en nagenoeg op begrotingsniveau uitkomen (+ € 0,04 mln.). Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat er verschuiving plaats vindt tussen de verschillende kostencategorieën onderling. Zie paragraaf 4.1.2 voor een nadere toelichting op de exploitatiekosten en programmakosten.

Bovengenoemd resultaat is nog omgeven met de nodige onzekerheden. De prognose van baten betreft immers slechts een raming gebaseerd op de realisatie t/m mei en de op dit moment bekende inzichten. Actuele en toekomstige ontwikkelingen kunnen deze inzichten in de komende tijd veranderen. Zo kunnen de ontwikkelingen rondom PAS van invloed zijn op de ontwikkeling van de baten. Opdrachtverlening kan zich de komende maanden zowel positief als negatief ontwikkelen t.o.v. de raming. Zowel bij deelnemers als bij niet-deelnemers is de omvang moeilijk in te schatten.

4.1.1 Toelichting op programma's

Programma Dienstverlening

Opmerkingen m.b.t. het in de eerste 5 maanden gerealiseerde resultaat

Baten

De baten voor het programma Dienstverlening (basis- en verzoektaken) bestaan uit de bij afnemers voor opdrachten in rekening te brengen bedragen. De gerealiseerde baten bedragen € 9,02 mln. en zijn daarmee circa € 1,57 mln. hoger dan begroot. De basis- en verzoektaken dragen elk voor een gelijk deel (€ 0,78 mln.) bij aan deze toename. Voor een deel (€ 0,19 mln.) bestaan deze extra baten uit extra in rekening gebrachte externe kosten (directe projectkosten).

De baten uit verzoektaken binnen werkprogramma tonen een forse toename (€ 0,75 mln.). De baten uit verzoektaken buiten werkprogramma zijn nagenoeg gelijk aan de begroting (0,03 mln.), waarbij opgemerkt dient te worden dat de baten van de overige klantgroepen achter blijven op begroting (-/- € 0,09 mln.).

Het totaal van baten van deelnemers op programma dienstverlening is in de eerste 5 maanden ruim boven begroting (€ 1,66 mln.). De realisatie van baten van de overige klantgroepen blijft achter (-/- € 0,09 mln.).

Lasten

De lasten voor het programma Dienstverlening bedragen € 5,96 mln. en zijn € 0,79 mln. hoger dan begroot, waarvan € 0,19 mln. bestaat uit extra externe kosten (directe projectkosten). Aan het programma zijn voornamelijk meer kosten toegerekend als gevolg van gestegen opdrachtverlening. De toerekening van de lasten heeft plaatsgevonden o.b.v. de werkelijk gerealiseerde uren met het bijbehorende tarief.

Resultaat

De bovengenoemde ontwikkeling van baten en lasten resulteert in programmasaldo van € 3,06 mln. t.o.v. een begroot resultaat van € 2,29 mln. Dit resultaat ontstaat voornamelijk als gevolg van de grotere omvang van de opdrachtverlening. Ook het feit dat in de begroting gemiddelde tarieven worden gehanteerd voor zowel baten als lasten terwijl in de realisatie de werkelijke tarieven toegepast worden leidt tot afwijking.

Opmerkingen m.b.t. actuele jaarprognose

Baten

De prognose baten, die gebaseerd is op de meest recente stand van de opdrachten en op de inzichten van de accountmanagers, toont een toename van het totaal van basis- en verzoektaken voor het hele jaar van circa € 3,0 mln. en bedraagt in totaal 20,9 mln.

Van de genoemde toename heeft ruim € 1,75 mln. betrekking op de basistaken en € 1,25 mln. op verzoektaken. De toename van de basistaken is logischerwijs geheel onderdeel van de werkprogramma's van deelnemers.

De geraamde toename van bij de verzoektaken is als volgt opgebouwd:

Verzoektaken binnen werkprogramma's van deelnemers:	+ € 1,58 mln.
Verzoektaken deelnemers buiten werkprogramma's:	+ € 0,10 mln.
Verzoektaken niet-deelnemers:	- € 0,43 mln.

Lasten

De geprognostiseerde lasten zijn gebaseerd op de t/m mei gerealiseerde lasten en de ingeschatte ontwikkeling van de lasten als gevolg van kostenontwikkeling én de toegenomen opdrachtverlening. De toelichting op de totale lasten wordt gegeven in paragraaf 4.1.2. In de onderhavige paragraaf wordt uitsluitend de verdere toerekening toegelicht.

De lasten worden toegerekend aan de hand van de geraamde benodigde declarabele uren die nodig zijn voor de realisatie van de opdrachten. Hierbij zijn de per deelprogramma gerealiseerde tarieven gehanteerd en vervolgens aangepast voor de geraamde kostenontwikkelingen. Een en ander resulteert in een totale kostenprognose voor het programma dienstverlening van € 14,67 mln. wat een stijging t.o.v. de begroting betekent van € 2,28 mln.

Resultaat

Bovenstaande prognose van baten en lasten heeft een resultaat van € 6,21 mln. tot gevolg, hetgeen een stijging van € 0,72 mln. betekent.

Programma Collectieve taken

Opmerkingen m.b.t. realisatie eerste 5 maanden

De baten, welke gevormd worden door de gerealiseerde uren en in rekening te brengen externe programmakosten bedragen € 0,58 mln. en lopen daarmee € 0,05 mln. voor ten opzichte van de begroting. De opgenomen begrotingscijfers zijn inclusief de in de AB-vergadering van 27 juni 2019 vastgestelde begrotingswijziging aangaande de overheveling van het restant budget programma Collectieve taken 2018 naar 2019.

De lasten betreffen de toerekening van kosten o.b.v. gerealiseerde uren en geboekte externe programmakosten, waarbij de lasten conform BBV exclusief overhead getoond zijn.

Opmerkingen m.b.t. actuele jaarprognose

De actuele jaarprognose is vastgesteld op € 1,30 mln. en is gebaseerd op het uitgangspunt dat het gehele beschikbare budget, inclusief het overgehevelde restbudget (€ 0,09 mln.) van 2018 besteed wordt aan de in paragraaf 3.3 genoemde programma-inhoud. Daarnaast is in de geraamde baten ook rekening gehouden met door de MRE toegezegde bijdrage van € 25.000,- voor uitvoering van werkzaamheden m.b.t. Agrofood. Hierdoor is een afwijking zichtbaar t.o.v. de gepresenteerde baten uit de begroting.

Aan de lastenkant toont de prognose een verschuiving van inzet uren naar inzet middelen t.o.v. de begroting wat ook resulteert in een bijstelling van het programmaresultaat. Deze verschuiving is het gevolg van overdracht van de uitvoeringstaken SSiB van de ODZOB naar de ODBN. Deze kosten worden door de ODBN bij de ODZOB in rekening gebracht waarvoor ODBN de ODZOB factureert.

Algemene Dekkingsmiddelen

De baten uit algemene dekkingsmiddelen zijn t/m mei nagenoeg gelijk aan de begroting. Voor het hele jaar wordt een totaal bedrag van € 0,05 mln. verwacht, wat gelijk is aan de begroting. Het betreft hier nagenoeg geheel de door te belasten bedragen i.v.m. garantiesalarissen.

Overhead

De overheadkosten zijn de eerste 5 maanden hoger dan begroot en bedroegen € 2,57 mln. Voor het hele jaar is de verwachting dat de overheadkosten € 0,4 mln. hoger uitkomen dan begroting, een stijging van 7%. Wanneer deze stijging wordt afgezet tegen de stijging van de overige kosten (15%), welke met name het gevolg is van hogere opdrachtverlening, dan is deze stijging beperkt. De toename is niet alleen het gevolg van de groei die de organisatie doormaakt als gevolg van toegenomen opdrachtverlening, maar ook van de organisatieontwikkeling waarvoor er tijdelijk versterking nodig is voor wat betreft organisatieadvies en management. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat zowel de gerealiseerde als geprognosticeerde overheadkosten en overheadbezetting wel binnen de procentueel gestelde norm van de begroting blijven.

Heffing Vpb

Voor toelichting op de regel Heffing Vpb, zie paragraaf 3.6. Vooralsnog gaat de ODZOB er vanuit dat in het begrotingsjaar, evenals voorgaande jaren, sprake zal zijn van een beperkte VPB last. Hiervoor is een bedrag van € 5.000,- geraamd.

Bedrag onvoorzien

In de begroting 2019 is een post onvoorzien opgenomen ter hoogte van € 75.000,-. Vooralsnog is hierop geen aanspraak gemaakt. Voorzichtigheidshalve is deze post in de actuele prognose wel gehandhaafd.

Mutaties reserves

Conform de begroting 2019 hebben er geen mutaties in de reserves plaatsgevonden die van invloed zijn op het resultaat van het lopende boekjaar. De verwachting is dat gedurende het gehele boekjaar hier ook geen mutaties op plaats zullen vinden.

4.1.2 Toelichting op exploitatielasten en programmakosten

De lasten zijn te onderscheiden in exploitatiekosten en externe programmakosten (directe projectkosten die de ODZOB bij derden gemaakt heeft en die rechtstreeks bij de opdrachtgever in rekening gebracht worden). Aangezien deze laatste budgetneutraal zijn voor de ODZOB, worden deze niet nader behandeld en worden hierna uitsluitend de exploitatiekosten toegelicht.

Lasten naar kostensoort

POST	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	Begroting 2019 na wijziging I t/m mei	Realisatie 2019 t/m mei	Afwijking realisatie t.o.v. begroting na wijziging
Personeel	17.070.806	19.411.068	7.112.836	7.879.731	766.895
Uitbesteding	105.000	183.000	43.750	85.932	42.182
Kapitaallasten	371.031	307.000	154.596	118.136	-36.460
Organisatiekosten	1.450.871	1.474.000	604.530	595.260	-9.269
Onvoorzien	75.000	75.000	31.250	0	-31.250
Totaal lasten (vóór programmakosten)	19.072.708	21.450.068	7.946.962	8.679.060	732.098
Externe programmakosten	136.030	561.154	56.679	295.185	238.506
Totaal lasten	19.208.738	22.011.222	8.003.641	8.974.245	970.604
Waarvan:					
Toegerekend aan programma's	13.340.941	15.727.900	5.558.725	6.406.783	848.058
Kosten van de overhead	5.792.798	6.208.321	2.413.666	2.567.462	153.796
Onvoorzien	75.000	75.000	31.250	0	-31.250

Opmerkingen m.b.t. de in de eerste 5 maanden gerealiseerde lasten:

De gerealiseerde lasten zijn € 0,73 mln. hoger dan begroot. Dit is de resultante van een aantal positieve en negatieve afwijkingen in de kostencategorieën ten opzichte van de begroting:

- De totale personeelskosten lopen € 0,77 mln. voor op de begroting. Hieraan ligt een aantal redenen ten grondslag:
  - Hogere kosten voor salarissen en inhuur i.v.m. de hogere bezetting (directen en indirecten) die noodzakelijk was voor de realisatie van de grote omvang aan opdrachten en opvang van ziekteverzuim (€ 0,84 mln.);
  - Lagere opleidingskosten, reis- en verblijfkosten en overige personeelskosten (-/- € 0,07 mln.);
- De overige kosten zijn in totaal € 0,04 mln. lager dan begroot. Dit betreft met name het ongebruikt blijven van de post onvoorzien. Wel is er een aantal elkaar compenserende afwijkingen bij de resterende kostensoorten. De betreffende afwijkingen zijn echter gering van omvang.

Opmerkingen m.b.t. actuele prognose van de jaarlasten:

De prognose van de jaarlasten laat een stijging zien t.o.v. de begroting van ruim € 2,38 mln. Hier staan echter extra opbrengsten tegenover.

De geprognostiseerde kostenstijging is als volgt opgebouwd:

- De totale personeelskosten stijgen met € 2,34 mln. Deze stijging wordt veroorzaakt door 30,3 fte meer benodigd personeel (direct + indirect) als gevolg van meer verwachte opdrachten en een iets geringere declarabiliteit dan begroot;
- De overige kosten zullen naar verwachting € 0,04 mln. hoger uitkomen dan begroting. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:
  - Lagere kapitaallasten als gevolg van achterblijvende investeringen, -/- € 0,06 mln.;
  - Hogere overige kosten, € 0,10 mln.

4.2 Investerings

In de begroting is een investeringskrediet opgenomen van € 110.000,-. Samen met het doorgeschoven investeringskrediet 2018 bedraagt het totale investeringskrediet voor 2019 € 590.502, -.

Gedurende de eerste 5 maanden van het jaar is circa € 121.000,- geïnvesteerd. Het grootste deel van de gedane investeringen heeft betrekking op hard- en software.

De verwachting is dat het investeringskrediet in 2019 niet geheel benut zal worden. Mede hierdoor en doordat investeringen later in het jaar gedaan worden dan oorspronkelijk gepland, blijven de geprognostiseerde afschrijvingslasten achter op begroting. Nieuwe investeringen zullen vooral betrekking op de ICT-ontwikkelingen en op vervanging van afgeschreven activa.

Investerings

* bedragen x 1€

POST	Restant krediet 2018	Krediet begroting 2019	Totaal investeringskrediet	Realisatie t/m huidige maand
Investerings	480.502	110.000	590.502	120.718
Totaal	480.502	110.000	590.502	120.718

5 Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Financiering

5.1.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In 2018 is door de ODZOB het overtollige deel van de algemene reserve aan haar deelnemers terugbetaald. Door deze terugbetaling is de beschikbare weerstandscapaciteit (=algemene reserve) teruggebracht tot het gewenste niveau van € 1,20 mln. Hiermee voldoet de ODZOB aan de regels t.a.v. de (minimum) streefwaarde zoals opgenomen in de Nota Weerstandvermogen en Risicomanagement ODZOB 2018 en handelt de ODZOB conform het door de 4 regionale GR-en gezamenlijk en uniform opgestelde beleid op het gebied van algemene reserves en weerstandsvermogen.

Risico's

In de begroting 2019 is in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing de risico-inventarisatie opgenomen. Recentelijk is t.b.v. het opstellen van het jaarverslag 2018 en de begroting 2020 deze risico-inventarisatie geactualiseerd. De verwachtingswaarde van de geïnventariseerde risico's wordt volgens deze opstelling circa € 0,19 mln. hoger geraamd dan in de begroting 2019. Bij het opmaken van deze inventarisatie was de problematiek rondom PAS nog niet actueel. Wanneer de onzekerheid rondom PAS lang blijft bestaan ontstaat het risico van leegloop en dus verminderde declarabiliteit van medewerkers van de ODZOB. In dat geval zal dit van invloed zijn op het resultaat van de dienst.

5.1.2 Financiering

De ODZOB heeft toegang tot een kredietfaciliteit van € 1,8 mln. bij de BNG. De huidige liquiditeitspositie van de ODZOB geeft geen aanleiding om dit jaar van de kredietfaciliteit gebruik te maken of een nieuwe lening af te sluiten.

Treasury

De ODZOB houdt haar liquiditeitspositie conform voorschrift in de vorm van schatkistbankieren aan bij het Rijk. Daarbij wordt een drempelwaarde van € 250.000,- gehanteerd. Met andere woorden wanneer de liquiditeitspositie boven de € 250.000,- uitstijgt, wordt het meerdere bij het rijk gestald. Voor het overige heeft de ODZOB geen beleggingen, banksaldi of anderszins.

6 Bedrijfsvoering

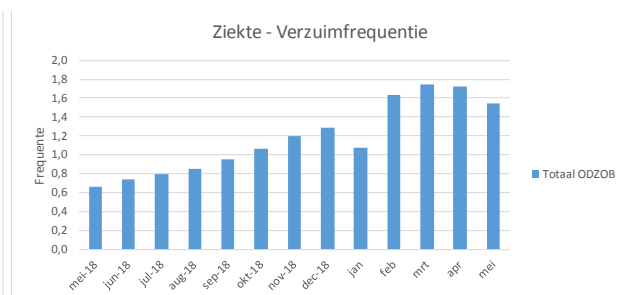
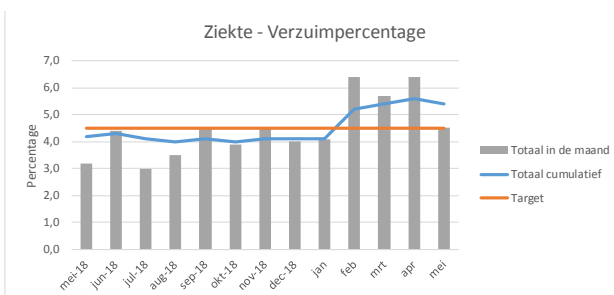
6.1.1 Personeel

Zoals in de begroting 2019 is aangegeven is kwaliteit het bestaansrecht van de ODZOB. Investeren in kennis, kunde en competenties van de ODZOB-medewerkers is daarom ook een van de speerpunten. Veel aandacht besteden we aan persoonlijke ontwikkeling, opleiding en scholing. Het totale opleidingsbudget bedraagt in 2019 € 260.000,- (ca. 2% van de totale loonsom). Tot 1 juni 2019 heeft de ODZOB € 60.260,- uitgegeven aan opleidingen, trainingen en coaching. In de tweede helft van 2019 verwachten we dat we het resterende opleidingsbudget vooral zullen benutten om medewerkers te scholen en trainen op het gebied van de Omgevingswet. Het zal hier gaan om kennisaspecten, maar zeer zeker ook om het trainen van competenties en vaardigheden. Naar aanleiding van de Strategische Personeelsplanning (SPP) is het initiatief genomen om gezamenlijk met de andere Brabantse omgevingsdiensten een Vergunningverleners in opleiding (VIO) traject op te starten. Gezamenlijk willen we een 15 tal, overwegend startende professionals, aan gaan trekken die we in een leerwerktraject van 10 maanden gaan opleiden tot vergunningverlener. Dit voorziet op termijn in de groeiende behoefte aan ervaren vergunningverleners. We merken dat de huidige arbeidsmarkt dusdanig krap is dat het heel moeilijk is om ervaren vergunningverleners aan te trekken.

De personele bezetting bedroeg op 1 januari 2019 in totaal 210,9 fte. 72% betrof medewerkers met een vast ambtelijk dienstverband en 28% tijdelijke inhuur. De werkelijk gemiddelde bezetting eind mei bedroeg 215,4 fte ook in een verhouding van 72% vast en 28% tijdelijk. De streefwaarde zoals opgenomen in de begroting 2019 is 80% vast en 20% tijdelijk. De tijdelijke inhuur bestaat voor ongeveer de helft uit medewerkers met een payroll contract en de helft inhuur via een detacheringsbureaus. De intentie bij de meeste payroll medewerkers is om ze bij gebleken geschiktheid na de inhuur periode vast in dienst te nemen. Gezien enerzijds de toename van structurele werkzaamheden en anderzijds de krapte op de huidige arbeidsmarkt is de verwachting dat we in de loop van 2019 meer payroll medewerker in vaste dienst zullen nemen.

Bezetting

POST	Begroting 2019 na wijziging I	Actuele prognose	* aantal in fte's		
			Begroting t/m mei	Realisatie t/m mei	Realisatie in de maand mei
Dienstverband	154,9	157,1	154,9	155,9	157,9
Inhuur / payroll	33,6	61,8	33,6	59,5	63,9
Totaal	188,5	218,9	188,5	215,4	221,8

In 2019 is door het HR-team veel tijd en energie gestoken in de voorbereiding van de Wet Normalisering Ambtenaren (WNRA) per 1 januari 2020.

Organisatieontwikkeling

In 2018 is door het MT een organisatieontwikkelingstraject gestart, dat met ingang van dit jaar geïmplementeerd wordt. Aanleiding was enerzijds de constatering van management en medewerkers dat de groei van de organisatie leidde tot een aantal knelpunten, en anderzijds de inhoudelijke uitdagingen waar de ODZOB de komende jaren voor staat (Omgevingswet, modernisering van het toezicht, optimaal gebruik maken van de digitale mogelijkheden in de VTH-werkzaamheden, integrale samenwerking met ketenpartners, et cetera). Speerpunten van de organisatieontwikkeling zijn het tonen van eigenaarschap, kwaliteits- en omgevingsbewustzijn, nauwere samenwerking tussen diverse specialismen, en het optimaal inzetten van de grote variëteit aan talenten in onze organisatie. De matrixorganisatie, bestaande uit 5 afdelingen is losgelaten; daarvoor in de plaats zijn medewerkers geclusterd in zelforganiserende teams. Deze teams maken allemaal (maar in verschillende snelheden) een traject van teamontwikkeling door, waarbij elk team kijkt naar de aanwezige kwaliteiten en competenties, op basis hiervan bepaalde taken onderling (her)verdeelt, een ambitie formuleert om de kwaliteit van producten en werkprocessen te verbeteren, de samenwerking te intensiveren en zo voor te sorteren op de transitie naar de Omgevingswet. Ondertussen “blijft de winkel open” en blijft onze dienstverlening in tact. Dit traject vergt veel van de medewerkers én van het management van de ODZOB. Opleiding, training, het inwerken van nieuwe medewerkers en teamontwikkeling kosten tijd en gaan ten koste van de declarabiliteit. Ook worden meer kosten gemaakt in de overhead omdat (tijdelijk) organisatiekundige expertise nodig is, en er (eveneens tijdelijk) een interim-manager is aangetrokken die gaat helpen aan de veranderkundige kant van de teamontwikkelingen. Uiteraard heeft dit een vertaling naar het financiële resultaat dat wordt geprognosticeerd voor 2019.

6.1.2 Huisvesting/facilitair

Er zijn begin 2019 nieuwe raamcontracten afgesloten voor de inkoop van het afval (gezamenlijk met de FIOD), catering en persoonlijke beschermingsmiddelen, waarbij onze leveranciers gestimuleerd worden om hun producten/diensten te verduurzamen. Zo wordt de bedrijfskleding bij einde dienstverband reserveerbaar gesteld of gerecycled.

Begin 2019 is er voor de inkoop van de dienstauto's samenwerking gezocht met de Provincie Noord-Holland en andere omgevingsdiensten. Eind 2019 zal dit inkoop traject verder worden voortgezet. Daarnaast is begin 2019 contact opgenomen met de gemeente Eindhoven, om te kijken welke inkooptrajecten gezamenlijk opgepakt kunnen worden. Beide samenwerkingen hebben als doel door het grotere volume een betere prijs, en door de bundeling van onze ervaringen/kennis een betere kwaliteitsverhouding en lagere inkoopkosten te krijgen. In het kader van de CO²-reductie worden alle leveranciers gestimuleerd om hun diensten/producten zoveel mogelijk om te zetten naar duurzame varianten en minder verpakkingsmateriaal te gebruiken.

6.1.3 ICT

In 2019 zijn door ICT veel aanbestedingen in gang gezet en uitgevoerd, zoals voor hardware, software, Document Management Systeem (DMS), ICT-infra beheer; vaste telefonie en multifunctionals.

Tevens hebben in de periode september 2018 - mei 2019 overleggen plaatsgevonden ter verkenning en voorbereiding van een gezamenlijke aanbesteding van een VTH-proces systeem. Na een verkenningen eind 2018 is door het Algemeen Bestuur besloten samen met de regiogemeenten een aanbesteding voor een nieuw Omgevingswet-proof VTH-processysteem op te starten. Op 22 januari is

hiervoor een informatiebijeenkomst voor belanghebbende managers van de ODZOB-gemeenten en de Veiligheidsregio georganiseerd. Inmiddels is de ODZOB met werkgroepen aan de slag gegaan waarin de gemeenten, provincie, Veiligheidsregio en ODZOB vertegenwoordigd zijn. De werkgroep Scope is op 12 maart begonnen en heeft op 2 april de bevindingen opgeleverd. Deze werkgroep heeft zich vooral gebogen over de vraag: wat besteden we wel/niet aan? Met deze input zijn op 9 april de werkgroepen Architectuur (die bezig is met de technische kant van het systeem) en Functioneel (die nadenkt over de gevolgen van een nieuw VTH-systeem voor de gebruikers en ook over de vraag aan welke eisen zo'n nieuw systeem zou moeten voldoen) gestart. De werkgroepen Architectuur en Functioneel leveren hun bevindingen uiterlijk op 16 juli 2019 op.

Op basis van de bevindingen van de werkgroepen, wordt een collegevoorstel gemaakt. Dit collegevoorstel wordt, voordat het aan de gemeenten wordt aangeboden, nog besproken met de managers, de OGP-leden en met de DB -en AB-leden.

De aanbesteding zal in de tweede helft van het jaar 2019 in de markt worden gezet. Tegelijkertijd wordt gestart met de voorbereidingen op de implementatie, door bijvoorbeeld met regiogemeenten afspraken te maken over de zaaktypen en bijbehorende processen die in het VTH-systeem moeten worden verwerkt. De voorbereiding op de omgevingswet, de daadwerkelijke implementatie van het VTH-systeem (incl. koppeling Digitaal Stelsel Omgevingswet) en bijbehorende opleiding voor onze medewerkers staat voor 2020 en 2021 op de planning. De benodigde financiële middelen voor 2021 zullen in de begroting worden opgenomen. De financiële middelen voor 2020 zijn (nog) niet (volledig) in de begroting opgenomen, hiervoor zal dekking moeten worden gezocht, mogelijk wordt t.z.t. een voorstel tot begrotingswijziging aan het AB voorgelegd.

6.1.4 Kwaliteit

De ODZOB heeft het realiseren van kwaliteit hoog geprioriteerd. De ODZOB investeert in voldoende capaciteit met de juiste kwaliteit. Sinds 2019 geldt voor de omgevingsdiensten een nieuwe set van kwaliteitscriteria. De ODZOB moet nog onderzoeken of en wat er nodig is om hieraan te kunnen voldoen. Echter het verbeteren van de kwaliteit vraagt om meer dan dit; meer kennis, goede samenwerking, heldere processen en borging zijn allen noodzakelijk om te komen tot betere kwaliteit.

In 2019 hebben we daarom alle medewerkers trainingen gegeven met betrekking tot de omgangsvormen met de informatie (data en documenten) zoals wij die als ODZOB onder handen hebben. In totaal hebben wij 27 Squit-trainingen en 4 IZIS-trainingen gegeven. Naast de trainingen zijn we extra kwaliteitsmonitoring aan het opzetten. De extra kwaliteitsmonitoring zoals we die nu aan het ontwikkelen zijn, is gericht op drie onderdelen, namelijk:

- inhoudelijk, toegespitst op doorlooptijden, wel/niet halen van wettelijke termijnen, inhoudelijke afhandeling, werkvoorraad etc.
- data, toegespitst op de kwaliteit van de gegevens, zoals wel/niet vastgelegd in de locatiedossiers en omgevingsdossiers, die van toepassing zijn bij een inrichting.
- zaakdossiers, toegespitst op met name de vindbaarheid in IZIS en Squit en de volledigheid van documenten in een zaak. Bij deze categorie zijn met name ook de toepassing van de archief-eisen van belang.

Ook de collegiale toets die we in ODnl-verband uitvoeren is gericht op de professionalisering van de monitoring. Inmiddels hebben we een audit bij Omgevingsdienst Regio Utrecht en RUD Zuid-Limburg uitgevoerd. In september zullen deze omgevingsdiensten de ODZOB doorlichten.

Naar aanleiding van het Arena rapport "De Staat van het Mandaat" heeft het bestuur de ODZOB opdracht gegeven om de aanbevelingen uit het rapport uit te voeren. Het project is inmiddels opgestart en er zijn

intern suggesties gedaan voor actiepunten om aan de doelstelling van de aanbevelingen uit dit rapport te voldoen en tevens de ODZOB werkwijze te verbeteren. Naar verwachting resulteert dit project niet alleen in een efficiëntere werkwijze, maar ook tot een minder foutgevoelig proces waardoor een aanzienlijke kwaliteitsverbetering gerealiseerd kan worden.

Om in de toekomst nog betere informatie-uitwisseling te realiseren hebben we samen met de deelnemers een gezamenlijke aanbesteding VTH-systeem opgestart. Daarnaast werkt de ODZOB met de deelnemers aan goede (basis)registraties, onderdeel hiervan zijn afspraken over het gebruik van dezelfde zaaktypes. Tevens is de realisatie van een actueel regionaal inrichtingenbestand onderdeel van een goede informatievoorziening. Om deze reden zijn de ROK-inrichtingen allemaal ingelezen in ons VTH-systeem en zijn bij diverse gemeenten gevelcontroles uitgevoerd om het inrichtingenbestand te verbeteren. Daarnaast is in samenwerking met de deelnemers een voorstel voor het beheer van het inrichtingenbestand ingebracht in het OGP van 20 juni.

De ODZOB heeft in 2019 een inhoudelijke jaarrapportage afgeven over de VTH-taken. Deze jaarrapportage was ook toereikend om IBT te voorzien in hun informatiebehoefte. Met de deelnemers hebben we de jaarrapportage geëvalueerd om vanuit deze evaluatie verbeteringen door te voeren.

Tot op heden gebruikte de ODZOB Sesomweb om de voorschriften in onze vergunningen op te nemen. De ODZOB gaat in 2019 over naar de nieuwe Macro voor de LRSO-voorschriften, die via ODNL is geleverd. Per 1 juli zal de ODZOB ook overgaan naar 1 standaard toezichtbrief voor alle beleidsvelden. Daarnaast willen we in 2019 besluiten digitaal kunnen publiceren.

6.1.5 Vennootschapsbelasting

Zie toelichting paragraaf 3.6.

I. Bijlage: Realisatie en prognose baten

Baten per deelnemer

* bedragen x 1 €

Deelnemer	Begroting 2019 na wijziging I			Actuele prognose			Begroting 2019 na wijziging I t/m mei			Realisatie t/m mei 2019		
	Totaal taken	waarvan externe kosten	waarvan in rekening te brengen uren	Totaal taken	waarvan externe kosten	waarvan in rekening te brengen uren	Totaal taken	waarvan externe kosten	waarvan in rekening te brengen uren	Totaal taken	waarvan externe kosten	waarvan in rekening te brengen uren
Programma Dienstverlening												
Gemeente Asten	284.093	0	284.093	601.200	1.200	600.000	118.372	0	118.372	255.880	599	255.281
Gemeente Bergeijk	213.302	0	213.302	198.000	3.000	195.000	88.876	0	88.876	75.407	1.474	73.933
Gemeente Best	358.066	0	358.066	450.846	2.100	448.746	149.194	0	149.194	182.549	1.494	181.055
Gemeente Bladel	178.126	0	178.126	220.100	5.100	215.000	74.219	0	74.219	120.213	3.142	117.072
Gemeente Cranendonck	194.937	0	194.937	401.200	1.200	400.000	81.224	0	81.224	177.954	594	177.361
Gemeente Deurne	654.006	0	654.006	1.130.100	10.100	1.120.000	272.503	0	272.503	487.082	3.444	483.638
Gemeente Eersel	137.402	0	137.402	205.000	5.000	200.000	57.251	0	57.251	96.236	2.941	93.295
Gemeente Eindhoven	1.198.415	0	1.198.415	1.282.284	654	1.281.630	499.339	0	499.339	570.354	654	569.700
Gemeente Geldrop-Mierlo	205.902	0	205.902	204.322	2.000	202.322	85.793	0	85.793	100.029	1.016	99.013
Gemeente Gemert-Bakel	614.021	0	614.021	806.000	1.000	805.000	255.842	0	255.842	337.867	494	337.374
Gemeente Heeze-Leende	157.338	0	157.338	321.200	1.200	320.000	65.557	0	65.557	143.270	594	142.677
Gemeente Helmond	748.011	0	748.011	671.100	1.100	670.000	311.671	0	311.671	287.870	569	287.301
Gemeente Laarbeek	589.875	0	589.875	971.000	1.000	970.000	245.781	0	245.781	413.966	494	413.473
Gemeente Nuenen	179.753	0	179.753	190.401	2.000	188.401	74.897	0	74.897	85.085	1.927	83.158
Gemeente Oirschot	151.725	0	151.725	156.100	1.100	155.000	63.219	0	63.219	69.131	529	68.602
Gemeente Reusel/de Mierden	103.146	0	103.146	182.000	2.000	180.000	42.977	0	42.977	85.924	1.019	84.904
Gemeente Someren	543.331	0	543.331	751.000	1.000	750.000	226.388	0	226.388	314.783	494	314.289
Gemeente Son en Breugel	214.580	0	214.580	252.780	2.000	250.780	89.408	0	89.408	99.575	1.452	98.123
Gemeente Valkenswaard	134.154	0	134.154	251.100	1.100	250.000	55.898	0	55.898	103.117	529	102.589
Gemeente Veldhoven	243.346	0	243.346	284.256	7.000	277.256	101.394	0	101.394	154.677	6.727	147.950
Gemeente Waalre	61.422	0	61.422	95.500	500	95.000	25.593	0	25.593	39.867	494	39.374
Provincie Noord-Brabant	6.427.125	0	6.427.125	7.298.500	24.000	7.274.500	2.677.969	0	2.677.969	3.000.275	11.268	2.989.006
SUBTOTAAL werkprogramma's deelnemers	13.592.075	0	13.592.075	16.923.989	75.354	16.848.635	5.663.365	0	5.663.365	7.201.111	41.944	7.159.167
Raming deelnemers buiten werkprogr.	3.039.668	0	3.039.668	3.138.300	133.300	3.005.000	1.266.528	0	1.266.528	1.385.993	84.898	1.301.095
Coörd. ex-VVGB bedrijven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SUBTOTAAL deelnemers incl. extra opdrachten	16.631.743	0	16.631.743	20.062.289	208.654	19.853.635	6.929.893	0	6.929.893	8.587.104	126.842	8.460.262
Overige klantgroepen	1.255.809	0	1.255.809	821.772	13.000	808.772	523.254	0	523.254	436.237	59.200	377.037
Totaal baten Programma Dienstverlening	17.887.552	0	17.887.552	20.884.061	221.654	20.662.407	7.453.147	0	7.453.147	9.023.341	186.042	8.837.299
Programma Collectieve taken (vanaf begrotingswijziging 2)												
Programma Collectieve taken	1.271.186	136.030	1.135.156	1.296.186	339.500	956.686	529.661	56.679	472.982	580.559	109.143	471.416
Totaal baten Programma Collectieve taken	1.271.186	136.030	1.135.156	1.296.186	339.500	956.686	529.661	56.679	472.982	580.559	109.143	471.416
TOTAAL baten uit opdrachten	19.158.738	136.030	19.022.708	22.180.247	561.154	21.619.093	7.982.808	56.679	7.926.128	9.603.901	295.185	9.308.716

II. Bijlage: Specificatie realisatie baten t/m mei deelnemers buiten werkprogramma's

Realisatie baten deelnemers buiten werkprogramma

Deelnemer	Specificatie realisatie deelnemers buiten werkprogramma's t/m mei 2019		
	Totaal	waarvan externe kosten	waarvan in rekening te brengen uren
Deelnemers			
Gemeente Asten	50.905	3.163	47.742
Gemeente Bergeijk	7.888	741	7.147
Gemeente Best	107.656	4.086	103.570
Gemeente Bladel	24.939	784	24.155
Gemeente Cranendonck	152.507	820	151.688
Gemeente Deurne	18.006	958	17.048
Gemeente Eersel	7.014	0	7.014
Gemeente Eindhoven	83.748	10.193	73.555
Gemeente Geldrop-Mierlo	35.283	4.505	30.777
Gemeente Gemert-Bakel	134.717	3.865	130.852
Gemeente Heeze-Leende	21.153	2.436	18.717
Gemeente Helmond	47.822	4.622	43.200
Gemeente Laarbeek	31.562	3.066	28.496
Gemeente Nuenen	84.423	1.627	82.796
Gemeente Oirschot	25.268	1.955	23.313
Gemeente Reusel-de Mierden	15.514	665	14.849
Gemeente Someren	32.747	1.976	30.772
Gemeente Son en Breugel	31.683	1.220	30.463
Gemeente Valkenswaard	35.664	822	34.841
Gemeente Veldhoven	81.641	10.630	71.011
Gemeente Waalre	4.901	1.033	3.869
Provincie Noord-Brabant	350.950	25.731	325.219
Totaal	1.385.993	84.898	1.301.095

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 26 september 2019

Agendapunt 5.c

Vertrouwelijk Nee

Onderwerp (Regionale) aanbesteding VTH-applicatie

Beslispunten

1. In te stemmen met het benaderen van gemeenten om aan te sluiten bij de aanbesteding middels bijgevoegde collegebrief.
2. In te stemmen met het voorstel om deelnemers te verzoeken minimaal de variant van een ketenportaal en omgevingsregistratie aan te schaffen.
3. Kennis te nemen van de verdere procedure om te komen tot een gezamenlijke regionale aanbesteding van de VTH-applicatie.
4. In te stemmen met de besteding van uren en middelen (waarvan het grootste deel uit de bestaande begroting gefinancierd kan worden) voor de aanbesteding en implementatie van de VTH-applicatie zoals beschreven in deze nota.
5. In te stemmen met het voornemen om een eventueel resultaat van 2019 niet d.m.v. tariefcorrectie terug te laten vloeien naar de deelnemers, maar toe te voegen aan de algemene reserve opdat deze zo goed mogelijk op peil gebracht wordt om de onderstaande begrotingswijziging op te kunnen vangen.
6. In te stemmen met de bijgevoegde begrotingswijziging die benodigd is voor de dekking van het ontbrekende deel (€ 539.000,-) van de benodigde middelen en waarmee een beroep gedaan wordt op de algemene reserves waardoor deze mogelijk onder de minimum streefwaarde van € 1.200.000,- komt.
7. In te stemmen met het voornemen om na afsluiting van het boekjaar 2020 te bezien wat de status van de algemene reserve is, en aan de hand daarvan te beoordelen of tariefsaanpassing m.i.v. 2022 noodzakelijk is om de algemene reserve weer op peil te brengen.

Aanleiding

Op 6 april 2018 heeft het DB van de ODZOB verzocht te onderzoeken of een gezamenlijke aanbesteding van een VTH-processysteem (hierna te noemen: VTH-applicatie) met de bij de ODZOB aangesloten gemeenten mogelijk is. Hierop heeft een verkenning plaatsgevonden en hebben 20 gemeenten aangegeven hieraan te willen meewerken. Medewerkers van de deelnemende organisaties hebben in meerdere werkgroepen de functionele specificaties voor de gemeenschappelijk te gebruiken VTH-applicatie opgesteld. Ook zijn ter voorbereiding op de Omgevingswet de VTH-(keten) processen gezamenlijk uitgewerkt en is een projectstartarchitectuur (PSA) opgesteld.

Toelichting

De noodzaak om informatie uit te wisselen en te delen wordt steeds groter en ontwikkelingen zoals de Omgevingswet dwingen ons om onze VTH-informatievoorziening te standaardiseren, processen op elkaar af te stemmen en aan te sluiten op landelijke voorzieningen. Dit verbetert de dienstverlening aan de klant.

Bij alle betrokken partijen is er een gedeelde aanleiding voor samenwerking in de aanbesteding van een VTH-applicatie. De komst van de Omgevingswet (2021) leidt tot aanzienlijke veranderingen in het omgevingsrecht en daarmee ook tot grote aanpassingen in de inrichting en uitvoering van VTH-processen. Daarnaast zijn er meerdere deelnemers die volgens de regels uit de Aanbestedingswet moeten aanbesteden. Door de VTH-applicatie samen aan te besteden en kennis te bundelen kan niet alleen aanzienlijk bespaard worden op de implementatiekosten maar ook op de aanpassingen die noodzakelijk zijn in het kader van de Omgevingswet. Denk hierbij aan het voldoen aan een sterk verkorte termijn voor vergunningverlening of het creëren van een gelijke informatiepositie voor alle belanghebbenden. Daartoe zal de nieuwe VTH-applicatie collectieve componenten moeten bevatten voor ketensamenwerking en -uitwisseling en voor het delen van (VTH-)gegevens. Dit naast individuele componenten voor het vormgeven en ondersteunen van de eigen processen en documentverwerking.

Alle ketenpartners in de VTH-keten (o.a. provincie, ODZOB en gemeenten) zullen, om aan te kunnen sluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet, zaakgericht moeten gaan werken en van eenzelfde Zaaktypecatalogus gebruik moeten gaan maken. In de loop van 2020 wordt onderzocht of een voorstel voor gezamenlijk beheer aan het college voorgelegd kan worden.

Gezien de grootschalige voorbereidingen die nodig zijn (o.a. projecten zaakgericht werken, werken naar een gezamenlijke Zaaktypecatalogus, implementatie Omgevingswet), willen de deelnemers van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant deze investering zo efficiënt mogelijk doen en kort voor 1 januari 2021 aansluiten op de gemeenschappelijke VTH-informatievoorziening. Zodoende kan direct met een Omgevingswet-proof pakket worden gestart en is geen extra conversie nodig. Voor de gemeenten waarvoor aansluiten op 1 januari 2021 niet haalbaar is, bestaat de mogelijkheid om op een later tijdstip aan te sluiten, waarbij wel al de collectieve voorzieningen (omgevingsregistratie en ketenportaal) op die datum operationeel moeten zijn.

Beoogd effect

Beoogd resultaat van een gemeenschappelijke VTH-informatievoorziening in Zuidoost-Brabant is aansluiting op het DSO, een kwalitatief betere en efficiëntere taakuitvoering, betere informatie uitwisseling (AVG-proof), kostenbesparing en betere dienstverlening aan bedrijven en burgers. Tevens biedt het een betere mogelijkheid om na 2021 de verdere doorontwikkeling van de Omgevingswet en het DSO gezamenlijk in te zetten.

Argumenten en onderbouwing

1.1 Nu de scope, projectstartarchitectuur en Programma van Eisen (in concept) gereed zijn, is het van belang om de gemeenten te vragen of ze aan willen sluiten bij de aanbesteding van ODZOB.

Zodra duidelijk is welke gemeenten meedoen, kan de ODZOB hierover duidelijkheid bieden naar de leveranciers en kan de aanbestedingsprocedure worden gestart.

Om de colleges te informeren, is een collegebrief opgesteld waarin alles nog is toegelicht.

De collegebrief is als bijlage toegevoegd.

1.2 Om de deadline van 1-1-2021 te kunnen halen is een spoedige start van de aanbestedingsprocedure noodzakelijk.

Tijdens de inventarisatie in 2018 is reeds een planning opgesteld om te zorgen dat we tijdig aanbesteden en de deadline 1-1-2021 (start Omgevingswet) halen. We werken nog steeds volgens deze planning.

2.1 Een ketenportaal en omgevingsregistratie is noodzakelijk omdat dat de minimale vereisten zijn om op 1 januari 2021 conform de Omgevingswet te kunnen werken.

De Omgevingswet vraagt erom dat alle partners in de keten samen gaan werken en ervoor zorgen dat alle aanvragen digitaal kunnen worden verwerkt. Eén van de verbeterdoelen van de Omgevingswet is snellere besluitvorming. Daarom schrijft de wetgever vaker dan onder de huidige Wabo-wetgeving behandeling van aanvragen voor in de reguliere (beslistermijn: 8 weken) procedure. Dit betekent dat minder aanvragen in de uitgebreide (beslistermijn: 26 weken) procedure worden behandeld. Tevens

vraagt de Omgevingswet om het delen van informatie naar burgers. Daarvoor is het noodzakelijk dat er tenminste aan twee voorwaarden wordt voldaan:

- een gezamenlijk ketenportaal/samenwerkingsruimte, waar alle verzoeken en aanvragen terecht komen en waar alle betrokken ketenpartners hun gegevens uit kunnen halen/toe kunnen voegen. Dit zorgt voor een AVG-proof systeem om data en documenten tussen ketenpartners te delen. Dit past ook naadloos op de afspraken die we in de DVO hebben gemaakt. Op dit moment komt het voor dat (vertrouwelijke) documenten via We Transfer, e-mail en per post met elkaar worden gedeeld. Willen we AVG-proof zijn, is uitwisseling via een goed beveiligd geautomatiseerd systeem absolute noodzaak. Met de minimale variant voldoen we daaraan.
- een gezamenlijke en uniforme omgevingsregistratie waarin alle relevante gegevens betreffende een locatie of object worden vastgelegd. En waarbij ketenpartners van elkaars documenten, gegevens/informatie gebruik kunnen maken.

Ketenpartners als de politie en GGD moeten ook alle informatie krijgen om hun werk goed te kunnen doen. Dat kunnen we alleen realiseren als we als gemeenten en partners onderling de data delen en ter beschikking stellen. Om hieraan te kunnen voldoen, is het minimaal nodig om beide onderwerpen (ketenportaal en omgevingsregistratie) aan te besteden (minimale variant).

3.1 Daarmee kunt u alvast de voorbereidingen treffen die nodig om tot een gezamenlijke aanbesteding van het VTH-systeem te komen.

BIZOB en de inkoopafdeling van de gemeente Helmond (Helmond is niet aangesloten bij BIZOB) zijn gevraagd om de aanbesteding te gaan begeleiden. Beide hebben hiertoe hun medewerking toegezegd. De ODZOB treedt namens de deelnemers op als Regiepartner (aanbestedende dienst).

In de bijgevoegde collegebrief is de verdere procedure beschreven.

4.1 Voor de aanbesteding en implementatie van het VTH processysteem en DMS, bijbehorende opleiding en investering in deze systemen bij de ODZOB is in 2020 in totaal: 16.758 uur en € 225.000,- aan externe kosten nodig.

Een belangrijk deel daarvan kan de ODZOB uit eigen middelen financieren door optimaal gebruik te maken van de beschikbare bezetting en middelen. In de hierna volgende tabel is een opsomming gegeven van de benodigde en reeds beschikbare middelen.

Totaal benodigd 2020/nog te dekken 2020

	Totaal uren	Waarvan overhead medewerkers	Waarvan directen	Externe kosten (in euro's)
Aanbesteding	504 u.	204 u.	300 u.	
Gunning	13.694 u.	8.502 u.	5.192 u.	
Opleiding	2.560 u.	440 u.	2.120 u.	
Kosten impl. leverancier				150.000 €
Dubbele licentie kn.				75.000 €
Totaal benodigd	16.758 u.	9.146 u.	7.612 u.	225.000 €
Reeds gedekt in begroting 2020	12.638 u.	7.026 u.	5.612 u.	50.000 €
Nog te dekken	4.120 u.	2.120 u.	2.000 u.	175.000 €
Nog te dekken in euro's		364.000 €		175.000 €
Totaal te dekken €		539.000 €		

De benodigde middelen voor 2021 voor personeel en beheer worden geacht binnen de normale exploitatiebegroting voor 2021 gerealiseerd te kunnen worden.

5.1 Het Algemeen Bestuur heeft in het verleden ingestemd met een staffel van na te streven waarden van de algemene reserve van de ODZOB, waarbij de streefwaarden voor de algemene reserve bepaald worden door de omvang van de baten.

Bij de huidige prognose van de baten dient de algemene reserve volgens deze methodiek te liggen tussen € 1,2 mln. en 1,5 mln. euro. Wanneer de voorgestelde begrotingswijziging geaccordeerd wordt, zal zonder verdere maatregelen, de algemene reserve in 2020 onder het minimum gewenste niveau uit komen. Door een eventueel resultaat over 2019 (momenteel volgens de Berap geraamd op € 214.000,-) te zijner tijd niet terug te laten vloeien naar de deelnemers, maar toe te voegen aan de algemene reserve zal de algemene reserve zo goed mogelijk op peil gebracht worden om de onderhavige begrotingswijziging op te kunnen vangen.

6.1 Door in te stemmen met de voorgestelde begrotingswijziging kan het project doorgang vinden en kan de ODZOB voort met het project zonder direct een beroep te doen op de deelnemers voor een bijdrage.

7.1 Voorgesteld wordt om eerst het resultaat van 2019 en 2020 af te wachten en daarna pas te beoordelen wat de status van de algemene reserve is en te beslissen of tariefsaanpassing m.i.v. 2022 noodzakelijk is om de algemene reserve weer op peil te brengen.

De reden hiervoor is dat voorkomen dient te worden dat te snel en mogelijk onnodig naar het middel van tariefsverhoging gegrepen wordt. Mogelijk dat, hoewel dat op dit moment niet voorzien wordt, de resultaten over 2019 en 2020 van dien aard zijn dat de ODZOB op eigen kracht de algemene reserve weer op peil kan brengen.

Kanttekeningen en onderbouwing

1.1 Voor gemeenten die niet deelnemen heeft dit een aantal gevolgen.

Gevolgen wanneer gemeenten niet meedoen zijn:

- Als deelnemer van de ODZOB kan niet zo efficiënt worden samengewerkt als bestuurlijk is afgesproken;
- Om samen te werken zal alsnog in een koppeling moeten worden voorzien met de centrale voorziening om de ODZOB-informatie te delen c.q. uit te wisselen met de andere ODZOB-deelnemers. Voor de uitwisseling is het nodig om dezelfde zaaktypes/definities te gaan gebruiken;
- Het zelf operationeel blijven houden van een VTH-applicatie zal duurder zijn dan aansluiten bij het samenwerkingsverband. Daarbij wordt het VTH-systeem SquitXO na 1-1-2021 niet meer door de huidige leverancier ondersteund.

Indien niet alle ketenpartners ervoor zorgen dat ze op 1 januari 2021 een werkend ketenportaal en een gezamenlijke omgevingsregistratie hebben, wordt het wel lastig(er) om de verbeterdoelen die voor de Omgevingswet zijn geformuleerd, te behalen, omdat de ketensamenwerking veel moeizamer zal verlopen als iedereen in zijn eigen systemen blijft werken, helemaal als die van verschillende makelij zijn.

Waar dienen deelnemende gemeenten rekening mee te houden

De kosten voor aanschaf, implementatie en gebruik door de deelnemers zelf bestaan uit:

- Leverancierskosten (hosting/licentiekosten, en implementatiekosten (waaronder eenmalige investeringen);
- Centrale implementatiekosten van in ieder geval het gemeenschappelijk te gebruiken deel van de applicatie;
- Lokale kosten, dit betreft o.a. kosten voor lokale koppelingen en migratie van gegevens van 'oude' applicatie naar nieuwe, maar ook voor opleiding en implementatie. Deze kosten zijn situatie-afhankelijk en kunnen per deelnemer verschillen.

Een deel van de investeringen in de VTH-applicatie zijn investeringen die anders in de huidige applicatie geïnvesteerd hadden moeten worden vanwege de invoering van de Omgevingswet. De verwachting is dat de structurele kosten voor de gemeenschappelijke VTH-applicatie geheel of gedeeltelijk gedekt kunnen worden uit bestaande budgetten (ICT, Omgevingswet) en uit besparingen op licentiekosten (en beheerkosten) die de gezamenlijke VTH-applicatie oplevert. Gemeenten dienen rekening te houden met eenmalige implementatiekosten.

Er kan op dit moment nog geen kostenindicatie gegeven worden omtrent de precieze kosten voor de gemeenten, maar de ODZOB gaat zich inspannen om, mede op verzoek van de managers ICT/VTH van de gemeenten, snel een indicatie te krijgen bij gemeenten die een vergelijkbaar aanbestedingstraject achter de rug hebben.

Er doen naar verwachting meerdere leveranciers mee in de aanbesteding van de gemeenschappelijke VTH-applicatie. Onafhankelijk van welke leverancier uit het aanbestedingstraject komt, heeft dit gevolgen voor:

- huidige koppelingen en zaakgericht werken;
- conversie van data naar nieuwe applicatie;
- aanpassen werkprocessen VTH (RO-processen vallen buiten de scope van het project, maar er wordt in de aanbesteding nadrukkelijk gevraagd naar (toekomstige) verbinding met RO;
- gebruikers VTH: bouwen, milieu, APV,..... (opleidingen en nieuw draagvlak creëren voor nieuwe applicatie);
- beheerders (opleidingen).

Vervolg / Communicatie

Aan alle deelnemende gemeenten wordt verzocht om op basis van de aanbestedingsdocumenten aan te sluiten bij de aanbesteding van de ODZOB. Na besluitvorming van de individuele colleges in oktober - november 2019 start de aanbestedingsprocedure, gevolgd door de gunningsfase inclusief het uitvoeren van een Proof of Concept. In januari/februari 2020 wordt duidelijk welke leverancier als beste uit de aanbesteding komt.

De overeenkomst met de leverancier wordt voor vier jaar aangegaan. Daarna is er 2 keer een mogelijkheid om telkens met 3 jaar te verlengen.

Na afronding van de gunningsfase zal samen met de geselecteerde leverancier een implementatieplan opgesteld worden. Na het inrichten van de applicatie (eind 2020) sluiten de deelnemers (eventueel gefaseerd) op of vanaf 1 januari 2021 bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet aan.

Naar verwachting kan in het derde kwartaal van 2020 gestart worden met de (centrale) inrichting en zullen de deelnemers op 1 januari 2021 (of later als ze daarvoor kiezen) aansluiten.

BIZOB begeleidt de aanbesteding.

Bijlagen

- Collegebrief aanbesteding
- Aanvullende informatie aanbesteding

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

BESLUIT

Beslispunten :

1. In te stemmen met het benaderen van gemeenten om aan te sluiten bij de aanbesteding middels bijgevoegde collegebrief.
2. In te stemmen met het voorstel om deelnemers te verzoeken minimaal de variant van een ketenportaal en omgevingsregistratie aan te schaffen.
3. Kennis te nemen van de verdere procedure om te komen tot een gezamenlijke regionale aanbesteding van de VTH-applicatie.
4. In te stemmen met de besteding van uren en middelen (waarvan het grootste deel uit de bestaande begroting gefinancierd kan worden) voor de aanbesteding en implementatie van de VTH-applicatie zoals beschreven in deze nota.
5. In te stemmen met het voornemen om een eventueel resultaat van 2019 niet d.m.v. tariefcorrectie terug te laten vloeien naar de deelnemers, maar toe te voegen aan de algemene reserve opdat deze zo goed mogelijk op peil gebracht wordt om onderstaande begrotingswijziging op te kunnen vangen.
6. In te stemmen met onderstaande begrotingswijziging die benodigd is voor de dekking van het ontbrekende deel (€ 539.000,-) van de benodigde middelen en waarmee een beroep gedaan wordt op de algemene reserves waardoor deze mogelijk onder de minimum streefwaarde van € 1.200.000,- komt.

Overzicht van baten en lasten

Programma	Begroting 2020 primair			Begrotingswijziging I			Begroting na wijziging		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Directverkeering	20.271.714	14.371.858	5.899.856	0	0	0	20.271.714	14.371.858	5.899.856
Programma Collectieve taken	1.222.145	969.210	252.935	0	0	0	1.222.145	969.210	252.935
Totaal Programma's	21.493.859	15.341.068	6.152.791	0	0	0	21.493.859	15.341.068	6.152.791
Algemene dekkingsmiddelen	50.000	0	50.000	0	0	0	50.000	0	50.000
Overhead	0	6.112.792	-6.112.792	0	539.000	-539.000	0	6.651.792	-6.651.792
Heffing VVE	0	15.000	-15.000	0	0	0	0	15.000	-15.000
Bedrag onvoorzien	0	75.000	-75.000	0	0	0	0	75.000	-75.000
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	21.543.859	21.543.859	0	0	539.000	-539.000	21.543.859	22.082.859	-539.000
Toevoeging en onttrekking reserves									
Mutatie reserves	0	0	0	0	-539.000	539.000	0	-539.000	539.000
Totaal toevoeging en onttrekking aan reserves	0	0	0	0	-539.000	539.000	0	-539.000	539.000
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	21.543.859	21.543.859	0	0	0	0	21.543.859	21.543.859	0

7. In te stemmen met het voornemen om na afsluiting van het boekjaar 2020 te bezien wat de status van de algemene reserve is, en aan de hand daarvan te beoordelen of tariefsaanpassing m.i.v. 2022 noodzakelijke is om de algemene reserve weer op peil te brengen

Zo vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 26 september 2019.

M.J. van Schuppen
voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Aan de colleges van B&W
van de gemeentelijke deelnemers in de ODZOB

uw kenmerk	uw bericht van	ons kenmerk	datum
onderwerp		contactgegevens e-mail : h.verhagen@odzob.nl tel. : 06 159 65 462	

Geacht college,

Inleiding

In april 2018 heeft het Dagelijks Bestuur van ODZOB haar directie verzocht om een verkennend onderzoek te doen of een regionale opschaling van de aanbesteding van de Vergunning-, Toezicht- en Handhavingapplicatie (hierna te noemen: VTH-applicatie of VTH-systeem) die de ODZOB noodzakelijk in de markt moet zetten voor het borgen van haar eigen bedrijfsvoering, wenselijk en/of haalbaar is. In augustus 2018 is hiermee gestart.

De ODZOB heeft daarbij, tezamen met een vertegenwoordiging uit de ODZOB-gemeenten in verschillende werkgroepen, haar aanbestedingsstukken voorbereid en de mogelijkheden van opschaling verkend. Uit deze verkenning is naar voren gekomen dat er zeker kansen liggen als we gezamenlijk gaan optrekken bij deze aanbesteding. We hebben tenslotte allemaal de uitdaging om te komen tot een toekomstbestendige en kostenefficiënte applicatie voor een Omgevingswetbestendige invulling van onze VTH-taakstelling.

De noodzaak om informatie uit te wisselen en te delen wordt steeds groter en dwingt ons, met het oog op de Omgevingswet, om onze informatievoorziening te standaardiseren, processen op elkaar af te stemmen en aan te sluiten op landelijke voorzieningen.

Het aanbesteden van een gemeenschappelijke VTH-applicatie waar alle partijen in de keten gebruik van maken heeft een groot aantal voordelen. Zo zal informatie binnen de VTH-keten direct beschikbaar zijn en wordt het zaakgericht werken (conform Omgevingswet zaaktypen), dat randvoorwaardelijk is voor de samenwerking in het VTH-domein, ondersteund.

Daarmee wordt niet alleen de dienstverlening naar burgers en bedrijven verbeterd, maar het samenwerken met één voorziening levert ook synergie-effecten op zowel qua aanschaf (massa is kassa) als m.b.t. een mogelijk toekomstig gezamenlijk beheer.

Waarom meedoen met één gemeenschappelijke VTH-oplossing

De voordelen van een gezamenlijke VTH-applicatie zijn overduidelijk:

- op termijn verdere verbetering van de dienstverlening aan burgers en bedrijven;
- VTH-informatie eenvoudig, volledig en snel delen met alle ketenpartners, met name van belang in crisissituaties;
- werkuitwisseling faciliteren op een, qua privacy en overige aan dataverkeer gestelde strenge wettelijke eisen (o.a. AVG), verantwoorde manier;
- standaardiseren en harmoniseren van werkprocessen (waaronder één Zaaktypecatalogus voor alle ketenpartners die is voorbereid op de Omgevingswet) wat de efficiency en het dienstverleningsniveau kan verhogen;
- één centrale, duurzaam betrouwbare VTH-informatievoorziening die ook geraadpleegd kan worden door relevante partners (o.a. Provincie, GGD, Politie, VRBZO, Waterschappen, ...);
- verlaging van kosten door licenties in een groter volume af te nemen en mogelijke besparing op beheerkosten;
- gezamenlijk zetten we een belangrijke stap in de richting/ambitie die we in het Speelhuismanifest hebben afgesproken;
- de markt voor aanbieders voor een applicatie die we hier zoeken is zeer smal en de landelijke vraag zeer groot. Gezamenlijk aanbesteden vergroot mogelijk de kans op goede inschrijvingen van verschillende leveranciers zodat we wat te kiezen hebben.

Risico's van niet meedoen met één gemeenschappelijke VTH-oplossing zijn:

- Om, zoals de Omgevingswet gaat eisen, integraal samen te gaan werken zal er alsnog in een koppeling moeten worden voorzien met een centrale voorziening om de noodzakelijke informatie met elkaar te delen c.q. uit te wisselen. Dit geldt voor de communicatie met de andere ODZOB deelnemers en de andere samenwerkingspartners (GGD, Politie en VRBZO).
- Het zelf operationeel (blijven) houden van een VTH-Oplossing zal zeer waarschijnlijk duurder zijn dan aansluiten bij de regiobrede aanbesteding binnen het samenwerkingsverband.
- Voor veel partners en de ODZOB zelf geldt dat de huidige VTH-applicatie (SquitXO van Roxit) na 1-1-2021 niet meer door de leverancier zal worden ondersteund. Dat levert directe risico's op in de dienstverlening en bedrijfsvoering.

Voorgestelde procedure

Er is een krap tijdschema voorzien dat uitgaat van het starten van de aanbestedingsprocedure begin december 2019, gunning en proof of conceptfase in het voorjaar van 2020 en implementatie en conversie bij de ODZOB in het najaar van 2020. We werken toe naar een overeenkomst (contract voor 4 jaar met de mogelijkheid om met 2 maal 3 jaar te verlengen) met de te selecteren leverancier.

De ODZOB is aanbestedende dienst en dient op 1 januari 2021, bij het ingaan van de nieuwe Omgevingswet, de implementatie en conversie voltooid te hebben. De ODZOB is bereid individuele gemeenten op het moment dat zij instappen bij hun traject te begeleiden en kennis en kunde beschikbaar te stellen. BIZOB begeleidt de aanbesteding vanuit hun expertise.

Wij verzoeken uw college om voor 1 december a.s. aan te geven of u aan wilt sluiten bij de aanbesteding van een gemeenschappelijke VTH-applicatie .

Voor nadere informatie betreffende de inhoud van deze brief kunt u contact opnemen met de heer Huub Verhagen van de ODZOB, h.verhagen@odzob.nl 06 1596 54 62. Bij hem is ook aanvullende informatie beschikbaar zoals een voorbeeld van een collegevoorstel voor de aanbesteding en een concept programma van eisen.

Met vriendelijke groet,

Pieter van der Stek
Voorzitter stuurgroep aanbesteding VTH

Bijlage(n): -

Aanvullende informatie gezamenlijke aanbesteding VTH procesapplicatie

De komst van de Omgevingswet op 1 januari 2021 wordt door velen gezien als de grootste stelselwijziging sinds de herziening van de grondwet door Thorbecke in 1848. Niet alleen wordt van gemeenten gevraagd om de basishouding bij een aanvraag van een vergunning te veranderen (nu wordt een vergunningaanvraag getoetst aan bestaande wet- en regelgeving en als deze strijdig daarmee is, wordt de aanvraag afgewezen; met de komst van de Omgevingswet moet samen met de aanvrager onderzocht worden hoe de aanvraag wel gehonoreerd zou kunnen worden), ook de termijnen waarbinnen op een aanvraag moet worden beslist worden aanzienlijk ingekort.

Om vooral dat laatste te kunnen realiseren, is aanpassing van de huidige VTH-werkwijze noodzakelijk. Door niet alleen volledig digitaal te gaan werken (nu komt het nog voor dat stukken die voor de beoordeling van een aanvraag noodzakelijk zijn, niet digitaal verstuurd worden, maar in een envelop persoonlijk worden afgeleverd), maar ook alle bij het vergunningverleningsproces betrokken partijen direct toegang tot en inzicht in het dossier te geven, is tijdig verlenen van de aangevraagde vergunning mogelijk.

De ontwikkeling van de Omgevingswet is een logisch gevolg van ontwikkelingen van de afgelopen decennia. Problemen vereisen steeds vaker een integrale benadering, duurzaamheid begint in steeds meer beleidsvelden een thema te worden en er is een groeiende behoefte om maatwerk toe te passen in provinciaal en gemeentelijk beleid.

De systemen die we met zijn allen op dit moment gebruiken zijn op 1 januari 2021 verouderd en worden in 17 van de 20 gemeenten vanaf die datum niet meer technisch ondersteund. Dat betekent dat iedere gemeente, maar ook de ODZOB (de veiligheidsregio en de gemeente Eindhoven hebben hun nieuwe systeem al aanbesteed) op zoek moeten naar een nieuwe VTH-applicatie.

Iedere ketenpartner kan ervoor kiezen om dat op eigen houtje te gaan doen, maar het gevaar is groot dat er geen leverancier zal zijn die op zo'n individuele aanbesteding in zal schrijven. De gemeente Winterswijk (bijna 29.000 inwoners) heeft dat recentelijk aan den lijve ervaren toen bleek dat het veel moeite kostte om überhaupt inschrijvingen te krijgen en ook bij de aanbesteding van de gemeente Eindhoven heeft slechts 1 leverancier een aanbieding gedaan. De VNG heeft recentelijk een marktverkenning uit laten voeren en daarin geven de leveranciers zelf ook aan dat het voor hen onmogelijk is om op iedere individuele aanbesteding in te gaan. Ook zij pleiten voor gezamenlijke aanbestedingen.

Samen met elkaar optrekken bij de aanbesteding van een VTH-applicatie past bij de ambities van deze (Brainport) regio en is ook vervat in het Speelhuismanifest dat recentelijk door de directeurs van de 21 regiogemeenten is omarmd. Daarnaast vergroot het de kans op meerdere inschrijvende leveranciers waardoor er daadwerkelijk iets te kiezen is en ervaringen uit andere vergelijkbare aanbestedingen leren dat gezamenlijk aanbesteden ook een aanzienlijke financiële besparing op kan leveren.

Toch levert gezamenlijk aanbesteden ook een aantal uitdagingen op voor zowel gemeenten als voor leveranciers.

Voor gemeenten betekent het onder andere dat **zaakgericht werken** uniform moet worden uitgevoerd (er zal gewerkt moeten gaan worden met 1 gezamenlijke zaaktypecatalogus (ZTC)). Op dit moment zijn er veel verschillen in de mate waarin zaakgericht wordt gewerkt en het aantal zaaktypen dat wordt gehanteerd. Ook zullen producten en diensten explicieter moeten worden benoemd en meer op elkaar moeten zijn afgestemd (PDC). Dat is op dit moment nog zeker niet het geval. Daar zal de komende maanden intensief aan moeten worden gewerkt. Omdat we in de afgelopen maanden goede ervaringen met het werken in werkgroepen hebben opgedaan (de piketpalen voor deze aanbesteding, alsmede de projectstartarchitectuur zijn tot stand gekomen door het werken in werkgroepen waarin alle ketenpartners waren vertegenwoordigd), zullen ook bovengenoemde uitdagingen in werkgroepen met vertegenwoordigers van alle partners worden op- en aangepakt.

Gemeenten moeten ervoor zorgen dat aanvragen op 1-1-2021 digitaal kunnen worden verwerkt en in een gezamenlijke samenwerkingsruimte terecht komen.

Van leveranciers wordt gevraagd om ervoor te zorgen dat hun VTH-applicatie gekoppeld kan worden met alle systemen die binnen de verschillende gemeenten operationeel zijn (o.a. zaakstelsel en DMS), dat iedere gemeente tijdig gebruik kan maken van de nieuwe VTH-applicatie en dat er voldoende ondersteuning kan worden geleverd bij de implementatie en conversie naar de nieuwe VTH-applicatie.

Een andere wijziging die op ons afkomt is de wens van alle ketenpartners (gemeenten, VRBZO, GGD en politie) om op een uniforme wijze alle informatie die van een locatie bekend is, vast te leggen en zichtbaar te maken (omgevingsregistratie). Dat vraagt van iedere ketenpartner dat op dezelfde plek of in hetzelfde dossier alle relevante informatie beschikbaar gesteld wordt en toegankelijk is voor die partner voor wie die informatie onontbeerlijk is.

Hoe zit dat nu precies met die gezamenlijke aanbesteding? Is er voor individuele gemeenten nog wat te kiezen (couleur locale) of is het straks een grote eenheidsworst en is het een kwestie van stikken of slikken?

Duidelijk is dat ODZOB aan moet gaan besteden. De accountant heeft dat vastgesteld. Het DB van ODZOB heeft daarop aangegeven dat ze onderzocht wil zien of meerdere gemeenten zich in dezelfde situatie bevinden. Een rondgang van de projectleider die verantwoordelijk is voor de aanbesteding van de ODZOB heeft opgeleverd dat niet iedere gemeente van mening is dat ze een nieuwe VTH-applicatie zou moeten aanbesteden.

De ODZOB streeft naar een contractduur van 10 jaar (eerste contract van 4 jaar met 2 maal de mogelijkheid om met telkens met 3 jaar te verlengen). Kijkend naar de jaarlijkse investering die dit bij de ODZOB betekent (€ 104.000,00 per jaar), komt de ODZOB ruim boven de bovengrens die de aanbestedingswet van 2012 aangeeft (221.000,00 euro totale contractwaarde).

Met een totale contractduur van 10 jaar zal dit voor alle gemeenten gaan gelden.

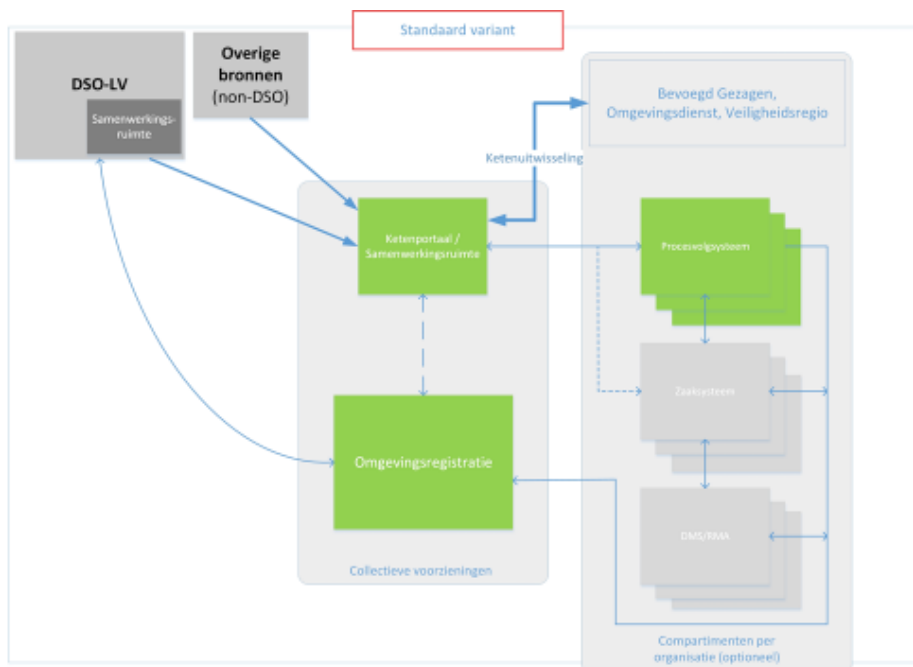
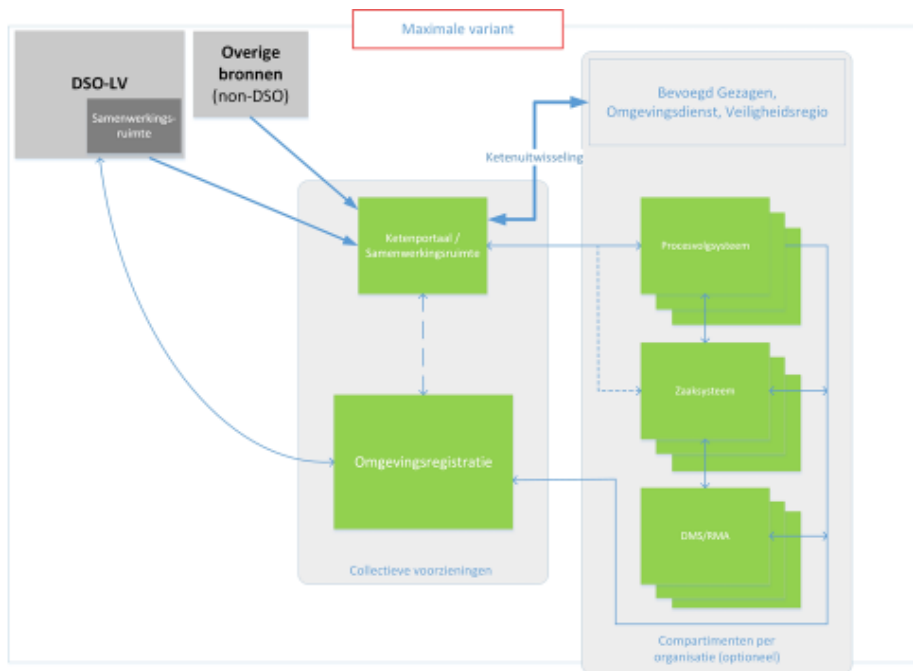
De ODZOB gaat op zeker 2 terreinen aanbesteden: milieu en bouwen, maar omdat een groot aantal gemeenten heeft aangegeven interesse te hebben in een verkenning naar een gezamenlijke aanbesteding, is het idee ontstaan om veel breder uit te gaan vragen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan: modules voor APV, Drank en Horeca, bijzondere wetten, evenementen, parkeren, maar ook RO etc.. Kortom: er zijn veel meer domeinen waarvan de gegevens in één applicatie vast kunnen worden gelegd en aan anderen ter beschikking kunnen worden gesteld dan alleen voor milieu en bouwen.

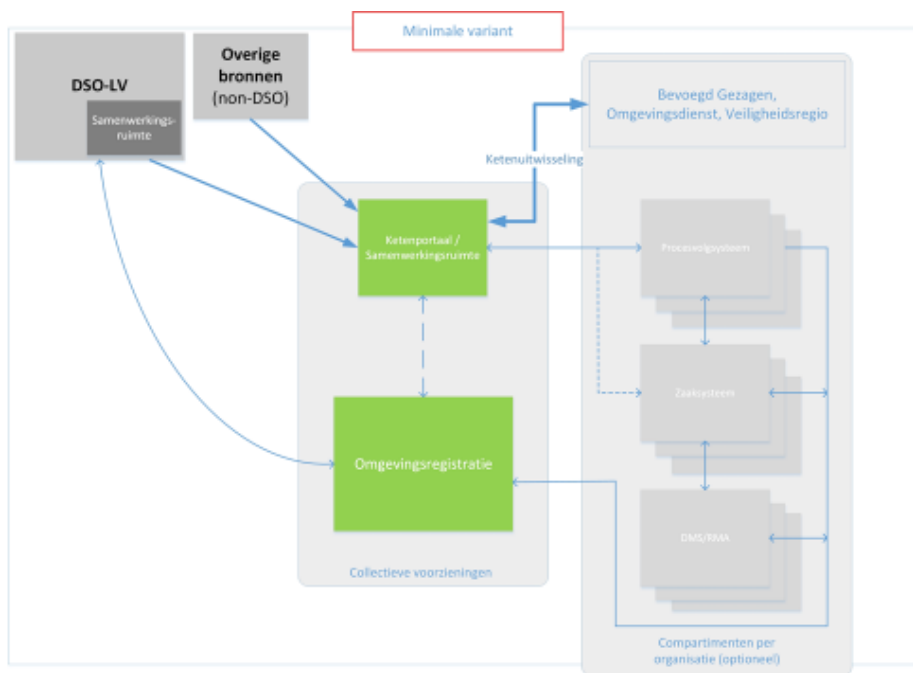
Iedere gemeente is vrij om hier een eigen keuze in te maken en bepaalt zelf welke modules zij af wil nemen.

Niet iedere gemeente zal hetzelfde tempo kunnen hanteren bij de voorbereidingen op de nieuwe Omgevingswet. Daar is begrip voor **en iedere gemeente kan zelf het moment kiezen waarop ze op de nieuwe VTH-applicatie wil worden aangesloten. Voorwaarde is wel dat iedere gemeente op 1 januari 2021 minimaal de omgevingsregistratie en het ketenportaal operationeel heeft.**

Daarnaast is het niet noodzakelijk dat iedere gemeente een VTH-applicatie aanbesteedt. Er is in onze regio 1 gemeente die het zaakstelsel zo heeft ingericht dat dat zaakstelsel het beperkte aantal vergunningaanvragen die die gemeente jaarlijks krijgt, af kan handelen.

Globaal kan gesteld worden dat er een drietal aanbestedingsvarianten zijn.

Om aan de eisen van de nieuwe Omgevingswet (samenwerkingsruimte) en de wens van de ketenpartners (omgevingsregistratie) te kunnen voldoen, is aanbesteden van de **minimale** variant noodzakelijk.

De gemeenten die nu al werken met een VTH-applicatie (SquitXO van Roxit of Key2vergunningen van Centric) overwegen om de **standaard** variant aan te besteden.

Omdat de ODZOB naast een nieuwe VTH-applicatie ook op zoek moet naar een nieuw zaakstelsel, zal de ODZOB voor de **maximale** variant kiezen.

Ruimtelijke Ordening (RO) wordt op dit moment nog niet uitgevraagd. Wel zal bij de aanbesteding een eis zijn dat de nieuwe VTH-applicatie zich in de toekomst ook met RO zal kunnen verbinden, zodat ook die data in de omgevingsregistratie geladen kunnen worden.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

2018: Verkenning levert op dat 20 gemeenten willen participeren
 Jan en augustus 2019: Managers gemeenten ingelicht
 Maart 2019: DB en AB ingelicht over start traject gezamenlijke aanbesteding
 Deelnemers participeren ook in de werkgroepen, niet alleen halen!
 Stuurgroep gevormd (wethouders Heeze-Leende, Helmond, Waalre en Veldhoven)
 Scope (gestart maart) eerst (product in april opgeleverd)
 Daarna Architectuur en Functioneel (0.5 versie PSA opgeleverd juli)

Hoe ziet het vervolg traject eruit?

Goedkeuring colleges van B&W (najaar 2019)
 Aanbesteding in de markt zetten (december 2019)
 Gunning (begin 2020)
 Proof-of-concept (voorjaar 2020)
 Inrichting & migratie (vanaf najaar 2020 of eerder)
 1 januari 2021 startklaar

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 26 september 2019

Agendapunt : 5.d

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Controleprotocol

Beslispunten :

1. Vast te stellen het Controleprotocol Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2019.

Aanleiding

De Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant schrijft voor dat het Algemeen Bestuur (AB) de accountant aanwijst voor de controle van de jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en een verslag van bevindingen. In uw vergadering van 28 juni jl. 2018 heeft u ingestemd met de benoeming van Ernst & Young accountants als accountant voor de boekjaren 2018, 2019 en 2020, met een optie tot verlenging van 1 jaar.

In uw vergadering van oktober 2017 heeft u de Controleverordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018 vastgesteld. In deze verordening is onder meer vastgesteld dat het AB jaarlijks een controleprotocol vaststelt.

Toelichting

In een controleprotocol worden zaken nader geregeld ter voorbereiding op en ter ondersteuning van de accountantscontrole.

Voorliggend controleprotocol bevat nadere aanwijzingen voor de accountant betreffende de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normenstelling en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. Ten opzichte van de vorige versie van dit protocol zijn de goedkeuringstoleranties in overeenstemming gebracht met de begrotingscijfers voor 2019. Verder is waar nodig het normenkader dat in de bijlage van het controleprotocol is opgenomen geactualiseerd.

Beoogd effect

Met dit controleprotocol wordt beoogd dat de verwachtingen tussen de accountant en het Algemeen Bestuur omtrent de uit te voeren controle over en weer helder zijn.

Argumenten en onderbouwing

n.v.t.

Kanttelingen en onderbouwing

n.v.t.

Financiën / Personeel

n.v.t.

Vervolg / Communicatie

Na vaststelling zal dit protocol vóór aanvang van de (interim-)controle aan de accountant aangeboden worden.

Bijlagen

- Controleprotocol Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2019

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

BESLUIT

Vast te stellen het Controleprotocol Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2019.

Zo vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
d.d. 26 september 2019.

M.J. van Schuppen
voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

CONTROLEPROTOCOL OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT 2019

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole op de jaarrekening moet het Algemeen Bestuur een aantal zaken nader regelen, hetgeen op hoofdlijnen plaatsvindt in dit controleprotocol. Object van controle in dit protocol is de jaarrekening van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant (ODZOB) en daarmee tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door de ODZOB.

1.2 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de ODZOB.

1.3 Wettelijk kader

Artikel 59 van de Wet op gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat de artikelen 190 tot en met 219 van de Provinciewet "overeenkomstig van toepassing zijn". Artikel 217 Provinciewet schrijft voor dat het Algemeen Bestuur (AB) één of meer accountants aanwijst als bedoeld in artikel 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in artikel 201 Provinciewet bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant geeft het AB nadere aanwijzingen voor de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties, alsmede welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van de rechtmatigheidscontrole zijn. Met dit controleprotocol is invulling gegeven aan het te hanteren normenkader.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)

Zoals in de financiële verordening is voorgeschreven zal de controle van de jaarstukken, zoals uitgevoerd door de (door het AB benoemde) accountant, gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- Het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
- Het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties;
- Het in overeenstemming zijn van de door het Dagelijks Bestuur (DB) opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 190 Provinciewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- De inrichting van het financiële beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- De verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 217, lid 6 Provinciewet, Besluit accountantscontrole decentrale overheden

(Bado), alsmede de Handleiding Regelgeving Accountancy (NBA) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statistische deelwaarnemingen en extrapolaties.

3.1 Goedkeuringstoleranties

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor oordeelsvorming door de gebruikers wordt beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is de basis van de af te geven controleverklaring.

In de volgende tabel zijn de percentages voor de berekening van de te hanteren goedkeurings-toleranties opgenomen. Deze percentages komen overeen met het wettelijk minimum zoals opgenomen in het Bado.

Goedkeuringstolerantie	Strekking controleverklaring			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	-

De genoemde percentages worden steeds genomen van de totaal begrote lasten, na laatste begrotingswijziging.

In de begroting 2019 van de ODZOB is het volgende lastentotaal opgenomen: € 19,2 miljoen (na begrotingswijziging 1)

Dit betekent voor de goedkeuringstoleranties in:

Maximaal toegestaan bedrag aan fouten: € 192.000,-
Maximaal toegestaan bedrag aan onzekerheden: € 576.000,-

De definitief geldende toleranties worden bepaald aan de hand van de begroting na laatste wijziging.

3.2 Rapporteringstoleranties

Naast de goedkeuringstolerantie wordt de rapporteringstolerantie onderkend. De rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de

goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen.

Voor de rapporteringstolerantie stelt het AB als maatstaf dat de accountant elke fout of onzekerheid boven € 50.000,- rapporteert, die hij in het kader van de uitvoering van de accountantscontrole signaleert.

Via een aparte bijlage bij de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over specifieke uitkeringen (artikel 58a BBV), voor zover voor de ODZOB van toepassing. In het kader van Single Information Single Audit (SiSa) zijn door het Ministerie van BZK rapporteringstoleranties voorgeschreven ten aanzien van de geconstateerde fouten bij deze specifieke uitkeringen.

Dit houdt in dat de accountant alle geconstateerde tekortkomingen en onzekerheden zal rapporteren die afzonderlijk op regelingsniveau de voorgeschreven rapporteringstolerantie overtreffen. Dit in aanvulling op de eerder door het Algemeen Bestuur vastgestelde rapporteringstoleranties. Op dit moment ontvangt de ODZOB geen specifieke uitkeringen.

4. Begrip rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen "in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving".

In het kader van de rechtmatigheidscontrole kunnen negen rechtmatigheidscriteria worden onderkend:

1. Het begrotingscriterium,
2. het voorwaardencriterium,
3. het misbruik en oneigenlijk gebruikscriterium,
4. het calculatiecriterium,
5. het valuteringscriterium,
6. het adresseringscriterium,
7. het volledigheidscriterium,
8. het aanvaardbaarheidscriterium,
9. het leveringscriterium.

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer zal extra aandacht besteed moeten worden aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

- I. Het begrotingscriterium;
- II. Het voorwaardencriterium;
- III. Het misbruik en oneigenlijk gebruikscriterium (M&O);

Hierna worden de drie criteria nader toegelicht.

I. Begrotingscriterium

Als blijkt dat de gerealiseerde lasten zoals weergegeven in de jaarrekening hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is - voor zover het de begrotingsoverschrijdingen betreft - mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven. De overschrijding

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van het AB zoals geregeld in de Gemeenschappelijke Regeling en Financiële Verordening. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het AB geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen of respectievelijk welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan het Algemeen Bestuur.

De begrotingsrechtmatigheid dient beoordeeld te worden op het totaal van de begroting en niet per programma.

Bij de controle op het begrotingscriterium geldt het volgende afwegingskader. Daarbij geldt dat het woord "passend" aangeeft dat de desbetreffende last past binnen het door het Algemeen Bestuur geformuleerde beleid.

Oorzaak begrotingsoverschrijding	Weging Algemeen Bestuur	Aanvullende voorwaarde
Fout in de begroting	Onrechtmatig	
Onjuist begrotingsjaar	Onrechtmatig	
Passende hogere lasten én baten (direct gerelateerde opbrengsten)	Niet onrechtmatig	Mits afdoende toegelicht in de jaarrekening
Passende hogere lasten, welke reeds tijdig tussentijds zijn gesignaleerd	Niet onrechtmatig	Mits als zodanig tussentijds door het Dagelijks en Algemeen Bestuur geaccordeerd
Passende hogere lasten, niet tijdig gesignaleerd vanwege ontbrekende informatie van derden en vanwege het optreden van calamiteiten	Niet onrechtmatig	Mits afdoende toegelicht in de jaarrekening en/of als risico/onzekerheid vermeld in de begroting
Passende hogere lasten, abusievelijk niet tijdig gesignaleerd	Onrechtmatig	
Niet passende lasten, geld is anders besteed dan door het Algemeen Bestuur is bedoeld	Onrechtmatig	
Bij later onderzoek zijn fouten uit het verleden gesignaleerd	Niet onrechtmatig	Mits afdoende toegelicht in de jaarrekening en door de accountant als zodanig gerapporteerd
Hogere lasten vanwege duurdere investeringen	Onrechtmatig 1)	
Hogere incidentele baten die zijn aangewend ter dekking van niet passende lasten	Onrechtmatig	

1) Uitsluitend onrechtmatig in jaar van ontstaan

II. Voorwaardencriterium

Besteding en inning van gelden door de omgevingsdienst zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wet- en regelgeving (Algemene verbindende voorschriften van de Europese Unie, formele wetten, algemene maatregelen van bestuur, ministeriële regelingen, besluiten van het Algemeen Bestuur, verordeningen, richtlijnen, protocollen en dergelijke met een wettelijke grondslag en jurisprudentie).

De gestelde voorwaarden hebben over het algemeen betrekking op:

- de omschrijving van de doelgroep respectievelijk het project;
- de heffing- en/of declaratiegrondslag;
- normbedragen;
- de bevoegdheden;
- het voeren van een administratie;
- het verkrijgen en bewaren van bewijsstukken;
- aan te houden termijnen besluitvorming, betaling, declaratie e.d.;
- recht, hoogte en duur.

De precieze invulling verschilt per wet respectievelijk regeling respectievelijk verordening.

III. Het misbruik en oneigenlijk gebruikscriterium (M&O-criterium)

Een gemeenschappelijke regeling dient misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. De aard van de activiteiten van de ODZOB maakt dat het vaststellen van het beleid hieromtrent in een specifieke nota niet passend is. Misbruik en oneigenlijk gebruik wordt voorkomen door in de verschillende regelingen en procedures passende maatregelen te voorzien. Voor bestaande procedures en interne controlemaatregelen op de naleving daarvan moet worden getoetst in hoeverre deugdelijke maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik zijn genomen.

5. Reikwijdte van de accountantscontrole bij de rechtmatigheidstoetsing

De accountantscontrole op rechtmatigheid voor het kalenderjaar waar dit protocol betrekking op heeft maakt gebruik van het normenkader (bijlage 1) dat in dit controleprotocol is vastgelegd.

Het normenkader omvat de voor de accountantscontrole relevante regelgeving van hogere overheden en van de ODZOB zelf en is limitatief gericht op:

a. De naleving van wettelijke kaders

Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.

Voorbeelden van deze zgn. externe wetgeving zijn:

- Algemene verbindende voorschriften van de EU, zoals de Europese Aanbestedingsrichtlijnen;
- wet- en regelgeving waarin nadere voorschriften zijn opgenomen inzake specifieke uitkeringen en subsidies vanuit de EU, het Rijk en andere subsidieverstrekkende instanties;
- fiscale en sociale wet- en regelgeving die door gemeenschappelijke regelingen moeten worden nageleefd;
- overige algemene wet- en regelgeving, zoals AWB (i.v.m. subsidiebepalingen) en Bezoldigingswetten en -besluiten;
- Gemeente- en Provinciewet;
- wetgeving en regelgeving die inrichtingsvereisten voorschrijven (voorbeeld BBV);

- specifieke wet- en regelgeving ten behoeve van de eigen taakuitvoering.

b. De naleving van de eigen kaders van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant:

Voorbeelden van deze zogenaamde interne kaders zijn:

- begroting;
- financiële verordening;
- controleverordening.

De accountantscontrole richt zich niet op het eigen inkoopbeleid van de ODZOB. Het eigen inkoopbeleid maakt geen deel uit van het normenkader.

In bijlage 1 van dit protocol is een overzicht van deze specifieke kaders opgenomen.

c. Single information single audit (SiSa)

Ingaande 2007 is het principe van Single information single audit ingevoerd voor bijna alle specifieke uitkeringen van het Rijk. Voor SiSa-verantwoordingen gelden veelal specifieke toetsingsvoorwaarden. Voor zover deze deel uitmaken van de jaarrekening zijn ook de bepalingen zoals vermeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol van toepassing. In de Circulaire SiSa van het Ministerie van BZK is nadere regelgeving verstrekt over de wijze van verantwoorden over specifieke uitkeringen.

d. In beginsel geen besluiten van het Dagelijks Bestuur

Indien en voor zover bij de accountantscontrole materiële financiële onrechtmatige handelingen worden geconstateerd, worden deze in de rapportage en oordeelsweging uitsluitend betrokken indien en voor zover het door het AB of hogere overheden vastgestelde regels betreft.

Met andere woorden: interne regels van het DB naar de ambtelijke organisatie c.q. besluiten van het DB vallen daar in beginsel buiten. Voor zover de interne regels een noodzakelijke uitwerking zijn van Rijks- of door het AB vastgestelde regelgeving en de besluiten financiële gevolgen hebben, worden besluiten van het DB wel in de controle van de rechtsmatigheid betrokken. Voorts kan een afwijking van deze lagere regelgeving passend zijn binnen de uitvoering van hogere besluiten. Het is (over het algemeen) aan het DB om een oordeel te vellen over de geconstateerde afwijkingen van lagere interne regels.

6. Rapportage door de accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant, zoals hierna in het kort weergegeven, als volgt:

Interim-controle

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd.

Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Provinciewet wordt omtrent de jaarrekeningcontrole een verslag van bevindingen uitgebracht aan het AB en in afschrift aan het DB. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.). Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen.

De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de omgevingsdienst gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. De controleverklaring is bestemd voor het AB, zodat deze de door het DB opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Bijlage 1: Normenkader voor de rechtmatigheidscontrole

In deze bijlage is een inventarisatie gegeven van de in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij de ODZOB relevante algemene wet- en regelgeving. Indien nodig zal de ODZOB ter verdere implementatie van de uitvoering van deze algemene wet- en regelgeving eigen verordeningen en/of beleidsregels opstellen waarmee een nadere invulling wordt gegeven voor de lokale uitvoering van het daaraan verbonden financiële beheer. Al deze regelingen zullen in het kader van de rechtmatigheid worden getoetst voor zover deze door het AB zijn vastgesteld en een externe werking hebben. Met de in dit normenkader gepresenteerde inventarisatie wordt een minimumkader geboden voor de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole.

Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van rechtmatigheidscontrole

Externe regelingen:

- Grondwet;
- Burgerlijk Wetboek;
- Algemene Wet Bestuursrecht;
- Wet gemeenschappelijke regelingen;
- Gemeentewet;
- Provinciewet;
- Besluit begroting en verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV);
- Fiscale wetgeving;
- Wet financiering decentrale overheden (Fido);
- Europese aanbestedingsrichtlijnen;
- Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- Wet BIBOB;
- SISA-protocol;
- Ambtenarenwet;
- Sociale verzekeringswetten;
- Arbeidsomstandighedenwet;
- CAO gemeenten, CAR/UWO, IKB;
- Wet milieubeheer;
- Wet bodembescherming;
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT);
- Wet openbaarheid van bestuur en alle krachtens deze wetgeving vastgestelde AMvB's;
- Overige in de gemeenschappelijke regeling van de ODZOB en de jaarprogramma's voor de gemeenten en provincie opgenomen wetten en verordeningen waarvan de uitvoering is opgedragen aan de ODZOB;
- Kadernota rechtmatigheid 2017 (Commissie BBV);
- Wet op de omzetbelasting;
- Wet Markt en Overheid;
- Algemene Verordening Gegevensbescherming;
- Wet Modernisering Vpb-plicht voor overheidsondernemingen;
- Pensioenwetgeving;
- Regeling Schatkistbankieren decentrale overheden;

- Wet hof;
- Aanbestedingswet.

Interne Regelingen en kaders:

- Gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2015;
- Financiële verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2019;
- Controleverordeningen Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018;
- Treasurystatuut Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018;
- Begroting 2019 (incl. begrotingswijzigingen);
- Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement ODZOB 2018;
- Nota beleidsregels reserves & voorzieningen Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018;
- Sociaal Beleidskader (SBK), geldend voor de 3 omgevingsdiensten, waarin de kaders staan opgenomen voor verlof, ambtsjubilea, reiskosten);
- Consignatieregeling (vastgesteld in DB 4 oktober 2013);
- Werktijdenregeling, vastgesteld en van kracht met ingang van 1 januari 2015;
- Integriteitsbeleid;
- Mandaatregeling;
- Adviesnota salarisregeling hoofdstuk 3 CAR/UWO en beloningsbeleid ODZOB.

Opmerking: Interne regelgeving t.a.v. het eigen inkoopbeleid behoort niet tot het normenkader.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 26 september 2019

Agendapunt : 6.a

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Aansluiten bij de werkgeversvereniging gemeentelijke gemeenschappelijke regelingen

Beslispunten :

1. Te besluiten lid te worden van de werkgeversvereniging voor gemeentelijke gemeenschappelijke regelingen;
2. Te besluiten dat, vanwege de specifieke situatie, hiervoor geen bedenkingen procedure zal worden gevolgd via de gemeenteraden en provinciale staten.

Aanleiding

Door de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) gaat voor de medewerkers van de ODZOB (net als voor medewerkers bij gemeenten) op 1 januari 2020 het 'normale' private arbeidsrecht gelden. Tot nu toe was de ODZOB via een aansluitovereenkomst aangesloten bij de VNG, zodat de CAR/UWO van toepassing was op de medewerkers. De VNG is de werkgeversvereniging voor gemeenten die de onderhandelingen gaat voeren c.q. voert namens de werkgevers met de vakbonden over de (nieuwe) Cao gemeenten.

Gemeenschappelijke regelingen kunnen geen lid zijn van de VNG. Dit betekent dat zij geen stemrecht hebben en dus geen invloed kunnen uitoefenen op het proces van Cao-onderhandelingen. Volgens de wet Cao zijn werkgevers die een Cao vrijwillig volgen ongebonden werkgevers. Dit zou betekenen dat na 1 januari 2020 niet alle bepalingen uit de Cao gemeenten op de ODZOB van toepassing zijn.

Deze situatie is ongewenst en het systeem van een aansluitovereenkomst werkt dus niet langer onder het stelsel van het arbeidsrecht. Om deze ongewenste situatie op te heffen en een juridische solide basis te maken voor de arbeidsvoorwaarden binnen gemeenschappelijke regelingen richt de VNG een nieuwe werkgeversvereniging op voor gemeentelijke gemeenschappelijke regelingen. Voorgesteld wordt lid te worden van deze werkgeversvereniging.

Toelichting

Er komt naast de Cao gemeenten een Cao voor gemeentelijke gemeenschappelijke regelingen (GGR). De nieuwe werkgeversvereniging gaat deze Cao-onderhandelingen voeren. Het streven is dat deze Cao gelijk zal zijn aan de Cao gemeenten. Vanuit het oogpunt van onderlinge personeelsmobiliteit zijn eenduidige arbeidsvoorwaarden voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen nog steeds van belang.

Beoogd effect

Het lidmaatschap van de nieuwe werkgeversvereniging heeft de volgende voordelen:

1. Het voorkomt intreden overgangsrecht Wnra, waarbij er geen enkele Cao van toepassing is;
2. De nieuwe Cao heeft als doelstelling dezelfde arbeidsvoorwaarden vast te stellen als de Cao gemeenten. Daarmee blijft zoveel mogelijk één arbeidsmarkt gegarandeerd;
3. Door lid te zijn van de nieuwe werkgeversvereniging geldt de Cao GGR direct voor de ODZOB. Er hoeft niet lokaal onderhandeld te worden met vakbonden;
4. Er is geen onzekerheid meer, nu en in de toekomst, over de positie van ongebonden werkgevers.

Argumenten en onderbouwing (corresponderen met nummering beslispunten)

1.1 De aansluitingsovereenkomst voor de Cao gemeenten is pro forma door de VNG opgezegd;

- door het besluit wordt juist getracht de huidige situatie (centraal afgesproken arbeidsvoorwaarden) te handhaven;
- het besluit tot aansluiten is in het voordeel van alle partijen, dus zowel werkgever als werknemers;
- door het besluit wordt de positie van de ODZOB gelijk aan de positie van de gemeenten, lid van een werkgeversvereniging die centraal de onderhandelingen voert met vakbonden;
- het aansluiten bij de werkgeversvereniging voorkomt negatieve gevolgen van de invoering van de Wnra, waardoor niet-aansluiten eigenlijk geen optie is;

1.2 Om enerzijds geen onnodig bestuurlijk traject te doorlopen en anderzijds de raden/PS geen bevoegdheden te onthouden.

Deze verkorte procedure achten wij voor dit besluit gerechtvaardigd vanwege:

- naar de bedoeling van de wet is de bedenkingenprocedure op dit besluit niet van toepassing;
- het besluit is dermate uitzonderlijk dat het geen precedentwerking kan hebben naar andere in de toekomst te nemen besluiten. Daarvoor zal uiteraard de wettelijke procedure gevolgd worden;
- de uitgebreide procedure geeft een (onnodige) administratieve en bestuurlijke last voor gemeenten en provincie;
- met de voorgestelde korte procedure wordt recht gedaan aan alle belangen van alle betrokkenen.

Kanttekeningen en onderbouwing (corresponderen met nummering beslispunten)

1.2 In de Wet gemeenschappelijke regelingen (art 55a Wgr) staat dat het Algemeen Bestuur slechts kan besluiten tot de deelneming in een vereniging, indien de gemeenschappelijke regeling in die mogelijkheid voorziet én pas nadat de raden van de deelnemende gemeenten en provinciale staten in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Uit de memorie van toelichting bij de Wgr blijkt dat deze procedure in de wet is opgenomen om "te verzekeren dat de oprichting van of deelneming in privaatrechtelijke rechtspersonen past binnen het publieke karakter van de gemeenschappelijke regeling en te voorkomen dat reeds op afstand gezette taken nog verder op afstand kunnen worden gezet". Naar de bedoeling van de wet blijkt dat deze procedure is opgenomen om te voorkomen dat tegen de wens van de gemeenteraden/provinciale staten overgedragen taken verder op afstand komen. Dat is hier niet aan de orde.

Financiën / Personeel

Voor het lidmaatschap van de werkgeversvereniging is een contributie verschuldigd. De hoogte daarvan moet nog worden vastgesteld. De verwachting is dat deze hoger zal zijn dan de kosten van de aansluitovereenkomst bij de VNG (€ 500,- per jaar). Een aparte werkgeversvereniging dient op onderdelen eigen voorzieningen te hebben, hetgeen kostenverhogend is voor de contributie.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Vervolg / Communicatie

Bijlagen

-

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant

BESLUIT

1. tot lid worden van de werkgeversvereniging voor gemeentelijke gemeenschappelijke regelingen;
2. dat, vanwege de specifieke situatie, hiervoor geen bedenkingen procedure zal worden gevolgd via de gemeenteraden en provinciale staten.

Zo vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant d.d. 26 september 2019.

M.J. van Schuppen
voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Bijlage A: Structurele financiële impact Omgevingswet

Inleiding

Deze notitie is opgesteld op basis van verschillende notities en rapporten:

- recente notitie van ministerie BZK, uitgegeven op 6 juni jl.;
- SIRA-rapporten (en correctie erop) over de financiële impact van de AMVB's Omgevingswet, iov het Rijk;
- rapporten van Cebeon over de financiële impact van de Omgevingswet, iov gemeenten, provincies en waterschappen;
- websites Infomil, Aan de slag met de Omgevingswet en Omgevingswetportaal;
- dialoogmodel VNG;
- PP-presentatie van BZK d.d. 22 augustus 2018 (website platform "Kennis voor Krimp").

Gezien de vele onzekere variabelen, zijn nog geen 'harde' getalsmatige uitspraken te doen voor of namens de ODZOB. *Wel is de tijd rijp dat de deelnemers en ODZOB het gesprek starten over de structurele financiële impact op de ODZOB en samen daarin op te trekken.* Want veel variabelen worden namelijk ook sterk bepaald door de keuzes bij de deelnemers zelf tijdens de implementatie van de Omgevingswet.

Het rijk heeft met de koepels VNG, IPO en UvW een Financieel Akkoord afgesproken. Het rijk heeft aangegeven dat er geen korting op de gemeentefonds komt en een eerste evaluatie is in 2022. Pas laat in 2020, wanneer de Aanvullingswetten en de regelingen echt uitgekristalliseerd zijn, is er veel meer zekerheid over de financiële impact. Het financieel akkoord gaat uit van structurele besparingen. Het gaat hierbij om een saldo van plussen en minnen. Daarbij kan het zo zijn, dat voor een gemeente per saldo geen besparing oplevert, maar wel voor burgers en bedrijven.

Toch kunnen nu al enkele basale uitspraken worden gedaan, waar verder in gezamenlijkheid met de deelnemers op doorgepakt kan worden in de komende maanden.

Wat zijn de grove lijnen financiële veranderingen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving?

Vooralsnog is het rijk van plan om het basistakenpakket zo neutraal mogelijk over te zetten richting het nieuwe stelsel. Naar verwachting wordt pas in 2020 de regeling definitief. De Omgevingswet zelf zorgt wel voor veranderingen, die van invloed zijn op de opdrachtverlening aan omgevingsdiensten. In onderstaand tabel zijn de meest in het oog springende veranderingen opgenomen. Deze lijst pretendeert geen volledigheid, maar geeft wel een duidelijk beeld dat de financiële consequenties een optelsom wordt van plussen (rood gekleurd) en minnen (groen gekleurd), waarbij nog onduidelijkheden zijn of nadere uitwerking nodig is (oranje gekleurd).

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Item	Financieel effect	Wanneer
Inrichting -> milieubelastende activiteit Aangrijpingspunt wordt anders. Niet de inrichting/bedrijf maar milieubelastende activiteit wordt leidend.	Bij VV en T&H valt een bedrijf nu in zijn geheel onder basistaak In de toekomst kan een bedrijf mogelijk deels onder basistaak en deels onder verzoektaak vallen. Kan mogelijk consequenties hebben op werkprogramma's. Daarnaast welke afspraken maken t.a.v. integraliteit en coördinatie?	direct
Rijksregels -> bruidsschat -> Omgevingsplan Het betreft o.a. hotels, restaurants, cafetaria's, cafés, dagrecreatie en sportfaciliteiten, supermarkten kantoorgebouwen	1) Een aantal rijksregels met de bijbehorende meldplicht Activiteitenbesluit vervallen, maar deze regels met "meldplicht" worden weer opgenomen in de bruidsschat: afhankelijk van invulling Omgevingsplan wordt het een en ander omgezet in regels. Gevolg kan zijn een systeem met minder meldingen, waardoor verzoektaak (afhandelen meldingen) kleiner wordt. 2) Effect op uniformiteit afveegkaders (en daarmee efficiëntie) en omvang opdrachten.	Periode t/m 2029
Verschuiving bevoegd gezag	1) Grootste verschuiving is verschuiving bodemtaken van provincie naar gemeenten. Groot effect op werkzaamheden ODZOB. 2) Verschuiving bevoegdheden van provincie naar gemeente of vice versa voor bijvoorbeeld voedingsmiddelenindustrie, zuivel, metaalbewerking, papierindustrie. Heeft mogelijk invloed op de omvang werkprogramma's gemeenten en omvang opdracht provincie. Omvang nog niet bekend.	direct
Advies met instemming; vergelijkbaar met verklaring van geen bedenkingen, maar de reikwijdte wordt anders.	Het bedrijf heeft met minder vergunningaanvragen te maken. Dit heeft wel meer coördinatie tot gevolg bij het bevoegde gezag en extra handelingen bij de ODZOB.	direct
Procedures worden korter (8 weken) Uitzondering: BRZO/RIE4-bedrijven	1) Vooroverleg en strakkere coördinatie tijdens de procedure tussen overheden/adviseurs (GGD, VR's, Waterschappen,) wordt belangrijker. 2) Verschuivingen in werkprogramma's: Uitgebreide procedure -> reguliere procedure.	direct
Wijzigingen binnen een bedrijf niet altijd vergunningplichtig	Heeft effect op omvang werkprogramma's.	direct
Controle van de gegevens in het E-PRTR-register voor de sector intensieve veehouderijen verschuift van rijk naar gemeente of provincie.	Voor industriële bedrijven wordt deze taak al door de ODZOB uitgevoerd. Wordt de controle van gegevens voor sector intensieve veehouderijen ook een opdracht aan de ODZOB?	direct
De OBM vervalt	Voor een groep veehouderijen gaat vergunningplicht gelden. Betekent mogelijk effect op omvang van de werkprogramma's en productencatalogus.	direct
	Voor een groep bedrijven gaan algemene regels gelden. Heeft mogelijk effect op omvang werkprogramma's en productencatalogus.	direct

Verschuiving van vergunningplicht naar algemene regels (meldplicht)	Minder vergunningprocedures, maar de meldingen zijn wel complexer. Heeft effect op omvang werkprogramma's en productencatalogus.	direct
Geen ruimtelijke toets, maar regels in het Omgevingsplan	Hierdoor mogelijk accent van vergunningverlening naar toezicht en handhaving. Mogelijk effect op verzoektaken werkprogramma.	Afhankelijk van gemeentelijke besluitvorming
Vervallen technische bouwtoets, omdat de lijst van de zogenaamde eenvoudige bouwwerken flink wordt uitgebreid.	Is nu verzoektaak; ruwweg vervalt waarschijnlijk 60% van de huidige technische bouwtoetsen	direct
Veel "kan"-bepalingen	1) Effect op uniformiteit afweegkaders (en daarmee efficiëntie) en omvang opdrachten. 2) Mogelijkheid om leges te heffen op milieuvergunningen en vergunningen bodemsaneringen verandert het financieel model.	Afhankelijk van besluitvorming gemeente/provincie
Accent verschuift van vergunningverlening/meldplicht naar toezicht en handhaving.	Heeft mogelijk effect op invulling en omvang werkprogramma's.	direct
Magneetactiviteit Een magneetactiviteit is een activiteit die ervoor zorgt dat er bij een meervoudige aanvraag altijd sprake is van één bevoegd gezag. Die activiteit is zo belangrijk dat zij alle andere activiteiten als het ware naar zich toetrekt.	Heeft in de praktijk effect op verschuiven van bevoegd gezag en daarmee ook op de omvang werkprogramma's. Hoe vaak dit zal voorkomen is nog niet bekend.	direct
Complexe vergunningplichtige bedrijven (in ODZOB-verband provinciale IPPC-bedrijven) Hierbij speelt ook het fenomeen "van inrichting naar activiteit" (zie ook het stappenplan vergunningverlening en de Pilot Tilburg/de Spinder). Daarbij wordt ook de onlosmakelijkheid verlaten. Ook mag de initiatiefnemer zelf de volgorde vergunningaanvragen bepalen.	Effect op de opdrachtverlening wordt onderzocht door de provincie middels het oefenen met een "schaduwopdracht".	direct
Specifieke zorgplicht zowel bij mba's, als bij bouwen De specifieke zorgplicht verbiedt handelingen waarvan een ieder zou moeten weten dat ze niet door de beugel kunnen. Heeft een functie in een onvoorziene situatie en een activiteit die afwijkt van de gangbare praktijk. Ook good housekeeping valt hieronder.	Er wordt meer onder de specifieke zorgplicht geplaatst. Impact hiervan op toezicht en handhaving is nog niet scherp en daarmee is de impact op de werkprogramma's ook niet duidelijk.	direct

MEMO

aan : Deelnemers ambtelijke-bestuurlijke werkconferentie
van : Werkgroep opgaven en efficiency
datum : september 2019
afschrift : MT, accountmanagers
onderwerp : Aanpak werkconferentie 26 september – onderdeel opgaven en efficiency

Aanleiding

Zoals eerder aangekondigd in het concernplan ODZOB 2019-2022 en de kadernota 2020 zien de deelnemers van de ODZOB de komende jaren een aantal grote opgaven op zich afkomen in het domein van de leefomgeving die een financiële impact hebben. Vanwege de toenemende druk op de begrotingen van de deelnemers, ontstaat nu de behoefte om meer inzicht te hebben in de omvang van deze opgaven en de financiële impact hiervan voor de jaren 2020 en verder.

De Werkgroep Opgaven en Efficiency, bestaande uit een afvaardiging van ODZOB-medewerkers en OGP-leden, heeft daarom een eerste inventarisatie uitgevoerd van de grote opgaven. In de werkconferentie van 26 september wordt deze inventarisatie besproken. Daarbij is ook uitdrukkelijk gekeken naar de mogelijkheden van efficiëntie en besparingen.

Doelen werkconferentie

Doelen van de werkconferentie zijn:

- Deelnemers inzicht geven in de grote opgaven en de financiële impact hiervan voor de komende jaren (2020 en verder) met als vertrekpunt de vastgestelde begroting voor 2020.
- Keuzes maken en oplossingsrichtingen benoemen aan de hand van een tweetal categorieën van opgaven:
  - Incidentele opgaven die onontkoombaar zijn en vragen om keuzes voor de wijze van financiering;
  - Structurele opgaven waarover discussie mogelijk is over scenario's voor het niveau van de taakuitvoering. Keuzes zijn denkbaar in termen van omvang middelen of tijd.
- Deelnemers inzicht geven in de mogelijkheden voor efficiency en besparingen zowel bij de aanpak van de grote opgaven als de bedrijfsvoering. In de werkconferentie worden afspraken gemaakt hoe deze mogelijkheden voor efficiency en besparingen verder worden uitgewerkt.

Opgaven met financiële impact

In de tabel op de volgende pagina heeft de Werkgroep Opgaven en Efficiency de grote opgaven benoemd die een financiële impact hebben voor de jaren 2020 en verder. Dit betreft voornamelijk basistaken. Deze tabel is een belangrijke leidraad voor de bestuurlijke discussies in de werkconferentie. Alle onderwerpen zijn eerder genoemd in het concernplan ODZOB 2019-2022.

Voor het jaar 2020 zijn de opgaven relevant waarvoor nog geen financiële dekking is gevonden in de begroting van 2020. Bij het opstellen van deze begroting waren voor een aantal opgaven nog te weinig gegevens voorhanden om een betrouwbare inschatting van de kosten te kunnen maken. Voor de volledigheid zijn deze onderwerpen wél kort benoemd in de tabel en worden ze toegelicht in deze notitie.

De incidentele opgaven zijn onontkoombaar. Gezien deze urgentie is de Werkgroep van mening dat de deelnemers nauwelijks of geen ruimte hebben om hiervan af te wijken. Richtinggevende uitspraken van bestuurders voor de incidentele opgaven zijn nodig voor de mogelijkheden en wijze van financieren van deze opgaven, zoals: 1) aanspreken reserves GR ODZOB, 2) herprioritering collectieve taken/ophoging

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

budget, 3) extra opdracht van deelnemers, 4) ten laste brengen van de ODZOB begroting 2021 of later, 5) combinatie hiervan.

Over de structurele opgaven is discussie denkbaar over de urgentie, de mate van risico die we lopen en de beoogde outcome (opbrengst voor de fysieke leefomgeving), hetgeen uitmondt in keuze voor taakuitvoering op een bepaald niveau. Dit vergt een richtinggevende uitspraak die consequenties kan hebben voor de inzet en omvang van middelen en het tijdsplan waarbinnen de opgave wordt opgepakt.

In de tabel is per opgave het volgende opgenomen: 1) zijn de werkzaamheden incidenteel of structureel, 2) wanneer worden de werkzaamheden uitgevoerd, 3) raming van het benodigde bedrag, 4) dient financiering plaats te vinden vanuit het werkprogramma of zijn er andere mogelijkheden voor financiering.

Voor de incidentele opgaven zijn de kosten van verschillende jaren bij elkaar opgeteld. Voor de structurele opgaven zijn de financiële gevolgen voor de deelnemers afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt ten aanzien van regionaal uitvoeringsbeleid; de bedragen die zijn opgenomen hebben betrekking op de voorkeursvariant van de ODZOB, waarbij een groeimodel denkbaar is.

Opgaven domein fysieke leefomgeving met financiële impact

Opgave /beschrijving	Incidenteel of structureel	Wanneer	Bedrag €	Werkprogramma of overig
Incidentele opgaven				
Vorbereiding en implementatie Omgevingswet (vorbereidingsjaar 2020)	Incidenteel	2020	1.400.000	Overig
Ontwikkelingen veehouderij (1)	Incidenteel	2020 - 2023	1.300.000	Werkprogramma
Uitwerking en implementatie efficiency-maatregelen	Incidenteel	2020-2021	250.000	Overig
Structurele opgaven				
Besluit bodemkwaliteit	Structureel	2020 en verder	600.000 (2)	Werkprogramma
Uitvoeringsbeleid asbest: • Toezicht • Ketentoezicht • Asbestinventarisatie-rapporten	Structureel	2020 en verder	650.000 (2) • 75.000 • 35.000 • 540.000	Werkprogramma
Externe veiligheid (3)	Structureel	2021 en verder	160.000	Collectieve taken
Omgevingswet	Structureel	2021 en verder	PM	Werkprogramma
Overdracht bodemtaken PNB naar gemeente (2021, Omgevingswet). (4)	Structureel	2021 en verder	2021: 200.000 2022: 480.000 2023: 600.000 2024: 800.000	Werkprogramma (dekking gemeentefonds)

(1) Onderzocht wordt in hoeverre de provincie Noord-Brabant bereid is om deze kosten voor haar rekening te nemen

(2) Groeimodel dat vanaf 2020 in enkele jaren wordt bereikt.

(3) In 2020 komen mogelijk nog middelen beschikbaar (discussie VNG, IPO en Rijk). Er zijn vooralsnog geen structurele middelen beschikbaar vanaf 2021. Mogelijk komen middelen vrij via het gemeentefonds.

(4) Bij de overdracht van deze taak zal budget naar de gemeente worden overgeheveld; er wordt uitgegaan van een budget-neutrale overdracht.

Een toelichting op de verschillende opgaven is opgenomen in bijlagen 1 en 2.

Efficiency en besparingsmogelijkheden

De Werkgroep heeft ook uitdrukkelijk gekeken naar efficiency en besparingsmogelijkheden bij de aanpak van grote opgaven én werkprocessen. Hierbij mag de balans tussen een adequaat niveau van taakuitoefening en efficiency niet uit het oog worden verloren. In bijlage 2 van deze memo is een beknopt overzicht opgenomen van de voorgestelde maatregelen. Deels kan de ODZOB deze voorgestelde maatregelen voor efficiency eigenstandig uitvoeren, echter deels vraagt dit ook om actie van de deelnemers. Als belangrijk voorbeeld kan hierbij genoemd worden het realiseren van een eenduidige mandatering waarvoor de medewerking van onze deelnemers noodzakelijk is. Dit punt is eerder geconstateerd in het provinciale rapport “de staat van het mandaat”, waarover het AB is geïnformeerd in zijn vergadering van 25 september 2018. Een ander voorbeeld betreft de uniformering van omgevingsplannen (waar mogelijk) in het kader van de Omgevingswet, waardoor efficiency bij de uitvoering van VTH-taken kan ontstaan.

Dergelijke maatregelen leiden niet alleen tot efficiency voordelen bij de ODZOB, maar ook bij de deelnemers.

Door inspanningen van deelnemers én ODZOB in 2019, 2020, 2021 én later op het gebied van Omgevingswet, transitie Veehouderij, asbest en verregaande inspanningen om te werken met één VTH-systeem waardoor gegevensuitwisseling sterk vereenvoudigd wordt, is de verwachting dat de opdrachtverstrekking van deelnemers aan de ODZOB op termijn kan verminderen. Wanneer en in welke mate dit effect optreedt is nog onduidelijk, maar als voorschot wordt een indicatie van een reductie van 3% in de meerjarenraming opgenomen met ingang van 2022. Dit betreft een wenkend perspectief voor deelnemers en de ODZOB als uitkomst van een inspanning van allen.

De deelnemers aan de werkconferentie worden met het bijgevoegde overzicht in bijlage 2 geïnformeerd over de efficiency en besparingsmogelijkheden. In het najaar staan de aanbevelingen van “de staat van het mandaat” op de AB-agenda. In de werkconferentie wordt besproken op welke wijze de efficiency en besparingsmogelijkheden en de aanbevelingen van “de staat van het mandaat” samen met de deelnemers verder worden uitgewerkt.

Focus aanbrengen

Alles bij elkaar is de lijst met opgaven die in 2020 (en soms nu al) op de ODZOB en deelnemers afkomen, zeer fors. Om alles te kunnen uitvoeren zal focus aangebracht moeten worden: dit zijn de opgaven waar we samen aan gaan werken, meer is niet mogelijk! Deelnemers en de ODZOB dienen zich dat ten volle te realiseren. De inzet voor de komende jaren zal met name gericht zijn op de onderwerpen Omgevingswet en VTH-systeem. Waar het bijvoorbeeld gaat om het doorvoeren van efficiency-maatregelen, zullen in 2020 en 2021 uitsluitend die maatregelen opgepakt kunnen worden, die aansluiten bij de procesoptimalisatie die we tóch al moeten uitvoeren door de implementatie van het nieuwe VTH-pakket. Voor andere maatregelen in deze periode is geen ruimte maar dit is wel de meest substantiële maatregel die we kunnen nemen.

Opzet programma werkconferentie – onderdeel opgaven en efficiency

- Tijd: 11.20 uur – 13.00 uur
- Gespreksleider: Pieter van der Stek (DB-lid financiën & bedrijfsvoering)
- Presentaties en pitches door projectleiders
- Discussie over de scenario's die zijn gepresenteerd

- *Aftrap Pieter van der Stek:*
  - Toelichting doel en opzet van dit onderdeel van de werkconferentie. De Werkgroep Opgaven en Efficiency heeft het nodige voorwerk gedaan dat geleid heeft tot het resultaat van deze memo.
  - In dit onderdeel van de werkconferentie wordt de focus gelegd op de volgende onderdelen: 1) implementatie Omgevingswet, 2) Besluit bodemkwaliteit, 3) uitvoeringsbeleid asbest, 4) efficiency en besparingsmogelijkheden.

- *Onderdeel incidentele opgaven:*
  - Korte toelichting op het onderdeel implementatie Omgevingswet: wat willen we bereiken en wat zijn de financiële consequenties. Daarbij de vraag aan de deelnemers of ze zich herkennen in de opgaven. Samen met de deelnemers wordt verkend waar mogelijkheden liggen voor financiële dekking zoals een extra opdracht van deelnemers, een herprioritering van collectieve taken, interne opleidingsuren, etc. Een definitief voorstel wordt aan het AB van november ter besluitvorming voorgelegd.

- *Onderdeel structurele opgaven:*
  - Besluit bodemkwaliteit en uitvoeringsbeleid asbest worden achtereenvolgend toegelicht. In deze presentaties wordt ingegaan op nut & noodzaak, urgentie, beoogde outcome en de wijze waarop we dit efficiënt willen oppakken. Daarbij de vraag aan de deelnemers of ze zich herkennen in de opgaven.
  - Na de presentaties volgt discussie over de scenario's die zijn uitgewerkt. Naar aanleiding van de discussie over de scenario's peilen welk scenario op het meeste draagvlak kan rekenen. Uitwerking van de scenario's vindt daarna plaats waarover besluitvorming kan plaatsvinden in het AB van november. Besluitvorming in november is noodzakelijk met het oog op de Kadernota 2021 en de op te stellen begroting 2021.

- *Onderdeel efficiency en besparingsmogelijkheden:*
  - Uiteenzetting van een aantal besparingsmogelijkheden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van situaties uit de huidige praktijk die nader worden toegelicht en besproken (grafische weergave van de knelpunten die er nu zijn). Voor de uitwerking van de besparingsmogelijkheden wordt voorgesteld om de bestaande werkgroep Accountmanagement deze opdracht te geven. Deze werkgroep is al bezig met de aanbevelingen uit het rapport Staat van het mandaat. De efficiencywinst kan op zijn vroegst in de begroting 2022 conform een groeimodel worden verwerkt met een voorlopige en indicatieve taakstelling van 3%.
  - Discussie met de deelnemers:
    - Vinden we als collectief een indicatieve taakstelling van 3% realistisch (2022 of later);
    - Wat vraagt dit van onze deelnemers en de ODZOB (gezamenlijk optrekken);
    - Hoe gaan we dit traject samen vormgeven zodat we tot daadwerkelijke implementatie kunnen komen.

- *Resumé door Pieter van der Stek:*
  - Korte terugblik op de werkconferentie met een samenvatting van de gemaakte afspraken.

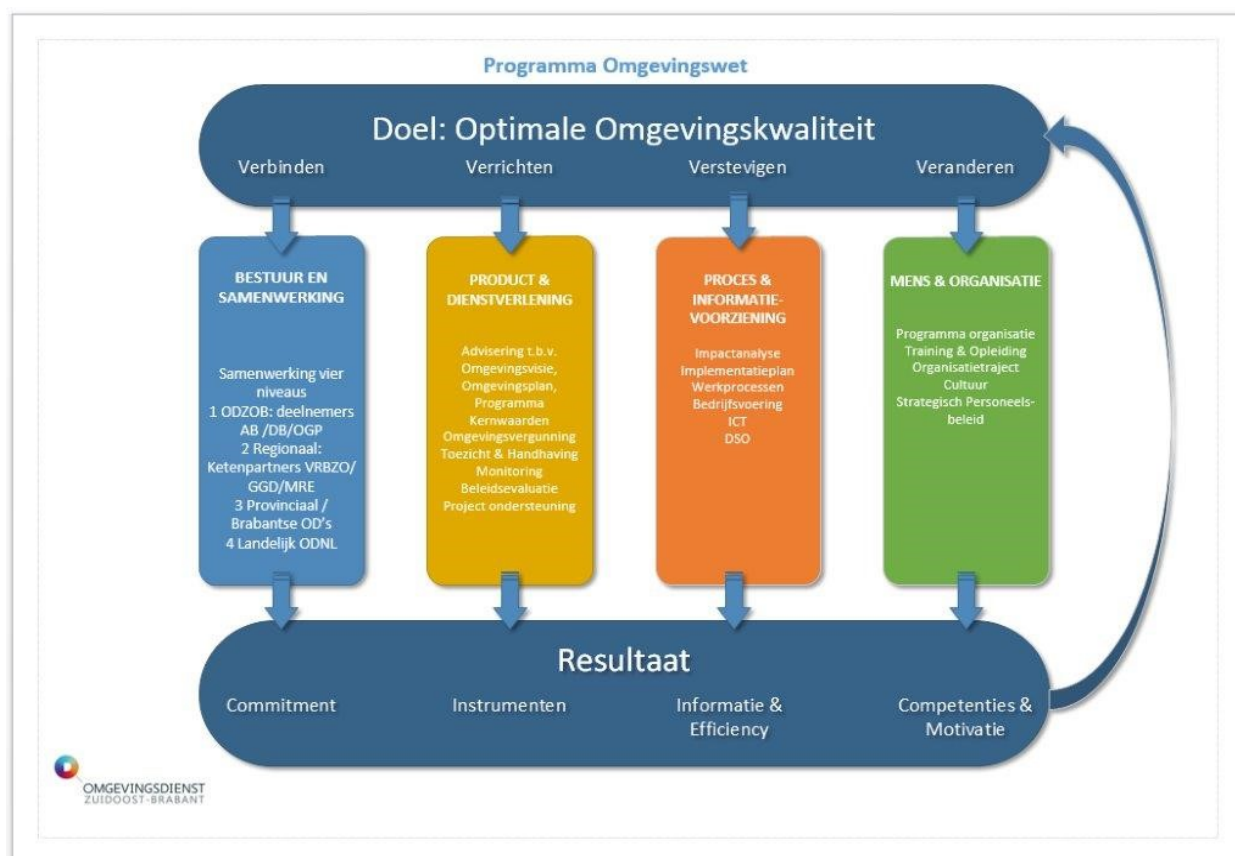

Bijlage 1: Voorstellen/scenario's t.b.v. prioritering opgaven

1.1 Voorbereiding en implementatie Omgevingswet 2020

De VTH-taken vinden bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet de basis in het nieuwe wetstelsel. Dit betekent concreet dat het omgevingsplan mede afwegingskader is voor de VTH-taken die deels bij de ODZOB zijn ondergebracht. De ODZOB heeft de voorbereiding ter hand genomen met het programma Omgevingswet. Die bestaat uit de programmapijlers: verbinden, verrichten, verstevigen en veranderen. Middels deze vier pijlers wordt respectievelijk gewerkt aan het verkrijgen van commitment, de ontwikkeling van instrumenten, het bevorderen van goede informatievoorziening & efficiency en de benodigde competenties & motivatie.

De Omgevingswet treedt in werking op 1 januari 2021. Dat betekent dat het jaar 2020 in het teken zal staan van de implementatie. De focus ligt daarbij op zaken die gereed moeten zijn per 1 januari 2021. Immers de Omgevingswet heeft per direct op invoeringsdatum een grondige impact op de taken van de ODZOB. Voor de vier programmalijnen van het Programma Omgevingswet is geïnventariseerd welke werkzaamheden in hoofdlijnen noodzakelijk zijn om als ODZOB volledig voorbereid te zijn op de inwerkingtreding. Dit wordt uitgewerkt in het Programma Omgevingswet 2020. Per programmalijn betekent dat het volgende.

1. Bestuur en Samenwerking

Middels de programmalijn 'Verbinden' zetten we in op het verkrijgen van commitment met onze deelnemers en partners. De activiteiten en projecten zijn gericht op het verkrijgen van bestuurlijk en

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

ambtelijk draagvlak. Daarnaast stemmen we af met onze deelnemers en partners om ervoor te zorgen dat de invoering van de Omgevingswet efficiënt en effectief verloopt. We voorkomen dat we allen voor zich het wiel uitvinden door het uitwisselen van kennis en informatie en stemmen af om tot gezamenlijke ontwikkeling te komen van producten en diensten.

We onderscheiden vier niveaus van samenwerking: 1. binnen de ODZOB met AB, DB, deelnemers en OGP, 2. Regio, samen met onze ketenpartners VRBZO, GGD en Metropoolregio, daartoe is in 2019 het Speelhuismanifest opgesteld, 3. Provinciaal niveau met onze collega Omgevingsdiensten OMWB en ODBN, met de drie Brabantse OD's is een gezamenlijk Plan van Aanpak vastgesteld met een top 10 van aan te pakken thema's en 4. Landelijk via ODNL.

Voor 2020 continueren we deze vier niveaus van samenwerking. Door de samenwerking bereiken we dat de inzet die nodig is om de Omgevingswet te implementeren beheersbaar blijft. Niet iedereen hoeft voor zich het wiel uit te vinden, we leren van elkaar en verdelen taken.

Om de samenwerking levendig te houden is wel inzet nodig, voor overleg, afstemming, het organiseren van werkconferenties, bestuurlijke bijeenkomsten en het organiseren en coördineren van alle benodigde acties. De acties zelf (die betrekking hebben op de inhoud, proces en mens & organisatie) zitten hoofdzakelijk in de hier na volgende programmalijnen.

De benodigde inzet voor de verschillende onderdelen is als volgt:

6.1 Bestuur / OGP / Klankbordgroep OGP	200
6.2 Samenwerking regio / partners	225
6.3 Samenwerking 3OD	150
6.4 Provinciale opdracht Omgevingswet	300
6.4 Samenwerking ODNL	200

Totale inzet: 1075 uur / € 107.000

Wat is nodig in 2020 en wat levert dit op?

- (6.1) Commitment tussen bestuur, OGP en ODZOB over koers, inzet en aanpak
- (6.2 t/m 6.4) Optimale inzet door bundeling van kracht, deskundigheid en ervaring in regio, provincie en op landelijk niveau

2. Product en Dienstverlening

Middels de programmalijn 'verrichten' zetten we in op de ontwikkeling van producten en diensten die bijdragen aan de instrumenten van de Omgevingswet. De activiteiten en projecten hebben betrekking op de advisering ten behoeve van de Omgevingsvisie, Omgevingsplan en Programma, op het ontwikkelen van Kernwaarden als uitwerking van het begrip Omgevingskwaliteit, op de Omgevingsvergunning, Toezicht & Handhaving, op Monitoring & Beleidsvaluatie en op Projectondersteuning.

Ook is er aandacht voor de Bruidsschat (in casu: wat betekent de Bruidsschat voor de product- en dienstverlening van de ODZOB aan haar deelnemers?).

Daarnaast heeft de transitie van bodemtaken een enorme impact. Hier is extra aandacht en inzet noodzakelijk. Dit geldt ook, zij het in mindere mate, voor geluid.

Het resultaat is dat de producten en dienstverlening zijn afgestemd op de instrumenten van de Omgevingswet ten behoeve van een optimale Omgevingskwaliteit.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

De benodigde inzet voor de verschillende onderdelen is als volgt:

7.3 Ontwikkeling Omgevingswaarden plan/visie	200
7.4 Transitie Bodemtaken	700
7.5 Product ontwikkeling Vergunningen	360
7.6 Product ontwikkeling Toezicht & Handhaving	360
7.7 Product ontwikkeling Specialistisch advies	240
7.8 Producten & Dienstencatalogus	150
7.9 Prov vergunningen Ontgrondingen / Water	240
7.10 Productontwikkeling geluid	300
7.11 Juridische ondersteuning	500
7.12 Advies Bruidsschat	200

Totale inzet: 3250 uur / € 325.000

Wat is nodig in 2020 en wat levert dit op?

- (7.3) Inzicht in wat er vanaf 2021 nodig is aan informatie, omgevingswaarden voor gemeenten die aan de slag gaan met Omgevingsvisie en Omgevingsplan
- (7.4) Het is helder welke taken op het gebied van bodem door ODZOB worden uitgevoerd en op welke wijze, rekening houdende met de Aanvullingswet Bodem. Afspraken met deelnemers over uitvoering bodemtaken. In totaal is hier 1400 uur voor begroot. We gaan er van uit dat de provincie voor 50% mee financiert.
- (7.5) Het product vergunning is voor alle kleursporen aangepast aan de Omgevingswet met inbegrip van: toetsingskaders (inclusief Bruidsschat), werkinstructies, formats, standaarddocumenten, standaardbrieven, mandaten, standaardbeschikkingen, checklisten, voorschriften.
- (7.6) Het product toezicht & handhaving is voor alle kleursporen aangepast aan de Omgevingswet met inbegrip van: toetsingskaders (inclusief Bruidsschat), werkinstructies, formats, standaarddocumenten, standaardbrieven, mandaten, standaardbeschikkingen, checklisten, voorschriften.
- (7.7) Specialistische adviezen zijn voor alle kleursporen aangepast aan de Omgevingswet met inbegrip van: toetsingskaders (inclusief Bruidsschat), werkinstructies, formats, standaarddocumenten, standaardbrieven, mandaten, standaardbeschikkingen, checklisten, voorschriften.
- 7.8 De Producten & Dienstencatalogus is aangepast aan de Omgevingswet
- 7.9 Het product Provinciale vergunning Ontgrondingen/Water is aangepast aan de Omgevingswet met inbegrip van: toetsingskaders (inclusief Bruidsschat), werkinstructies, formats, standaarddocumenten, standaardbrieven, mandaten, standaardbeschikkingen, checklisten, voorschriften.
- 7.10 Het is helder welke taken op het gebied van geluid door ODZOB worden uitgevoerd en op welke wijze, rekening houdende met de Aanvullingswet Geluid. Afspraken met deelnemers over uitvoering geluidtaken
- 7.11 De juridische kwaliteit is getoetst op de Omgevingswet en er is voldoende ruimte voor juridische ondersteuning van de verschillende werkgroepen, de samenwerking in de regio, provinciaal en landelijk in het verband van ODNL.
- 7.12 Verschillende gemeenten hebben de behoefte aan een advies over het toepassen van de Bruidsschat. Dit is ook als prioriteit gekomen uit een enquête in het kader van het Speelhuusmanifest.

3. Proces- en Informatievoorziening

Middels de programmalijn 'Verstevigen' zetten we in op het fundament dat nodig is om de Omgevingswet op een goede, efficiënte en effectieve manier uit te voeren. We voeren – in samenwerking met de drie Brabantse Omgevingsdiensten - een doorlopende en dynamische impactanalyse uit, die de basis vormt voor het Implementatieplan. We passen onze werkprocessen en bedrijfsvoering in overleg met deelnemers en ketenpartners aan op een wijze die een optimale uitvoering van de Omgevingswet mogelijk maakt. We zetten in op een optimale informatiepositie voor alle deelnemers, ketenpartners en actoren. We zorgen voor een goede ondersteuning via ICT en stemmen dit af op de landelijke ontwikkelingen voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

De benodigde inzet voor de verschillende onderdelen is als volgt. Hierbij zijn de kosten voor ICT niet meegenomen, deze worden meegenomen in een apart programma ICT:

8.1 Pilot Omgevingsloket / werkproces (vervolg 2020)	150
8.2 Impactanalyse / Implementatieplan (vervolg 2020)	150
8.3 ICT/ DSO **	
8.4 Procesontwikkeling Vergunningen	480
8.5 Procesontwikkeling Toezicht & Handhaving	480
8.6 Procesontwikkeling overig	320

Totale inzet: 1580 uur / € 158.000

Wat is nodig in 2020 en wat levert dit op?

- (8.1) In overleg met alle deelnemers en ketenpartners is helder hoe de organisatie van het ketenproces achter het Omgevingsloket wordt vormgegeven en op welke wijze we ons laten ondersteunen door het DSO met inbegrip van vooroverleg en de vernieuwde vergunningprocedure.
- (8.2) De Impactanalyse (2019) die in 3OD verband is uitgewerkt wordt uitgewerkt in concrete maatregelen en eisen.
- (8.4) Op basis van 8.1. en 8.2 en rekening houdend met 8.3, zijn de werkprocessen voor vergunningen, voor alle kleursporen uitgewerkt, inclusief de beschrijving van processtappen en afgestemd op de standaarden voor zaakgericht werken die landelijk zijn vastgesteld in GEMMA.
- (8.5) Op basis van 8.1. en 8.2 en rekening houdend met 8.3, zijn de werkprocessen voor toezicht & handhaving, voor alle kleursporen uitgewerkt, inclusief de beschrijving van processtappen en afgestemd op de standaarden voor zaakgericht werken die landelijk zijn vastgesteld in GEMMA.
- (8.6) Op basis van 8.1. en 8.2 en rekening houdend met 8.3, zijn de werkprocessen voor overige (advies-)producten, voor alle kleursporen uitgewerkt, inclusief de beschrijving van processtappen en afgestemd op de standaarden voor zaakgericht werken die landelijk zijn vastgesteld in GEMMA.

4. Mens & Organisatie

De Omgevingswet vergt verandering. Middels een veranderproces zorgen we dat onze medewerkers optimaal zijn voorbereid op de uitvoering van de Omgevingswet. Door training & opleiding worden alle medewerkers toegerust op hun taak door te beschikken over de juiste deskundigheid. Daarbij is er zowel aandacht voor de inhoudelijke 'harde' kant als de 'zachte' kant van houding & gedrag. Het resultaat is dat alle medewerkers, voor hun functie en rol, beschikken over de juiste competenties en dat ze gemotiveerd zijn om vanuit hun rol de Omgevingswet uit te voeren. Hierbij wordt afgestemd op de organisatieontwikkeling en het strategisch personeelsbeleid.

Bij organisatie hoort ook de organisatie van het programma en interne en externe communicatie. Onder externe communicatie is onder andere vervat de organisatie van een tweede seminar Omgevingswet in het kader van het Speelhuismanifest.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

De benodigde inzet voor de verschillende onderdelen is als volgt. Hierbij zijn de kosten voor het organisatietraject niet meegenomen, deze worden meegenomen in een apart programma:

Voor training & opleiding is een totaalraming gemaakt voor de drie benodigde onderdelen: basiscursus, vakcursus en praktijkcursus. Om de kosten te spreiden is onderzocht of onderdelen voor groepen van medewerkers in 2019 dan wel 2021 kunnen plaatsvinden. De praktijkcursus wordt voor een groot deel van de medewerkers verschoven naar begin 2021. Het risico is wel dat medewerkers begin 2021 nog niet volledig zijn ingewerkt wat betreft standaarddocumenten, werkinstructies en VTH-systeem. Na deze differentiatie resteert voor 2020 een opgave van 6196 trainingsuren voor productieve medewerkers.

Aantal mdw productief	Aantal mdw overhead	Totaal uren prod	Totaal uren overhead	Totaal uren		Uren prgr 2020 in 2019	Uren prgr 2020 in 2020	Uren prgr 2020 in 2021
205	46	8148	960	9108	251	824	6196	1128

Training & opleiding:

9.1 Training & Opleiding medewerkers	6196
9.2 Trainers intern [i.s.m. ODBN/OMWB]	700

Totale inzet: 6896 uur / € 689.600

Wat is nodig in 2020 en wat levert dit op?

- (9.1) een groot deel van de medewerkers van ODZOB bezitten de voor hen benodigde BASIS kennis over de Omgevingswet; alle medewerkers uit de primaire processen bezitten de voor hen benodigde VAK kennis die voor de uitoefening van hun taken noodzakelijk is; een groot deel van de medewerkers uit de primaire processen bezitten de voor hen benodigde PRAKTISCHE vaardigheden die voor de uitoefening van hun taken noodzakelijk is.
- (9.2) we beschikken als organisatie zelf over trainers zodat de kosten voor het geven van de trainingen beperkt worden

Aanvullende toelichting training & opleiding:

Voor Omgevingswet is in 3OD verband een opleidingsplan in voorbereiding. Dit plan bevat 3 niveaus van training & opleiding:

- a. Basiscursus voor alle betrokken medewerkers, bestaand uit 16 uur per medewerker uit het primaire proces en 8 uur voor overige medewerkers.
- b. Inhoudelijke Vakcursus voor alle betrokken medewerkers uit het primaire proces, bestaande uit 16 uur per medewerker/vakgebied.
- c. Praktische cursus voor alle betrokken medewerkers bedoeld om medewerkers voldoende toe te rusten in het gebruik systemen, toetsingskaders, processen, standaarddocumenten, etc.

Onderdelen a. en b. kunnen in samenwerking met partners, 3OD worden opgepakt. Onderdeel c. leent zich daar minder voor vanwege het organisatie-eigen karakter daarvan.

Gestreefd wordt om voor zover mogelijk met eigen trainers te werken. Voor het opleiden van trainers en geven van trainingen is 700 uur geraamd. Eventuele inkoop van trainingen zit niet in de raming.

Voor het organisatietraject zijn in het kader daarvan uren geraamd, die hier niet zijn mee genomen.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

De raming heeft betrekking op het totaal van benodigde opleidingen. Gezien de omvang van de benodigde inzet dient bezien te worden hoeveel (regulier) opleidingsbudget per jaar beschikbaar is en hoeveel extra budget nodig is. Onderdeel c. praktische cursus sluit aan op de training die nodig is voor het nieuwe VTH-pakket.

Communicatie & Programma organisatie:

9.5 Communicatie	350
9.6 Projectorganisatie / stuurgroep	340
9.7 Kernteam / netwerk contactpersonen Omgevingswet	320

Totale inzet: 1010 uur / € 101.000

Wat is nodig in 2020 en wat levert dit op?

- (9.5) Iedereen die het aangaat binnen en buiten de organisatie is op de hoogte van de wijze waarop ODZOB de Omgevingswet implementeert, uitvoert. Ook is bekend welke ondersteunende rol ODZOB kan vervullen voor de voorbereiding van onze deelnemers op de Omgevingswet.
- (9.6) De programma organisatie is voldoende geëquipeerd om het Programma Omgevingswet 2020 optimaal uit te voeren met inbegrip van de benodigde regie, sturing, coördinatie, interventies, controle op het resultaat.
- (9.7) De programma organisatie krijgt in voldoende mate de inhoudelijke en praktische kennis die nodig is voor een optimaal resultaat.

Resume per Programmalijn:

Programma lijn	uren	geld
Verbinden		
Bestuur & Samenwerking	1075	€ 107.500,00
Verrichten		
Product & Dienstverlening	3250	€ 325.000,00
Verstevigen		
Proces & Informatie voorziening	1580	€ 158.000,00
Veranderen		
Mens & Organisatie	7906	€ 790.600,00
Totaal Bruto		€ 1.381.100,00
Totaal excl opdracht provincie:		€ 1.351.100,00

Ter vergelijking is een berekening gemaakt van de totale invoeringskosten van de Omgevingswet voor de 21 regiogemeenten op basis van kengetallen van VNG:

Overzicht invoeringskosten Omgevingswet regio op basis van kengetallen VNG			
Gemeenten tot 25.000 inwoners	241396	77	€ 18.587.492,00
Gemeenten van 25.000 - 50.000	208357	57	€ 11.876.349,00
Gemeenten van 50.000 - 100.000 inw	91506	35	€ 3.202.710,00
Gemeenten > 100.000 inw	231535	39	€ 9.029.865,00
TOTAAL	772794		€ 42.696.416,00

Bron Kengetallen: Factsheet Financieel Dialoogmodel

Gemiddelde kosten per inwoner

	Klein (tot 25.000)	Middel (tot 50.000)	Middelgroot (tot 100.000)	Groot (> 100.000)	G4	Totaal
Totale kosten (x100.000)	201,3	271,0	117,7	143,2	43,6	776,9
Totaal aantal inwoners (x100.000)	2,6	4,7	3,4	3,7	2,2	16,7
Gemiddelde kosten per inwoner	€ 77	€ 57	€ 35	€ 39	€ 20	€ 47

Tabel 1

In tabel 1 is te zien hoe hoog de gemiddelde kosten per inwoner per omvang van de gemeente zijn. De gemiddelde kosten per inwoner voor een kleine gemeente is bijvoorbeeld € 77,-.

Algemene opmerkingen:

Er wordt gewerkt aan een integraal implementatieplan waarin alle opgaves zoals Omgevingswet, VTH-Kader, ROK zijn opgenomen. Hier kunnen wellicht nog synergievoordelen behaald worden.

Er is uitgegaan van de verschillende samenwerkingsniveaus. Daarbij is vooral de samenwerking van de drie Brabantse Omgevingsdiensten van belang, waar taken worden verdeeld. Vooral als het gaat om impactanalyse (de analyse op basis van de nieuwe regelgeving waarbij zo volledig mogelijk inzichtelijk wordt gemaakt wat er nodig is om de organisaties van de diensten in te richten op de Omgevingswet) wordt veel van het werk verdeeld. Voor de verdere uitwerking binnen de diensten worden synergievoordelen minder. Immers e.e.a. dient te worden ingericht op de bestaande bedrijfsvoering.

Voor de vertaling van uren naar geld is gebruik gemaakt van een gemiddeld uurtarief van € 100,- per uur.

Voor de inzet (met name als het gaat om productontwikkeling en processen) wordt voorzien in de vorm van werkgroepen. Voor veel onderdelen is het nodig dat uitwerking plaatsvindt in nauw overleg en samenwerking met onze deelnemers. De geraamde inzet heeft betrekking op de inzet van medewerkers van ODZOB.

De benodigde inzet vanaf 2021 en verder in de vorm van implementatiekosten of frictiekosten is sterk afhankelijk van keuzes die deelnemers maken. Deze kosten kunnen betrekking hebben op het aanpassen van toetsingskaders doordat gemeenten nieuwe Omgevingsplannen opstellen en benodigde training & opleiding dat hiermee samenhangt.

Geïnitieerd vanuit het Programma Omgevingswet is in 2019 in samenwerking met AiREAS, gemeente Eindhoven, provincie, GGD, RIVM en Universiteit Utrecht tot een voorstel gekomen voor het creëren van een Innovatief Regionaal Meetnet Lucht & Geluid. Inmiddels ligt er een Plan van Aanpak en een consortiumovereenkomst op basis waarvan structureel middelen worden beschikbaar gesteld ter hoogte

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

van € 100.000 (€ 45.000 in de vorm van uren contractmanagement en € 55.000 in middelen ter dekking van kosten van het meetnet). De financiering maakt geen deel uit van het Programma Omgevingswet.

1.2 Ontwikkelingen veehouderij

De veehouderij in onze regio en Noord-Brabant als geheel staat voor een ingrijpende transitie, die leidt naar duurzaam en zorgvuldig produceren, op een diervriendelijke wijze en met maatschappelijk draagvlak. Dit betekent dat veel veehouderijbedrijven voor grote ingrijpende keuzes staan in de komende 1-3 jaar. Stoppen of doorgaan. Veel bedrijven moeten op korte termijn hun keuze kenbaar maken. In een kort tijdsbestek moeten meldingen worden behandeld en vergunningen verleend, aangepast of ingetrokken. In het verlengde daarvan kan toezicht en handhaving verwacht worden op naleving van regels.

Een extra capaciteitsvraag dient zich aan bij vergunningverlening, in mindere mate bij toezicht en handhaving. Met het ITv project(intensivering toezicht veehouderijen) is immers al geanticipeerd op de voorziene ontwikkeling in de veehouderij.

De ODZOB staat voor een grote opgave om de toegewezen taken in de komende 1 tot 3 jaar naar beste kunnen te realiseren. De grote piek in werkzaamheden zal zich ook in financiële zin vertalen naar tijdelijk grotere werkprogramma's voor de veehouderij gerelateerde taken. Dit vergt voor de periode 2019 - 2022 een grote inspanning voor de ODZOB, die voorlopig in worst-case scenario is begroot op 1.300.000 euro. Het DB en AB van de ODZOB is in juni 2019 reeds op hoofdlijnen geïnformeerd over de ontwikkelingen in de veehouderij, voor nadere informatie wordt verwezen naar betreffende documenten.

Taskforce voor Noord-Brabant

Om de grote opgave bij de bevoegde gezagen - gemeenten en provincie - en hun uitvoeringsdiensten in goede banen te leiden is deze zomer een bestuurlijke en ambtelijke Taskforce ingesteld. De 3 Omgevingsdiensten werken nu gezamenlijk in de ambtelijke taskforce aan een plan van aanpak dat oplossingen gaat bieden om de aankomende werkvoorraad op zorgvuldige wijze uit te voeren. Alleen extra capaciteit inzetten zal onvoldoende soelaas bieden en de krappe arbeidsmarkt zorgt daarbij eveneens voor beperkingen. In de VTH-werkprocessen moeten ook creatieve slimme keuzes worden gemaakt. In de prioritering zullen bestuurlijke keuzes worden voorgelegd.

Definitieve opgave 2020-2022

De ontwikkelingen in de veehouderij vinden voor een belangrijk deel plaats vanuit de provinciale regelgeving ten behoeve van de transitie van de veehouderij. Reden waarom de 3 Omgevingsdiensten de provincie verzoeken de volledige opgave, waaronder ook de Wabo-gerelateerde taken, in financiële zin voor haar rekening te nemen. De 3 OD's zijn daarover momenteel in gesprek met de provincie. Zodra het plan van aanpak van de taskforce per oktober gereed is, worden gemeenten en het bestuur van de ODZOB tegelijk met de andere regio's geïnformeerd. De definitieve inhoudelijke, personele en financiële consequenties zullen inzichtelijk worden gemaakt. De ODZOB kan daarna de vertaling maken naar de werkprogramma's 2020 e.v. van de regiogemeenten.

Na 2022

Op middellange en langere termijn voorzien we in Noord-Brabant dat honderden veehouderijbedrijven gaan stoppen met de veehouderijtak van hun bedrijf. Dit gaat naar verwachting resulteren in een afname van de benodigde capaciteit voor VTH-taken bij overheden en Omgevingsdiensten. Het tempo waarin deze afname plaatsvindt hangt af van een veelvoud aan externe factoren en is in dit stadium ongewis.

1.3 Besluit bodemkwaliteit

Uitgangspunten voorbereiding uitvoeringsbeleid Besluit Bodemkwaliteit

Uitvoering geven aan toezicht en handhaving van het Besluit Bodemkwaliteit (hierna; Bbk) is een verplichte basistaak voor de omgevingsdienst. Het toezicht Bbk is de beoordeling of grond, bagger en of bouwstoffen met vooraf bepaalde kwaliteit mogen worden toegepast. Er is een regiowerkgroep bestaande uit bodemdeskundigen die samen met de ODZOB het uitvoeringsbeleid Bbk momenteel voorbereid en in november een definitief voorstel zal gaan doen aan de regio.

Autonome groei aantal meldingen

Het aantal meldingen Bbk neemt regionaal toe: In 2018 totaal 400 meldingen in Zuidoost-Brabant. In de eerste helft van 2019 reeds 325 meldingen. Dit heeft consequenties voor de werkprogramma's van de gemeenten. Voortzetten van de huidige werkwijze is niet houdbaar met de huidige beschikbare regionale inzet en zal leiden tot een grote administratieve werklast en onvoldoende fysiek toezicht. Er moeten slimme keuzes gemaakt worden. De regiowerkgroep heeft de focus op terugdringen administratief toezicht en herverdeling van de inzet naar meer fysiek toezicht bij de toepassing(en).

Daarnaast wordt aanvullend ingezet op risicobeheersing om de werklast te beperken. Als in november het voorstel bestuurlijk wordt voorgelegd kan daarmee de doorvertaling worden gemaakt naar de werkprogramma's van de regiogemeenten. De trend van het toenemend aantal meldingen wordt in de werkprogramma's van de afzonderlijke gemeenten inzichtelijk gemaakt.

Evenwichtige risicobeheersing is noodzakelijk

Toezicht op het Bbk is nadrukkelijk een regionaal verhaal, met waterbedefferen. 'Kunnen we een kwalitatief slechte partij grond niet kwijt in een gemeente met goed toezicht dan wordt het in een andere gemeente toegepast'. Reden om te streven naar level playing field voor toepassers.

In Zuidoost-Brabant is het aantal meldingen Bbk ten opzichte van de andere regio's laag. Zowel in regio Noordoost-Brabant als Middenwest-Brabant worden op jaarbasis meer dan 1000 meldingen behandeld. Er is sprake van een 'meldingstekort' oftewel een groot aantal illegale toepassingen. Daarmee zijn een aantal risico's te benoemen die bedreigend kunnen zijn voor het lokale duurzame bodembeheer. In de meeste gevallen zijn deze risico's terug te voeren op menselijk gedrag. Risico's voor bodem en/of de leefomgeving van omwonenden zijn bijvoorbeeld toepassen van verontreinigde grond in de leeflaag (bijv. tuinen, akkers) of toepassingen van asbesthoudend puin. Complicerend is daarbij dat risico's vaak op langere termijn negatieve effecten kunnen hebben en soms onvoldoende inzichtelijk zijn; denk aan de recentelijke aandacht voor Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en de PFAS problematiek in de bodem. Voorbeelden van overtredingen en economische delicten zijn het niet melden van toepassingen of samenvoegen van partijen schone en verontreinigde grond. Met de voorziene regiobrede aanpak kunnen we overtredingen en risico's voor de leefomgeving de komende jaren gaan verkleinen.

Toezicht

Belangrijke operationele doelstellingen voor het nieuwe regionaal uitvoeringsbeleid Bbk zullen zijn:

- Realiseren van een gelijk speelveld in de regio voor alle toepassers -ketenpartners, lagere overheden, bedrijven en particulieren-, die activiteiten uitvoeren waarop het Besluit Bodemkwaliteit toeziet.
- Differentiatie administratieve afhandeling meldingen: diepgaande toetsing bij hoge risico's voor bodem en leefomgeving. Lichte toetsing waar risico's lager zijn.
- De uitvoering van het toezicht gebeurt informatiegestuurd en risicogericht. De resultaten van toezicht Bbk in termen van naleefgedrag zijn input voor bijsturing van het toezichtprogramma Bbk.

Het nieuwe toezichtsplan kent het volgende basispakket voor de regio:

1. beoordeling meldingen Bbk bodemloket (administratief toezicht);
2. fysiek toezicht, veldcontroles meldingen Bbk;
3. signaal/veldtoezicht, (vrije) veldcontroles naar aanleiding van klachten/meldingen;

4. ketentoezicht, projectmatige inzet op: grondstromen, aspectcontroles vrije veldtoezicht, monsternamen.

Bovenop dit basispakket kunnen gemeenten de keuze maken extra aanvullende taken bij de ODZOB te beleggen in een pluspakket, denk daarbij aan aanvullend vrijeveld toezicht, registratie in gemeentelijke bodeminformatiesystemen, voorlichting en communicatie richting toepassers.

Scenario's

Voor het basispakket zijn scenario's uitgewerkt. Op basis van bestuurlijk draagvlak zal de regiowerkgroep daaruit een definitief toezichtpakket samenstellen voor de werkprogramma's 2020.

- Scenario 1 Huidige inzet continueren (*minimaal niveau*)
(1,2 fte//160.000 euro)

Gezien de stijging van het aantal meldingen is de huidige inzet onvoldoende om de autonome toename van meldingen te behandelen. Alle inzet gaat naar administratieve verwerking. De inzet is ook niet gebaseerd op het voorziene uitvoeringsbeleid (informatie-, risicogestuurd).

- Scenario 2 Volledige behandeling en beoordeling meldingen bodemloket
(9 fte//1.180.000 euro)

In dit scenario worden alle meldingen volledig beoordeeld en in het veld gecontroleerd. Dit gaat echter voorbij aan prioritering, risicogericht handelen en leidt daarmee tot een buitenproportionele niet gerechtvaardigde inzet van toezicht op het Bbk.

- Scenario 3 Informatiegestuurd en risicogericht basis
(2,3 fte// 300.000 euro, huidig meldingsniveau)
(3,2 fte// 420.000 euro, wanneer er geen toepassingen meer zijn)

Toepassingen grond en schone grond worden risicogericht afgehandeld met naar verwachting volledige diepgaande beoordeling in 10 % van de meldingen, die als meest risicovol worden geacht, gecombineerd met fysiek toezicht. Bij de overige meldingen met laag risico wordt enkel licht getoetst, geen fysieke controle.

- Scenario 4 Informatiegestuurd en minimum risico leefomgeving
(4,1 fte// 537.000 euro, huidig meldingsniveau)
(5,8 fte// 760.000 euro, wanneer er geen illegale toepassingen meer zijn)

Scenario 4 is gelijk aan scenario 3 met als enige verschillen: extra inzet op signaal/veldtoezicht en extra inzet op beoordeling toepassingen grond (strengere risicoprioritering, minder risico voor de leefomgeving, leidend tot 50 % volledige beoordeling). Met als doelstelling het aantal 'niet-gemelde' (illegale) toepassingen sneller terug te dringen.

Inzet 2020 en volgende jaren

Scenario 4 is de voorkeursvariant van de ODZOB, en zou uiteindelijk € 760.000 voor alle deelnemers gezamenlijk gaan kosten. Er vanuit gaande dat er reeds € 160.000 in de werkprogramma's is voorzien, betreft dit uiteindelijk een toename van het structurele budget met € 600.000, een en ander afhankelijk van de autonome groei van het aantal meldingen.

Overwogen kan worden om te starten met scenario 3 en de overgang naar scenario 4 uit te smeren over enkele jaren met daaraan gekoppeld evaluatiemomenten die het naleefgedrag inzichtelijk maken. De concrete inzet voor 2020 zou daarmee € 300.000 - € 160.000 = € 140.000 minimaal en € 260.000 maximaal bedragen wederom afhankelijk van de ontwikkeling van het aantal meldingen.

1.4 Uitvoeringsbeleid asbest

Wat is het belang van de asbestbasistaak?

Asbest is een verzamelnaam voor een aantal in de natuur voorkomende mineralen die tot de jaren tachtig veel werden gebruikt als bouw materiaal en tot het verbod in 1994 veelvuldig zijn toegepast. Het bestaat uit microscopisch kleine vezels, die in gebonden toestand onschadelijk zijn. Als die loskomen, bijvoorbeeld als gevolg van verwerking of bij ondeskundige sloop, vormen ze een gevaar voor de gezondheid. Het kan jaren duren voordat de gevolgen van inademing optreden. Nog steeds sterven mensen als gevolg van de asbest die ze tientallen jaren geleden inademen. Volgens cijfers van de Rijksoverheid sterven in Nederland per jaar tussen de 900 en 1300 mensen als gevolg van blootstelling door inademing.

Asbesthoudende materialen zijn in het verleden massaal toegepast. Onder andere in daken, schoorsteenkanalen, vloerzeil, beglazingskit en Cv-installaties. In de directe leefomgeving van mensen dus. Nu vinden elke dag tientallen asbestsaneringen plaats. Om de risico's voor mens en milieu te beperken is de wetgeving relatief streng. Er is sprake van een gecertificeerde branche. Desondanks gaat er veel niet goed.

Dit is niet alleen de ervaring van de ODZOB van de afgelopen drie jaar maar ook de conclusie van ketenpartners en autoriteiten op het gebied van asbest (ODNL, ISZW, OMWB, ODBN, Politie en Openbaar Ministerie). Het certificeringmodel staat onder druk. In 20% van de beoordeelde meldingen is er iets mis. In 50% daarvan worden ernstige afwijkingen geconstateerd. Bijvoorbeeld dat de rapportage niet geschikt is voor de gemelde werkzaamheden, het niet inventariseren van verdachte bronnen en het te laag inschalen van de risicoklasse en dus de bepaling van de saneringsmethode.

In de meldingsfase kan door de ODZOB veel worden gecorrigeerd zodat overtredingen in de saneringsfase worden voorkomen. Hierdoor dient het toezichtniveau risicogericht te worden ingekleed en kunnen handhavingprocedures worden voorkomen. En belangrijker nog, het risico op vezelemisatie wordt zo verlaagd.

Het risico op vezelemisatie op het moment dat niet wordt voldaan aan de wet- en regelgeving is echter dusdanig groot dat in verhouding een groot risico voor mens en milieu bestaat. Een adequaat toezichtniveau is dus heel belangrijk in de saneringsfase.

Daarnaast is het een bekend fenomeen dat het lucratief is om zich te onttrekken aan toezicht en pogingen te doen om illegale handelingen te verrichten. Financieel gewin speelt hierin een belangrijke rol. *Een ketengerichte aanpak om ook niet-gemelde saneringen op te sporen is het middel om deze vorm van illegaliteit aan te pakken.*

Quote Officier van Justitie milieu en fraude: *"De beoordeling in de meldingsfase van sloopmeldingen en de constateringen die daar worden gedaan zijn voor het Functioneel Parket essentieel om zaken met betrekking tot de saneringsfase strafrechtelijk te kunnen oppakken."*

Regionaal uitvoeringsbeleid asbest

In de AB-vergadering d.d. 5 oktober 2017 is overeenstemming bereikt over de aanpak van asbesttaken zoals vastgelegd in het "Regionaal Uitvoeringsbeleid Asbesttaken" (RUA) versie 20 mei 2017. Tevens is besloten om dit beleid ter vaststelling naar de colleges te sturen.

De redenen tot het opstellen van een RUA waren:

1. Er is regionaal onvoldoende zicht en grip op de illegale sloop/asbestsanering vanwege gebrek aan informatie.
2. Overtredingen door asbestsaneerders/sloopbedrijven worden niet of nauwelijks aangepakt. Slechte bedrijven kunnen blijven doorgaan.
3. Er is geen ketenaanpak mogelijk, indien het toezicht alleen lokaal gebeurt.

4. Met het van kracht worden van het BOR, is duidelijk geworden dat het toezicht op bedrijfsmatige activiteiten voor asbestverwijdering een basistaak is die door de omgevingsdiensten uitgevoerd dient te worden.

Korte inhoud RUA

Toezicht op asbest bestaat uit enkele met elkaar verbonden processtappen (beoordelen van asbestinventarisatierapporten, toezicht en ketentoezicht).

Ten behoeve van de acceptatie van de sloopmelding dient er een beoordeling van de sloopmelding te worden uitgevoerd, waarbij het beoordelen van het asbestinventarisatierapport een basistaak is (dit is recent opnieuw bevestigd in een rapport van advocatenkantoor Pels Rijken, opgesteld in opdracht van de gemeente Den Haag en de OD Haaglanden). De regionale werkgroep asbest heeft destijds geconcludeerd dat het onwenselijk is om het proces van de sloopmelding, inclusief beoordeling asbestrapport, op te knippen in twee uitvoerende partijen. Daarom is destijds besloten om de beoordeling van het asbestinventarisatierapport binnen het proces van de afhandeling van de sloopmelding bij de gemeente te laten. Wel heeft de gemeente een hulpmiddel (checklist beoordelen sloopmelding en asbestinventarisatierapport) gekregen om te bepalen of er toezicht door een ODZOB-inspecteur op de asbestsanering moet plaatsvinden. Indien een asbestsanering in aanmerking komt voor toezicht door een ODZOB-inspecteur stuurt de beoordelaar de stukken van de sloopmelding met de bijbehorende acceptatiebrief per email naar de ODZOB (asbest@odzob.nl).

Het moment van de start van de asbestsanering wordt digitaal gemeld via het landelijk asbest volg systeem (LAVS). Deze startmeldingen worden toegevoegd aan het dossier sloopmelding door de gemeente en, bij toezicht door de ODZOB, ook doorgestuurd per mail aan de ODZOB.

Ter voorbereiding van de controle asbestsanering beoordeelt de toezichthouder van de ODZOB het asbest inventarisatierapport nogmaals op hoofdlijnen.

Evaluatie

Op 21 januari 2019 is het RUA door de ODZOB met de werkgroep asbest geëvalueerd.

Naar aanleiding van die bijeenkomst is door de ODZOB "de Evaluatie Regionaal uitvoeringsbeleid asbesttaken" opgesteld. Op 2 april 2019 is het RUA aan de hand van "de Evaluatie Regionaal uitvoeringsbeleid asbesttaken" door de ODZOB met alle deelnemers geëvalueerd.

Als vervolg op de bijeenkomst d.d. 2 april 2019 is er op 13 mei 2019 een bijeenkomst met de werkgroep asbest geweest. Naar aanleiding van de bijeenkomst d.d. 13 mei 2019 is door de ODZOB op 27 mei 2019 de memo "Evaluatie uitvoeringsbeleid asbesttaken (vervolgbijeenkomst)" opgesteld.

Uit deze evaluatie kwamen een aantal issues naar voren zoals de verbetering van de uitvoering van de in het RUA gemaakte afspraken en uitgangspunten en de vraag hoe we in de regio meer inzicht en grip kunnen krijgen op de asbestbranche. Er lijkt tussen de ODZOB en de werkgroep overeenstemming te zijn over nut en noodzaak van het op een andere wijze gaan organiseren van toezicht en het eerder afgesproken 'beleid' dus op dat punt te gaan aanpassen.

Observaties ODZOB: ervaren knelpunten

De ODZOB ervaart een aantal knelpunten:

- De gemeenten binnen de regio van de ODZOB gaan verschillend om met de uitvoering van het vastgestelde beleid. De volledige checklist wordt niet altijd (digitaal) toegepast bij het beoordelen van een formulier sloopmelding en inhoudelijke toetsing van het asbestinventarisatierapport. Hierdoor is er geen uniforme werkwijze binnen onze regio en ontstaat een ongelijk speelveld voor de asbestbranche.
- De tabel Risicofactoren is met name gericht op omgevingsfactoren en er wordt te weinig naar de risico's voor de leefomgeving gekeken bij het verwijderen van asbest. Ook worden alléén de gemelde werkzaamheden (fysiek) gecontroleerd en is er geen aandacht voor illegale saneringswerkzaamheden.
- Er vindt geen uniforme overdracht van toezicht plaats op basis van de tabel "score van de sanering".
- Huidige werkwijze van opdrachtverstrekking kan niet efficiënt worden ingericht (veel reistijd) en "aandachtbedrijven" en illegale asbestsaneringen krijgen hierdoor onvoldoende aandacht.

- Wanneer de ODZOB asbestinventarisatierapporten beoordeelt, leidt dit vaker tot grote onvolkomenheden die worden door gemeld aan de certificerende instantie (C.I.).

In de praktijk is de ODZOB gebleken dat de bestuurlijke redenen die destijds de aanleiding waren voor het opstellen van het RUA niet zijn opgelost. Een goede discussie over de bestuurlijke asbestissues -de redenen tot het in eerste instantie opstellen van het regionaal uitvoeringsbeleid asbesttaken- heeft nog niet plaatsgevonden. Natuurlijk is het zo dat de ODZOB -gelet op de ontwikkeling waar het team asbest in zit- zeker nog interne verbeteringen kan doorvoeren. Ook is de communicatie naar de gemeenten voor verbetering vatbaar. De leden van de werkgroep asbest hebben hier kritische en terechte opmerkingen over gemaakt. *Dit laat echter onverlet dat de asbesttaken en met name de taken die zien op de asbestketen door de ODZOB niet (adequaat) uitgevoerd kunnen worden. Het voorstel is daarom om het vastgestelde RUA van 2017 te herzien.*

Daarbij worden 2 scenario's voorgesteld:

Scenario 1

- Ten aanzien van het beoordelen van de asbestinventarisatierapporten veranderen de huidige werkafspraken uit het RUA niet, de deelnemers beoordelen de asbestinventarisatierapporten overeenkomstig de gemaakte werkafspraken en na één jaar zal deze werkwijze opnieuw door de werkgroep asbest worden geëvalueerd. Mocht daartoe aanleiding zijn, dan kan de evaluatie eerder worden uitgevoerd.
- Vanaf 2020 zal het toezicht risicogericht worden uitgevoerd. Dit betekent dat de ODZOB zelfstandig op basis van informatie (bronnen) zal bepalen op welke locaties toezicht zal worden uitgevoerd binnen het daarvoor beschikbare budget. Daarnaast zal het budget asbesttoezicht met € 75.000 dienen te worden verhoogd aangezien in de praktijk is gebleken dat er bij een aantal deelnemers te weinig budget beschikbaar is gesteld voor het adequaat houden van toezicht.
- Vanaf 2020 voert de ODZOB de wettelijke basistaak "ketentoezicht" uit (vergelijkbaar met het ketentoezicht in het ROK Toezicht & handhaving). Dit betekent een ophoging van het budget met € 35.000 per jaar voor de uitvoering van deze wettelijke taak.

Bij scenario 1 kunnen de volgende kanttekeningen worden geplaatst:

- Dit scenario staat op gespannen voet met het wettelijk kader van het BOR dat het beoordelen van asbestinventarisatierapporten een basistaak is. Daar wordt niet aan voldaan.
- Deelnemers moeten zich ervan bewust zijn dat ook voldaan moet worden aan de kwaliteitscriteria vanuit de Wet VTH voor de uitvoering van asbesttaken.
- Bij dit scenario zal de ODZOB extra inzet moeten plegen op kennisontwikkeling en coördinatie bij de deelnemers. Daarmee is een extra budget gemoeid van circa € 15.000 per jaar.

Huidige werkwijze toezicht asbest	Beoogde werkwijze toezicht asbest
95 % Toezicht legale saneringen	60 % Toezicht legale saneringen
5 % Toezicht illegale saneringen	30 % Toezicht illegale saneringen
0 % Ketentoezicht asbest	10 % Ketentoezicht asbest

Huidig budget € 275.000
Gevraagd budget € 400.000 (toename van € 125.000)

Scenario 2

Het RUA wijzigt in die zin dat:

- het beoordelen van asbestinventarisatierapporten (= basistaak) wordt conform het BOR volledig uitgevoerd door de ODZOB (gefaseerd) en niet meer door de gemeenten. De totale kosten op basis van de huidige meldingen worden dan geraamd op circa € 540.000 per jaar.
- de ODZOB bepaalt vanaf 2020 op basis van de ingediende asbestinventarisatierapporten de uitvoering van het asbesttoezicht. Dit vindt in principe risicogericht plaats (vergelijkbaar met het ROK Toezicht & handhaving) met een beoogde budgetverhoging van € 75.000 euro per jaar.
- de ODZOB voert de wettelijke basistaak "ketentoezicht" vanaf 2020 uit (vergelijkbaar met het ketentoezicht in het ROK Toezicht & handhaving) met een beoogde budgetverhoging van € 35.000 per jaar.

De ODZOB krijgt daarbij de opdracht om te komen met een plan waaruit blijkt op welke wijze er risicogericht invulling gegeven gaat worden aan deze taken en om de personele en financiële consequenties daarvan in beeld te brengen. Daarbij wordt samen met de (huidige) werkgroep asbest een voorstel ontwikkeld met een realistisch tijdspad, inclusief de overdracht van het beoordelen van asbestinventarisatierapporten naar de ODZOB.

De gemeenten werken in de tussentijd conform de afspraken zoals deze zijn vastgelegd in het RUA.

Scenario 2 is de voorkeursvariant van de ODZOB aangezien de ODZOB dan (pas) in staat is om de aan haar opgedragen wettelijk verplichte basistaak "asbest" uit te voeren.

1.5 Externe veiligheid

Tot en met 2020 ontvangt de ODZOB van het Rijk middelen (Impuls Omgevingsveiligheid) voor de uitvoering van activiteiten op het gebied van externe veiligheid. Deze middelen worden enerzijds ingezet bij de uitvoering van reguliere activiteiten, zoals de beoordeling van externe veiligheidsaspecten bij vergunningverlening en ruimtelijke ontwikkelingen (€100.000 per jaar) en anderzijds voor opbouw en delen van kennis en expertise, participeren in landelijke werkgroepen en kennistafels en de uitvoering van projectmatige activiteiten (€ 160.000 per jaar). Het beëindigen van de Impuls Omgevingsveiligheid heeft gevolgen voor de deelnemers en de ODZOB. Voor de deelnemers betekent het dat er geen bijdrage meer is in de kosten als gevolg van het beoordelen en verwerken van externe veiligheidsaspecten bij reguliere werkzaamheden zoals vergunningverlening of opstellen en wijzigen van bestemmingsplannen. Gemeenten zullen deze werkzaamheden van de ODZOB dan volledig zelf moeten gaan vergoeden (werkprogramma). Gemeenten zullen door het Rijk wel structureel gecompenseerd worden voor het extra werk dat het thema externe veiligheid met zich meebrengt, maar op welke wijze dit gaat gebeuren en welke bedragen ermee zijn gemeoid is nog onderwerp van discussie.

Voor de ODZOB betekent het dat de financieringsbasis onder de activiteiten die niet rechtstreeks samenhangen met reguliere taakuitvoering werkzaamheden wegvalt.

De beëindiging van de subsidie uitvoering externe veiligheid (IOV-middelen) heeft gevolgen voor ondersteunende werkzaamheden op het gebied van:

- Communicatie zoals organiseren van kennisdagen en berichtgeving over actuele ontwikkelingen, waardoor het thema externe veiligheid op het vereiste niveau in beeld blijft (€ 40.000 p.j.).
- Structurele samenwerking op regionaal en provinciaal niveau, waarbij uitwisseling van kennis en expertise plaatsvindt, uniforme werkwijzen worden ontwikkeld, werkprocessen op elkaar worden afgestemd en bestuurlijke besluitvorming wordt voorbereid. Externe veiligheid kent in de praktijk 2 invalshoeken. De ene invalshoek is die van het verkleinen van de kans dat er iets mis gaat door bij ruimtelijke ontwikkelingen het aspect externe veiligheid vanaf de initiatieffase mee te nemen, juiste voorschriften aan vergunningen te verbinden en gericht toezicht op veiligheidsvoorschriften. De andere invalshoek richt zich op het kunnen beheersen en bestrijden van een calamiteit in het geval dat het onverhoopt misgaat. Bij de eerste invalshoek is er vooral een adviserende rol van de ODZOB, bij de tweede invalshoek staat de Veiligheidsregio aan de lat. De 2 invalshoeken sluiten natuurlijk wel op elkaar aan, in die zin dat ruimtelijke maatregelen, vergunningvoorschriften en toezicht van invloed zijn bij beheersen en bestrijden door hulpdiensten in geval van een calamiteit. Dit vergt in de hele processen bij ruimtelijke ontwikkelingen, vergunningverlening en toezicht bij risicorelevante bedrijven goede onderlinge afstemming en samenwerking tussen bevoegd gezag, Veiligheidsregio en ODZOB. (€ 30.000 p.j.).
- Participatie aan landelijke kennistafels en actualisatie van richtlijnen, zoals de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen, waardoor we blijven beschikken over actuele kennis en inbreng hebben in landelijke ontwikkelingen. Ook oppakken van en inspelen op nieuwe ontwikkelingen zoals (externe) veiligheidsaspecten van energietransitie en zeer zorgwekkende stoffen is hierdoor mogelijk (€ 50.000 p.j.).
- Uitvoering van projectmatige activiteiten zoals risicorelevante bedrijven, ontwikkeling blauwdruk voor externe veiligheid in de omgevingsvisie en ontwikkeling van de ev-tool voor ruimtelijke ontwikkelingen (€ 40.000 p.j.).

De werkzaamheden worden in onderlinge samenhang met elkaar uitgevoerd en dragen er gezamenlijk toe bij dat de kwaliteit en de continuïteit van de uitvoering van externe veiligheidswerkzaamheden op het vereiste peil blijven. Uitblijven van voldoende financiering (€ 160.000 p.j.) zal leiden tot verdwijnen van kennis en expertise bij de ODZOB, provincie en regiogemeenten en slechtere onderlinge afstemming. Hierdoor is de kwaliteit van de uitvoering van externe veiligheidswerkzaamheden op het vereiste niveau onvoldoende gewaarborgd.

Externe Veiligheid is een thema dat volop in ontwikkeling is en dat nog wel even blijft. Het is ook een onderwerp dat gemakkelijk uit het gezichtsveld raakt (zolang er geen rampen gebeuren). Daarmee wijkt het af van onderwerpen zoals geluid en geur. Als het daar niet goed is geregeld leidt dat (direct) tot

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

klachten en komt het vanzelf in de aandacht. Het is daarom nodig om structureel aandacht te blijven geven aan het thema externe veiligheid. Op den duur, wanneer het thema wat verder is uitgekristalliseerd, zal dat niet meer zoveel tijd vergen als nu het geval is.

De volgende scenario's qua financiering zijn denkbaar:

1. De deelnemers stellen collectief een extra bedrag beschikbaar (globaal € 8.000 per deelnemer of via een andere verdeelsleutel) zodat ODZOB deze taken kan blijven uitvoeren.
2. Deelnemers herallocceren de middelen binnen het programma collectieve taken zodat er ruimte ontstaat voor het kunnen blijven uitvoeren van deze taken.
3. Deelnemers besluiten dat de ODZOB stopt met deze activiteiten.

Scenario 2 is de voorkeursvariant van de ODZOB; ingeschat wordt dat door het aflopen respectievelijk het op een andere wijze financieren van enkele projecten die nu uit het collectief programma worden gedekt, er voldoende ruimte ontstaat om deze werkzaamheden te kunnen blijven uitvoeren.

1.6 Overdracht bodemtaken provincie naar gemeenten

Voor het vakgebied bodem heeft de komst van de Omgevingswet de grootste gevolgen. Met de invoering van de Omgevingswet is de Wet bodembescherming (Wbb) niet meer van toepassing voor nog niet beschikte gevallen van ernstige bodemverontreiniging. De aspecten van bodem worden dan geregeld in een Aanvullingswet Bodem Omgevingswet waardoor bodem geen sectoraal onderwerp meer is. De 'activiteit' staat dan voorop en de bodem volgt. De provincie gaat een groot deel van haar taken overdragen aan de gemeenten die allen het bevoegd gezag voor bodem worden.

Een extra uitdaging is dat een groot aantal onderdelen van het nieuwe bodembeleid nog niet duidelijk zijn. Bijvoorbeeld het Aanvullingsbesluit Bodem Omgevingswet is op 4 juli jongstleden aangeboden aan de Tweede Kamer en pas aan het eind van het jaar zal het concept Besluit ter advisering naar de Raad van State worden gezonden. De voorbereidingstijd en weten waar je aan toe bent en wat er precies geregeld moet gaan worden is daarmee bij invoering per 1-1-2021 bijzonder kort geworden.

Het vakgebied bodem wordt bovendien onder het regiem van de Omgevingswet ontdaan van het nauwe keurslijf van alleen chemische bodemverontreiniging. De bodem speelt namelijk ook een belangrijke rol bij bijvoorbeeld klimaat, duurzaamheid, voedselzekerheid en energie. Bodemmedewerkers zullen ook daarmee moeten gaan leren werken. Samenvattend betekent het voor gemeenten een aanzienlijke verzwaring van de opgaven op het gebied van bodem (ook als zijnde bevoegd gezag).

Voor de ODZOB betekent dit een afname van de provinciale opdracht voor bodemtaken, en een toename van de gemeentelijke opdrachten. Echter, een deel van de bodemtaken die nu in opdracht van de provincie wordt uitgevoerd, vindt plaats in het gebied van de gemeenten in Brabant-Noord. Naar verwachting zullen de betreffende taken die nu door ODZOB worden uitgevoerd, overgaan naar de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). Uiteraard zullen daarbij ook afspraken worden gemaakt over de overgang van personeel.

De Wet bodembescherming (Wbb) wordt gefinancierd met Rijksmiddelen die worden ontvangen door een gering aantal bevoegd gezagen. De ODZOB krijgt vervolgens opdracht de Wettelijke taken uit te voeren. Bij de invoering van de Omgevingswet krijgen de bevoegd gezagen (provincie en alle gemeenten) geormerkt geld om bodemtaken uit te voeren.

De voorbereidingstijd voor de transitie bodem is bijzonder kort en vergt met name door het grote aantal veranderingen en de grote impact veel menskracht. Om de noodzakelijke transitie te kunnen maken is geraamd dat voor de ODZOB circa 1.400 uur extra noodzakelijk zijn. Deze post is opgenomen bij de incidentele opgave Omgevingswet (voorbereiding en implementatie).

Het totale werkpakket kent een omvang van circa 1,3 miljoen waarvan 800.000 wordt besteed aan de regio ZO-Brabant.

Bodemtaken provincie en gemeenten

Jaar	Totaal	ZO-Brabant provincie	ZO-Brabant gemeenten
2019	1.330.000	800.000	0
2020	1.330.000	800.000	0
2021	997.500	600.000	200.000
2022	532.000	320.000	480.000
2023	332.500	200.000	600.000

Bijlage 2:

Efficiency en besparingsmogelijkheden (Werkgroep Accountmanagement ODZOB/OGP-leden)

Algemeen

Uniformeren mandaat VTH (staat van het mandaat) en procesafspraken*
Machtigen medewerkers
Administratieve medewerkers in werkprocessen VTH (uurtarief administratie)
Projectnummers aanvragen door middel van overzicht (i.p.v. losse opdrachtformulieren)
Gezamenlijk VTH-systeem (data & documentenuitwisseling)
E-formulieren (info van ondernemer naar ODZOB)
Digitaal verzenden brieven en besluiten vergunningverlening en toezicht (uitgaande post AVG)
Digitale dossiers (i.p.v. papier) DVO
Archiefbeheer ODZOB in plaats van data uitwisseling

* zie tabel hieronder met de huidige diversiteit aan werkafspraken

Vergunningen

ROK VV (risicogericht beoordelen)
Meldingen activiteitenbesluit
Automatisch publiceren
Automatische OLO intake voor alle gemeenten

Specialisten

De toets niveaus van de specialisten (geluid, geur e.d.)
Consignatiedienst en outcome/proces klachten verkorten

Bouwen

Private kwaliteitsboring 2021
Risicogericht beoordelen sloopmeldingen

Omgevingswet (2021 en verder)

Uniformering omgevingsplan

We stellen voor om de werkgroep accountmanagement, bestaande uit ODZOB medewerkers en medewerkers van deelnemers, de genoemde maatregelen te laten uitwerken en implementeren (zowel bij ODZOB als bij deelnemers). Dit vergt tijd en capaciteit van de ODZOB-medewerkers (verlies productieve uren). Immers, alle bestaande werkafspraken (zie de tabel hierna) moeten opnieuw worden bekeken en er dienen nieuwe afspraken gemaakt te worden met alle individuele gemeenten over de aanpassing van 1 of meer van deze werkafspraken. Veelal zullen gemeenten nieuwe collegebesluiten moeten nemen over mandaat en machtiging. De nieuwe werkafspraken zullen moeten worden geïmplementeerd in de systemen en werkprocessen van de ODZOB (Squit XO, Axapta, zaakstelsel, archivering, VTH-processen, consignatie, administratie, secretariële en juridische processen, aanpassing E-formulieren, digitalisering uitgaande stukken, etc.).

Daarom wordt voorgesteld om daar in 2020 en 2021 € 0,25 mln. voor uit te trekken. De "opbrengst" hiervan zal vele malen hoger zijn dan deze eenmalige kosten.

Voorgesteld wordt om de eenmalige kosten te dekken uit de algemene reserve respectievelijk uit het eventuele positieve resultaat over het jaar 2019.

Vanaf 2022 kunnen naar verwachting de eerste maatregelen worden geïmplementeerd, en de eerste efficiencywinst in de begroting worden verwerkt. Voorgesteld wordt om (indicatief) taakstellend met

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

ingang van de begroting 2022 een besparing van 3% taakstellend te verwerken. Deze besparing kan enerzijds behaald worden door de in deze bijlage genoemde efficiencymaatregelen, en anderzijds doordat het uitvoeren van de opgaven zoals geschetst in bijlage 1, uiteindelijk op diverse onderdelen zal leiden tot minder VTH-werkzaamheden (zoals bijv. het verminderde aantal agrarische bedrijven zal leiden tot minder toezicht en minder vergunningen in die sector).

Overzicht diversiteit werkafspraken

Werkafpraak	Aantal deelnemers
Volledig mandaat Vergunningverlening en toezicht, dossier digitaal, zelfstandig uitvoeren handhavingsstrategie, zienswijzen en afhandeling klachten Inclusief archiefbeheer	3
Volledig mandaat vergunningverlening en toezicht, dossier digitaal, zelfstandig uitvoeren handhavingsstrategie, zienswijzen en afhandeling klachten Exclusief archiefbeheer	4
Volledig mandaat vergunningverlening en toezicht, zelfstandig uitvoeren handhavingsstrategie, zienswijzen en afhandeling klachten Exclusief archiefbeheer en exclusief digitale dossiers	1
Afwijking t.o.v. bovenstaande	
Ophalen en wegbrengen fysieke dossiers of kopiëren op locatie	10
Huisstijl/systeem deelnemer (detachering ODZOB-medewerker)	10
Geen mandaat/machtiging toezicht	1
Geen algemene opdracht voor afhandeling klachten	4
Opdracht nodig voor bestuursrechtelijke handhaving	14
Geen mandaat/machtiging vergunningverlening	11
Aparte opdracht nodig voor afhandeling zienswijzen	6
Geen opdracht voor databases WEB BVB IPPC	9
Geen opdracht voor databases RRG E-PRTR	3
Gebiedsgericht toezicht	1
Geen toezicht verzoektaken	1
Geen Meldingen verzoektaken	7

Opmerking: de praktijk laat zien dat op onderdelen van deze afspraken weer wordt afgeweken.

KADERNOTA OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT 2021

VERSIE 22 AUGUSTUS 2019

CONCEPT

KADERNOTA OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT 2021

VERSIE 22 AUGUSTUS 2019

In opdracht van

Dagelijks Bestuur ODZOB

Datum

Versie 22 augustus 2019

Status

Concept

CONCEPT

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Missie en visie	4
3	Uitdagingen	5
4	Inzet	7
4.1	Aandachtsgebieden	7
4.1.2	Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid	8
4.1.3	Klimaat, energie en duurzaamheid	8
4.1.4	Toekomstbestendige veehouderij	9
4.1.5	Bodem	10
4.1.6	Asbest	11
4.1.7	Gezondheid	11
4.1.8	Ondermijnende criminaliteit	12
4.1.9	Zeer zorgwekkende stoffen	13
4.1.10	Kwaliteit en efficiency van dienstverlening	13
4.1.11	Een toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie: onze medewerkers groeien mee	14
4.2	Uitvoering van de taken	15
5	Financiële uitgangspunten	16
5.1	Inleiding	16
5.2	Baten	16
5.2.1	Algemeen	16
5.2.2	Programma dienstverlening	17
5.2.3	Programma collectieve taken	18
5.2.4	Efficiencyverbetering	19
5.3	Lasten	19
5.4	Indexering	20
5.5	Tarieven	20
5.6	Investerings	20
5.7	Weerstandsvermogen	20
5.8	Vennootschapsbelasting (VPB)	20

1 Inleiding

In de voor u liggende kadernota 2021 zijn de uitgangspunten voor de begroting 2021 opgenomen. De inhoudelijke uitgangspunten zijn afgeleid van het Concernplan 2019-2022. De kadernota is tot stand gekomen na afstemming met de door het OGP samengestelde werkgroep van financieel deskundigen. Tijdens de ambtelijke en bestuurlijke werkconferentie van 26 september 2019 wordt in dit licht nog gesproken over toekomstige (financiële) opgaven en efficiencymaatregelen waarvoor de deelnemers samen met de ODZOB staan. Belangrijkste uitgangspunt voor de begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 is dat deze sluitend is en voorziet in maatregelen die ook op langere termijn een sluitende begroting waarborgen.

CONCEPT

2 Missie en visie

Onderstaande missie, visie en leidend principe, genoemd in het concernplan 2019-2022, spelen in op toekomstige ontwikkelingen en zijn daarmee richtinggevend voor de koers van de ODZOB:

Missie:

Samen meer waarde voor een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant. Voor en met gemeenten, provincie en netwerkpartners voeren we taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geven we advies op het gebied van omgevingsrecht. De kwaliteit van ons werk wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige medewerkers die betrouwbaar, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn.

Visie:

De ODZOB ontwikkelt zich als dé vanzelfsprekende partner in Zuidoost-Brabant die hoogwaardige, innovatieve en betaalbare diensten levert in het kader van de Omgevingswet. Wij zijn overtuigd van de kracht van de samenwerking met onze deelnemers. Samen zorgen we voor de balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving.

De inzet van de ODZOB ziet er in de kern als volgt uit:

De ODZOB werkt samen met andere organisaties die werkzaam zijn op het gebied van de fysieke leefomgeving. Samen met hen en de deelnemers aan de GR verbeteren we de kwaliteit van de fysieke leefomgeving: veiliger, gezonder en minder overlast. Dit alles onder het motto: **“Samen meer waarde”**. Om dit doel te bereiken voert de ODZOB VTH-taken uit voor de deelnemers. Ook activiteiten die verwant zijn aan deze VTH-taken (specialismen) voert de omgevingsdienst uit indien provincie of gemeenten daarom verzoeken. De ODZOB opereert daarbij als strategische partner en verlengstuk van de deelnemers. Als uitvoeringsorganisatie staat de ODZOB voor de uitvoering van de door de deelnemers verstrekte opdrachten in de vorm van basistaken, verzoektaken en het collectief programma op het gebied van de fysieke leefomgeving.

3 Uitdagingen

In het Concernplan ODZOB 2019-2022 zijn de uitdagingen en ontwikkelingen voor de komende jaren geschetst die leidend zijn voor de inzet van de ODZOB.

ODZOB 2019-2022 CONCERNPLAN

ONZE 7 UITDAGINGEN VOOR DE KOMENDE JAREN:

Waarom dit concernplan

Dit concernplan is een kader voor de inzet van de ODZOB tot en met 2022. De inzet wordt samen met de deelnemers bepaald en uitgewerkt in documenten zoals kadernota, programma's, uitvoeringsplannen, etc. [zie Concernplan p. 1](#)

Waar staat de ODZOB nu?

De ODZOB heeft zich de afgelopen 5 jaren ontwikkeld tot een professionele uitvoeringsorganisatie voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-domein). De deelnemende gemeenten en provincie zijn positief, de financiële positie is gezond en het vertrouwen vanuit het bestuur is stevig gegroeid. [zie Concernplan p. 4](#)

Speelveld VTH-domein

Belangrijke landelijke ontwikkelingen als de invoering van de Omgevingswet, de Wet VTH en het Bor (Besluit Omgevingsrecht) bepalen de inzet van de ODZOB bij de uitvoering van het takenpakket.

In dat kader verandert ook de rol van de overheden in het leggen van meer verantwoordelijkheden bij burgers en bedrijven. Dit is een ontwikkeling die past bij de transitie van verticaal georganiseerde naar een horizontale netwerk- en participatiesamenleving. De veranderende rol van de overheid komt binnen het werkkterrein van de ODZOB met name in de omgevingswet tot uitdrukking. Dit betekent nog meer omgevingsbewustzijn, ontwikkelingsgericht werken, faciliteren, maatwerk leveren, experimenteren en verbinden.

Het VTH-domein is een complex taakveld in de regio Zuidoost-Brabant die gekenmerkt wordt door de innovatieve Brainport regio en een landelijk gebied met veel intensieve veehouderij. Maatschappelijke ontwikkelingen vragen in steeds grotere mate om optimale dienstverlening en transparantie. De risico's zijn groot, terwijl het handelen van overheidsorganisaties onder een vergrootglas ligt. Gelet op de toenemende complexiteit van het werk wordt het steeds belangrijker om de uitvoering professioneel

georganiseerd te hebben. Het verder uitbouwen van specialistische kennis en expertise is cruciaal om deze opgaven aan te kunnen. Het vraagt bovendien om actieve samenwerking met de deelnemers en andere partijen.

Uitdagingen

De volgende ontwikkelingen vragen in het bijzonder aandacht:

- De inwerkingtreding van de Omgevingswet vraagt om een integrale aanpak bij de inrichting van de leefomgeving en een beschikbaarheid van informatie voor alle ketenpartijen. Dat wordt mogelijk als informatie eenvoudig gedeeld kan worden en digitaal beschikbaar en toegankelijk is.
- Samenwerking met partners als Veiligheidsregio, GGD, Metropoolregio Eindhoven, OM, rijksinspecties, waterschappen, andere Brabantse omgevingsdiensten etc. wordt verder uitgebreid. Deze samenwerking is niet alleen nodig bij de voorbereiding van de Omgevingswet, maar ook voor de aanpak van opkomende maatschappelijke problemen zoals zeer zorgwekkende stoffen, ondermijning, etc.
- De deelnemers staan voor de opgave om samen met de ODZOB op een aantal terreinen regionaal uitvoeringsbeleid voor VTH vast te stellen (voor zover nog niet gebeurd) en uit te voeren. Hiermee wordt invulling gegeven aan de procescriteria van het Bor en de BIG-8. Dat wil zeggen samen met de deelnemers keuzes maken en prioriteren wat regionaal wordt opgepakt in het VTH-domein. Hierbij wordt de strategische beleidscyclus verbonden met de operationele cyclus.
- Advisering en kennisuitwisseling over grote inhoudelijke thema's die vanuit het VTH-domein veel impact hebben op de leefomgeving is aan de orde. Het gaat daarbij om de volgende thema's: klimaat & energie/duurzaamheid, toekomstbestendige veehouderij, bodem, asbest, gezondheid, ondermijning - ogen en oren in het veld en zeer zorgwekkende stoffen.
- Verdere ontwikkeling van de kwaliteit en efficiency vergt voortdurend aandacht met daarin een belangrijke positie voor standaardisering van werkprocessen en ontsluiting van informatie. Onderdeel van de informatievoorziening is een goede basisregistratie met een actueel regionaal inrichtingenbestand.
- Het Bor heeft veel impact op de omvang van het opdrachtevolumen voor de ODZOB. Naar verwachting zal het opdrachtevolumen voor de basistaken - aanvullend op de jaarlijkse groei van verzoektaken - de komende jaren groeien. Daarnaast dient ingespeeld te worden op de ontwikkelingen van de Omgevingswet. Krapte op de arbeidsmarkt vraagt inventieve oplossingen om aan de groeiende uitvoeringsvraag te kunnen voldoen. Een strategische personeelsplanning met een kwalitatieve en kwantitatieve analyse is nodig om hier een passend antwoord op te vinden.
- Ontwikkelingen op het gebied van Besluit bodemkwaliteit, uitvoeringsbeleid asbest, externe veiligheid, veehouderij, Omgevingswet en overdracht bodemtaken van provincie naar gemeenten plaatsen de ODZOB en zijn deelnemers voor grote opgaven en worden besproken in de werkconferentie van 26 september

4 Inzet

4.1 Aandachtsgebieden

In 2021 zal voor de ODZOB de focus liggen op de volgende gebieden:

4.1.1 Omgevingswet

De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving, die gaat over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De herziening heeft een grote impact op de manier van werken, de cultuur, het juridisch en technisch instrumentarium en grote gevolgen voor de bevoegde gezagen en organisaties die bij de wet betrokken zijn. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruikersgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering.

Op 1 januari 2021 is de Omgevingswet van kracht. Dat betekent dat onze werkwijze voor de uitvoering van VTH-taken vanaf dat moment is afgestemd op de Omgevingswet en dat de kaders waaraan vergunningaanvragen worden getoetst en de regels waarop wordt toegezien zijn veranderd. Hier hoort ook bij de grotere afwegingsruimte die gemeenten bij inwerkingtreding van de Omgevingswet krijgen. Veel zal op 1 januari 2021 onder het overgangsrecht vallen. Voor het toetsingskader voor vergunningen betekent dit o.a. het gemeentelijk Omgevingsplan, dat van rechtswege bestaat uit alle vigerende bestemmingsplannen, de set aan landelijke regels die in de vorm van de Bruidsschat over gaan naar de lokale overheid en de vigerende gemeentelijke verordeningen. We verlenen vergunningen op basis van activiteiten in plaats van inrichtingen.

De verwachting is dat als gevolg van de Omgevingswet er minder activiteiten vergunningplichtig zullen zijn. Daar staat tegenover dat de wettelijke proceduretermijn voor complexe inrichtingen, die vóór inwerkingtreding nog 26 weken bestrijkt, naar 8 weken gaat. Dat vergt meer aandacht voor vooroverleg, waarin participatie een belangrijk onderdeel wordt. De Omgevingswet dwingt ook meer interbestuurlijke afstemming af, waardoor voor en tijdens vergunningverlening meer afstemmingsmomenten zijn. Ook is de verwachting dat vanwege het vergunningsvrij worden van verschillende activiteiten er meer inzet nodig zal zijn voor het afwickelen van meldingen alsmede voor toezicht & handhaving. De precieze impact op het totaal van de verwachte inzet is afhankelijk van verschillende factoren, waaronder de wijze waarop deelnemers om zullen gaan met de grotere afwegingsruimte en de invloed die dat heeft op het meer of minder uniform zijn van de werkprocessen. De vuistregel hierbij is: hoe meer maatwerk, hoe meer kosten. Tegenover hogere kosten staat overigens wel de mogelijkheid die de Omgevingswet voor bevoegde gezagen introduceert, om voor milieu vergunningaanvragen leges te heffen. Er zullen bevoegdheidsverschuivingen plaatsvinden, met name op het gebied van bodem, maar in mindere mate ook op andere beleidsterreinen, onder andere door de wijziging van inrichting naar activiteit.

Ook heeft de wijze waarop de regels zijn verwerkt in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) impact op onze werkprocessen. Deze factoren kunnen op verschillende wijzen gevolgen hebben voor de kosten van onze dienstverlening. Het DSO is het centrale systeem voor het ontsluiten van omgeving gerelateerde informatie, waarop onze eigen systemen dienen aan te sluiten. In 2021 worden extra investeringen voorzien als het gaat om ICT en aansluiting op het DSO alsmede voor training & opleiding.

De invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2021 is de start van een transitieperiode die duurt tot 1 januari 2029. Dat betekent tevens dat de implementatie per 1 januari 2021 niet is afgerond. Op 1 januari 2029 dienen alle gemeenten te beschikken over een, hun hele grondgebied omvattend, Omgevingsplan, dat rekening houdt met strategische kaders die op Rijks- en Provincieniveau worden vastgesteld in visies en met de gemeentelijke Omgevingsvisie waarover elke gemeente uiterlijk dient te beschikken op 1 januari

2024. In de jaren tussen de invoering van de Omgevingswet en 2029 zullen regelmatig wijzigingen in de toetsingskaders plaatsvinden die alsdan geïmplementeerd dienen te worden. Dat betekent ook in die periode dat we regelmatig processen en bedrijfsvoering moeten aanpassen, inclusief ondersteunende systemen, ICT en de daar bijbehorende training & opleiding.

De ODZOB kan met de deskundigheid en informatie waarover we vanuit de uitvoeringspraktijk beschikken een adviesrol vervullen voor onze deelnemers bij het opstellen van omgevingsvisies en -plannen. Daarnaast kunnen we een rol vervullen bij de monitoring van omgevingswaarden, onder andere met het regionaal innovatief meetnet lucht & geluid, waarmee het inzicht in de omgevingskwaliteit wordt vergroot en handelingsperspectief voor het bevorderen van een gezonde en veilige leefomgeving van goede omgevingskwaliteit wordt bevorderd.

4.1.2 Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid

In 2017 zijn werkgroepen gestart om te komen tot regionaal uitvoeringsbeleid conform BOR. In 2019 zijn zowel het Regionaal Operationeel Kader Milieutoezicht (ROK Milieutoezicht) met het benodigde budget als het ROK Vergunningverlening beschikbaar en door de deelnemers individueel vastgesteld. Hiermee kan de regio de gezamenlijke vergunningen en toezichtstrategie voor alle inrichtingen (basis- en verzoektaken) op een adequaat regionaal kwaliteits- en ambitieniveau uitvoeren.

Voor de taken van de ODZOB wordt binnen het ROK Milieutoezicht vanaf 2020 meer ingezet op zowel incidentgericht, programmatisch en themagericht toezicht op basis van bestuurlijke prioriteiten. Daarbij zal ook worden gestart met de toetsing van de actualiteit van een deel van de vergunningen en het doorvoeren van verbeteringen in de uitvoering en monitoring van zowel vergunningverlening als toezicht.

De regio heeft zich ten doel gesteld in 2019 Uitvoeringsbeleid voor het toezicht op het Besluit Bodemkwaliteit uit te werken. Met eenduidig regionaal uitvoeringsbeleid bereikt de regio efficiency in het toezicht en is er sprake van level playing field voor toepassers. Het uitvoeringsbeleid zal inhoudelijk aansluiten bij de uitgangspunten het Regionaal Operationeel Kader Milieutoezicht, en daarmee meer dan voorheen inzetten op zaken als ketentoezicht, een programmatische aanpak en informatiegestuurd (IGH= informatie gestuurde handhaving). Dit item is gespreksonderwerp in de werkconferentie van 26 september.

Met de komst van de Omgevingswet zal per 2021 (los van het beleid) veel veranderen voor vergunningverlening en toezicht. Dit zal invloed hebben de interne werkwijze, de producten, de samenwerking en de kentallen. Vandaar dat een evaluatie van beide beleidskaders is gepland na 2 jaar uitvoering (2022) om de ervaringen met het regionale beleid en de wetwijzigingen nader te beoordelen. Op basis daarvan kan worden beoordeeld of tussentijds herijken van het beleid gewenst is.

Voor meer informatie over het uitvoeringsbeleid asbesttaken zie 4.1.6.

4.1.3 Klimaat, energie en duurzaamheid

Energiebesparing is verplicht vanuit de Wet Milieubeheer. Er is een informatieplicht bijgekomen die het bedrijven verplicht te melden of ze voldoen aan de energiebesparingsplicht. Binnen het ROK (Regionaal Operationeel Kader) is energiebesparing prioritair gescoord. Dit betekent dat toezicht op energiebesparing een vast onderdeel is van controles, bij te kiezen branches. De toezichthouders kunnen een bedrijf van extra informatie voorzien over energiebesparing en eventuele financieringsmogelijkheden om bedrijven te stimuleren verder te gaan met energiebesparing dan wettelijk vereist is. De ODZOB biedt gemeenten op deze wijze invulling en uitvoering om klimaatdoelstellingen te realiseren door middel van toezicht, vergunningverlening en handhaving. De gemeentelijke, provinciale organisatie en de ODZOB zelf moeten voldoen aan de Kwaliteitscriteria voor energie (hierin zijn eisen gesteld aan medewerkers VTH en adviseurs voor wat betreft kennis en ervaring op het gebied van energie en klimaat).

De ODZOB levert input en adviseert bij de Regionale Energiestrategie (RES) waar nodig. Bij de uitvoering van de RES zal de ODZOB omgevingsvergunningen afhandelen voor zonneparken, windparken, vergistingsinstallaties, et cetera en via VTH-bijdragen aan het realiseren van energiebesparing bij bedrijven en organisaties. Klimaat en energie krijgen, onder meer door de RES, steeds meer aandacht bij gemeenten en provincie.

Als verlengstuk van de deelnemers reduceert de ODZOB de CO₂-uitstoot en werkt eraan om een CO₂-neutrale organisatie te worden. De ODZOB kan, als verzoektaak, gemeenten en provincie ondersteunen met het opstellen van duurzaamheidsbeleid, een duurzaamheidsvisie, een plan om van het aardgas af te gaan en uitvoeringsprogramma en uitvoering daarvan.

Bij implementatie van de omgevingswet ondersteunt de ODZOB gemeenten bij de kansen die de invoering biedt voor een ambitie op energieneutraliteit. Door het implementeren van de omgevingswet krijgen belanghebbenden meer mogelijkheden om te participeren in de beleidsvorming.

Naast alle inspanningen die we doen om klimaatverandering zoveel mogelijk tegen te gaan, zullen we parallel daaraan maatregelen moeten nemen om met een veranderend klimaat om te gaan: klimaatadaptatie. Circulaire economie krijgt de komende jaren steeds meer aandacht. Doel is om de Nederlandse economie in 2050 volledig te laten draaien op herbruikbare grondstoffen. Toezicht op de afvalketens zal hieraan bijdragen.

4.1.4 Toekomstbestendige veehouderij

Transitie veehouderij

De provincie Noord-Brabant zet in op het versnellen van de overgang naar een zorgvuldige duurzame veehouderij. De veehouderij in Noord-Brabant is een sterke sector, die de laatste jaren meer en meer onder maatschappelijke druk staat om te vernieuwen naar diervriendelijke productie en de negatieve impact op de leefomgeving, natuur en biodiversiteit verder te beperken. Dit proces ondersteunt de provincie met wet- en regelgeving en beleidsmaatregelen zoals subsidies en ondersteuning van innovaties. Zuidoost-Brabant kent relatief veel intensieve veehouderijen en de transitie heeft dan ook grote gevolgen voor het landelijk gebied in deze regio. Veehouderijen die niet mee gaan in de transitie zullen stoppen. De vergunning zal ingetrokken moeten worden of gewijzigd. Voor de vrijkomende agrarische gebouwen en bedrijfswoningen zal een andere functie moeten worden gevonden of ze worden gesloopt en de bestemming wordt aangepast. Andere bedrijven zullen door ontwikkelen en meegaan in de transitie (verduurzamen) en hiervoor vergunningen aanvragen. Lokale overheden en omgevingsdiensten zullen dit proces mee moeten faciliteren en in goede banen leiden.

Voormalig Programma Aanpak Stikstof (PAS)

Met de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 is het PAS komen te vervallen. Dit heeft grote impact voor nieuwe ontwikkelingen in de landbouw, industrie maar ook voor bouwen en infrastructuur. Voor veel initiatieven is de vergunningverlening en toetsing van de gevolgen op natuur tijdelijk vrijwel volledig tot stilstand gekomen. De landelijke overheid, provincies en partijen zoals VNG werken aan beleid en maatregelen om de vergunningverlening en ontwikkeling weer op gang te krijgen. Verwacht wordt dat het goed inrichten van een nieuw stelsel 1-3 jaar in beslag zal nemen. In de tussentijd zal wel al een (tijdelijk?) toetsingskader beschikbaar komen waarmee nieuwe initiatieven kunnen worden beoordeeld.

Kringloop landbouw

Hiermee doelen we op de transitie naar een veehouderij als onderdeel van een circulaire landbouw die op het niveau van (Noordwest-)Europa zijn kringlopen sluit, de kwaliteit van de bodem verbetert en geen negatieve impact heeft op mens, natuur en milieu. Mest is daarin een waardevolle grondstof die de vruchtbaarheid van landbouwgronden verbetert en het gebruik van kunstmest terugdringt.

Het mestbeleid maakt zo onderdeel uit van de transitie naar een zorgvuldige veehouderij. Het doel is dat mestbewerking zich zo ontwikkelt dat het een gewild 'mestproduct' levert met het oog op: sluiten van

kringlopen in de land- en tuinbouw, bijdragen aan klimaattaakstelling landbouw, als grondstof voor bio-based producten en bijdragen aan een goed woon- en leefklimaat, een schoon milieu en maatschappelijke acceptatie. Het ministerie van LNV is beleid en maatregelen aan het ontwikkelen. Omdat deze nog niet concreet zijn, is de rol voor de lokale overheden en omgevingsdiensten moeilijk te duiden. Het mestbeleid zal een centrale rol vervullen in de kringlooplandbouw. Het mestbeleid van de provincie Noord-Brabant zet in op het be- en verwerken van het mestoverschot tegen de achtergrond als hiervoor beschreven. De komende 2 jaar wordt een planMER opgesteld om geschikte locaties voor mest bewerken te selecteren. Gemeenten zullen over het benutten van de locaties moeten besluiten. Vervolgens is VTH aan de orde. Mest bewerken op het veehouderijbedrijf betekent een complexere vergunningverlening.

Brongerichte verduurzaming van de veehouderij

De stal van de toekomst wordt ontwikkeld (www.stalvandetoekomst.nl). Hierbij wordt gestreefd om zonder gebruik van luchtwassers hoge emissiereducties te behalen. Het Rijk heeft middelen beschikbaar vanuit het verduurzamingsspoor van de sanering varkenshouderij. De provincie heeft middelen vanuit het flankerend beleid rond de Verordening ruimte en de Verordening natuurbescherming. De nieuwe staltechnieken worden beoordeeld op duurzaamheid en effecten op milieu in de vergunningaanvragen die ondernemers voorleggen aan het bevoegd gezag.

Volksgezondheid omwonende veehouderijen

Het voorkomen van (toenemende) gezondheidseffecten rond veehouderijen is een aandachtspunt. In 2020 worden nieuwe inzichten verwacht die voortkomen uit vervolgonderzoeken Veehouderij en gezondheid Omwonenden (VGO) en endotoxine onderzoeken. Zo nodig wordt het endotoxine toetsingskader geactualiseerd en geïmplementeerd voor gebruik bij de vergunningverlening en bij ruimtelijke plannen.

Omgevingswet i.r.t. veehouderij

Met het oog op de Omgevingswet zijn nieuwe regels in voorbereiding, zoals een robuust geurbeleid voor de veehouderij n.a.v. het advies van de cie Biesheuvel (inclusief een herstelplan voor combiluchtwassers), het toepassen van de best beschikbare technieken (BBT) en regels voor verouderde stallen aan BBT en maximale emissiewaarde voor de fijn stof uitstoot uit pluimveestallen. Het innovatief meetnet luchtkwaliteit en geluid gaat gegevens leveren om vorm te geven aan de monitoringsverplichting van omgevingswaarden onder de omgevingswet. Daarnaast biedt het een platform voor burgerparticipatie.

ITv (Intensivering Toezicht veehouderij)

Het ITv project loopt van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2020. Met het project ITv worden de risico's die er binnen de agrarische sector zijn uitgebreid in beeld gebracht. Dit gebeurt voor alle bedrijven waar een actieve vergunning voor het bedrijfsmatig houden van dieren ligt, te controleren binnen deze 3 jaar. De gegevens die opgehaald worden, worden ontsloten via een Brabantbrede portal. Binnen de regio Brabant Zuidoost nemen 18 gemeenten deel aan het ITv project. Aan het einde van de looptijd van het huidige ITv-project wordt onder het ROK risicogericht toezicht uitgevoerd dat mede tot stand komt via de geformeerde werkgroep ROK. Gekozen kan worden voor een nieuwe cyclus van bedrijfscontroles bij de veehouderijbedrijven met een relevante omvang, om daarmee continuïteit in het toezicht te borgen en de beleidsinformatie in de Brabant brede portal actueel te houden.

4.1.5 Bodem

Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeenten

In samenwerking met de provincie is een proces in gang gezet om de bevoegd gezag taken die nu onder de Wbb en de provincie vallen middels een 'warme' overdracht over te dragen van provincie naar gemeenten die vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet bevoegd gezag bodem worden. De

noodzakelijke bodemkennis is nu aanwezig bij de grote gemeenten Eindhoven en Helmond en bij de ODZOB. Het is bijzonder belangrijk dat deze specifieke bodemkennis voor de regio behouden blijft door op het juiste schaalniveau de toekomstige bodemwerkzaamheden in te gaan richten. Werkzaamheden die ODZOB, in opdracht van de provincie nu nog uitvoert in de gemeenten in Noordoost-Brabant, zullen naar alle waarschijnlijkheid vanaf 2021 uitgevoerd gaan worden door de ODBN.

Transitie bodemtoezicht

De ODZOB merkt in de praktijk dat creatieve manieren worden ontwikkeld om het bodemtoezicht te vermijden, waarmee activiteiten plaatsvinden die ontoelaatbaar zijn. In sommige gevallen leidt dit tot bodemverontreiniging, hetgeen kostbaar is om op te ruimen. Ook kunnen voor de gezondheid van mensen en dieren onacceptabele situaties ontstaan. De transitie van taakgericht naar probleem/outcome gericht handhaven met instrumenten als informatie gestuurd, risicogericht handhaven en ketentoezicht is effectiever dan het traditionele handhaven en zal tot meer resultaten leiden. Deze aanpak vergt van alle betrokken partijen een andere inzet. We zitten midden in een proces om het bodemtoezicht meer integraal aan te pakken. Dit achten we noodzakelijk om de grote risico's die gemeenten en provincie lopen zo goed als mogelijk te voorkomen.

4.1.6 Asbest

Asbestdaken

De risico's met betrekking tot het in bezit hebben van een asbestdak nemen zowel voor de eigenaar als voor de omgeving sterk toe. Verzekeraars hebben hun polisvoorwaarden dusdanig veranderd dat private eigenaren en bedrijven over het algemeen onvoldoende verzekerd zijn. Ook zijn veel daken zo oud dat bij nog langer wachten risicovolle en kostenverhogende situaties ontstaan. Inzetten op stimuleren van spoedige verwijdering en anderzijds op preventief toezicht en daar waar noodzakelijk handhaving, zal tot lagere kosten voor gemeenten leiden.

De toezicht- en handhavingslast als gevolg van het verwijderen van asbestdaken zal bij de ODZOB in 2020/2021 niet substantieel toenemen, omdat het verwachte verbod op asbestdaken na 2024 door de Eerste Kamer is verworpen.

Asbesttaken

In 2017 is in samenspraak met de ODZOB en haar deelnemers beleid opgesteld dat de (wijze van de) uitvoering van de asbesttaken beschrijft. Dit Regionaal Uitvoeringsbeleid Asbesttaken is vervolgens door alle colleges vastgesteld.

In 2018 heeft de ODZOB het asbesttoezicht voor de gemeenten uitgevoerd en heeft een uitbreiding van het team plaatsgevonden. Om invulling te geven aan deze taken is samenwerking gezocht met de twee andere Brabantse omgevingsdiensten.

Begin 2019 is de eerste evaluatie van het uitvoeringsbeleid uitgevoerd door de werkgroep asbest. Hierbij is vastgesteld dat de huidige wijze van "risicogericht" toezicht onvoldoende effectief is. De ODZOB is voornemens "risicogericht en informatie gestuurd" toezicht te implementeren, waarbij de aandacht uitgaat naar de gehele asbestketen en specifiek naar illegale saneringsactiviteiten. Dit sluit aan bij de visie voor een uniforme en regionale Brabantse werkwijze.

Door de huidige ontwikkelingen met betrekking tot veranderingen in de wet- en regelgeving en het stimuleren van innovaties bij asbestsanering zal het asbesttoezicht een toegevoegde waarde zijn bij de bescherming van de fysieke leefomgeving.

4.1.7 Gezondheid

Met de komst van de Omgevingswet gaat meer aandacht uit naar gezondheid. Aandacht is nodig voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties waarbij in ieder geval rekening moet worden gehouden met het belang van het beschermen van de gezondheid. Naast de veehouderij hebben diverse

(milieu)thema's een directe relatie met gezondheid. Een te slechte luchtkwaliteit, veel geluidsoverlast, et cetera hebben invloed op de gezondheid van de burgers. Bij het verlenen van vergunningen worden normen opgenomen voor bijvoorbeeld geluid om de hinder voor omwonenden te beperken, waarmee indirect de gezondheid van omwonenden kan worden beschermd.

Er zijn 3 belangrijke doelen waarin de ODZOB een verantwoordelijkheid heeft:

- invulling van de Omgevingswet: Gezondheid moet de komende jaren verder vorm krijgen in de samenwerking die de lokale overheden en de gemeenschappelijke regelingen met elkaar aangaan om de Omgevingswet goed te laten landen en tot een succes te maken;
- monitoring van de Omgevingswaarden is van groot belang. Het verschaft een referentiekader waarmee de regio doelen kan stellen en actie kan ondernemen;
- kennis en kunde ontsluiten voor de regio door samenwerking met de GGD, regiopartners en onderzoeksinstituten.

Invulling van de Omgevingswet

Met de komst van de Omgevingswet adviseert de ODZOB samen met de GGD en Veiligheidsregio de bevoegde gezagen over de fysieke leefomgeving. De GGD adviseert over gezondheid en hanteert daarbij gezondheidskundige advieswaarden die kunnen afwijken van de wet- en regelgeving. Om advies te kunnen geven heeft de GGD inzicht nodig in de aanwezige omgevingskwaliteit. Dit inzicht levert de ODZOB door milieubelastingen zoals geluid en lucht in beeld te brengen.

Monitoring Omgevingswaarden

Namens de gemeenten vult de ODZOB ieder jaar de NSL-monitoringstool, om in beeld te brengen wat de luchtkwaliteit in de regio is. De ODZOB is namens de deelnemers partner in een consortium bestaande uit het burgerinitiatief AiREAS, de provincie Noord-Brabant, gemeente Eindhoven, de Universiteit van Utrecht, het RIVM, de GGD en TNO, in een onderzoeks- & ontwikkelingsproject. Met behulp van innovatieve sensortechnieken, in een regionaal dekkend meetnet en met de inzet van burgerparticipatie via de coöperatieve vereniging AiREAS, gaan we meer inzicht verschaffen in luchtkwaliteit en geluid, met als doel handelingsperspectief te verwerven met het oog op een gezondere leefomgeving. Hierbij richten we ons op drie aandachtsgebieden: stedelijk gebied, landelijk gebied en Eindhoven Airport. Een aanvullende meetcampagne Gezondheid en Veehouderij maakt ook onderdeel uit van het project. De Provincie, gemeente Eindhoven en de ODZOB (via collectieve taken) zijn de financierende partners. Aanvullend wordt in de financiering voorzien door individuele bijdragen van de deelnemende gemeenten en inzet op Europese subsidies en Rijkssubsidies.

Kennis en kunde

De Brabantscan (BROS) is het kennisknooppunt voor gezondheidsinformatie over de provincie Noord-Brabant en is een samenwerking tussen GGD Brabant-Zuidoost, GGD Hart voor Brabant en GGD West-Brabant. Je vindt hier bijvoorbeeld de resultaten van de gezondheidsenquêtes van de GGD, maar ook gezondheidsinformatie uit andere bronnen. Binnen de omgevingsdienst wordt de omgevingsatlas gevuld met alle relevante milieudata, onder andere uit het hierboven genoemde meetnet. Deze atlas wordt de komende tijd verder gevuld. De ODZOB levert de milieudata (geluid, luchtkwaliteit, et cetera) vanuit de omgevingsatlas om de BROS verder te vullen en te verbeteren. Ook zal worden bezien of er een koppeling kan worden gelegd met de klachtenregistratie die de ODZOB ontvangt met de BROS.

4.1.8 Ondernijnde criminaliteit

In het kader van deregulering treedt de overheid meer terug ten aanzien van regels en toezicht. Toch zijn er veel misstanden die de overheid moet aanpakken. Er is bijvoorbeeld meer aandacht nodig voor ondernijnde criminaliteit. Grote problemen zijn o.a. drugsafvaldumpingen en criminaliteit in verloederde recreatieparken maar ook in leegstaande gebouwen, zowel op industrieterreinen als in het buitengebied.

Door de gebundelde kennis van onder meer gemeenten, Belastingdienst, Omgevingsdienst, Openbaar Ministerie, het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum en de Taskforce Brabant Zeeland is er nu bestuurlijke aandacht voor de ondermijnende criminaliteit. In dit kader zien gemeentelijke BOA's nu al veel meer in het buitengebied. Ook de BOA's en toezichthouders van de ODZOB nemen steeds meer afwijkingen waar. Ze zijn onze ogen en oren. Hun kennis en ervaring kunnen we veel beter benutten, ook in samenwerking met andere partijen. Belangrijk daarbij is om de bevindingen vast te leggen, zodat we een volgende stap in de aanpak van ondermijning kunnen zetten: analyse van beschikbare metadata. De ODZOB wil de oor- en oogfunctie de komende jaren verder uitbouwen. Het vergroten van de bewustwording en signaalfunctie bij alle medewerkers van de ODZOB en ambtenaren binnen de regio om goed op bepaalde zaken te letten, ook buiten werktijd, zou er veel toe kunnen bijdragen om misstanden eerder in beeld te krijgen. Dit vereist structureel trainingen in het signaleren en herkennen van verdachte situaties. Het vergroten van het netwerk en afstemmen met bij het onderwerp betrokken partners, is voorwaarde om samen succesvol in de aanpak te kunnen zijn.

4.1.9 Zeer zorgwekkende stoffen

Er is een groot aantal Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS, zie <https://rvszoekstelsysteem.rivm.nl/stof/Index>) die in talrijke processen en bij veel bedrijven worden toegepast. De impact hiervan wordt steeds vaker duidelijk met enkele voorbeelden in de regio. Om aantasting van gezondheid en omgeving te voorkomen zal bij vergunningverlening en toezicht hieraan steeds meer aandacht worden gegeven. Omdat gestreefd wordt naar voortdurende vermindering van emissie en toepassing van deze stoffen zal periodieke evaluatie plaatsvinden van reductiemogelijkheden. De wettelijke evaluatietermijn bedraagt 5 jaar. Een goede registratie van bedrijven en toegepaste stoffen is daarbij noodzakelijk en hier is inmiddels een start mee gemaakt. In de loop van de tijd kan zo ook worden gevolgd of toepassing ervan wordt beperkt. ZZS herkennen en beoordeling ervan maken deel uit van de reguliere VTH-werkprocessen. Vanwege het grote aantal stoffen en de complexiteit van het beoordelen in de bedrijfsprocessen, zal hier de komende tijd extra aandacht aan gegeven worden.

Expertise op het gebied van (gevaarlijke) stoffen, processen, emissies (soort, omvang en routes), mogelijkheden om emissies te beperken en complexe regelgeving is dan ook onontbeerlijk, evenals goede afstemming met samenwerkingspartners zoals waterschap, gemeenten en provincie, om emissies en immissies te kunnen beoordelen. Instandhouding van de aanwezige expertise en verdere uitbouw hiervan vinden plaats. VTH-medewerkers gaan aan de slag om te beschikken over basiskennis over ZZS en kunnen voor specialistisch advies hierover terecht bij specialisten binnen de dienst.

4.1.10 Kwaliteit en efficiency van dienstverlening

De ODZOB heeft het realiseren van kwaliteit hoog geprioriteerd. De ODZOB investeert in voldoende capaciteit met de juiste kwaliteit. Zo monitoren we of de ODZOB en zijn medewerkers voldoen aan de eisen die gesteld worden volgens de kwaliteitscriteria. Echter het verbeteren van de kwaliteit vraagt om meer dan dit. We werken aan verbetering van opleiding, goede samenwerking, heldere processen, mandateringen en monitoring om te komen tot betere kwaliteit van onze diensten.

In 2020 gaat de ODZOB zich met name richten op de omgevingswet, de implementatie van het nieuwe DMS- en VTH-systeem met bijbehorende koppeling aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Dit moet ervoor zorgen dat we in 2021 klaar zijn om volgens de nieuwe wet te handelen. In 2021 en latere jaren zullen we de processen op basis van de werkelijke ervaring met de Omgevingswet aanpassen en optimaliseren. Tevens zorgen we hierdoor dat de uitwisseling van informatie (data en documenten) tussen deelnemers en de ODZOB professionaliseert en daarmee voldoet aan de hiervoor geldende wetgeving. Door uniforme afspraken te maken met onze deelnemers over het gebruik van zaaktypes en mandateringen gaan we de processen van de ODZOB eenduidiger en efficiënter maken. De interne processen worden daarnaast door de ODZOB geactualiseerd om zodoende o.a. de relaties met onze deelnemers in kaart te

brenge en daarmee de implementatie van de omgevingswet en onze nieuwe systemen goed voor te bereiden.

Het regionaal inrichtingenbestand gaan we verder actualiseren door gebruik te maken van data-analyses en gevelcontroles. Naast de actualisatie van het aantal inrichtingen gaan we activiteiten registeren om zo de transitie van het begrip inrichtingen naar het begrip milieubelastende activiteiten onder de omgevingswet te kunnen maken.

In 2019 hebben we voor de eerste maal een jaarrapportage opgeleverd en geëvalueerd. N.a.v. deze evaluatie zullen we in 2020 de jaarrapportage verder uitbreiden en verbeteren. Hiervoor zullen we in 2021 ook de interne kwaliteitsmonitoring van de ODZOB gaan professionaliseren. De kwaliteitsmonitoring zoals we dat nu aan het ontwikkelen zijn, is gericht op drie onderdelen, namelijk:

- Inhoudelijk, toegespitst op doorlooptijden, wel/niet halen van wettelijke termijnen, inhoudelijke afhandeling, werkvoorraad etc.
- Data, toegespitst op de kwaliteit van de gegevens, zoals wel/niet vastgelegd in de locatiedossiers en omgevingsdossiers, die van toepassing zijn bij een inrichting.
- Zaakdossiers, toegespitst op met name de vindbaarheid in DMS- en VTH-systeem en de volledigheid van documenten in een zaak. Bij deze categorie zijn met name ook de toepassing van de archief-eisen van belang.

In 2021 zal verder tussen de 3 omgevingsdiensten een audit worden uitgevoerd om zodoende te leren van elkaar en de kwaliteit te verbeteren.

De ODZOB heeft een organisatieverandering ingezet. Hierbij wordt ook de verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke kwaliteit binnen de teams zelf belegd. Daarnaast is samenwerking tussen de teams erg belangrijk. Afspreken en aanspreken blijven dan ook belangrijke waarden binnen onze organisatie. In 2020 worden de teams extra ondersteund door de kwaliteitsregisseur bij het oppakken van inhoudelijke kwaliteit als verantwoordelijkheid.

4.1.11 Een toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie: onze medewerkers groeien mee

In het concernplan 2019-2022 zijn twee HR-speerpunten geformuleerd:

- Instroom – doorstroom – uitstroom
  - o Hoe zorgt de ODZOB voor een kwalitatieve en kwantitatieve goede in-, door- en uitstroom van medewerkers zodat het potentieel optimaal kan worden benut?
- Kenniscentrum
  - o Hoe zorgt de ODZOB dat haar deskundigheid integraal aansluit bij de maatschappelijke vraagstukken die aan de orde zijn?

De strategische personeelsplanning vormt als onderdeel van een jaarcyclus de basis voor de verdere invulling van deze twee speerpunten. Hieruit vloeit de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte voort. Om te voorzien in deze behoeften zal de ontwikkeling van de medewerker centraal komen te staan binnen de ODZOB met in acht-neming van de uitkomsten van de strategische personeelsplanning. Dit zal betekenen dat praktijk(competentie)gericht leren cruciaal wordt en dat dit aangevuld dient te worden met de noodzakelijke trainingen. Voor het laatste zal een opleidingsplan een onderdeel zijn van de jaarlijkse P&O-cyclus. Verder blijven we werken met opleidingstrajecten (zoals VIO) voor schoolverlaters en/of zij-instromers. Dit om groei dan wel verloop het hoofd te kunnen bieden in een krappe arbeidsmarkt. Ook zal er gerichte actie zijn op vitaliteit en duurzame inzetbaarheid passend bij de levensfase van de medewerker.

In verband met groei van de organisatie en de inhoudelijke uitdagingen waar de ODZOB voor staat, is in 2018 een organisatieontwikkelingstraject gestart. Tonen van eigenaarschap, kwaliteits- en omgevingsbewustzijn, nauwere samenwerking tussen specialismen en het optimaal inzetten van de grote variëteit aan talenten van medewerkers zullen ook in 2021 belangrijke speerpunten zijn binnen dit traject.

De ontwikkeling naar zelforganiserende teams zal aandacht blijven vragen van management en medewerkers. Met deze ontwikkeling sorteren we voor op de transitie naar de Omgevingswet.

4.2 Uitvoering van de taken

Als uitvoeringsorganisatie staat de ODZOB voor de uitvoering van de door de deelnemers verstrekte opdrachten op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het betreffen opdrachten in de vorm van basistaken, verzoektaken en een collectief programma. Prioritering van inzet vindt plaats op basis van de uitgangspunten en inhoudelijke uitdagingen van het concernplan, deze kadernota en het jaarprogramma collectief programma. De uitvoering vindt plaats binnen het programma dienstverlening, collectieve taken en overhead.

Het volume aan opdrachten van deelnemers neemt jaarlijks toe; niet alleen doordat diverse deelnemers nu de laatste basistaken zullen overdragen, maar ook in de sfeer van de verzoektaken. Diverse deelnemers leggen principieel alle opgaven in het domein van de fysieke leefomgeving, waar zij zelf geen capaciteit voor hebben of waar zij niet kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria, bij de ODZOB. Zij beschouwen de ODZOB als "preferred supplier". In de eerste plaats omdat zij erop vertrouwen dat de ODZOB de benodigde expertise in huis heeft en dat de medewerkers van de ODZOB vertrouwd zijn met de maatschappelijke opgaven van de betreffende deelnemer ("weten wat er speelt"), maar ook omdat inkopen bij de ODZOB betekent dat aanbestedingstrajecten niet nodig zijn. Bovendien komen er steeds meer opgaves af op de deelnemers en de ODZOB. Samen met de deelnemers heeft de ODZOB inzichtelijk gemaakt welke dat zijn en waar efficiencywinst kan worden geboekt, dit wordt besproken in de werkconferentie van 26 september 2019.

5 Financiële uitgangspunten

5.1 Inleiding

De in voorgaande hoofdstukken beschreven ontwikkelingen en speerpunten hebben vanzelfsprekend financiële consequenties. In dit hoofdstuk wordt uitgewerkt hoe in de begroting 2021 met deze consequenties omgegaan wordt. Belangrijkste uitgangspunt voor de begroting 2021 (en de meerjarenraming 2022-2024) is steeds dat baten en lasten in evenwicht zijn, zodat meerjarig een sluitende begroting wordt gewaarborgd.

5.2 Baten

5.2.1 Algemeen

- De financiële consequenties van de in de voorgaande hoofdstukken beschreven ontwikkelingen en speerpunten zijn op dit moment voor een groot deel nog niet duidelijk.
- Belangrijk is te constateren dat de invloed van de Omgevingswet op de werkzaamheden voor een groot deel nog onbekend is. Uit de diverse publicaties die tot op heden verschenen zijn over de Omgevingswet blijkt o.a. dat het de verwachting is dat zowel de voorbereiding als de implementatie gedurende de eerste jaren eenmalige extra kosten met zich mee brengt en dat er op termijn mogelijkheden voor besparingen gezien worden. Daar wordt dan tegelijk bij vermeld dat deze besparingen zich voornamelijk voor zullen doen wanneer de implementatie na een aantal jaren achter de rug is. In dit kader is het wellicht nuttig om te realiseren dat de gemeenten worden geacht in 2024 een omgevingsvisie te hebben en in 2029 een omgevingsplan.
Niet alleen het trainen en opleiden van personeel, het inrichten en voorbereiden van de systemen, het aanpassen van werkprocessen e.d. vragen extra inspanningen. Ook de aanloopperikelen zullen in de begin jaren extra effort vragen van de deelnemers en daarmee mogelijk van de ODZOB. Zo zullen o.a. het opstellen van omgevingsplannen, het afhandelen van de te verwachten tijdelijke toename in het aantal bezwaar- en beroepszaken en de aanpassing van werkprocessen als gevolg van leereffecten leiden tot extra inspanningen van deelnemers en de ODZOB. Anderzijds is het de verwachting dat vanaf dag één minder vergunningen nodig zijn i.v.m. bouwen. Ook de overheveling van bodemtaken van de provincie naar de gemeenten zal snel gevolgen hebben. Ook voor de ODZOB. Minder bodemvergunningen zijn noodzakelijk en de taken van de Provincie die betrekking hadden op de regio Brabant-Noord zullen waarschijnlijk niet meer bij de ODZOB in opdracht gegeven worden. Tenslotte wordt in diverse publicaties gemeld dat beslissingen die gemeenten nemen bij de implementatie van de Omgevingswet gevolgen hebben voor de omvang van de mogelijke besparingen. Zo lijkt een globaler omgevingsplan te leiden tot minder afwijkvergunningen en dus tot een goedkoper plan. Voor de ODZOB is het van belang dat de deelnemers zoveel mogelijk uniform werken. Het Ministerie van Financiën raadt in zijn notitie "Financiële effecten stelselherziening Omgevingswet" de gemeenten aan om op korte termijn met de Omgevingsdienst aan tafel te gaan zitten om te onderzoeken wat het nieuwe stelsel betekent voor de taken en de werkwijze van de omgevingsdienst en de opdrachtverlening daarmee in lijn te brengen.
- De deelnemers en de ODZOB worden niet alleen geconfronteerd met de invoering van de Omgevingswet, maar ook met andere majeure ontwikkelingen.
In de werkconferentie van 26 september wordt daarom niet alleen over de Omgevingswet gesproken, maar worden ook over scenario's voor andere grote opgaven waarvoor de deelnemers en de ODZOB staan. De keuze m.b.t. deze scenario's is vanzelfsprekend van invloed op deze begroting. Indien de werkconferentie leidt tot een richting voor de te maken keuzes, zal deze in de definitieve kadernota verwerkt worden die in november aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling voorgelegd wordt. Mocht de werkconferentie nog niet tot deze richtinggevende keuzes leiden dan zullen de onderwerpen in november wederom aan het Algemeen Bestuur voorgelegd worden. De keuzes van het Algemeen

Bestuur zullen dan niet meer in de kadernota verwerkt worden, maar zullen rechtstreeks in de uitwerking van de begroting 2021 opgenomen worden.

5.2.2 Programma dienstverlening

Het programma dienstverlening bestaat uit drie onderdelen: de werkprogramma's, opdrachten deelnemers buiten werkprogramma's en de opdrachten van niet-deelnemers. De uitgangspunten voor elk van deze onderdelen worden kort toegelicht.

Werkprogramma's

Het is gebruikelijk dat de ODZOB de omzet voor de werkprogramma's raamt op basis van de werkprogramma's van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Deze werkprogramma's worden aangepast voor de verwachte tariefontwikkeling en eventueel gecorrigeerd wijzigingen in de inhoud van de werkprogramma's.

Ook voor begroting 2021 zal de raming voor baten uit werkprogramma's gebaseerd worden op de werkprogramma's 2020. Daarbij zal een correctie doorgevoerd worden voor:

- tariefsaanpassingen;
- de invloed van het ROK;
Veel deelnemers hebben bij de introductie van het ROK besloten om de budgettaire consequenties gefaseerd in te voeren. Dit heeft tot gevolg dat voor deze deelnemers de werkprogramma's in 2021 een toename tonen t.o.v. 2020.
- Het waarschijnlijk in september door het Algemeen Bestuur te nemen besluit over de actualisatie van het inrichtingenbestand.
- de grote opgaven waarmee de deelnemers en de ODZOB geconfronteerd worden; Zoals bovengenoemd worden richtinggevende uitspraken dan wel besluiten verwacht over de financiële consequenties van de mogelijk in november in het Algemeen Bestuur te nemen besluiten over scenario's voor de grote opgaven waarvoor de deelnemers en de ODZOB zich geplaatst zien. O.a.
  - Besluit bodemkwaliteit;
  - Uitvoeringsbeleid asbest;
  - Externe veiligheid;
  - Ontwikkelingen veehouderij;
  - Omgevingswet;
  - Overdracht bodemtaken van PBN naar gemeenten.
- Overige (op initiatief van) individuele deelnemers door te voeren aanpassingen. Dit kan bijvoorbeeld een correctie zijn voor een incidentele post die een deelnemer in zijn werkprogramma's had opgenomen en waarvan het niet de bedoeling was om die ook in volgende jaren op te nemen. Ook kunnen deelnemers aangeven dat er in 2021 additionele posten verwacht worden die nog niet in de werkprogramma's van 2020 waren voorzien, maar die naar verwachting wel spelen in 2021.
E.e.a. indien en voor zover passend binnen de afspraken van de DVO 2019-2022.

Bovengenoemde correcties zullen zoveel mogelijk vooraf op ambtelijk niveau afgestemd worden met de deelnemers.

Mocht deze afstemming niet tijdig tot stand komen of mocht deze afstemming naar de mening van het Dagelijks Bestuur in onvoldoende mate de consequenties van bovengeschetste ontwikkelingen weerspiegelen, dan zal het DB ter compensatie zelf een correctie doorvoeren in de begrote posten voor werkprogramma's dan wel in de post omzet buiten werkprogramma's, opdat de totale begroting een reëel beeld geeft van de gezien de geschetste ontwikkelingen (minimaal) te

verwachten baten. Richting gevend daarbij zal zijn de actuele bezetting van de ODZOB per ultimo 2020.

Orde van grootte van de dienstverlening op basis van werkprogramma's:

Realisatie 2018:	€ 15,8 mln.
Begroting 2019:	€ 13,6 mln.
Raming volgens Berap 2019:	€ 16,9 mln.
Begroting 2020:	€ 16,0 mln.

Inkomsten uit opdrachten van deelnemers buiten werkprogramma

Deze inkomsten zullen geraamd worden op basis van realisatiecijfers 2018, 2019 en begroting 2020 (inclusief begrotingswijzigingen). Deze raming zal gecorrigeerd worden voor:

- o de meest recente inzichten van de accountmanagers;
- o de tariefaanpassing begroting 2021 t.o.v. begroting 2020;
- o de raming van de consequenties van de onder het kopje werkprogramma's genoemde ontwikkelingen indien en voor zover deze naar de mening van het DB onvoldoende tot uitdrukking komen in de werkprogramma's 2020 en daarop aangegeven aanvullingen.

Orde van grootte van de dienstverlening aan deelnemers buiten werkprogramma:

Realisatie 2018:	€ 3,2 mln.
Begroting 2019:	€ 3,0 mln.
Raming volgens Berap 2019:	€ 3,0 mln.
Begroting 2020:	€ 3,0 mln.

Inkomsten uit opdrachten van niet-deelnemers

De raming voor de inkomsten van derden zal gemaakt worden op basis van realisatiecijfers 2018, 2019 en begroting 2020. Deze raming zal gecorrigeerd worden voor:

- o aanpassing aan de hand meest recente inzichten van de accountmanagers;
- o tariefsaanpassingen.

Orde van grootte van dienstverlening aan niet-deelnemers:

Realisatie 2018:	€ 1,0 mln.
Begroting 2019:	€ 1,3 mln.
Raming volgens Berap 2019:	€ 0,8 mln.
Begroting 2020:	€ 1,3 mln.

Gezien bovenstaande ontwikkeling zal in begroting 2021 een voorzichtige raming opgenomen worden. Als de huidige trend voor 2019 zich voortzet zal voor begroting 2021 een bedrag van circa € 0,8 mln. opgenomen worden.

5.2.3 Programma collectieve taken

- Samen met en voor al zijn 22 partners (provincie Noord-Brabant en 21 gemeenten) in de regio zorgt de ODZOB voor een balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving. Dat doen ODZOB en partners op een manier dat grenzen worden overwonnen, onbekende terreinen worden ontdekt, nieuwe verbindingen worden gelegd en bovenal taken adequaat worden uitgevoerd. Samen ontdekken we hoe het verschil te maken. Het betreft projecten die voor de gezamenlijke deelnemers uitgevoerd worden en projecten die de ODZOB verder moeten brengen dan het louter in stand houden van het "going concern". Sinds begrotingsjaar 2018 zijn de collectieve taken als apart programma opgenomen in de begroting.

- Het kader voor de collectieve vraag wordt éénmaal per 4 jaar door het AB vastgesteld. Binnen deze kaders stelt het DB een meerjarenprogramma op hoofdlijnen vast. Het onderliggende programma wordt in nauw overleg met (een delegatie uit) het Opdrachtgeversplatform door de directeur opgesteld.
- Tenzij het AB of het DB anders besluit, wordt de omvang voor de begroting 2021 gebaseerd op de omvang van begroting 2020 (€ 1,222 mln.), gecorrigeerd voor indexering conform Beleidsnotitie Kaders P&C documenten van de 4 regionale GR-en.
- De verdeelsleutel die op dit gecombineerde budget wordt toegepast om de kosten toe te rekenen is conform het voorstel “Kaders collectieve taken 2018-2021”. Dit betekent dat het percentage dat elke deelnemer bijdraagt in het geheel, gelijk blijft aan voorgaande jaren.
Mocht vóór het opstellen van de begroting door het Algemeen Bestuur, naar aanleiding van een voorstel van het Dagelijks Bestuur, een herziene verdeelsleutel vastgesteld zijn, dan zal uiteraard deze laatste toegepast worden.

5.2.4 Efficiencyverbetering

De ODZOB streeft naar een zo efficiënt mogelijke taakuitvoering. Ook het Algemeen Bestuur verwacht terecht inspanningen op dit vlak van de organisatie en heeft de ODZOB gevraagd te onderzoeken waar efficiencywinst geboekt kan worden. In de werkconferentie van september is aangegeven dat de ODZOB zeker mogelijkheden tot efficiencyverbetering ziet. Zo is b.v. winst te boeken door toepassing van een uniforme mandatering, maar ook door eenduidiger en eenvoudiger opdrachtverlening. Ook is efficiency te verbeteren door met alle deelnemers te werken in een gezamenlijk VTH-systeem inclusief data- en documentuitwisseling. Kansen worden ook gezien op het vlak van verdere digitalisering: brieven en besluiten m.b.t. VTH digitaal verzenden en publiceren.

De werkprocessen van de ODZOB zijn nauw verbonden met die van zijn deelnemers. Dat heeft tot gevolg dat de efficiency verbeteringen van deze processen ook afhankelijk zijn van het samenspel met de deelnemers. Bovengenoemde (en andere) verbeteringen kunnen vrijwel uitsluitend gerealiseerd worden in samenwerking met de deelnemers. Deze afstemming zal tijd en inspanning van allen kosten. De mate van realisatie van het besparingspotentieel hangt dan ook af van de mate en snelheid waarin gezamenlijk afspraken gemaakt kunnen worden en processen gestroomlijnd en geüniformeerd worden.

Aangezien de deelnemers en de ODZOB de komende jaren met grote opgaven geconfronteerd worden is het niet realistisch te veronderstellen dat deze verbeteringen in deze hectiek op korte termijn gerealiseerd worden. Om toch een richting aan te geven zal in de meerjarenraming m.i.v. 2022 een efficiencyverbetering ingeboekt van 3% per jaar over de werkprogramma's. Wel heeft de ODZOB, om tot implementatie te kunnen komen van deze werkafspraken etc. een eenmalig bedrag nodig (in 2020) van € 0,25 mln.

5.3 Lasten

- Circa 80 tot 90% van de kosten bestaat uit personeelskosten. Personeelskosten worden o.m. berekend op basis van:
  - uitgangspunten SBK;
  - de meest recente inzichten omtrent bezetting, actuele salarissen en inzichten omtrent salarisontwikkeling (cao, premies, periodieken, jubileumuitkeringen);
  - aanvulling inhuurkosten o.b.v. verschil workload vs actuele bezetting; streven is 20% flexibele schil (payroll, inhuur, detachering) ten opzichte van 80% vaste bezetting.
  - indexering.
- Overige kosten
  - De meest recente inzichten omtrent ontwikkeling van de overige kosten (huur op basis van laatste stand huurcontract, servicekosten, ICT-licenties etc.).

- Extra kosten worden verwacht t.b.v. licentiekosten nieuw VTH systeem én de implementatie van dit systeem. E.e.a. zoals toegelicht in de werkconferentie.
- Afschrijvingen o.b.v. activabestand + investeringen + vervangingsinvesteringen.
- Indexering.

5.4 Indexering

Conform Beleidsnotitie Kaders P&C documenten van de 4 regionale GR-en wordt het budget voor collectieve taken geïndexeerd volgens de in de betreffende nota overeengekomen methodiek. Dit betekent dat voor de indexering van het budget voor collectieve taken gebruik gemaakt wordt van de indexen uit de Macro Economische Verkenning 2019, die gepubliceerd worden in september 2019. De volgende indexen worden toegepast:

- Materiële overheidsconsumptie (IMOC): XX.%
- Loonvoet sector overheid XX.%
- Gewogen bedraagt dit percentage: XX.%

5.5 Tarieven

Tarief wordt berekend o.b.v.:

- meest recente inzichten omtrent ontwikkeling van kosten zoals opgenomen in begroting. Gezien de te verwachten loon- en prijsstijgingen zal dit tot een (geringe) tariefstijging leiden;
- 1340 declarabele uren per productieve medewerker;
- normatieve bezetting van 20% overhead personeel;
- het uitgangspunt dat de ODZOB kostendekkend werkt en dat geen exploitatietekort of overschot wordt behaald in 2021. Mocht in de loop van het jaar een overschot worden verwacht dan zal conform de bepaling in de Financiële verordening dit voorafgaand aan de resultaatbepaling leiden tot een hercalculatie van de in rekening gebrachte tarieven;
- eventuele opslag voor op peil brengen van het weerstandsvermogen. E.e.a. afhankelijk van omzet ontwikkeling en besluiten van Algemeen Bestuur om tussentijds een beroep te doen op de reserves.

5.6 Investerings

Op dit moment is beperkt zicht op de investeringsbehoeften die voortvloeien uit de werkzaamheden en activiteiten in het kader van de Omgevingswet. Vooralsnog wordt in de begroting uitgegaan van een investeringsniveau dat behoort bij de afschrijvingslasten zoals die nu in de meerjarenraming zijn opgenomen. M.a.w. het activabestand wordt in stand gehouden.

5.7 Weerstandsvermogen

Op dit moment is het weerstandsvermogen volgens de overeengekomen methodiek op orde. Volgens de huidige methodiek is het gewenste weerstandsvermogen door een staffel gekoppeld aan de omzet. Op dit moment heeft het weerstandsvermogen volgens deze staffel het minimaal vereiste niveau. Mocht het Algemeen Bestuur tussentijds een beroep doen op de reserve zal een aanvulling noodzakelijk zijn. Mogelijk d.m.v. een tijdelijke opslag op het tarief. Mocht de risico-inventarisatie van de ODZOB uitwijzen dat de verwachtingswaarde van de risico's hoger is dan de algemene reserve, dan zal dit in de begroting vermeld worden, zodat deelnemers met dit onafgedekte risico rekening kunnen houden bij de bepaling en afdekking van hun eigen risico's.

5.8 Vennootschapsbelasting (VPB)

Bij het opstellen van deze kadernota is er nog steeds discussie met de fiscus omtrent de VPB-heffing. De laatste ontwikkelingen wijzen in de richting dat de ODZOB tegen de eerdere verwachtingen in toch in beperkte mate VPB-plichtig is. In de begroting zal rekening gehouden worden met de op dat moment bekende stand van zaken.